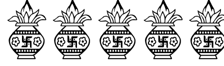
స్మార్త దర్శనమ్ - ద్వితీయ భాగః

మన్త్రామృతమ్

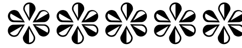
(యాజుష - ఆర్చిక - సామ - అథర్వణ మన్త్రాః)

శివనామని భావితేన్తరఙ్గే
మహతి జ్యోతిషి మానినీమయార్ధే।
దురితాన్యపయాన్తి దూరదూరే
ముహురాయాన్తి మఙ్గళాని।।

యాజుష విభాగః

(తస్య యజురేవ శిరః)

1. ప్రణవ సూక్తమ్

⇨ ఓం యశ్ఛన్దసా మృషభో విశ్వరూపః। ఛన్దోభ్యోఽ ధ్యమృతాథ్సంబభూవ। స మేన్ద్రో మేధయా స్పృణోతు। అమృతస్య దేవ ధారణో భూయాసమ్।

⇨ శరీరం మే విచర్షణమ్। జిహ్వా మే మధుమత్తమా। కర్ణాభ్యాం భూరి విశ్రువమ్। బ్రహ్మణః కోశోఽసి మేధయా పిహితః। శ్రుతం మే గోపాయ।।

2. శ్రద్ధా సూక్తమ్

⇨ ఓం శ్రద్ధయాఽగ్ని స్సమిధ్యతే। శ్రద్ధయా విన్దతే హవిః। శ్రద్ధాం భగస్య మూర్ధని। వచసా వేదయామసి।

⇨ ప్రియశ్శ్రద్ధే దదతః। ప్రియశ్శ్రద్ధే దిదాసతః। ప్రియం భోజేషు యజ్వసు।
ఇదం మ ఉదిత ఙ్కృధి।

⇨ యథా దేవా అసురేషు। శ్రద్ధా ముగ్రేషు చక్రిరే। ఏవం భోజేషు యజ్వసు।
అస్మాక ముదిత ఙ్కృధి।

⇨ శ్రద్ధా న్దేవా యజమానాః। వాయుగోపా ఉపాసతే। శ్రద్ధాꣳ హృదయ్యయాఽఽకూత్యా। శ్రద్ధయా హూయతే హవిః।

⇨ శ్రద్ధాం ప్రాతర్హవామహే। శ్రద్ధాం మధ్యన్దినం పరి। శ్రద్ధాꣳ సూర్యస్య నిమ్రుచి। శ్రద్ధే శ్రద్ధాపయేహ మా।

⇨ శ్రద్ధా దేవా నధివస్తే। శ్రద్ధా విశ్వమిద ఙ్జగత్। శ్రద్ధా ఙ్కామస్య మాతరమ్। హవిషా వర్ధయామసి॥

3. మేధా సూక్తమ్

⇨ ఓం మేధా దేవీ జుషమాణా న ఆఽగా ద్విశ్వాచీ భద్రా సుమనస్యమానా।
త్వయా జుష్టా నుదమానా దురుక్తా న్బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః।

⇨ త్వయా జుష్ట ఋషి ర్భవతి దేవి త్వయా బ్రహ్మ గతశ్రీ రుత త్వయా।
త్వయా జుష్ట శ్చిత్రం విన్దతే వసు సా నో జుషస్వ ద్రవిణోన మేధే।

⇨ మేధాం మ ఇన్ద్రో దదాతు మేధాం దేవీ సరస్వతీ। మేధాం మే అశ్వినా వుభా వాధత్తాం పుష్కరస్రజా।

⇨ అప్సరాసు చ యా మేధా గన్ధర్వేషు చ యన్మనః। దైవీం మేధా సరస్వతీ సామాం మేధా సురభి ర్జుషతాꣳ స్వాహా।

⇨ ఆమాం మేధా సురభి ర్విశ్వరూపా హిరణ్యవర్ణా జగతీ జగమ్యా। ఊర్జస్వతీ పయసా పిన్వమానా సా మాం మేధా సుప్రతీకా జుషన్తామ్।

⇨ మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయ్యగ్ని స్తేజో దధాతు మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయీన్ద్ర ఇన్ద్రియ న్దధాతు మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు।।

4. పురుషసూక్తమ్

⇨ తచ్ఛం॑యో రావృణీమహే। గాతుం॑ యజ్ఞాయ। గాతుం॑ యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ ఞ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే।। శఞ్చతుష్పదే। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

⇨ సహస్రశీర్షా పురుషః। సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్। స భూమిం॑ విశ్వతో వృత్వా। అత్యతిష్ఠ ద్దశాఙ్గులమ్।।

⇨ పురుష ఏవేదఙ్ సర్వమ్। యద్భూతం యచ్చ భవ్యమ్। ఉతామృతత్వ స్యేశానః। యదన్నే నాతిరోహతి॥

⇨ ఏతావా నస్య మహిమా। అతో జ్యాయాఁశ్చ పూరుషః। పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని। త్రిపా దస్యామృత న్దివి॥

⇨ త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదై త్పురుషః। పాదోఽస్యేహాభవాత్పునః। తతో విష్వఙ్వ్యక్రామత్। సాశనానశనే అభి॥

⇨ తస్మా ద్విరాడజాయత। విరాజో అధి పూరుషః। స జాతో అత్యరిచ్యత। పశ్చా ద్భూమి మథో పురః॥ 2॥

⇨ యత్పురుషేణ హవిషా। దేవా యజ్ఞ మతన్వత। వసన్తో అస్యాసీ దాజ్యమ్। గ్రీష్మ ఇధ్మ శ్శరద్ధవిః।

⇨ సప్తాస్యాస న్పరిధయః। త్రిస్సప్త సమిధః కృతాః। దేవా యద్యజ్ఞ న్తన్వానాః। అబధ్న న్పురుషం పశుమ్।

⇨ తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్। పురుష ఞ్జాత మగ్రతః॥ 3॥ తేన దేవా అయజన్త। సాధ్యా ఋషయశ్చ యే।

⇨ తస్మాద్యజ్ఞా థ్సర్వహుతః। సంభృతం పృషదాజ్యమ్। పశూఁ స్తాఁ శ్చక్రే వాయవ్యాన్। ఆరణ్యా న్గ్రామ్యాశ్చ యే।

⇨ తస్మాద్ యజ్ఞాత్ సర్వహుతః। ఋచః సామాని జజ్ఞిరే। ఛన్దాంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్। యజు స్తస్మా దజాయత॥ 4॥

⇨ తస్మాదశ్వా అజాయన్త। యే కే చోభయాదతః। గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్। తస్మా జ్జాతా అజావయః।

⇨ యత్పురుషం వ్యదధుః। కతిధా వ్యకల్పయన్। ముఖ ఙ్కిమస్య కౌ బాహూ। కావూరూ పాదా వుచ్యేతే।

⇨ బ్రాహ్మణో ऽస్య ముఖ మాసీత్। బాహూ రాజన్యః కృతః ॥ 5॥ ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః। పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత।

⇨ చన్ద్రమా మనసో జాతః। చక్షోః సూర్యో అజాయత। ముఖా దిన్ద్ర శ్చాగ్నిశ్చ। ప్రాణా ద్వాయు రజాయత।

⇨ నాభ్యా ఆసీ దన్తరిక్షమ్। శీర్ష్ణో ద్యౌ స్సమవర్తత। పద్భ్యాం భూమి ర్దిశ శ్శ్రోత్రాత్। తథా లోకాగ్ం అకల్పయన్॥ 6॥

⇨ వేదాహ మేతం పురుషం మహాన్తమ్। ఆదిత్యవర్ణ న్తమసస్తు పారే। సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః। నామాని కృత్వా ऽభివదన్ యదాస్తే॥

⇨ ధాతా పురస్తా ద్యముదాజహార। శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్చతస్రః। తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే।

⇨ యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజన్త దేవాః। తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్। తే హ నాకం మహిమాన స్సచన్తే। యత్ర పూర్వే సాధ్యా స్సన్తి దేవాః।। 7।।

⇨ అద్భ్య స్సంభూతః పృథివ్యై రసాచ్చ। విశ్వకర్మణ స్సమవర్తతాధి। తస్య త్వష్టా విదధ ద్రూపమేతి। తత్పురుషస్య విశ్వ మాజాన మగ్రే।।

⇨ వేదాహ మేతం పురుషం మహాన్తమ్। ఆదిత్య వర్ణ న్తమసః పరస్తాత్। తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పన్థా విద్యతేఽయనాయ।।

⇨ ప్రజాపతి శ్చరతి గర్భే అన్తః। అజాయమానో బహుధా విజాయతే।। 8।। తస్య ధీరాః పరిజానన్తి యోనిమ్। మరీచీనాం పద మిచ్ఛన్తి వేధసః।।

⇨ యో దేవేభ్య ఆతపతి। యో దేవానాం పురోహితః। పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః। నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే।।

⇨ రుచం బ్రాహ్మ ఞ్జనయన్తః। దేవా అగ్రే తదబ్రువన్। యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్। తస్య దేవా అసన్ వశే।।

⇨ హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ। అహోరాత్రే పార్శ్వే। నక్షత్రాణి రూపమ్। అశ్వినౌ వ్యాత్తమ్। ఇష్టం మనిషాణ। అముం మనిషాణ। సర్వం మనిషాణ।।

⇨ తచ్ఛం॒యో రావృ॑ణీమహే। గా॒తుం య॒జ్ఞాయ॑। గా॒తుం య॒జ్ఞప॑తయే। దైవీ॓ స్వ॒స్తి ర॑స్తు నః। స్వ॒స్తి ర్మా॑నుషేభ్యః। ఊ॒ర్ధ్వ ఙ్జి॑గాతు భే॒షజమ్। శన్నో॑ అస్తు ద్వి॒పదే॓॥ శఞ్చతు॑ష్పదే। ఓం శా॒న్తి శ్శా॒న్తి శ్శాన్తిః॥

5. నారాయణ సూక్తమ్

⇨ స॒హ॒స్ర॒శీ॑ర్ష న్దే॒వం॒ వి॒శ్వాక్షం॒ వి॒శ్వశ॑మ్భువమ్। విశ్వ॑ న్నా॒రాయ॑ణ న్దే॒వ॒ మ॒క్షరం॑ పర॒మం ప॒దమ్॥

⇨ వి॒శ్వతః॒ పర॑మా న్ని॒త్యం॒ వి॒శ్వ న్నా॑రాయణ॒ఙ్గ హ॑రిమ్। విశ్వ॑మే॒వేదం పురు॑ష॒ స్తద్వి॑శ్వ॒ ముపజీవతి॥

⇨ పతిం॒ విశ్వ॑స్యాత్మే॒శ్వ॒ర॒ఞ్గ శా॑శ్వత॒ఞ్గ శి॒వ మ॑చ్యుతమ్। నా॒రాయ॒ణం మ॑హాజ్ఞే॒య॒ం వి॒శ్వాత్మా॒నం॑ పరాయణమ్॥

⇨ నా॒రాయ॒ణప॑రో జ్యో॒॒తి రా॒త్మా॒ నా॑రాయ॒ణః పరః॑। నా॒రాయ॒ణప॑రం బ్ర॒హ్మ॒ తత్త్వ॒ న్నా॑రాయ॒ణః పరః॑। నా॒రాయ॒ణప॑రో ధ్యా॒తా॒ ధ్యా॒న న్నా॑రాయ॒ణః పరః॥

⇨ యచ్చ॑ కి॒ఞ్చి॑ జ్జగ॒త్స॒ర్వ॒ న్దృ॒శ్యతే॓ శ్రూయ॒తేఽపి॑ వా। అన్త॑ ర్బ॒హిశ్చ॑ తత్స॒ర్వం॒ వ్యా॒ప్య నా॑రాయ॒ణ స్స్థి॑తః॥

⇨ అన॑న్త॒ మవ్య॑య ఙ్క॒విఞ్గ స॑ము॒ద్రేఽన్తం॒ వి॒శ్వశ॑మ్భువమ్। ప॒ద్మ॒కో॒శ॑ప్రతీకా॒శ॒ఞ్గ హృ॒దయ॑ఞ్చా॒ప్య॒ధోము॑ఖమ్॥

⇨ అధోనిష్ట్యా వితస్త్యాన్తే నాభ్యా ముపరి తిష్ఠతి। జ్వాలమాలాకులం భాతీ విశ్వస్యాౕయతనం మహత్॥

⇨ సన్తతశ్శిలాభి స్తులంబత్యా కోశసన్నిభమ్। తస్యాన్తే సుషిరశ్సూక్ష్మ స్తస్మిన్థ్సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్॥

⇨ తస్య మధ్యే మహా నగ్ని ర్విశ్వార్చి ర్విశ్వతోముఖః। సోౕగ్రభు గ్విభజ న్తిష్ఠ న్నాహార మజరః కవిః॥ తిర్యగూర్ధ్వ మధశ్శాయీ రశ్మయ స్తస్య సన్తతా।

⇨ సన్తాపయతి స్వ న్దేహ మాపాదతల మస్తగః। తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః।

⇨ నీలతోయద మధ్యస్థా ద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా। నీవారశూకవ త్తన్వీ పీతా భాస్వ త్యణూపమా॥

⇨ తస్యా శ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః। స బ్రహ్మ స శివ స్స హరి స్సేన్ద్ర స్సోౕక్షరః పరమ స్స్వరాట్॥

⇨ ఋతగ్ం సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషం కృష్ణపిఙ్గలమ్। ఊర్ధ్వరేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపాయ వై నమో నమః॥

⇨ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్। ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ।

6. నీలా సూక్తమ్

⇨ స్తోమస్త్రయస్త్రింశే భువనస్య పత్ని వివస్వద్వాతే అభి నో గృణాహి।
ఘృతవతీ సవిత రాధిపత్యైః పయస్వతీ రన్తి రాశా నో అస్తు।

⇨ ధ్రువా దిశాం విష్ణుపత్న్యఘోరాస్యేశానా సహసో యా మనోతా।
బృహస్పతి ర్మాతరిశ్వోత వాయు స్సన్ధువానా వాతా అభి నో గృణన్తు।

⇨ విష్టమ్భో దివో ధరుణః పృథివ్యా అస్యేశానా జగతో విష్ణుపత్నీ।
విశ్వవ్యచా ఇషయన్తీ సుభూతి శ్శివా నో అస్త్వదితి రుపస్థే।।

(అనయోర్వాక్యయో రుచ్చారణాదేవ, మన్త్రౌ సంపూర్ణార్థకౌ భవతః।)

7. భూసూక్తమ్

⇨ భూమి ర్భూమ్నా ద్యౌ ర్వరిణాఽన్తరిక్షం మహిత్వా। ఉపస్థే తే దేవ్యదితేఽగ్ని మన్నాద మన్నాద్యాయాదధే।।

⇨ ఆఽయం గౌః పృశ్ని రక్రమీ దసన న్మాతరం పునః। పితరఞ్చ ప్రయ2న్థ్సువః।।

⇨ త్రిꣳశ ద్ధామ వి రాజతి వాక్పతఙ్గాయ శిశ్రియే। ప్రత్యస్య వహ ద్యుభిః।।

⇨ అస్య ప్రాణా దపానత్యన్త శ్చరతి రోచనా। వ్యఖ్య న్మహిష స్సువః।।

⇨ యత్త్వా క్రుద్ధః పరోవప మన్యునా యదవర్త్యా| సుకల్ప మగ్నే తత్తవ పునస్త్వోద్దీపయామసి||

⇨ యత్తే మన్యుపరోప్తస్య పృథివీ మను దధ్వసే| ఆదిత్యా విశ్వే తద్దేవా వసవశ్చ సమాభరన్||[1]

(అధస్తాల్లిఖిత పాఠస్య మూలం మృగ్యమ్|

⇨ విష్ణుపత్నీం మహీ న్దేవీం మాధవీం మాధవప్రియామ్| లక్ష్మీం ప్రియసఖీ న్దేవీ న్నమామ్యచ్యుత వల్లభామ్||

⇨ ధనుర్ధరాయై విద్మహే సర్వసిద్ధ్యై చ ధీమహి| తన్నో ధరా ప్రచోదయాత్||

⇨ [1] మేదినీ దేవీ వసున్ధరా స్యాద్వసుధా దేవీ వాసవీ| బ్రహ్మవర్చసః పితౄణాం శ్రోత్రఞ్చక్షుర్మనః||

⇨ దేవీ హిరణ్యగర్భిణీ దేవీ ప్రసూవరీ| సదనే సత్యాయనే సీద||

⇨ సముద్రవతీ సావిత్రీ హనో దేవీ మహ్యఙ్గీ| మహీ ధరణీ మహో వ్యథిష్ఠా శృఙ్గే శృఙ్గే యజ్ఞే యజ్ఞే విభీషణీ||

⇨ ఇన్ద్రపత్నీ వ్యాపినీ సురసరిదిహ| వాయుమతీ జలశయనీ శ్రియన్ధారాజా సత్యన్ధో పరిమేదినీ| శ్వో పరిధత్తఙ్గాయ||

⇨ మహీన్దేవీఀ విష్ణుపత్నీ మజూర్యామ్। ప్రతీచీమేనాఽ హవిషా యజామః। త్రేధా విష్ణు రురుగాయో విచక్రమే। మహీన్దివం పృథివీ మన్తరిక్షమ్। తచ్ఛ్రోణైతి శ్రవ ఇచ్ఛమానా। పుణ్యఽ శ్లోకఀ యజమానాయ కృణ్వతీ॥ (శ్రోణా నక్షత్రమన్త్రః)

⇨ భూమి ర్ధేను ర్ధరణీ లోకధారిణీ। ఉద్ధృతాఽసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా॥

8. ఆయుష్య సూక్తమ్

(అస్యాయుష్య సూక్తస్య స్వరాక్షరాదికం పరమ్పరా ప్రాప్తమేవ। మూలం సాక్షాన్న లభ్యతే।)

⇨ యో బ్రహ్మ బ్రహ్మణ ఉజ్జహార ప్రాణై శ్శిరః కృత్తివాసాః పినాకీ। ఈశానో దేవ స్స న ఆయు ర్దధాతు తస్మై జుహోమి హవిషా ఘృతేన॥

⇨ విభ్రాజమాన స్సరిరస్య మధ్యా ద్రోచమానో ఘర్మరుచిర్య ఆగాత్। స మృత్యుపాశా దపనుద్య ఘోరా నిహాయుషే ణో ఘృత మత్తు దేవః॥

⇨ బ్రహ్మజ్యోతి ర్బ్రహ్మపత్నీషు గర్భఀ యమాఽదధా త్పురురూప ఞ్జయన్తమ్। సువర్ణరమ్భ గ్రహమర్కమర్చ్య న్తమాయుషే వర్ధయామో ఘృతేన॥

⇨ శ్రియఀ లక్ష్మీ మౌపలా మమ్బికాఙ్గాం షష్ఠీఞ్చ యామిన్ద్రసేనేత్యుదాహుః। తాఀ విద్యాం బ్రహ్మయోనిత్రౌ సరూపా మిహాయుషే తర్పయామో ఘృతేన॥

⇨ దాక్షాయణ్య స్సర్వయోన్య స్సుయోన్య స్సహస్రశో విశ్వరూపా విరూపాః। ససూనవ స్సపతయ స్సయూథ్యా ఇహాయుషేణో ఘృతమిద ఞ్జుషతామ్॥

⇨ దివ్యా గణా బహురూపాః పురాణా ఆయుశ్ఛిదో నః ప్రమథ్నన్తు వీరాన్। తేభ్యో జుహోమి బహుధా ఘృతేన మా నః ప్రజాꣳ రీరిషో మోత వీరాన్॥

⇨ ఏకః పరస్తాద్య ఇదం బభూవ యతో బభూవ భువనస్య గోపాః। యమప్యేతి భువనꣳ సాంపరాయే స నో హవిర్ఘృత మిహాఽయుషేఽత్తు దేవః॥

⇨ వసూ న్రుద్రానాదిత్యా న్మరుతోఽథ సాధ్యాన్ ఋభూ న్యక్షా న్గన్ధర్వాꣳశ్చ పితౄꣳశ్చ విశ్వాన్। భృగూ న్సర్పాꣳశ్చాఙ్గిరసోఽథ సర్వా న్ఘృతꣳ హుత్వా స్వాయుష్యా మహయామ శశ్వత్॥

⇨ విష్ణో త్వన్నో అన్తమ శ్శర్మ యచ్ఛ సహన్త్య। ప్ర తే ధారా మధుశ్చుత ఉత్స న్దుహ్రతే అక్షితమ్॥

(అయం మన్త్రః యజుర్వేదస్య ఔపానువాక్య కాణ్డే వర్తతే)

9. శతరుద్రీయమ్ (నమకమ్)

⇨ నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఉతో త ఇషవే నమః। నమస్తే అస్తు ధన్వనే బాహుభ్యా ముత తే నమః॥

⇨ యా త ఇషు శ్శివతమా శివం బభూవ తే ధనుః। శివా శరవ్యా యా తవ తయా నో రుద్ర మృడయ॥

⇨ యా తే రుద్ర శివా తనూ రఘోరాఽపాపకాశినీ। తయా న స్తనువా శన్తమయా గిరిశన్తాభి చాకశీహి॥

⇨ యామిషు ఙ్గిరిశన్త హస్తే (1) బిభర్ష్యస్తవే। శివా ఙ్గిరిత్ర తాఙ్కురు మా హిꣳసీః పురుష ఞ్జగత్।

⇨ శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛా వదామసి। యథా న స్సర్వ మిజ్జగ దయక్ష్మꣳ సుమనా అసత్॥

⇨ అధ్యవోచ దధివక్తా ప్రథమో దైవ్యో భిషక్। అహీꣳశ్చ సర్వాఞ్జమ్భయన్త్సర్వాశ్చ యాతుధాన్యః॥

⇨ అసౌ యస్తామ్రో అరుణ ఉత బభ్రు స్సుమఙ్గలః। యే చేమాꣳ రుద్రా అభితో దిక్షు (2) శ్రితా స్సహస్రశో వైషాꣳ హేడ ఈమహే॥

⇨ అసౌ యోఽవసర్పతి నీలగ్రీవో విలోహితః। ఉతైన ఙ్గోపా అదృశ న్నదృశ న్నుదహార్యః। ఉతైనం విశ్వా భూతాని స దృష్టో మృడయాతి నః॥

⇨ నమో అస్తు నీలగ్రీవాయ సహస్రాక్షాయ మీఢుషే॥ అథో యే అస్య సత్వానోఽహ న్తేభ్యోఽకరన్నమః॥

⇨ ప్రముఞ్చ ధన్వనస్త్వ ముభయో రార్త్నియోర్జ్యామ్। యాశ్చ తే హస్త ఇషవః (3) పరా తా భగవో వప॥

⇨ అవతత్య ధనుస్త్వగ్ం సహస్రాక్ష శతేషుధే। నిశీర్య శల్యానా ముఖా శివో నస్సుమనా భవ॥

⇨ విజ్యం ధనుః కపర్దినో విశల్యో బాణవాగ్ం ఉత। అనేశ న్నస్యేషవ ఆభు రస్య నిషఙ్గథిః॥

⇨ యా తే హేతి ర్మీఢుష్టమ హస్తే బభూవ తే ధనుః। తయాఽస్మాన్ విశ్వత స్త్వమయక్ష్మయా పరిబ్భుజ॥

⇨ నమస్తే అస్త్వాయుధాయానాతతాయ ధృష్ణవే॥ ఉభాభ్యా ముత తే నమో బాహుభ్యా న్తవ ధన్వనే॥

⇨ పరి తే ధన్వనో హేతి రస్మాన్వృణక్తు విశ్వతః। అథో య ఇషుధి స్తవారే అస్మ న్నిధేహి తమ్॥ (4)

(శమ్భవే నమః। నమస్తే అస్తు భగవన్ విశ్వేశ్వరాయ మహాదేవాయ త్ర్యమ్బకాయ త్రిపురాన్తకాయ త్రికాగ్నికాలాయ కాలాగ్నిరుద్రాయ నీలకణ్ఠాయ మృత్యుఞ్జయాయ సర్వేశ్వరాయ సదాశివాయ శ్రీమన్మహాదేవాయ నమః॥)

⇨ నమో హిరణ్యబాహవే సేనాన్యే దిశాఞ్చ పతయే నమో

⇨ నమో వృక్షేభ్యో హరికేశేభ్యః పశూనాం పతయే నమో

⇨ నమ స్సస్పిఞ్జరాయ త్విషీమతే పథీనాం పతయే నమో

⇨ నమో బభ్లుశాయ వివ్యాధినేఽన్నానాం పతయే నమో

⇨ నమో హరికేశాయోపవీతినే పుష్టానాం పతయే నమో

⇨ నమో భవస్య హేత్యై జగతాం పతయే నమో

⇨ నమో రుద్రాయాతతావినే క్షేత్రాణాం పతయే నమో

⇨ నమ స్సూతాయాహన్త్యాయ వనానాం పతయే నమో

⇨ నమో (5) రోహితాయ స్థపతయే వృక్షాణాం పతయే నమో

⇨ నమో మన్త్రిణే వాణిజాయ కక్షాణాం పతయే నమో

⇨ నమో భువన్తయే వారివస్కృతాయౌషధీనాం పతయే నమో

⇨ నమ ఉచ్చైర్ఘోషాయాక్రన్దయతే పత్తీనాం పతయే నమో

⇨ నమః కృత్స్నవీతాయ ధావతే సత్వనాం పతయే నమః|| (6)

⇨ నమ స్సహమానాయ నివ్యాధిన ఆవ్యాధినీనాం పతయే నమో

⇨ నమః కకుభాయ నిషఙ్గిణే స్తేనానాం పతయే నమో

⇨ నమో నిషఙ్గిణ ఇషుధిమతే తస్కరాణాం పతయే నమో

⇨ నమో వఞ్చతే పరివఞ్చతే స్తాయూనాం పతయే నమో

⇨ నమో నిచేరవే పరిచరాయారణ్యానాం పతయే నమో

⇨ నమ స్సృకావిభ్యో జిఘాꣳసద్భ్యో ముష్ణతాం పతయే నమో

⇨ నమోఽసిమద్భ్యో నక్తఞ్చరద్భ్యః ప్రకృన్తానాం పతయే నమో

⇨ నమ ఉష్ణీషిణే గిరిచరాయ కులుఞ్చానాం పతయే నమో

⇨ నమ (7) ఇషుమద్భ్యో ధన్వావిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఆతన్వానేభ్యః ప్రతిదధానేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఆయచ్ఛద్భ్యో విసృజద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమోఽస్యద్భ్యో విధ్యద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఆసీనేభ్య శ్శయానేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్స్వపద్భ్యో జాగ్రద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్తిష్ఠద్భ్యో ధావద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్సభాభ్య స్సభాపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో అశ్వేభ్యోఽశ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః|| (౮)

⇨ నమ ఆవ్యాధినీభ్యో వివిధ్యన్తీభ్య శ్చ వో నమో

⇨ నమ ఉగణాభ్య స్తృꣳహతీభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో గృత్సేభ్యో గృత్సపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో వ్రాతేభ్యో వ్రాతపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో విరూపేభ్యో విశ్వరూపేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో మహద్భ్యః - క్షుల్లకేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో రథిభ్యోఽరథేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో రథేభ్యో (౯) రథపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్సేనాభ్య స్సేనానిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమః - క్షత్తృభ్య స్సఙ్గ్రహీతృభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్తక్షభ్యో రథకారేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమః కులాలేభ్యః కర్మారేభ్య శ్చ వో నమో

⇨ నమః పుఞ్జిష్టేభ్యో నిషాదేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఇషుకృద్భ్య ధన్వకృద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో మృగయుభ్య శ్శ్వనిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ శ్శ్వభ్య శ్శ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః|| (10)

⇨ నమో భవాయ చ రుద్రాయ చ

⇨ నమ శ్శర్వాయ చ పశుపతయే చ

⇨ నమో నీలగ్రీవాయ చ శితికణ్ఠాయ చ

⇨ నమః కపర్దినే చ వ్యుప్తకేశాయ చ

⇨ నమ స్సహస్రాక్షాయ చ శతధన్వనే చ

⇨ నమో గిరిశాయ చ శిపివిష్టాయ చ

⇨ నమో మీఢుష్టమాయ చేషుమతే చ

⇨ నమో హ్రస్వాయ చ వామనాయ చ

⇨ నమో బృహతే చ వర్షీయసే చ

⇨ నమో వృద్ధాయ చ సంవృధ్వనే చ (11)

⇨ నమో అగ్రియాయ చ ప్రథమాయ చ

⇨ నమ ఆశవే చాజిరాయ చ

⇨ నమ శ్శీఘ్రియాయ చ శీభ్యాయ చ

⇨ నమ ఊర్మ్యాయ చావస్వన్యాయ చ

⇨ నమ స్స్రోతస్యాయ చ ద్వీప్యాయ చ|| (12)

⇨ నమో జ్యేష్ఠాయ చ కనిష్ఠాయ చ

⇨ నమః పూర్వజాయ చాపరజాయ చ

⇨ నమో మధ్యమాయ చాపగల్భాయ చ

⇨ నమో జఘన్యాయ చ బుధ్నియాయ చ

⇨ నమ స్సోభ్యాయ చ ప్రతిసర్యాయ చ

⇨ నమో యామ్యాయ చ క్షేమ్యాయ చ

⇨ నమ ఉర్వర్యాయ చ ఖల్యాయ చ

⇨ నమ శ్లోక్యాయ చావసాన్యాయ చ

⇨ నమో వన్యాయ చ కక్ష్యాయ చ

⇨ నమ శ్శ్రవాయ చ ప్రతిశ్రవాయ చ (13)

⇨ నమ ఆశుషేణాయ చాశురథాయ చ

⇨ నమ శ్శూరాయ చావభిన్దతే చ

⇨ నమో వర్మిణే చ వరూథినే చ

⇨ నమో బిల్మినే చ కవచినే చ

⇨ నమ శ్శ్రుతాయ చ శ్రుతసేనాయ చ|| (14)

⇨ నమో దున్దుభ్యాయ చాకైహనన్యాయ చ

⇨ నమో ధృష్ణవే చ ప్రమృశాయ చ

⇨ నమో దూతాయ చ ప్రహితాయ చ

⇨ నమో నిషఙ్గిణే చేషుధిమతే చ

⇨ నమ స్తీక్ష్ణేషవే చాయుధినే చ

⇨ నమ స్స్వాయుధాయ చ సుధన్వనే చ

⇨ నమ స్స్రుత్యాయ చ పథ్యాయ చ

⇨ నమః కాట్యాయ చ నీప్యాయ చ

⇨ నమ స్సూద్యాయ చ సరస్యాయ చ

⇨ నమో నాద్యాయ చ వైశన్తాయ చ (15)

⇨ నమః కూప్యాయ చావట్యాయ చ

⇨ నమో వర్ష్యాయ చావర్ష్యాయ చ

⇨ నమో మేఘ్యాయ చ విద్యుత్యాయ చ

⇨ నమ ఈధ్రియాయ చాతప్యాయ చ

⇨ నమో వాత్యాయ చ రేష్మియాయ చ

⇨ నమో వాస్తవ్యాయ చ వాస్తుపాయ చ|| (16)

⇨ నమ స్సోమాయ చ రుద్రాయ చ

⇨ నమ స్తామ్రాయ చారుణాయ చ

⇨ నమ శ్శఙ్గాయ చ పశుపతయే చ

⇨ నమ ఉగ్రాయ చ భీమాయ చ

⇨ నమో అగ్రేవధాయ చ దూరేవధాయ చ

⇨ నమో హన్త్రే చ హనీయసే చ

⇨ నమో వృక్షేభ్యో హరికేశేభ్యో

⇨ నమ స్తారాయ

⇨ నమ శ్శమ్భవే చ మయోభవే చ

⇨ నమ శ్శఙ్కరాయ చ మయస్కరాయ చ

⇨ నమ శ్శివాయ చ శివతరాయ చ (17)

⇨ నమ స్తీర్థ్యాయ చ కూల్యాయ చ

⇨ నమః పార్యాయ చావార్యాయ చ

⇨ నమః ప్రతరణాయ చోత్తరణాయ చ

⇨ నమ ఆతార్యాయ చాలాద్యాయ చ

⇨ నమ శ్శష్ప్యాయ చ ఫేన్యాయ చ

⇨ నమ స్సికత్యాయ చ ప్రవాహ్యాయ చ|| (18)

⇨ నమ ఇరిణ్యాయ చ ప్రపథ్యాయ చ

⇨ నమః కిశ్శిలాయ చ క్షయణాయ చ

⇨ నమః కపర్దినే చ పులస్తయే చ

⇨ నమో గోష్ఠ్యాయ చ గృహ్యాయ చ

⇨ నమ స్తల్ప్యాయ చ గేహ్యాయ చ

⇨ నమః కాట్యాయ చ గహ్వరేష్ఠాయ చ

⇨ నమో హ్రదయ్యాయ చ నివేష్ప్యాయ చ

⇨ నమః పాꣳసవ్యాయ చ రజస్యాయ చ

⇨ నమ శ్శుష్క్యాయ చ హరిత్యాయ చ

⇨ నమో లోప్యాయ చోలప్యాయ చ (19)

⇨ నమ ఊర్వ్యాయ చ సూర్మ్యాయ చ

⇨ నమః పర్ణ్యాయ చ పర్ణశద్యాయ చ

⇨ నమోఽపగురమాణాయ చాభిఘ్నతే చ

⇨ నమ ఆఖ్ఖిదతే చ ప్రఖ్ఖిదతే చ

⇨ నమో వః కిరికేభ్యో దేవానాꣳ హృదయేభ్యో

⇨ నమో విక్షీణకేభ్యో ❃[1]

---

[1] ❃ దేవానాꣳ హృదయేభ్యః|

⇨ నమో విచిన్వత్కేభ్యో ❋

⇨ నమ ఆనిర్హతేభ్యో ❋

⇨ నమ ఆమీవత్కేభ్యః ❋|| (20)

⇨ ద్రాపే అన్ధసస్పతే దరిద్ర న్నీలలోహిత| ఏషాం పురుషాణా మేషాం పశూనాం మా భే ర్మాఽరో మో ఏషాం కిఞ్చనాఽఽమమత్||

⇨ యా తే రుద్ర శివా తనూ శ్శివా విశ్వాహభేషజీ| శివా రుద్రస్య భేషజీ తయా నో మృడ జీవసే||

⇨ ఇమాఞ్ రుద్రాయ తవసే కపర్దినే క్షయద్వీరాయ ప్రభరామహే మతిమ్|యథా నశ్శమస ద్ద్విపదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్ట గ్రామే అస్మి (21) న్ననాతురమ్|

⇨ మృడా నో రుద్రోత నో మయస్కృధి క్షయద్వీరాయ నమసా విధేమ తే| యచ్ఛఞ్చ యో శ్చ మను రాయజే పితా తదశ్యామ తవ రుద్ర ప్రణీతౌ||

⇨ మా నో మహాన్త ముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్త ముత మా న ఉక్షితమ్| మా నో వధీః పితరం మోత మాతరం ప్రియా మా న స్తనువో (22) రుద్ర రీరిషః||

⇨ మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః। వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే॥

⇨ ఆరాత్తే గోఘ్న ఉత పూరుషఘ్నే క్షయద్వీరాయ సుమ్న మస్మే తే అస్తు। రక్షా చ నో అధి చ దేవ బ్రూహ్యధా చ న శ్శర్మ యచ్ఛ ద్విబర్హాః॥

⇨ స్తుహి (23) శ్రుతం గర్తసదం యువానం మృగన్న భీమ ముపహత్ను ముగ్రమ్। మృడా జరిత్రే రుద్ర స్తవానో అన్యం తే అస్మ న్ని వపన్తు సేనాః॥

⇨ పరి ణో రుద్రస్య హేతి ర్వృణక్తు పరి త్వేషస్య దుర్మతి రఘాయోః। అవ స్థిరా మఘవద్భ్య స్తనుష్వ మీఢ్వ స్తోకాయ తనయాయ మృడయ॥

⇨ మీఢుష్టమ శివతమ శివో న స్సుమనా భవ। పరమే వృక్ష ఆయుధ న్నిధాయ కృత్తిం వసాన ఆచర పినాకం (24) బిభ్ర దాగహి॥

⇨ వికిరిద విలోహిత నమస్తే అస్తు భగవః। యాస్తే సహస్రగ్ం హేతయోఽన్య మస్మన్ని వపన్తు తాః॥

⇨ సహస్రాణి సహస్రధా బాహువో స్తవ హేతయః। తాసా మీశానో భగవః పరాచీనా ముఖా కృధి॥ (25)

⇨ సహస్రాణి సహస్రశో యే రుద్రా అధి భూమ్యామ్। తేషాగ్ం సహస్రయోజనేఽవ ధన్వాని తన్మసి॥

⇨ అస్మిన్ మహత్యర్ణవేన్తరిక్షే భవా అధి।[1]❀

⇨ నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా శ్శర్వా అధః - క్షమాచరాః। ❀

⇨ నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా దివగ్ం రుద్రా ఉపశ్రితాః। ❀

⇨ యే వృక్షేషు సస్పిఞ్జరా నీలగ్రీవా విలోహితాః।❀

⇨ యే భూతానా మధిపతయో విశిఖాసః కపర్దినః। ❀

⇨ యే అన్నేషు వివిధ్యన్తి పాత్రేషు పిబతో జనాన్। ❀

⇨ యే పథాం పథిరక్షయ ఐలబృదా యవ్యుధః। ❀

⇨ యే తీర్థాని (26) ప్రచరన్తి సృకావన్తో నిషఙ్గిణః। ❀

⇨ య ఏతావన్తశ్చ భూయాగ్ంసశ్చ దిశో రుద్రా వితస్థిరే। తేషాగ్ం సహస్రయోజనేఽవ ధన్వాని తన్మసి॥

⇨ నమో రుద్రేభ్యో యే పృథివ్యాం[2] ❀ యేఽన్తరిక్షే ❀ యే దివి ❀ యేషా మన్నం ❀ వాతో ❀ వర్ష ❀ మిషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ

⇨ [1] ❀తేషాగ్ం సహస్రయోజనేఽవ ధన్వాని తన్మసి॥

[2] మన్త్ర త్రయమ్

ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి|| (27)

⇨ త్ర్యంబకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టి వర్ధనమ్| ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్||

⇨ యో రుద్రో అగ్నౌ యో అప్సు య ఓషధీషు యో రుద్రో విశ్వా భువనాఽఽవివేశ తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు|| (య.సం. 5-5-6-3)

⇨ 1. నమో రుద్రేభ్యో యే పృథివ్యాం యేషా మన్న మిషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి||

⇨ నమో రుద్రేభ్యో యేఽన్తరిక్షే యేషాం వాత ఇషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి||

⇨ నమో రుద్రేభ్యో యే దివి యేషాం వర్ష మిషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి||

⇨ తముష్టుహి యస్స్విషుస్సు ధన్వా యో విశ్వస్య క్షయతి భేషజస్య। యక్ష్వామహే సౌమనసాయ రుద్ర న్నమోభి ర్దేవ మసుర న్దువస్య। (ఋ.సం. 4-2-19-1)

⇨ అయమ్మే హస్తో భగవా నయమ్మే భగవత్తరః। అయమ్మే విశ్వభేషజోఽయం శివాభిమర్శనః। (ఋ.సం. 8-1-25-6)

⇨ యే తే సహస్ర మయుతం పాశా మృత్యో మర్త్యాయ హన్తవే। తాన్ యజ్ఞస్య మాయయా సర్వా నవ యజామహే।

⇨ మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా॥

⇨ ప్రాణానాఙ్గ్రన్థిరసి రుద్రో మా విశాన్తకః। తేనాన్నేనాఽఽప్యాయస్వ।

⇨ నమో రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి।

⇨ సదాశివోమ్॥

రుద్రాధ్యాయ స్సమాప్తః

10. వసోర్ధారా మన్త్రాః (చమక ప్రశ్నః)

⇨ అగ్నావిష్ణూ సజోషసేమా వర్ధన్తు వా ఙ్గిరః। ద్యుమ్నై ర్వాజేభి రా గతమ్॥

⇨ వాజశ్చ మే ప్రసవశ్చ మే ప్రయతిశ్చ మే ప్రసితిశ్చ మే ధీతిశ్చ మే క్రతుశ్చ మే స్వరశ్చ మే శ్లోకశ్చ మే శ్రావశ్చ మే శ్రుతిశ్చ మే జ్యోతిశ్చ మే సువశ్చ మే ప్రాణశ్చ మేఽపాన (1) శ్చ మే వ్యానశ్చ మేఽసుశ్చ మే చిత్తఞ్చ మ ఆధీతఞ్చ మే వాక్చ మే మనశ్చ మే చక్షుశ్చ మే శ్రోత్రఞ్చ మే దక్షశ్చ మే బలఞ్చ మ ఓజశ్చ మే సహశ్చ మ ఆయుశ్చ మే జరా చ మ ఆత్మా చ మే తనూశ్చ మే శర్మ చ మే వర్మ చ మేఽఙ్గాని చ మేఽస్థాని చ మే పరూꣳషి చ మే శరీరాణి చ మే|| (2)

⇨ జ్యైష్ఠ్యఞ్చ మ ఆధిపత్యఞ్చ మే మన్యుశ్చ మే భామశ్చ మేఽమశ్చ మేఽమ్భశ్చ మే జేమా చ మే మహిమా చ మే వరిమా చ మే ప్రథిమా చ మే వర్ష్మా చ మే ద్రాఘుయా చ మే వృద్ధఞ్చ మే వృద్ధిశ్చ మే సత్యఞ్చ మే శ్రద్ధా చ మే జగచ్చ (3) మే ధనఞ్చ మే వశశ్చ మే త్విషిశ్చ మే క్రీడా చ మే మోదశ్చ మే జాతఞ్చ మే జనిష్యమాణఞ్చ మే సూక్తఞ్చ మే సుకృతఞ్చ మే విత్తఞ్చ మే వేద్యఞ్చ మే భూతఞ్చ మే భవిష్యచ్చ మే సుగఞ్చ మే సుపథఞ్చ మ ఋద్ధఞ్చ మ ఋద్ధిశ్చ మే క్లృప్తఞ్చ మే క్లృప్తిశ్చ మే మతిశ్చ మే సుమతిశ్చ మే|| (4)

⇨ శఞ్చ మే మయశ్చ మే ప్రియఞ్చ మేఽనుకామశ్చ మే కామశ్చ మే సౌమనసశ్చ మే భద్రఞ్చ మే శ్రేయశ్చ మే వస్యశ్చ మే యశశ్చ మే భగశ్చ మే ద్రవిణఞ్చ మే యన్తా చ మే ధర్తా చ మే క్షేమశ్చ మే ధృతిశ్చ మే విశ్వఞ్చ (5) మే మహశ్చ మే సంవిచ్చ మే జ్ఞాత్రఞ్చ మే సూశ్చ మే ప్రసూశ్చ మే సీరఞ్చ మే లయశ్చ మ ఋతఞ్చ మేఽమృతఞ్చ మేఽయక్ష్మఞ్చ మేఽనామయచ్చ మే జీవాతుశ్చ మే దీర్ఘాయుత్వఞ్చ మేఽనమిత్రఞ్చ మేఽభయఞ్చ మే సుగఞ్చ మే శయనఞ్చ మే సూషా చ మే సుదినఞ్చ మే॥ (6)

⇨ ఊర్క్చ మే సూనృతా చ మే పయశ్చ మే రసశ్చ మే ఘృతఞ్చ మే మధు చ మే సగ్ధిశ్చ మే సపీతిశ్చ మే కృషిశ్చ మే వృష్టిశ్చ మే జైత్రఞ్చ మ ఔద్భిద్యఞ్చ మే రయిశ్చ మే రాయశ్చ మే పుష్టఞ్చ మే పుష్టిశ్చ మే విభు చ (7) మే ప్రభు చ మే బహు చ మే భూయశ్చ మే పూర్ణఞ్చ మే పూర్ణతరఞ్చ మేఽక్షితిశ్చ మే కూయవాశ్చ మేఽన్నఞ్చ మేఽక్షుచ్చ మే వ్రీహయశ్చ మే యవాశ్చ మే మాషాశ్చ మే తిలాశ్చ మే ముద్గాశ్చ మే ఖల్వాశ్చ మే గోధూమాశ్చ మే మసురాశ్చ మే ప్రియఙ్గవశ్చ మేఽణవశ్చమే శ్యామాకాశ్చ మే నీవారాశ్చ మే॥ (8)

⇨ అశ్మా చ మే మృత్తికా చ మే గిరయశ్చ మే పర్వతాశ్చ మే సికతాశ్చ మే వనస్పతయశ్చ మే హిరణ్యఞ్చ మేఽయశ్చ మే సీసఞ్చ మే త్రపుశ్చ మే శ్యామఞ్చ మే లోహఞ్చ మేఽగ్నిశ్చ మ ఆపశ్చ మే వీరుధశ్చ మ ఓషధయశ్చ మే కృష్టపచ్యఞ్చ (9) మేఽకృష్టపచ్యఞ్చ మే గ్రామ్యాశ్చ మే పశవ ఆరణ్యాశ్చ యజ్ఞేన కల్పన్తాం విత్తఞ్చ మే విత్తిశ్చ మే భూతఞ్చ మే భూతిశ్చ మే వసు చ మే వసతిశ్చ మే కర్మ చ మే శక్తిశ్చ మేఽర్థశ్చ మ ఏమశ్చ మ ఇతిశ్చ మే గతిశ్చ మే|| (10)

⇨ అగ్నిశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే సోమశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే సవితా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే సరస్వతీ చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే పూషా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే బృహస్పతిశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే మిత్రశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే వరుణశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే త్వష్టా చ (11) మ ఇన్ద్రశ్చ మే ధాతా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే విష్ణుశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మేఽశ్వినౌ చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే మరుతశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే విశ్వే చ మే దేవా ఇన్ద్రశ్చ మే పృథివీ చ మ ఇన్ద్రశ్చ మేఽన్తరిక్షఞ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే ద్యౌశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే దిశశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే మూర్ధా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే ప్రజాపతిశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే|| (12)

⇨ అ‍ꣳశుశ్చ మే రశ్మిశ్చ మేఽదాభ్యశ్చ మేఽధిపతిశ్చ మ ఉపా‍ꣳశుశ్చ మేఽన్తర్యామశ్చ మ ఐన్ద్రవాయవశ్చ మే మైత్రావరుణశ్చ మ ఆశ్వినశ్చమే ప్రతిప్రస్థానశ్చ మే శుక్రశ్చ మే మన్థీ చ మ ఆగ్రయణశ్చ మే వైశ్వదేవశ్చ మే ధ్రువశ్చ మే వైశ్వానరశ్చ మ ఋతుగ్రహాశ్చ (13) మేఽతిగ్రాహ్యాశ్చ మ ఐన్ద్రాగ్నశ్చ మే వైశ్వదేవశ్చ మే మరుత్వతీయాశ్చ మే మాహేన్ద్రశ్చ మ ఆదిత్యశ్చ మే సావిత్రశ్చ మే సారస్వతశ్చ మే పౌష్ణశ్చ మే పాత్నీవతశ్చ మే హారియోజనశ్చ మే|| (14)

⇨ ఇధ్మశ్చ మే బర్హిశ్చ మే వేదిశ్చ మే ధిష్ణియాశ్చ మే స్రుచశ్చ మే చమసాశ్చ మే గ్రావాణశ్చ మే స్వరవశ్చ మ ఉపరవాశ్చ మేఽధిషవణే చ మే ద్రోణకలశశ్చ మే వాయవ్యాని చ మే పూతభృచ్చ మ ఆధవనీయశ్చ మ ఆగ్నీధ్రఞ్చ మే హవిర్ధానఞ్చ మే గృహాశ్చ మే సదశ్చ మే పురోడాశాశ్చ మే పచతాశ్చ మేఽవభృథశ్చ మే స్వగాకారశ్చ మే|| (15)

⇨ అగ్నిశ్చ మే ఘర్మశ్చ మేఽర్కశ్చ మే సూర్యశ్చ మే ప్రాణశ్చ మేఽశ్వమేధశ్చ మే పృథివీ చ మేఽదితిశ్చ మే దితిశ్చ మే ద్యౌశ్చ మే శక్వరీ రఙ్గులయో దిశశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పన్తా మృక్చ మే సామ చ మే స్తోమశ్చ మే యజుశ్చ

మే దీక్షా చ మే తపశ్చ మ ఋతుశ్చ మే వ్రతఞ్చ మేఽహోరాత్రయో ర్వృష్ట్యా బృహద్రథన్తరే చ మే యజ్ఞేన కల్పేతామ్॥ (16)

⇨ గర్భాశ్చ మే వథ్సాశ్చ మే త్ర్యవిశ్చ మే త్ర్యవీ చ మే దిత్యవాట్చ మే దిత్యౌహీ చ మే పఞ్చావిశ్చ మే పఞ్చావీ చ మే త్రివథ్సశ్చ మే త్రివథ్సా చ మే తుర్యవాట్చ మే తుర్యౌహీ చ మే పష్ఠవాచ్చ మే పష్ఠౌహీ చ మ ఉక్షా చ మే వశా చ మ ఋషభశ్చ (17) మే వేహచ్చ మేఽనడ్వాఞ్చ మే ధేనుశ్చ మ ఆయు ర్యజ్ఞేన కల్పతాం ప్రాణో యజ్ఞేన కల్పతా మపానో యజ్ఞేన కల్పతాం వ్యానో యజ్ఞేన కల్పతా ఞ్చక్షుర్యజ్ఞేన కల్పతాꣳ శ్రోత్రం యజ్ఞేన కల్పతా మ్మనో యజ్ఞేన కల్పతాం వాగ్యజ్ఞేన కల్పతా మాత్మా యజ్ఞేన కల్పతాం యజ్ఞో యజ్ఞేన కల్పతామ్॥ (18)

⇨ ఏకా చ మే తిస్రశ్చ మే పఞ్చ చ మే సప్త చ మే నవ చ మ ఏకాదశ చ మే త్రయోదశ చ మే పఞ్చదశ చ మే సప్తదశ చ మే నవదశ చ మ ఏకవిꣳశతిశ్చ మే త్రయోవిꣳశతిశ్చ మే పఞ్చవిꣳశతిశ్చ మే సప్తవిꣳశతిశ్చ మే నవవిꣳశతిశ్చ మ ఏకత్రిꣳశచ్చ మే త్రయస్త్రిꣳశచ్చ। (19) మే చతస్రశ్చ మేఽష్టౌ చ మే ద్వాదశ చ మే షోడశ చ మే విꣳశతిశ్చ మే చతుర్విꣳశతిశ్చ మేఽష్టావిꣳశతిశ్చ మే ద్వాత్రిꣳశచ్చ మే షట్త్రిꣳశచ్చ మే చత్వారిꣳశచ్చ మే

చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ మేఽష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ మే వాజశ్చ ప్రసవశ్చాపిజశ్చ క్రతుశ్చ సువశ్చ మూర్ధా చ వ్యశ్నియ శ్చాన్త్యాయన శ్చాన్త్యశ్చ భౌవనశ్చ భువనశ్చాధిపతిశ్చ|| (20)

⇨ ఇడా దేవహూ ర్మను ర్యజ్ఞనీ ర్బృహస్పతి రుక్థామదాని శగ్ంసిష ద్విశ్వే దేవా స్సూక్తవాచః పృథివి మాత ర్మా మాహిగ్ంసీ ర్మధు మనిష్యే మధు జనిష్యే మధు వక్ష్యామి మధు వదిష్యామి మధుమతీ న్దేవేభ్యో వాచ ముద్యాసగ్ం శుశ్రూషేణ్యాం మనుష్యేభ్య స్తం మా దేవా అవన్తు శోభాయై పితరోఽను మదన్తు|| ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః||

11. రుద్ర మన్త్రాః

⇨ నిధనపతయే నమః| నిధనపతాన్తికాయ నమః|

⇨ ఊర్ధ్వాయ నమః| ఊర్ధ్వ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ హిరణ్యాయ నమః| హిరణ్య లిఙ్గాయ నమః|

⇨ సువర్ణాయ నమః| సువర్ణ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ దివ్యాయ నమః| దివ్య లిఙ్గాయ నమః|

⇨ భవాయ నమః| భవ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ శర్వాయ నమః| శర్వ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ **శివాయ నమః। శివ లిఙ్గాయ నమః।**

⇨ **జ్వలాయ నమః। జ్వల లిఙ్గాయనమః।**

⇨ **ఆత్మాయ నమః। ఆత్మ లిఙ్గాయ నమః।**

⇨ **పరమాయ నమః। పరమ లిఙ్గాయ నమః।**

⇨ **ఏతథ్సోమస్య సూర్యస్య సర్వలిఙ్గగ్ స్థాపయతి పాణిమన్త్రం పవిత్రమ్॥**

⇨ **సద్యో జాతం ప్రపద్యామి సద్యో జాతాయ వై నమో నమః। భవేభవే నాతిభవే భవస్వ మామ్। భవోద్భవాయ నమః।**

⇨ **వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ నమ శ్శ్రేష్ఠాయ నమో రుద్రాయ నమః కాలాయ నమః కలవికరణాయ నమో బలవికరణాయ నమో బలాయ నమో బలప్రమథనాయ నమ స్సర్వభూతదమనాయ నమో మనోన్మనాయ నమః।**

⇨ **అఘోరేభ్యోఽథ ఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః। సర్వేభ్య స్సర్వశర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్రరూపేభ్యః।**

⇨ **తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్॥**

⇨ ఈశాన స్సర్వవిద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణో ఽధిపతి ర్బ్రహ్మా శివో మే అస్తు సదాశివోమ్||

⇨ నమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యవర్ణాయ హిరణ్యరూపాయ హిరణ్యపతయే ఽమ్బికా పతయ ఉమాపతయే పశుపతయే నమో నమః|

⇨ ఋతగ్ం సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషం కృష్ణపిఙ్గలమ్| ఊర్ధ్వరేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపాయ వై నమో నమః||

⇨ సర్వో వై రుద్ర స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు| పురుషో వై రుద్ర స్సన్మహో నమో నమః| విశ్వం భూతం భువనఞ్చిత్రం బహుధా జాత ఞ్జాయమానఞ్చ యత్| సర్వో హ్యేష రుద్ర స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు|

⇨ కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే| వోచేమ శన్తమగ్ం హృదే| సర్వో హ్యేష రుద్ర స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు|

⇨ భవాయ దేవాయ నమః|

⇨ శర్వాయ దేవాయ నమః|

⇨ ఈశానాయ దేవాయ నమః|

⇨ పశుపతయే దేవాయ నమః|

⇨ రుద్రాయ దేవాయ నమః|

⇨ ఉగ్రాయ దేవాయ నమః|

⇨ భీమాయ దేవాయ నమః|

⇨ మహతే దేవాయ నమః|

⇨ భవస్య దేవస్య పత్న్యై నమః|

⇨ శర్వస్య దేవస్య పత్న్యై నమః|

⇨ ఈశానస్య దేవస్య పత్న్యై నమః|

⇨ పశుపతే ర్దేవస్య పత్న్యై నమః|

⇨ రుద్రస్య దేవస్య పత్న్యై నమః|

⇨ ఉగ్రస్య దేవస్య పత్న్యై నమః|

⇨ భీమస్య దేవస్య పత్న్యై నమః|

⇨ మహతో దేవస్య పత్న్యై నమః|

12. అఘమర్షణ సూక్తమ్

⇨ హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహి యాచితః| యన్మయా భుక్తమసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః||

⇨ యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా దుష్కృత ఙ్కృతమ్| తన్న ఇన్ద్రో వరుణో బృహస్పతి స్సవితా చ పునన్తు పునః పునః||

⇨ నమోఽగ్నయేఽప్సుమతే నమ ఇన్ద్రాయ నమో వరుణాయ నమో వారుణ్యై నమోఽద్భ్యః||

⇨ యదపా జ్క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్త న్తదప గచ్ఛతాత్|

⇨ అత్యాశనా దతీపానా ద్యచ్చ ఉగ్రా త్ప్రతిగ్రహాత్| తన్నో వరుణో రాజా పాణినా హ్యవమర్శతు||

⇨ సోఽహ మపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్తకిల్బిషః| నాకస్య పృష్ఠ మారుహ్య గచ్ఛే ద్బ్రహ్మసలోకతామ్|

⇨ యశ్చాప్సు వరుణ స్స పునాత్వఘమర్షణః|

⇨ ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమగ్ం సచతా పరుష్ణియా| అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽఽర్జీకీయే శృణుహ్యా సుషోమయా||

⇨ ఋతఞ్చ సత్యఞ్చాభీద్ధా త్తపసోఽధ్యజాయత| తతో రాత్రి రజాయత తత స్సముద్రో అర్ణవః||

⇨ సముద్రా దర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత| అహోరాత్రాణి విదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ||

⇨ సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వ మకల్పయత్| దివఞ్చ పృథివీ ఞ్చాన్తరిక్ష మథో సువః||

⇨ యత్పృథివ్యాꣳ రజస్స్వ మాన్తరిక్షే విరోదసీ। ఇమాꣳ స్తదాపో వరుణః పునా త్వఘమర్షణః॥

⇨ పునన్తు వసవః పునాతు వరుణః పునా త్వఘమర్షణః। ఏష భూతస్య మధ్యే భువనస్య గోప్తా।

⇨ ఏష పుణ్యకృతాం లోకా నేష మృత్యో ర్హిరణ్మయమ్। ద్యావాపృథివ్యో ర్హిరణ్మయꣳ సꣳశ్రితꣳ సువః। స న స్సువ స్సꣳశిశాధి।

⇨ ఆర్ద్ర జ్జ్వలతి జ్యోతి రహ మస్మి। జ్యోతి ర్జ్వలతి బ్రహ్మాహ మస్మి। యోఽహ మస్మి బ్రహ్మాహ మస్మి। అహమస్మి బ్రహ్మాహ మస్మి। అహ మేవాహం మా ఞ్జుహోమి స్వాహా॥

⇨ అకార్యకా ర్యవకీర్ణీ స్తేనో భ్రూణహా గురుతల్పగః। వరుణోఽపా మఘమర్షణ స్తస్మా త్పాపా త్ప్రముచ్యతే।

⇨ రజోభూమి స్త్వమాꣳ రోదయస్వ ప్రవదన్తి ధీరాః॥

⇨ ఆక్రా న్థ్సముద్రః ప్రథమే విధర్మ ఞ్జనయ న్ప్రజా భువనస్య రాజా। వృషా పవిత్రే అధి సానో అవ్యే బృహథ్సోమో వావృధే సువాన ఇన్దుః॥

13. మృత్యుఞ్జయ సూక్తమ్

⇨ అపైతు మృత్యు రమృతన్న ఆగన్ వైవస్వతో నో అభయఙ్కృణోతు। పర్ణం వనస్పతే రివాభి న శీయతాꣳ రయి స్సచతా న్న శ్శచీపతిః॥

⇨ పరం మృత్యో అను పరేహి పన్థాం యస్తే స్వ ఇతరో దేవయానాత్। చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమి మా నః ప్రజాꣳ రీరిషో మోత వీరాన్॥

⇨ వాతం ప్రాణం మనసాఽన్వారభామహే ప్రజాపతిం యో భువనస్య గోపాః। స నో మృత్యో స్త్రాయతాం పాత్వꣳహసో జ్యోగ్జీవా జరా మశీమహి॥

⇨ అముత్రభూయా దధ యద్యమస్య బృహస్పతే అభిశస్తే రముఞ్చః। ప్రత్యౌహతా మశ్వినా మృత్యు మస్మా ద్దేవానా మగ్నే భిషజా శచీభిః॥

⇨ హరిꣳ హరన్త మనుయన్తి దేవా విశ్వస్యేశానం వృషభం మతీనామ్। బ్రహ్మ సరూప మనుమేద మాగా దయనం మా వివధీ ర్విక్రమస్వ॥

⇨ శల్కై రగ్ని మిన్ధాన ఉభౌ లోకౌ సనేమహమ్। ఉభయో ర్లోకయోర్ ఋధ్వాఽతిమృత్యు న్తరామ్యహమ్॥

⇨ మా ఛిదో మృత్యో మా వధీ ర్మామే బలం వివృహో మా ప్రమోషీః। ప్రజాం మా మే రీరిష ఆయు రుగ్ర నృచక్షస న్త్వా హవిషా విధేమ॥

⇨ మా నో మహాన్త ముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్త ముత మాన ఉక్షితమ్।
మా నో వధీః పితరం మోత మాతరం ప్రియా మా న స్తనువో రుద్ర రీరిషః॥

⇨ మా నస్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మానో గోషు మానో అశ్వేషు రీరిషః।
వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే॥

⇨ ప్రజాపతే న త్వదేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరి తా బభూవ। యత్కామాస్తే
జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయఀ స్యామ పతయో రయీణామ్॥

⇨ స్వస్తిదా విశస్పతి ర్వృత్రహా విమృధో వశీ। వృషేన్ద్రః పుర ఏతు న స్స్వస్తిదా
అభయఙ్కరః॥

⇨ త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్। ఉర్వారుక మివ బన్ధనా
న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్॥

⇨ యే తే సహస్ర మయుతం పాశా మృత్యో మర్త్యాయ హన్తవే। తాన్ యజ్ఞస్య
మాయయా సర్వా నవ యజామహే॥

⇨ మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా॥

14. కూశ్మాణ్డ మన్త్రాః

⇨ యద్దేవా దేవహేళన న్దేవాస శ్చకృమా వయమ్। ఆదిత్యా స్తస్మాన్మా ముఞ్చ తర్త స్యర్తేన మామిత।

⇨ దేవా జీవన కామ్యా య ద్వాచాఽనృత మూదిమ। తస్మాన్న ఇహ ముఞ్చత విశ్వే దేవా స్సజోషసః।

⇨ ఋతేన ద్యావాపృథివీ ఋతేన త్వꣳ సరస్వతి। కృతాన్నః పాహ్యేనసో యత్కిఞ్చానృత మూదిమ।

⇨ ఇన్ద్రాగ్నీ మిత్రావరుణౌ సోమో ధాతా బృహస్పతిః। తే నో ముఞ్చన్త్వేనసో యదన్యకృత మారిమ।

⇨ సజాతశꣳసా దుత జామిశꣳసా జ్యాయస శ్శꣳసా దుత వా కనీయసః। అనాధృష్ట న్దేవకృతం యదేన స్తస్మాత్త్వ మస్మా ఞ్జాతవేదో ముముగ్ధి॥

⇨ యద్వాచా యన్మనసా బాహుభ్యా మూరుభ్యా మష్ఠీవద్భ్యాꣳ శిశ్నై ర్యదనృత ఞ్చకృమా వయమ్। అగ్ని ర్మా తస్మా దేనసః ప్రముఞ్చతు చకృమ యాని దుష్కృతా।

⇨ యేన త్రితో అర్ణవా న్నిర్బభూవ యేన సూర్య న్తమసో నిర్ముమోచ। యేనేన్ద్రో విశ్వా అజహా దరాతీ స్తేనాహ ఞ్జ్యోతిషా జ్యోతి రానశాన ఆక్షి।

⇨ యత్కుసీద మప్రతీత్తం మయేహ యేన యమస్య నిధినా చరామి। ఏత త్తదగ్నే అనృణో భవామి జీవన్నేవ ప్రతి తత్తే దధామి।

⇨ (యన్మయి మాతా* యదా పిపేష* యదన్తరిక్షం యదాశసా *ऽతి క్రామామి* త్రితే దేవా* దివి జాతా* యదాప* ఇమం మే వరుణ * తత్త్వా యామి * త్వన్నో అగ్నే* సత్త్వన్నో అగ్నే* త్వమగ్నే అయాసి*)

⇨ యన్మయి మాతా గర్భే సతి। ఏన శ్చకార యత్పితా। అగ్నిర్మా తస్మాదేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ యదా పిపేష మాతరం పితరమ్। పుత్రః ప్ర ముదితో ధయన్। అహిఙ్సి తౌ పితరౌ మయా తత్। తదగ్నే అనృణో భవామి।

⇨ యదన్తరిక్షం పృథివీ ముత ద్యామ్। యన్మాతరం పితరం వా జిహిఙ్సిమ। అగ్నిర్మా తస్మాదేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ యదాశసా నిశసా యత్పరాశసా। యదేన శ్చకృమా నూతనం యత్పురాణమ్। అగ్నిర్మా తస్మా దేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ అతి క్రామామి దురితం యదేనః। జహామి రిప్రం పరమే సధస్థే। యత్ర యన్తి సుకృతో నాపి దుష్కృతః। తమా రోహామి సుకృతాన్ను లోకమ్॥

⇨ త్రితే దేవా అమృజ తైతదేనః। త్రిత ఏత న్మనుష్యేషు మామృజే। తతో మా యది కిఞ్చిదానశే। అగ్నిర్మా తస్మా దేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ దివి జాతా అప్సు జాతాః। యా జాతా ఓషధీభ్యః। అథో యా అగ్నిజా ఆపః। తా న శ్శున్ధన్తు శున్ధనీః॥

⇨ యదాపో నక్త న్దురిత ఞ్చరామ। యద్వా దివా నూతనం యత్పురాణమ్। హిరణ్యవర్ణా స్తత ఉత్పునీత నః॥

(ఇమం మే వరుణ* తత్త్వాయామి* త్వన్నో అగ్నే* స త్వన్నో అగ్నే* త్వమగ్నే అయాసి*)

⇨ ఇమమ్మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృడయ। త్వామవస్యు రాచకే॥

⇨ తత్త్వా యామి బ్రహ్మణా వన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశꣳస మా న ఆయుః ప్ర మోషీః॥

⇨ త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వా న్దేవస్య హేడోఽవ యాసిసీష్ఠాః। యజిష్ఠో వహ్నితమ శ్శోశుచానో విశ్వా ద్వేషాꣳసి ప్ర ముముగ్ధ్యస్మత్॥

⇨ సత్వన్నో అగ్నేఽవమో భవోతీ నేదిష్ఠో అస్యా ఉషసో వ్యుష్టౌ। అవ యక్ష్వ నో వరుణꣳ రరాణో వీహి మృడీకꣳ సుహవో న ఏధి॥

⇨ త్వమగ్నే అయాస్యయా సన్మనసా హితః। అయాసన్ హవ్య మూహిషేఽయా నో ధేహి భేషజమ్॥

⇨ యదదీవ్యన్నృణ మహం బభూవాదిత్సన్వాస ఞ్జగర జనేభ్యః। అగ్నిర్మా తస్మా దిన్ద్రశ్చ సꣳవిదానౌ ప్రముఞ్చతామ్।

⇨ యద్ధస్తాభ్యా ఞ్చకర కిల్బిషా ణ్యక్షాణాం వగ్ను ముపజిఘ్నమానః। ఉగ్రంపశ్యా చ రాష్ట్రభృచ్చ తాన్యప్సరసా వనుదత్తా మృణాని।

⇨ ఉగ్రంపశ్యే రాష్ట్రభృ త్కిల్బిషాణి యదక్షవృత్త మనుదత్త మేతత్। నేన్న ఋణా నృణవ ఇత్సమానో యమస్య లోకే అధిరజ్జురాయ।

(అవతే హేళ * ఉదుత్తమ * మిమం మే వరుణ* తత్వా యామి* త్వన్నో అగ్నే* స త్వన్నో అగ్నే*)

⇨ అవ తే హేడో వరుణ నమోభి రవ యజ్ఞేభి రీమహే హవిర్భిః। క్షయ న్నస్మభ్య మసుర ప్రచేతో రాజన్నేనాꣳసి శిశ్రథః కృతాని॥

⇨ ఉదుత్తమం వరుణపాశ మస్మ దవాధమం విమధ్యమꣳ శ్రథాయ। అథా వయ మాదిత్య వ్రతే తవాఽనాగసో అదితయే స్యామ॥

⇨ ఇమమ్మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృడయ। త్వా మవస్యు రా చకే॥

⇨ తత్త్వా యామి బ్రహ్మణా వన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశꣳస మా న ఆయుః ప్రమోషీః।

⇨ త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వా న్దేవస్య హేడోఽవ యాసిసీష్ఠాః। యజిష్ఠో వహ్నితమ శ్శోశుచానో విశ్వా ద్వేషాꣳసి ప్రముముగ్ధ్యస్మత్॥

⇨ స త్వన్నో అగ్నేఽవమో భవోతీ నేదిష్ఠో అస్యా ఉషసో వ్యుష్టౌ। అవ యక్ష్వ నో వరుణꣳ రరాణో వీహి మృడీకꣳ సుహవో న ఏధి।

⇨ సఙ్కుసుకో వికుసుకో నిర్ఋథో యశ్చ నిస్వనః। తే(ఏ)2ఽస్మద్యక్ష్మ మనాగసో దూరా ద్దూర మచీచతమ్।

⇨ నిర్యక్ష్మ మచీచతే కృత్యా న్నిర్ఋతిఞ్చ। తేన యో(ఓ)2ఽస్మత్స మృచ్ఛాతై తమస్మై ప్రసువామసి।

⇨ దుశ్శꣳసాను శꣳసాభ్యా ఙ్ఘణేనానుఘణేన చ। తేనాన్యో(ఓ)2ఽస్మ త్స మృచ్ఛాతై తమస్మై ప్రసువామసి।

⇨ సంవర్చసా పయసా సన్తనూభి రగన్మహి మనసా సꣳశివేన। త్వష్టా నో అత్ర విదధాతు రాయోఽను మార్ష్టు తన్వో(ఓ)2 యద్విలిష్టమ్॥

⇨ ఆయుష్టే విశ్వతో దధ దయ మగ్ని ర్వరేణ్యః। పునస్తే ప్రాణ ఆయాతి పరాయక్ష్మꣳ సువామి తే।

⇨ ఆయుర్దా అగ్నే హవిషో జుషాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోని రేధి। ఘృతం పీత్వా మధు చారు గవ్యం పితేవ పుత్ర మభి రక్షతా దిమమ్।

⇨ ఇమ మగ్న ఆయుషే వర్చసే కృధి తిగ్మ మోజో వరుణ సꣳశిశాధి। మాతేవాస్మా అదితే శర్మ యచ్ఛ విశ్వే దేవా జరదష్టి ర్యథాऽసత్।

⇨ అగ్న ఆయూꣳషి పవస ఆ సువోర్జ మిషఞ్చ నః। ఆరే బాధస్వ దుచ్ఛునామ్।

⇨ అగ్నే పవస్వ స్వపా అస్మే వర్చ స్సువీర్యమ్। దధ ద్రయిం మయి పోషమ్।।

⇨ అగ్నిర్ ఋషిః పవమానః పాఞ్చజన్యః పురోహితః। తమీమహే మహాగయమ్।

⇨ అగ్నే జాతా న్ప్రణుదా న స్సపత్నా న్ప్రత్యజాతా ఞ్జాతవేదో నుదస్వ। అస్మే దీదిహి సుమనా అహేళ ఞ్ఛర్మన్తే స్యామ త్రివరూథ ఉద్భౌ।

⇨ సహసా జాతా న్ప్రణుదా న స్సపత్నా న్ప్రత్యజాతా ఞ్జాతవేదో నుదస్వ। అధి నో బ్రూహి సుమనస్యమానో వయꣳ స్యామ ప్రణుదా న స్సపత్నాన్।

⇨ అగ్నే యో నోఽభితో జనో వృకో వారో జిఘాꣳసతి| తాꣳస్త్వం వృత్రహా జహి వస్వస్మభ్య మా భర|

⇨ అగ్నే యో నోఽభిదాసతి సమానో యశ్చ నిష్ట్యః| తం వయꣳ సమిధ జ్యాత్వా తుభ్య మగ్నేఽపి దధ్మసి||

⇨ యో న శ్శపా దశపతో యశ్చ న శ్శపత శ్శపాత్| ఉషాశ్చ తస్మై నిమ్రుక్చ సర్వం పాపꣳ సమూహతామ్||

⇨ యో న స్సపత్నో యో రణో మర్తోఽభిదాసతి దేవాః| ఇధ్మస్యేవ ప్రక్షాయతో మా తస్యోచ్ఛేషి కిఞ్చన|

⇨ యో మా ద్వేష్టి జాతవేదో యఞ్చాహ ద్వేష్మి యశ్చ మామ్| సర్వాꣳ స్తానగ్నే సన్దహ యాꣳశ్చాహ ద్వేష్మి యే చ మామ్|

⇨ యో అస్మభ్య మరాతీయా ద్యశ్చ నో ద్వేషతే జనః| నిన్దాద్యో అస్మా న్ధిప్సాచ్చ సర్వాꣳ స్తాన్మష్మషా కురు|

⇨ సꣳశితం మే బ్రహ్మ సꣳశితం వీర్య 1(అం) బలమ్| సꣳశితం క్షత్రం మే జిష్ణు యస్యాహ మస్మి పురోహితః||

⇨ ఉదేషాం బాహూ అతిర ముద్వర్చో అథో బలమ్| క్షిణోమి బ్రహ్మణాఽమిత్రా నున్నయామి స్వాం 2 అహమ్|

⇨ పున ర్మనః పున రాయు ర్మ ఆగా త్పున శ్చక్షుః పున శ్శ్రోత్రం మ ఆగా త్పునః ప్రాణః పున రాకూతం మ ఆగా త్పునశ్చిత్తం పున రాధీతం మ ఆగాత్। వైశ్వానరో మేఽదబ్ధ స్తనూపా అవబాధతా ద్దురితాని విశ్వా॥

(ఇతి కూశ్మాణ్డ హోమమన్త్రాః। అథ ఉపస్థాన మన్త్రాః।

⇨ వైశ్వానరాయ ప్రతివేదయామో యదీన్నృణꣳ సఙ్గరో దేవతాసు। స ఏతా న్పాశా న్ప్రముచ న్ప్రవేద స నో ముఞ్చాతు దురితా దవద్యాత్।

⇨ వైశ్వానరః పవయాన్నః పవిత్రై ర్యత్సఙ్గర మభిధావా మ్యాశామ్। అనాజాన న్మనసా యాచమానో యదత్రైనో అవ తత్సువామి।

⇨ అమీ యే సుభగే దివి విచృతౌ నామ తారకే। ప్రేహామృతస్య యచ్ఛతా మేత ద్బద్ధక మోచనమ్।

⇨ విజిహీర్ష్వ లోకా న్కృధి బన్ధా న్ముఞ్చాసి బద్ధకమ్। యోనే రివ ప్రచ్యుతో గర్భ స్సర్వా న్పథో అనుష్వ।

⇨ స ప్రజాన న్ప్రతి గృభ్ణీత విద్వా న్ప్రజాపతిః ప్రథమజా ఋతస్య। అస్మాభి ర్దత్త ఞ్జరసః పరస్తా దచ్ఛిన్నం తన్తు మను సఞ్చరేమ॥

⇨ తత న్తన్తు మన్వేకే అను సఞ్చరన్తి యేషా న్దత్తం పిత్ర్య మాయనవత్। అబన్ధ్వేకే దదతః ప్రయచ్ఛా ద్దాతు ఞ్చేచ్ఛక్నవాꣳ స స్వర్గ ఏషామ్।

⇨ ఆరభేథా మను సఽరభేథాఽ సమానం పన్థా మవథో ఘృతేన। యద్వాం పూర్తం పరివిష్టఽ యదగ్నౌ తస్మై గోత్రాయేహ జాయాపతీ సఽరభేథామ్।

⇨ యదన్తరిక్షం పృథివీ ముత ద్యాః యన్మాతరం పితరః వా జిహిఽసిమ। అగ్ని ర్మా తస్మా దేనసో గార్హపత్య ఉన్నో నేష ద్దురితా యాని చకృమ।

⇨ భూమి ర్మాతాఽదితి ర్నో జనిత్రం భ్రాతాఽన్తరిక్ష మభిశస్త్య ఏనః। ద్యౌర్నః పితా పితృయాచ్ఛం భవాసి జామి మిత్వా మా వివిత్సి లోకాత్।

⇨ యత్ర సుహార్ద స్సుకృతో మదన్తే విహాయ రోగ స్తన్వా2(ఆఽ) స్వాయామ్। అశ్లోణాఙ్గై రహ్రుతా స్స్వర్గే తత్ర పశ్యేమ పితరఞ్చ పుత్రమ్।

⇨ యదన్న మద్మ్యనృతేన దేవా దాస్య న్నదాస్య న్నుత వా కరిష్యన్। యద్దేవానా ఞ్చక్షుష్యాగో అస్తి యదేవ కిఞ్చ ప్రతిజగ్రాహ మగ్నిర్మా తస్మా దనృణ ఙ్కృణోతు।

⇨ యదన్న మద్మి బహుధా విరూపః వాసో హిరణ్య ముత గా మజా మవిమ్॥ యద్దేవానా ఞ్చక్షుష్యాగో అస్తి య దేవ కిఞ్చ ప్రతిజగ్రాహ మగ్ని ర్మా తస్మా దనృణ ఙ్కృణోతు॥

⇨ యన్మయా మనసా వాచా కృత మేనః కదాచన। సర్వస్మా త్తస్మా న్మేళితో మోగ్ధి త్వఽ హి వేత్థ యథాతథమ్॥

15. పాప విమోచన మన్త్రాః

⇨ అగ్నే ర్మన్వే ప్రథమస్య ప్రచేతసో యం పాఞ్చజన్యం బహవ స్సమిన్ధతే॥ విశ్వస్యాం విశి ప్రవివిశివాంసమీమహే స నో ముఞ్చ త్వంహసః।

⇨ యస్యేదం ప్రాణ న్నిమిష ద్యదేజతి యస్య జాత ఞ్జనమానఞ్చ కేవలమ్। స్తౌమ్యగ్ని న్నాథితో జోహవీమి స నో ముఞ్చత్వంహసః।

⇨ ఇన్ద్రస్య మన్యే ప్రథమస్య ప్రచేతసో వృత్రఘ్న స్స్తోమా ఉప మా ముపాగుః। యో దాశుష స్సుకృతో హవ ముప గన్తా ॥ 1 ॥ స నో ముఞ్చత్వంహసః।

⇨ యస్సఙ్గ్రామ న్నయతి సం వశీ యుధే యః పుష్టాని సంసృజతి త్రయాణి। స్తౌమీన్ద్ర న్నాథితో జోహవీమి స నో ముఞ్చ త్వంహసః।

⇨ మన్వే వాం మిత్రావరుణా తస్య విత్తం సత్యౌజసా దృంహణా యన్నుదేథే॥ యా రాజానం సరథం యాథ ఉగ్రా తా నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ యో వాం రథ ఋజురశ్మి స్సత్యధర్మా మిథు శ్చరన్త ముపయాతి దూషయన్। స్తౌమి॥ 2॥ మిత్రావరుణా నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ వాయో స్సవితు ర్విదథాని మన్మహే యావాత్మన్వ ద్బిభృతో యౌ చ రక్షతః। యౌ విశ్వస్య పరిభూ బభూవతు స్తౌ నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ ఉప శ్రేష్ఠా న ఆశిషో దేవయో ర్ధర్మే అస్థిరస్న్| స్తౌమి వాయుꣳ సవితార న్నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః||

⇨ రథీతమౌ రథీనా మహ్వ ఊతయే శుభ గ్గమిష్ఠౌ సుయమేభి రశ్వైః| యయో || 3|| ర్వా న్దేవౌ దేవేష్వనిశిత మోజ స్తౌ నో ముఞ్చత మాగసః||

⇨ యదయాతం వహతుꣳ సూర్యాయా స్త్రిచక్రేణ సꣳసద మిచ్ఛమానౌ| స్తౌమి దేవా వశ్వినౌ నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః||

⇨ మరుతాం మన్వే అధి నో బ్రువన్తు ప్రేమాం వాచం విశ్వా మవన్తు విశ్వే| ఆశూన్ హువే సుయమా నూతయే తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః||

⇨ తిగ్మ మాయుధం వీడితꣳ సహస్వ ద్దివ్యꣳ శర్ధః|| 4|| పృతనాసు జిష్ణు| స్తౌమి దేవా న్మరుతో నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః||

⇨ దేవానాం మన్వే అధి నో బ్రువన్తు ప్రేమాం వాచం విశ్వా మవన్తు విశ్వే| ఆశూన్ హువే సుయమా నూతయే తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః||

⇨ యదిదం మాఽభిశోచతి పౌరుషేయేణ దైవ్యేన| స్తౌమి విశ్వా న్దేవా న్నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః||

(అను నోఽద్యానుమతి* రన్విదనుమతే త్వం* వైశ్వానరో న ఊత్యా* పృష్టో దివి*|)

⇨ అను నోఽద్యానుమతి ర్యజ్ఞ ద్దేవేషు మన్యతామ్। అగ్నిశ్చ హవ్యవాహనో భవతా న్దాశుషే మయః॥

⇨ అన్విదనుమతే త్వం మన్యాసై శఞ్చ నః కృధి। క్రత్వే దక్షాయ నో హిను ప్రణ ఆయూꣳషి తారిషః॥

⇨ వైశ్వానరో న ఊత్యా॰ఽప్రయాతు పరావతః। అగ్ని రుక్థేన వాహసా॥

⇨ పృష్టో దివి పృష్టో అగ్నిః పృథివ్యాం పృష్టో విశ్వా ఓషధీ రావివేశ। వైశ్వానర స్సహసా పృష్టో అగ్ని స్స నో దివా స రిషః పాతు నక్తమ్॥

⇨ యే అప్రథేతా మమితేభి రోజోభి ర్యే ప్రతిష్ఠే అభవతాం వసూనామ్। స్తామి ద్యావాపృథివీ నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చత మꣳహసః॥

⇨ ఉర్వీ రోదసీ వరివః కృణోతం క్షేత్రస్య పత్నీ అధి నో బ్రూయాతమ్। స్తామి ద్యావాపృథివీ నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చత మꣳహసః॥

⇨ యత్తే వయం పురుషత్రా యవిష్ఠావిద్వాꣳస శ్చకృమా కచ్చనాగః। కృధీ స్వస్మాꣳ అదితే రనాగా వ్యేనాꣳసి శిశ్రథో విష్వగగ్నే॥

⇨ యథా హ తద్వసవో గౌర్య ఞ్చిత్పది షితా మముఞ్చతా యజత్రాః। ఏవా త్వ మస్మ త్ప్రముఞ్చా వ్యꣳహః ప్రాతార్యగ్నే ప్రతరాన్న ఆయుః॥

⇨ కామోఽకార్షీ న్నమో నమః।

⇨ కామోऽకార్షీ త్కామః కరోతి నాహఙ్కరోమి కామః కర్తా నాహఙ్కర్తా కామః కారయితా నాహఙ్కారయితా ఏష తే కామ కామాయ స్వాహా।

⇨ మన్యు రకార్షీ న్నమో నమః।

⇨ మన్యు రకార్షీ న్మన్యుః కరోతి నాహఙ్కరోమి మన్యుః కర్తా నాహఙ్కర్తా మన్యుః కారయితా నాహఙ్కారయితా ఏష తే మన్యో మన్యవే స్వాహా॥

⇨ తిలా ఞ్జుహోమి సరసాꣳ సపిష్టా న్గన్ధారమమ చిత్తే రమన్తు స్వాహా।

⇨ గావో హిరణ్య న్ధన మన్నపానꣳ సర్వేషాꣳ శ్రియై స్వాహా॥

⇨ శ్రియశ్చ లక్ష్మీశ్చ పుష్టిశ్చ కీర్తిఞ్చానృణ్యతామ్। బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రతామ్। శ్రద్ధా మేధే ప్రజా స్సన్దదాతు స్వాహా॥

⇨ తిలాః కృష్ణా స్తిలా శ్శ్వేతా స్తిలా స్సౌమ్యా వశానుగాః। తిలాః పునన్తు మే పాపం యత్కిఞ్చి ద్దురితం మయి స్వాహా॥

⇨ చోరస్యాన్న న్నవశ్రాద్ధం బ్రహ్మహా గురుతల్పగః। గోస్తేయꣳ సురాపానం భ్రూణహత్యా తిలాశాన్తిꣳ శమయన్తు స్వాహా॥

⇨ శ్రీశ్చ లక్ష్మీశ్చ పుష్టీశ్చ కీర్తిఞ్చానృణ్యతామ్। బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రతామ్। శ్రద్ధామేధే ప్రజ్ఞాతు జాతవేద స్సన్దదాతు స్వాహా॥

⇨ ప్రాణాపాన వ్యానోదాన సమానా మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ వాఙ్మన శ్చక్షు శ్శ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణ రేతో బుద్ధ్యాకూతి స్సఙ్కల్పా మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ త్వక్చర్మ మాఙ్సస రుధిర మేదో మజ్జా స్నాయవోఽస్థీని మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ శిరః పాణి పాద పార్శ్వ పృష్ఠోరూదర జఙ్ఘ శిశ్నోపస్థ పాయవో మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ ఉత్తిష్ఠ పురుష హరిత పిఙ్గల లోహితాక్షి దేహి దేహి దదాపయితా మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ పృథివ్యాప స్తేజో వాయు రాకాశా మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ శబ్ద స్పర్శ రూప రస గన్ధా మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ మనో వాక్కాయ కర్మాణి మే శుధ్యన్తా జ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసః స్వాహా||

⇨ అవ్యక్తభావై రహఙ్కారై ర్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా॥

⇨ ఆత్మా మే శుధ్యన్తా ఙ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా॥

⇨ అన్తరాత్మా మే శుధ్యన్తా ఙ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా॥

⇨ పరమాత్మా మే శుధ్యన్తా ఙ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా॥

⇨ క్షుధే స్వాహా॥

⇨ క్షుత్పిపాసాయ స్వాహా॥

⇨ వివిట్యై స్వాహా॥

⇨ ఋగ్విధానాయ స్వాహా॥

⇨ కషోత్కాయ స్వాహా॥

⇨ క్షుత్పిపాసామల ఙ్జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీ ర్నాశయా మ్యహమ్। అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వా న్నిర్ణుద మే పాప్మానꣳ స్వాహా॥

⇨ అన్నమయ ప్రాణమయ మనోమయ విజ్ఞానమయ మానన్దమయ మాత్మా మే శుధ్యన్తా ఙ్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా॥

⇨ అఽగ్నేహోముచే ప్రభరేమా మనీషా మోషిష్ఠదావ్నే సుమతి ఙ్గృణానాః। ఇద మిన్ద్ర ప్రతి హవ్య ఙ్గృభాయ సత్యా స్సన్తు యజమానస్య కామాః॥

16. గణపత్యథర్వ శీర్షమ్

⇨ (శాన్తి పాఠః) ఓం భద్ర ఙ్కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యే మాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాꣳసస్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః।

⇨ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి న స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు।। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

⇨ (గణేశ స్తుతిః) నమస్తే గణపతయే। త్వమేవ ప్రత్యక్ష స్తత్త్వమసి। త్వమేవ కేవలఙ్కర్తాఽసి। త్వమేవ కేవలన్ధర్తాఽసి। త్వమేవ కేవలం హర్తాఽసి। త్వమేవ సర్వఙ్ఖల్విదం బ్రహ్మాఽసి। త్వం సాక్షాదాత్మాఽసి నిత్యమ్। ఋతం వచ్మి। సత్యం వచ్మి। అవ త్వం మామ్। అవ వక్తారమ్। అవ శ్రోతారమ్। అవ దాతారమ్। అవ ధాతారమ్। అవానూచాన మవ శిష్యమ్।।

⇨ (రక్షణాయ ప్రార్థనమ్) అవ పశ్చాత్తాత్। అవ పురస్తాత్। అవోత్తరాత్తాత్। అవ దక్షిణాత్తాత్। అవ చోర్ధ్వాత్తాత్। అవాధరాత్తాత్। సర్వతో మాం పాహి పాహి సమన్తాత్।

⇨ (గణేశస్య పరబ్రహ్మాత్మకత్వమ్) త్వం వాఙ్మయ స్త్వఞ్చిన్మయః। త్వమానన్దమయ స్త్వం బ్రహ్మమయః। త్వం సచ్చిదానన్దాద్వితీయోఽసి। త్వం ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాఽసి। త్వం జ్ఞానమయో విజ్ఞానమయోఽసి।

⇨ (గణేశస్య సర్వహేతుమత్త్వమ్) సర్వఞ్జగదిద న్త్వత్తో జాయతే। సర్వ ఞ్జగదిద న్త్వత్త స్తిష్ఠతి। సర్వ ఞ్జగదిదం త్వయి లయ మేష్యతి। సర్వ ఞ్జగదిద న్త్వయి ప్రత్యేతి।

⇨ (గణేశస్య సర్వాత్మకత్వమ్) త్వం భూమిరాపో ఽనలోఽనిలో నభః। త్వఞ్చత్వారి వాక్పదాని। త్వఙ్గుణత్రయాతీతః। త్వమవస్థాత్రయాతీతః। త్వన్దేహ త్రయాతీతః। త్వఙ్కాలత్రయాతీతః। త్వం మూలధార స్థితోఽసి నిత్యమ్। త్వం శక్తిత్రయాఽఽత్మకః। త్వాం యోగినో ధ్యాయన్తి నిత్యమ్। త్వం బ్రహ్మా త్వం విష్ణుస్త్వం రుద్రస్త్వ మిన్ద్రస్త్వ మగ్నిస్త్వం వాయుస్త్వం సూర్యస్త్వ ఞ్చన్ద్రమాస్త్వం బ్రహ్మ భూర్భువస్స్వరోమ్।

⇨ (గం బీజాక్షర స్వరూపమ్) గణాదీ న్పూర్వ ముచ్చార్య వర్ణాదీం స్తదనన్తరమ్। అనుస్వారః పరతరః। అర్ధేన్దు లసితమ్। తారేణ రుద్ధమ్। ఏతత్తవ మనుస్వరూపమ్। గకారః పూర్వరూపమ్। అకారో మధ్యమరూపమ్। అనుస్వార శ్చాన్త్యరూపమ్। బిన్దు రుత్తరరూపమ్। నాద స్సన్ధానమ్। సꣳహితా సన్ధిః। సైషా గణేశ విద్యా। గణక ఋషిః। నిచృద్గాయత్రీచ్ఛన్దః। గణపతి ర్దేవతా। ఓం గమ్। (గణపతయే నమః)

⇨ (గణేశ గాయత్రీ) ఏకదన్తాయ విద్మహే వక్రతుణ్డాయ ధీమహి। తన్నో దన్తీ ప్రచోదయాత్।

⇨ (గణేశ స్వరూపవర్ణనమ్) ఏకదన్త ఞ్చతుర్హస్తం పాశమఙ్కుశధారిణమ్। రదఞ్చ వరదం హస్తై ర్బిభ్రాణం మూషకధ్వజమ్।

⇨ రక్తం లమ్బోదరం శూర్పకర్ణకం రక్తవాససమ్। రక్తగన్ధానులిప్తాఙ్గం రక్తపుష్పై స్సుపూజితమ్।

⇨ భక్తానుకమ్పిన న్దేవ ఞ్జగత్కారణ మచ్యుతమ్। ఆవిర్భూతఞ్చ సృష్ట్యాదౌ ప్రకృతేః పురుషాత్పరమ్।

⇨ ఏవన్ధ్యాయతి యో నిత్యం స యోగీ యోగినాం వరః। నమో వ్రాతపతయే నమో గణపతయే నమః ప్రమథపతయే నమస్తే అస్తు లమ్బోదరాయైకదన్తాయ విఘ్నవినాశినే శివసుతాయ శ్రీవరదమూర్తయే నమో నమః।

ఫలశ్రుతిః

⇨ ఏతదథర్వశీర్షం యోఽధీతే, స బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే। స సర్వత స్సుఖ మేధతే। స సర్వవిఘ్నై ర్న బాధ్యతే। స పఞ్చమహాపాపా త్ప్రముచ్యతే।

⇨ సాయమధీయానో దివసకృతం పాప న్నాశయతి। ప్రాతరధీయానో రాత్రికృతం పాప న్నాశయతి। సాయంప్రాతః ప్రయుఞ్జానోఽపాపోఽపాపో భవతి। సర్వత్రాధీయానో ఽపవిఘ్నో భవతి। ధర్మార్థ కామమోక్షఞ్చ విన్దతి।

⇨ ఇద మథర్వశీర్ష మశిష్యాయ న దేయమ్। యో యది మోహా ద్దాస్యతి। స పాపీయాన్భవతి।

⇨ సహస్రావర్తనాద్యం యఙ్కామ మధీతే, తన్తమనేన సాధయేత్।

⇨ అనేన గణపతి మభిషిఞ్చతి, స వాగ్మీ భవతి।

⇨ చతుర్థ్యా మనశ్న ఞ్జపతి, స విద్యావాన్భవతి। ఇత్యథర్వణవాక్యమ్।

⇨ బ్రహ్మద్యావరణం విద్యాన్న బిభేతి కదాచనేతి।

⇨ యో దూర్వాఙ్కురై ర్యజతి స వైశ్రవణోపమో భవతి।

⇨ యో లాజైర్యజతి స మేధావాన్భవతి।

⇨ యో మోదకసహస్రేణ యజతి, స వాఞ్ఛితఫల మవాప్నోతి।

⇨ యస్సాజ్యసమిద్భిర్యజతి, స సర్వం లభతే స సర్వం లభతే। అష్టౌ బ్రాహ్మణా న్సమ్యగ్గ్రాహయిత్వా, సూర్యవర్చస్వీ భవతి। సూర్యగ్రహే మహానద్యాం ప్రతిమా సన్నిధౌ వా జప్త్వా స సిద్ధమన్త్రో భవతి, స సిద్ధమన్త్రో భవతి।

⇨ మహావిఘ్నాత్ప్రముచ్యతే। మహాదోషా త్ప్రముచ్యతే। మహాపాపా త్ప్రముచ్యతే। మహాప్రత్యవాయా త్ప్రముచ్యతే। స సర్వవిద్భవతి స సర్వవిద్భవతి య ఏవం వేద। ఇత్యుపనిషత్।।

⇨ (శాన్తిః) ఓం భద్రఙ్కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యే మాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాఽసస్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః।

⇨ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి న స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తినో బృహస్పతి ర్దధాతు।। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

విఘ్నేశ్వరాయ వరదాయ గణేశ్వరాయ సర్వేశ్వరాయ శుభదాయ సురేశ్వరాయ।
విద్యాధరాయ వికటాయ చ వామనాయ భక్తప్రసన్న వరదాయ నమో నమస్తే।।

17. పరమాత్మోపాసనమ్ (అణోరణీయాన్)

⇨ అణో రణీయా న్మహతో మహీయా నాత్మా గుహాయా న్నిహితోఽస్య జన్తోః। తమక్రతుం పశ్యతి వీతశోకో ధాతుః ప్రసాదా న్మహిమాన మీశమ్।।

⇨ సప్త ప్రాణాః ప్రభవన్తి తస్మా త్సప్తార్చిష స్సమిధ స్సప్త జిహ్వాః। సప్త ఇమే లోకా యేషు చరన్తి ప్రాణా గుహాశయా న్నిహితా స్సప్తసప్త।।

⇨ అత స్సముద్రా గిరయశ్చ సర్వేఽస్మాత్స్యన్దన్తే సిన్ధవ స్సర్వరూపాః। అతశ్చ విశ్వా ఓషధయో రసాచ్చ యేనైష భూత స్తిష్ఠత్యన్తరాత్మా।।

⇨ బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృధ్రాణాగ్ం స్వధితి ర్వనానాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్॥

⇨ అజా మేకాం లోహితశుక్లకృష్ణాం బహ్వీం ప్రజా జ్ఞనయన్తీగ్ం సరూపామ్। అజో హ్యేకో జుషమాణోఽనుశేతే జహాత్యేనాం భుక్తభోగా మజోఽన్యః॥

⇨ హగ్ంస శ్శుచిష ద్వసు రన్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథి ర్దురోణసత్। నృష ద్వరస దృతస ద్వ్యోమస దబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్॥

⇨ ఘృతం మిమిక్షిరే ఘృతమస్య యోని ర్ఘృతే శ్రితో ఘృతముపస్య ధామ। అనుష్వధ మావహ మాదయస్వ స్వాహాకృతం వృషభ వక్షి హవ్యమ్॥

⇨ సముద్రా దూర్మి ర్మధుమాగ్ం ఉదార దుపాగ్ంశునా సమమృతత్వ మానట్। ఘృతస్య నామ గుహ్యం యదస్తి జిహ్వా దేవానా మమృతస్య నాభిః॥

⇨ వయ న్నామ ప్రబ్రవామా ఘృతేనాస్మిన్ యజ్ఞే ధారయామా నమోభిః। ఉప బ్రహ్మా శృణవ చ్ఛస్యమాన ఞ్చతుశ్శృఙ్గోఽవమీ ద్గౌర ఏతత్॥

⇨ చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వే శీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య। త్రిధా బద్ధో వృషభో రోరవీతి మహో దేవో మర్త్యాగ్ం ఆవివేశ॥

⇨ త్రిధా హితం పణిభి ర్గుహ్యమాన ఙ్గవి దేవాసో ఘృత మన్వవిన్దన్। ఇన్ద్ర ఏకగ్ం సూర్య ఏక ఞ్జజాన వేనా దేకగ్ం స్వధయా నిష్టతక్షుః॥

⇨ యో దేవానాం ప్రథమం పురస్తా ద్విశ్వా ధియో రుద్రో మహర్షిః। హిరణ్యగర్భం పశ్యత జాయమానꣳ స నో దేవ శ్శుభయా స్మృత్యా స్సం యునక్తు॥

⇨ యస్మా త్పర న్నాపర మస్తి కిఞ్చి ద్యస్మా న్నాణీయో న జ్యాయోఽస్తి కశ్చిత్। వృక్ష ఇవ స్తబ్ధో దివి తిష్ఠ త్యేక స్తేనేదం పూర్ణం పురుషేణ సర్వమ్॥

⇨ న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానశుః। పరేణ నాక న్నిహిత ఙ్గుహాయాం విభ్రాజ దేత ద్యతయో విశన్తి॥

⇨ వేదాన్తవిజ్ఞాన సునిశ్చితార్థా స్సన్న్యాసయోగా ద్యతయ శ్శుద్ధ సత్త్వాః। తే బ్రహ్మలోకే తు పరాన్తకాలే పరామృతా త్పరి ముచ్యన్తి సర్వే॥

⇨ దహ్రం విపాపం పరమేఽశ్మభూతం యత్పుణ్డరీకం పురమధ్యసꣳస్థమ్। తత్రాపి దహ్ర ఙ్గగనం విశోక స్తస్మిన్ యదన్త స్తదుపాసితవ్యమ్॥

⇨ యో వేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తో వేదాన్తే చ ప్రతిష్ఠితః। తస్య ప్రకృతిలీనస్య యః పర స్స మహేశ్వరః॥

⇨ యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వం యో వై వేదాంశ్చ ప్రహిణోతి తస్మై। తꣳహ దేవ మాత్మబుద్ధి ప్రకాశం ముముక్షుర్వై శరణమహం ప్రపద్యే॥

18. నీరాజన మన్త్రాః

⇨ పర్యాప్త్యా అనన్తరాయాయ సర్వస్తోమోఽతిరాత్ర ఉత్తమ మహ ర్భవతి సర్వస్యాఽఽప్త్యై సర్వస్య జిత్యై సర్వ మేవ తేనాఽఽప్నోతి సర్వ ఞ్జయతి।

⇨ అస్యామృధ ద్ధోత్రాయా న్దేవఙ్గమాయామ్। ఆ శాస్తేఽయం యజమానోఽసౌ। ఆయురా శాస్తే। సుప్రజాస్త్వ మాశాస్తే। సజాతవనస్యా మాశాస్తే। ఉత్తరా న్దేవయజ్యా మాశాస్తే। భూయో హవిష్కరణ మా శాస్తే। దివ్య న్ధామాఽఽశాస్తే। విశ్వం ప్రియ మా శాస్తే। యదనేన హవిషాఽఽశాస్తే। తదశ్యా త్తదృధ్యాత్। తదస్మై దేవా రాసన్తామ్। తదగ్ని ర్దేవో దేవేభ్యో వనతే। వయ మగ్నే ర్మానుషాః। ఇష్టఞ్చ వీతఞ్చ। ఉభే చ నో ద్యావాపృథివీ అంహసస్పాతామ్। ఇహ గతి ర్వామ స్యేదఞ్చ। నమో దేవేభ్యః॥

⇨ సర్వ ప్రజామ్మే గోపాయ। అమృతత్వాయ జీవసే। జాతా ఞ్జనిష్యమాణాఞ్చ। అమృతే సత్యే ప్రతిష్ఠితామ్।

⇨ అథర్వ పితుం మే గోపాయ। రస మన్న మిహాఽఽయుషే। అదబ్ధాయో ఽశీతతనో। అవిషన్నః పితుఙ్కృణు।

⇨ శంస్య పశూన్మే గోపాయ। ద్విపాదో యే చతుష్పదః॥ అష్టాశఫాశ్చ య ఇహాగ్నే। యే చైకశఫా ఆశుగాః।

⇨ సప్రథ సభా మ్మే గోపాయ। యే చ సభ్యా స్సభాసదః। తానిన్ద్రియావతః కురు। సర్వ మాయు రుపాసతామ్।

⇨ అహే బుధ్నియ మన్త్రం మే గోపాయ। యమృషయ స్త్రైవిదా విదుః। ఋచ సామాని యజూꣳషి। సా హి శ్రీ రమృతా సతామ్॥

⇨ హిరణ్యపాత్రం మధోః పూర్ణ న్దదాతి। మధవ్యోఽసానీతి। ఏకధా బ్రహ్మణ ఉపహరతి। ఏకధైవ యజమాన ఆయు స్తేజో దధాతి॥

⇨ పురస్తాద్దశ హోతార ముదఞ్చ ముపదధాతి యావత్పదమ్। హృదయꣳ యజుషీ పత్న్యౌ చ। దక్షిణతః ప్రాఞ్చ ఞ్చతుర్హోతారమ్। పశ్చాదుదఞ్చం పఞ్చహోతారమ్। ఉత్తరతః ప్రాఞ్చꣳ షడ్ఢోతారమ్। ఉపరిష్టాత్ప్రాఞ్చꣳ సప్తహోతారమ్। హృదయꣳ యజూꣳషి పత్న్యశ్చ। యథాఽవకాశ గ్గ్రహాన్। యథాఽవకాశం ప్రతిగ్రహా న్లోకంపృణాశ్చ। సర్వాహాస్యైతా దేవతాః ప్రీతా అభీష్టా భవన్తి।

⇨ దీక్షాఽసి తపసో యోనిః। తపోఽసి బ్రహ్మణో యోనిః। బ్రహ్మాసి క్షత్రస్య యోనిః। క్షత్ర మస్యృతస్య యోనిః। ఋతమసి భూ రారభే। శ్రద్ధాం మనసా। దీక్షా న్తపసా। విశ్వస్య భువనస్యాధిపత్నీమ్। సర్వే కామా యజమానస్య సన్తు।

19. మన్త్ర పుష్పమ్

⇨ ఓం ధాతాపురస్తా ద్యముదాజహార। శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః। తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే॥

⇨ సహస్రశీర్షం దేవం .... పరమస్స్వరాట్॥

⇨ రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్య సాహినే। నమో వయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే। స మే కామా న్కామ కామాయ మహ్యమ్। కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు। కుబేరాయ వైశ్రవణాయ। మహారాజాయ నమః।

⇨ ఓన్తద్బ్రహ్మ। ఓన్తద్వాయుః। ఓన్తదాత్మా। ఓన్తథ్సత్యమ్। ఓన్తథ్సర్వమ్। ఓన్తత్పురో ర్నమః। అన్తశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు। త్వం యజ్ఞ స్త్వం వషట్కార స్త్వమిన్ద్ర స్త్వగ్ం రుద్ర స్త్వం విష్ణు స్త్వం బ్రహ్మ త్వం ప్రజాపతిః। త్వ స్తదాప ఆపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువ రోమ్॥

⇨ యోఽపాం పుష్పం వేద। పుష్పవా న్ప్రజావా న్పశుమా న్భవతి। చన్ద్రమా వా అపాం పుష్పమ్। పుష్పవా న్ప్రజావా న్పశుమా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ అగ్ని ర్వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యోఽగ్నే రాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వా అగ్నే రాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ వాయుర్వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యో వాయో రాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై వాయో రాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ అసౌ వై తపన్నపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యోఽముష్య తపత ఆయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వా అముష్య తపత ఆయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ చన్ద్రమా వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యశ్చన్ద్రమస ఆయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై చన్ద్రమస ఆయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ నక్షత్రాణి వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యో నక్షత్రాణా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై నక్షత్రాణా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ పర్జన్యో వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యః పర్జన్యస్యా ఽఽయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై పర్జన్యస్యాఽఽయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ సంవథ్సరో వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యస్సంవథ్సరస్యా ఽఽయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై సంవథ్సరస్యా ఽఽయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽప్సు నావం ప్రతిష్ఠితాం వేద। ప్రత్యేవ తిష్ఠతి॥

⇨ కిన్త ద్విష్ణో ర్బలమాహుః। కా దీప్తిః కిం పరాయణమ్। ఏకో యద్ధారయ ద్దేవః। రేజతీ రోదసీ ఉభే।

⇨ వాతాద్విష్ణో ర్బల మాహుః। అక్షరా ద్దీప్తి రుచ్యతే। త్రిపదా ద్ధారయ ద్దేవః। యద్విష్ణో రేక ముత్తమమ్॥

⇨ ఆతనుష్వ ప్రతనుష్వ। ఉద్ధమాధమ సన్ధమ। ఆదిత్యే చన్ద్రవర్ణానామ్। గర్భమాధేహి యః పుమాన్।

⇨ ఇత స్సిక్తꣳ సూర్యగతమ్। చన్ద్రమసే రసఙ్కృధి। వారాదఞ్జనయాగ్రేఽగ్నిమ్। య ఏకో రుద్ర ఉచ్యతే।

⇨ పురుషస్య విద్మ సహస్రాక్షస్య మహాదేవస్య ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్।

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుణ్డాయ ధీమహి। తన్నో దన్తిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుణ్డాయ ధీమహి। తన్నో నన్దిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి। తన్న ష్షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే సువర్ణపక్షాయ ధీమహి। తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్॥

⇨ వేదాత్మనాయ విద్మహే హిరణ్యగర్భాయ ధీమహి। తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్॥

⇨ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥

⇨ వజ్రనఖాయ విద్మహే తీక్ష్ణదꣳష్ట్రాయ ధీమహి। తన్నో నారసిꣳహః ప్రచోదయాత్॥

⇨ భాస్కరాయ విద్మహే మహద్ద్యుతికరాయ ధీమహి। తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్॥

⇨ వైశ్వానరాయ విద్మహే లాలీలాయ ధీమహి। తన్నో అగ్నిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి। తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ సహస్రపరమా దేవీ శతమూలా శతాఙ్కురా। సర్వꣳ హరతు మే పాప న్దూర్వా దుస్స్వప్ననాశినీ॥

⇨ కాణ్డాత్కాణ్డా త్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషః పరి। ఏవా నో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ॥

⇨ యా శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసి। తస్యా స్తే దేవీష్టకే విధేమ హవిషా వయమ్।

⇨ అశ్వక్రాన్తే రథక్రాన్తే విష్ణుక్రాన్తే వసున్ధరా। శిరసా ధారయిష్యామి రక్షస్వ మాం పదేపదే।

⇨ ఈశాన స్సర్వవిద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణో ఽధిపతి ర్బ్రహ్మ శివో మే అస్తు సదాశివోమ్।।

⇨ అథైతం విష్ణవే చరు న్నిర్వపతి। యజ్ఞో వై విష్ణుః। యజ్ఞ ఏవాన్తతః ప్రతితిష్ఠతి। సోఽత్ర జుహోతి। విష్ణవే స్వాహా యజ్ఞాయ స్వాహా। ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి।

⇨ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్।। తతః, ఇష్టదేవతా మన్త్రాంశ్చ యథాక్రమం పఠేయుః।।

శ్రీ ... స్వామినే నమః, మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి।

20. చాతుర్హోత్ర మంత్రాః

⇨ ఓమ్ తచ్ఛంయో రావృణీమహే। గాతుం యజ్ఞాయ। గాతుం యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ జ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే।। శఞ్చతుష్పదే। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

⇨ చిత్తి స్స్రుక్। చిత్త మాజ్యమ్। వాగ్వేదిః। ఆఽధీతం బర్హిః। కేతో అగ్నిః। విజ్ఞాత మగ్నిః। వాక్పతిర్ హోతా। మన ఉపవక్తా। ప్రాణో హవిః। సామాధ్వర్యుః। (దశ హోతారః)

వాచస్పతే విధే నామన్। విధేమ తే నామ। విధేస్త్వ మస్మాక న్నామ। వాచస్పతి స్సోమం పిబతు। ఆఽస్మాసు నృమ్ణ న్ధాత్స్వాహా।। 1। (గ్రహభాగః)

⇨ పృథివీ హోతా। ద్యౌ రధ్వర్యుః। రుద్రోఽగ్నీత్। బృహస్పతి రుపవక్తా। (చతుర్హోతారః)

వాచస్పతే వాచో వీర్యేణ। సమ్భృతతమేనాఽఽయక్ష్యసే। యజమానాయ వార్యమ్। ఆ సువ స్కరస్మై। వాచస్పతి స్సోమం పిబతి। జజన దిన్ద్ర మిన్ద్రియాయ స్వాహా।। 2।। (చతుర్హోతృ గ్రహభాగః)

⇨ అగ్నిర్హోతా। అశ్వినాఽధ్వర్యూ। త్వష్టాఽగ్నీత్। మిత్ర ఉపవక్తా। (పఞ్చ హోతారః)

సోమ స్సోమస్య పురోగాః। శుక్ర శ్శుక్రస్య పురోగాః। శ్రాతాస్త ఇన్ద్ర సోమాః। వాతాపేర్హవన శ్శ్రుత స్స్వాహా।। 3।। (పఞ్చహోతృ గ్రహభాగః)

⇨ సూర్యస్తే చక్షుః। వాతం ప్రాణః। ద్యాం పృష్ఠమ్। అన్తరిక్ష మాత్మా। అఙ్గై ర్యజ్ఞమ్। పృథివీꣳ శరీరైః। (షడ్ఢోతారః – పశుబన్ధే)

వాచస్పతేఽచ్ఛిద్రయా వాచా। అచ్ఛిద్రయా జుహ్వా। దివి దేవావృధꣳ హోత్రా మేరయస్వ స్వాహా॥ 4॥ (షడ్ఢోతృ గ్రహభాగః)

⇨ మహాహవిర్ హోతా। సత్యహవి రధ్వర్యుః। అచ్యుతపాజా అగ్నీత్। అచ్యుతమనా ఉపవక్తా। అనాధృష్యశ్చాప్రతిధృష్యశ్చ యజ్ఞస్యాభిగరౌ। అయాస్య ఉద్గాతా। (సప్త హోతారః)

⇨ వాచస్పతే హృద్విధే నామన్న్। విధేమ తే నామ। విధేస్త్వ మస్మాక న్నామ। వాచస్పతి స్సోమ మపాత్। మా దైవ్య స్తన్తు శ్ఛేది మా మనుష్యః। నమో దివే। నమః పృథివ్యై స్వాహా। (సప్తహోతృ గ్రహభాగః)

⇨ వాగ్ఘోతా। దీక్షా పత్నీ। వాతోఽధ్వర్యుః। ఆపోఽభిగరః। మనో హవిః। తపసి జుహోమి। (షడ్ఢోతారః చాతుర్హోత్రియే)

⇨ భూర్భువ స్సువః। బ్రహ్మ స్వయమ్భు। బ్రహ్మణే స్వయమ్భువే స్వాహా॥ (షడ్ఢోతృ గ్రహభాగః)

⇨ ఓమ్ తచ్ఛం॰యో రావృణీమహే। గాతుం॰ యజ్ఞాయ। గాతుం॰ యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ ఞ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే॥ శఞ్చతుష్పదే।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

21. యక్ష్మఘ్న సూక్తమ్

⇨ అక్షీభ్యాన్తే నాసికాభ్యా ఙ్కర్ణాభ్యా ఞ్చుబుకా దధి। యక్ష్మꣳ శీర్షణ్యం మస్తిష్కా జ్జిహ్వాయా వివృహామి తే॥

⇨ గ్రీవాభ్యస్త ఉష్ణిహాభ్యః కీకసాభ్యో ऽనూక్యాత్। యక్ష్మ న్దోషణ్య మꣳసాభ్యాం బాహుభ్యాం వివృహామి తే॥

⇨ ఆన్త్రేభ్యస్తే గుదాభ్యో వనిష్ఠోర్హృదయా దధి। యక్ష్మం మతస్నాభ్యాఀ యక్నః ప్లాశిభ్యో వివృహామి తే॥

⇨ ఊరుభ్యాన్తే ऽష్ఠీవద్భ్యా ఞ్జఙ్ఘాభ్యాం ప్రపదాభ్యామ్। యక్ష్మꣳ శ్రోణీభ్యాం భాసదాద్ధ్వꣳసనో వివృహామి తే॥

⇨ మేహనా ద్వలఙ్కరణా ల్లోమభ్యస్తే నఖేభ్యః। యక్ష్మꣳ సర్వస్మా దాత్మన స్త మిమఀ వివృహామి తే॥

⇨ అఙ్గాదఙ్గా ల్లోమ్నోలోమ్నో జాతం పర్వణి పర్వణి। యక్ష్మꣳ సర్వస్మా దాత్మన స్త మిమఀ వివృహామి తే॥

⇨ పరాదేహి శాబల్యం బ్రహ్మభ్యో విభజా వసు। కృత్యైషా పద్వతీ భూత్వా జాయా విశతే పతిమ్॥

⇨ అశ్లీలా తనూ ర్భవతి రుశతీ పాపయాఽముయా। పతి ర్యద్వధ్వో వాససా స్వమఙ్గ మభి ధిత్సతి॥

⇨ క్రూర మేత త్కటుక మేత దపాష్ఠవ ద్విషవ న్నైతదత్తవే। సూర్యాం యః ప్రత్యక్షం విద్యాత్స ఏత త్ప్రతి గృహ్ణీయాత్॥

⇨ ఆశసనం విశసన మథో అధి విచర్తనమ్। సూర్యాయాః పశ్య రూపాణి తాని బ్రహ్మోత శంసతి॥

22. భాగ్యసూక్తమ్

⇨ ప్రాత రగ్నిం ప్రాత రిన్ద్రం హవామహే ప్రాత ర్మిత్రావరుణా ప్రాత రశ్వినా। ప్రాత ర్భగం పూషణం బ్రహ్మణస్పతిం ప్రాత స్సోమ ముత రుద్రం హువేమ॥

⇨ ప్రాత ర్జితం భగ ముగ్రం హువేమ వయం పుత్ర మదితే ర్యో విధర్తా। ఆధ్ర శ్చిద్యం మన్యమాన స్తురశ్చి ద్రాజా చిద్యం భగం భక్షీత్యాహ॥

⇨ భగ ప్రణేత ర్భగ సత్యరాధో భగేమా న్ధియ ముదవద దన్నః। భగ ప్రణో జనయ గోభి రశ్వై ర్భగ ప్రనృభి ర్నృవన్త స్స్యామ॥

⇨ ఉతేదానీం భగవన్తస్స్యా మోత ప్రపిత్వ ఉత మధ్యే అహ్నా్మ్। ఉతోదితా మఘవ 2 న్థూర్యస్య వయ న్దేవానాꣳ సుమతౌ స్యామ॥

⇨ భగ ఏవ భగవాꣳ అస్తు దేవా స్తేన వయం భగవన్త స్స్యామ। తన్త్వా భగ సర్వ ఇజ్జోహవీమి స నో భగ పురఏతా భవేహ॥

⇨ సమధ్వరాయోషసో నమన్త దధిక్రావేవ శుచయే పదాయ। అర్వాచీనం వసువిదం భగన్నో రథ మివాశ్వా వాజిన ఆవహన్తు॥

⇨ అశ్వావతీ ర్గోమతీ ర్న ఉషాసో వీరవతీ స్సదముచ్ఛన్తు భద్రాః। ఘృత న్దుహానా విశ్వతః ప్రపీనా యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

⇨ యో మాఽగ్నే భాగినꣳ సన్త మథాభాగ ఇచ్చికీర్షత్యభాగ మగ్నే తఙ్కురు మామగ్నే భాగిన ఙ్కురు॥

23. అన్నసూక్తమ్

⇨ అహ మస్మి ప్రథమజా ఋతస్య। పూర్వ న్దేవేభ్యో అమృతస్య నాభిః। యో మా దదాతి స ఇదేవ మావాః। అహ మన్న మన్న మదన్త మద్మి।

⇨ పూర్వ మగ్నే రపి దహ త్యన్నమ్। యత్తౌ హాసాతే అహ ముత్తరేషు। వ్యాత్త మస్య పశవ స్సుజమ్భమ్। పశ్యన్తి ధీరాః ప్రచరన్తి పాకాః।

⇨ జహామ్యన్య న్న జహామ్యన్యమ్। అహ మన్నం వశ మిచ్చరామి। సమాన మర్థం పర్యేమి భుఞ్జత్। కో మామన్నం మనుష్యో దయేత।

⇨ పరాకే అన్న న్నిహితం లోక ఏతత్। విశ్వై ర్దేవైః పితృభి ర్గుప్త మన్నమ్। యదద్యతే లుప్యతే యత్పరోప్యతే। శతతమీ సా తనూర్మే బభూవ।

⇨ మహాన్తౌ చరూ సకృ ద్దుగ్ధేన పప్రౌ। దివఞ్చ పృశ్నిఞ్చ పృథివీఞ్చ సాకమ్। తథ్సంపిబన్తో న మినన్తి వేధసః। నైతద్భూయో భవతి నో కనీయః॥

⇨ అన్నం ప్రాణ మన్న మపాన మాహుః। అన్నం మృత్యు న్తము జీవాతు మాహుః। అన్నం బ్రహ్మణో జరసం వదన్తి। అన్న మాహుః ప్రజననం ప్రజానామ్।

⇨ మోఘ మన్నం విన్దతే అప్రచేతాః। సత్యం బ్రవీమి వధ ఇథ్స తస్య। నార్యమణం పుష్యతి నో సఖాయమ్। కేవలాఘో భవతి కేవలాదీ।

⇨ అహం మేఘ స్స్తనయన్ వర్షన్నస్మి। మామదన్త్యహ మద్మ్యన్యాన్। అహఞ్ సదమృతో భవామి। మదాదిత్యా అధి సర్వే తపన్తి॥

⇨ ఓం సహనావవతు। సహ నౌ భునక్తు। సహ వీర్య ఙ్కరవావహై। తేజస్వి నావధీతమస్తు మా విద్విషావహై। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

⇨ అన్నాద్వై ప్రజాః ప్రజాయన్తే। యాః కాశ్చ పృథివీꣳ శ్రితాః। అథో అన్నేనైవ జీవన్తి। అథైనదపి యన్త్యన్తతః। అన్నꣳహి భూతానా జ్యేష్ఠమ్। తస్మాథ్సర్వౌషధ ముచ్యతే।

⇨ సర్వం వై తేఽన్న మాప్నువన్తి। యేఽన్నం బ్రహ్మోపాసతే। అన్నꣳ హి భూతానా జ్యేష్ఠమ్। తస్మాథ్సర్వౌషధ ముచ్యతే।

⇨ అన్నాద్భూతాని జాయన్తే। జాతాన్యన్నేన వర్ధన్తే। అద్యతేఽత్తి చ భూతాని। తస్మా దన్న న్తదుచ్యత ఇతి।

⇨ తస్మాద్వా ఏతస్మా దన్నరస మయాత్। అన్యోఽన్తర ఆత్మా ప్రాణమయః। తేనైష పూర్ణః। స వా ఏష పురుషవిధ ఏవ। తస్య పురుష విధతామ్। అన్వయం పురుష విధః। తస్య ప్రాణ ఏవ శిరః। వ్యానో దక్షిణః పక్షః। అపాన ఉత్తరః పక్షః। ఆకాశ ఆత్మా। పృథివీ పుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా। తదప్యేష శ్లోకో భవతి॥

⇨ అన్నం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్। అన్నాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయన్తే। అన్నేన జాతాని జీవన్తి। అన్నం ప్రయన్త్యభి సంవిశన్తీతి। తద్విజ్ఞాయ। పునరేవ వరుణం పితర ముపససార। అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి। తꣳ హోవాచ। తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ। తపో బ్రహ్మేతి। స తపోఽతప్యత। స తప స్తప్త్వా॥

⇨ అన్నం న్న నిన్ద్యాత్। తద్వ్రతమ్। ప్రాణో వా అన్నమ్। శరీర మన్నాదమ్। ప్రాణే శరీరం ప్రతిష్ఠితమ్। శరీరే ప్రాణః ప్రతిష్ఠితః। తదేత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితమ్। స య ఏతదన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి। అన్నవా నన్నాదో భవతి। మహాన్భవతి ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసేన। మహాన్కీర్త్యా॥

⇨ అన్నం న్న పరిచక్షీత। తద్వ్రతమ్। ఆపో వా అన్నమ్। జ్యోతి రన్నాదమ్। అప్సు జ్యోతిః ప్రతిష్ఠితమ్। జ్యోతిష్యాపః ప్రతిష్ఠితాః। తదేత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితమ్। స య ఏత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి। అన్నవా నన్నాదో భవతి। మహాన్భవతి ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసేన। మహాన్కీర్త్యా॥

⇨ అన్నం బహు కుర్వీత। తద్వ్రతమ్। పృథివీ వా అన్నమ్। ఆకాశోఽన్నాదః। పృథివ్యా మాకాశః ప్రతిష్ఠితః। ఆకాశే పృథివీ ప్రతిష్ఠితా। తదేత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితమ్। స య ఏతదన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి। అన్నవా నన్నాదో భవతి। మహాన్భవతి ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసేన। మహాన్కీర్త్యా॥

⇨ ఓం సహనావవతు। సహ నౌ భునక్తు। సహ వీర్య ఙ్కరవావహై। తేజస్వి నావధీతమస్తు మా విద్విషావహై। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

24. భోజనకాలే పఠనీయ త్రిసుపర్ణాది మన్త్రాః

⇨ బ్రహ్మ మేతు మామ్। మధు మేతు మామ్। బ్రహ్మమేవ మధు మేతు మామ్। యాస్తే సోమ ప్రజావథ్సోభిసో అహమ్। దుస్స్వప్నహ స్దురుష్షహ। యాస్తే సోమ ప్రాణాꣳ స్తాఞ్జుహోమి।

⇨ త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్। బ్రహ్మహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి। యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి। తే సోమం ప్రాప్నువన్తి। ఆసహస్రా త్పఙ్క్తిం పునన్తి।

⇨ ఓమ్।

⇨ బ్రహ్మ మేధయా। మధు మేధయా। బ్రహ్మమేవ మధుమేధయా।

⇨ అద్యానో దేవ సవితః ప్రజావథ్సావీ స్సౌభగమ్। పరా దుష్ష్వప్నియꣳ సువ।

⇨ విశ్వాని దేవ సవిత ర్దురితాని పరాసువ। యద్భద్ర న్తన్మ ఆసువ।

⇨ మధు వాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సిన్ధవః। మాధ్వీ ర్న స్సన్త్వోషధీః।

⇨ మధు నక్త ముతోషసి మధుమ త్పార్థివ౯ రజః। మధు ద్యౌరస్తు నః పితా।

⇨ మధుమాన్నో వనస్పతి ర్మధుమా౯ అస్తు సూర్యః। మాధ్వీ ర్గావో భవన్తు నః।

⇨ య ఇమ న్త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్। భ్రూణహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి। యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి। తే సోమం ప్రాప్నువన్తి। ఆసహస్రా త్పఙ్క్తిం పునన్తి।

⇨ ఓమ్।

⇨ బ్రహ్మ మేధవా। మధు మేధవా। బ్రహ్మమేవ మధుమేధవా।

⇨ బ్రహ్మ దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృద్ధ్రాణా౯ స్వధితి ర్వనానా౯ సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్న్।

⇨ హ౦సః శ్శుచిషద్వసు రన్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథి ర్దురోణసత్। నృష ద్వరస దృతస ద్వ్యోమస దబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్।

⇨ ఋచే త్వా రుచే త్వా సమిథ్స్రవన్తి సరితో న ధేనాః। అన్తర్హృదా మనసా పూయమానాః।

⇨ ఘృతస్య ధారా అభి చాకశీమి। హిరణ్యయో వేతసో మధ్య ఆసామ్।

⇨ తస్మిన్థ్సుపర్ణో మధుకృ త్కులాయీ భజన్నాస్తే మధు దేవతాభ్యః। తస్యాసతే హరయ స్సప్త తీరే స్వధా న్దుహానా అమృతస్య ధారామ్।

⇨ య ఇద న్త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్। వీరహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి। యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి। తే సోమం ప్రాప్నువన్తి। ఆసహస్రా త్పఙ్క్తిం పునన్తి।

⇨ ఓమ్।

⇨ ఓదన ముద్బ్రువతే। పరమేష్ఠీ వా ఏషః। యదోదనః। పరమా మేవైనశ్ శ్రియ ఙ్గమయతి।

⇨ యన్తు నదయో వర్షన్తు పర్జన్యాః। సుపిప్పలా ఓషధయో భవన్తు। అన్నవతా మోదనవతా మామిక్షవతామ్। ఏషాꣳ రాజా భూయాసమ్॥

⇨ ప్రజాపతే న త్వదేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరితా బభూవ। యత్కామాస్తే జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయశ్ స్యామ పతయో రయీణామ్॥

25. నవగ్రహాది మన్త్రాః

⇨ ఓం ఆసత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయ న్నమృతం మర్త్యఞ్చ। హిరణ్యయేన సవితారథేనా దేవో యాతి భువనా విపశ్యన్। సూర్యగ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం అగ్ని న్దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్। అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్। సూర్యగ్రహాధిదేవతాయా అగ్నయే నమః।

⇨ ఓం కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే। వోచమ శన్తమం హృదే॥ సూర్య గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై రుద్రాయ నమః।

⇨ ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్ణియమ్। భవా వాజస్య సఙ్గథే॥ చన్ద్రగ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం అప్సు మే సోమో అబ్రవీ దన్త ర్విశ్వాని భేషజా। అగ్నిఞ్చ విశ్వ శమ్భువ మాపశ్చ విశ్వభేషజీః। చన్ద్రగ్రహాధిదేవతాయా అద్భ్యో నమః।

⇨ ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ। అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్న్। చన్ద్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై గౌర్యై నమః।

⇨ ఓం అగ్నిర్మూర్ధా దివః కకుత్పతిః పృథివ్యా అయమ్। అపాం రేతాంసి జిన్వతి॥ అఙ్గారక గ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం స్యోనా పృథివి భవా నృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛా న శ్శర్మ సప్రథాః। అఙ్గారక గ్రహాధిదేవతాయై పృథివ్యై నమః।

⇨ ఓం క్షేత్రస్య పతినా వయం హితేనేవ జయామసి। గామశ్వం పోషయిత్న్వా సనో మృడాతీదృశే। అఙ్గారక ప్రత్యధిదేవతాయై క్షేత్రపాలకాయ నమః।

⇨ ఓం ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ప్రతిజాగృహ్యేన మిష్టాపూర్తే సఀసృజేథా మయఞ్చ| పునః కృణ్వఀస్త్వా పితరం యువాన మన్వాతాఀసీ త్త్వయి తన్తు మేతమ్|
బుధగ్రహాయ నమః|

⇨ ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్| సమూఢ మస్య పాఀసురే|
బుధగ్రహాధి దేవతాయై మహావిష్ణవే నమః|

⇨ ఓం సహస్రశీర్షా పురుష స్సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్| సభూమిం విశ్వతో వృత్వాఽత్యతిష్ఠ ద్దశాఙ్గులమ్| బుధగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై నారాయణ నమః|

⇨ ఓం బృహస్పతే అతి యదర్యో అర్హాద్ద్యుమ ద్విభాతి క్రతుమ జ్జనేషు| యద్దీదయ చ్ఛవసర్తప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణం ధేహి చిత్రమ్||
బృహస్పతిగ్రహాయ నమః

⇨ ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః| సబుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠా స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః||
బృహస్పతి గ్రహాధిదేవతాయై బ్రహ్మణే నమః|

⇨ ఓం ఇన్ద్రం వో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః| అస్మాక మస్తు కేవలః|
బృహస్పతి గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయా ఇన్ద్రాయ నమః|

⇨ ఓం శుక్రన్తే అన్య ద్యజతన్తే అన్య ద్విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి। విశ్వా హి మాయా అవసి స్వధావో భద్రాతే పూష న్నిహ రాతి రస్తు।। శుక్ర గ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం ఇన్ద్రాణీ మాసు నారిషు సుపత్నీ మహ మశ్రవమ్। నహ్యస్యా అపర ఞ్చన జరసా మరతే పతిః।। శుక్రగ్రహాధిదేవతాయా ఇన్ద్రాణ్యై నమః।

⇨ ఓం ఇన్ద్ర మరుత్వ ఇహ పాహి సోమం యథా శార్యాతే అపిబ స్సుతస్య। తవ ప్రణీతీ తవ శూర శర్మన్నా వివాసన్తి కవయ స్సుయజ్ఞాః।। శుక్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయా ఇన్ద్రాయ మరుత్వతే నమః।

⇨ ఓం శమగ్ని రగ్నిభి స్కర చ్ఛన్న స్తపతు సూర్యః। శంవాతో వాత్వరపా అపస్రిధః।। శనైశ్చర గ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః। యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరఙ్కృతః।। శనైశ్చర గ్రహాధిదేవతాయై యమాయ నమః।

⇨ ఓం ప్రజాపతే నత్వ దేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరి తా బభూవ। యత్కామాస్తే జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయగ్గ్ స్యామ పతయో రయీణామ్। శనైశ్చర గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై ప్రజాపతయే నమః।

⇨ ఓం కయాన శ్చిత్ర ఆభువ దూతీ సదావృధ స్సఖా। కయా శచిష్ఠయా వృతా॥ రాహుగ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం ఆఽయజ్ఞౌః పృశ్ని రక్రమీ దసన న్మాతరం పునః। పితరఞ్చ ప్రయన్థ్సువః॥ రాహుగ్రహాధిదేవతాయై గవే నమః।

⇨ ఓం నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే కే చ పృథివీ మను। యే అన్తరిక్షే యే దివి తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః। రాహుగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై సర్పేభ్యో నమః।

⇨ ఓం కేతు ఙ్కృణ్వ న్నకేతవే పేశో మర్యా అపేశసే। సముషద్భి రజాయథాః॥ కేతుగణాయ నమః।

⇨ ఓం స చిత్ర చిత్ర ఞ్చితయన్త మస్మే చిత్రక్షత్ర చిత్రతమం వయోధామ్। చన్ద్రం రయిం పురువీరం బృహన్తం చన్ద్ర చన్ద్రాభి ర్గృణతే యువస్వ॥ కేతుగణాధిదేవతాయై చిత్రగుప్తాయ నమః।

⇨ ఓం బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృధ్రాణాꣳ స్వధితి ర్వనానాꣳ సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్॥ కేతుగణ ప్రత్యధిదేవతాయై బ్రహ్మణే నమః।

⇨ ఓం త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్। ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్॥ మృత్యుఞ్జయాయ నమః।

⇨ ఓం జాతవేదసే సునవామ సోమ మరాతీయతో నిదహాతి వేదః| సనః పర్ష దతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సిన్ధుం దురితాఽత్యగ్నిః| దుర్గాయై నమః|

⇨ ఓం గణానాన్త్వా గణపతిగ్ం హవామహే కవిం కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్| జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనః శృణ్వ న్నూతిభి స్సీద సాదనమ్|| మహా గణాధిపతయే నమః|

⇨ ఓం క్షేత్రస్య పతినా వయగ్ం హితేనేవ జయామసి| గామశ్వం పోషయిత్న్వా సనో మృడాతీదృశే| క్షేత్రపాలకాయ నమః|

⇨ ఓం స్వస్తిదా విశస్పతి ర్వృత్రహా విమృధో వశీ| వృషేన్ద్రః పురఏతు నః స్వస్తిదా అభయఙ్కరః|| అభయఙ్కరాయ నమః|

దిక్పాలక మన్త్రాః -

⇨ ఓం ఇన్ద్రం వో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః| అస్మాక మస్తు కేవలః|| ఇంద్రాయ దిక్పాలకాయ నమః|

⇨ ఓం అగ్నిన్దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్| అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్|| అగ్నయే దిక్పాలకాయ నమః|

⇨ ఓం యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః| యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛ త్యగ్నిదూతో అరఙ్కృతః|| యమాయ దిక్పాలకాయ నమః|

⇨ ఓం మోషుణః పరాపరా నిర్ఋతి ర్దుర్హణా వధీత్। పదీష్ట తృష్ణయా సహ॥ నిర్ఋతయే దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం ఇమం మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృడయ। త్వా మవస్యు రా చకే। వరుణాయ దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం తవ వాయ వృతస్పతే త్వష్టు ర్జామాత రద్భుత। అవాం స్యా వృణీమహే॥ వాయవే దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం సోమో ధేనుఌ సోమో అర్వన్త మాశుఌ సోమో వీర ఙ్కర్మణ్యం దదాతు। సాదన్యం విదథ్యఌ సభేయం పితు శ్శ్రవణఀ యో దదాశ దస్మై॥ సోమాయ (కుబేరాయ) దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం తమీశాన ఞ్జగత స్తస్థుష స్పతి న్ధియఞ్జిన్వ మవసే హూమహే వయమ్। పూషా నో యథా వేదసా మసద్వృధే రక్షితా పాయు రదబ్ధ స్స్వస్తయే॥ ఈశానాయ దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం ఊర్ధ్వ ఊషుణ ఊతయే తిష్ఠా దేవో న సవితా। ఊర్ధ్వో వాజస్య సనితా యదఞ్జిభి ర్వాఘద్భి ర్విహ్వయామహే॥ ఊర్ధ్వపురుషాయ నమః।

⇨ ఓం స్యోనాపృథివి భవా నృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛా న శ్శర్మ సప్రథాః। పృథివ్యై నమః।

⇨ ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ హ్యస్మాన్త్స్వావేశో అనమీవో భవా నః। యత్త్వేమహే ప్రతి తన్నో జుషస్వ శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే॥ వాస్తుపురుషాయ నమః।

⇨ ఓం బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృధ్రాణాꣳ స్వధితి ర్వనానాꣳ సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్న్॥ బ్రహ్మణే నమః।

⇨ ఓం ప్రణోదేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। ధీనా మవిత్ర్యవతు॥ సరస్వత్యై నమః।

⇨ ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్। సమూఢ మస్య పాꣳసురే॥ శ్రీ మహావిష్ణవే నమః।

⇨ ఓం సక్తుమివ తితఉనా పునన్తో యత్ర ధీరా మనసా వాచ మక్రత। అత్రా సఖాయ స్సఖ్యాని జానతే భద్రైషాం లక్ష్మీ ర్నిహితాధి వాచి॥ మహాలక్ష్మ్యై నమః।

⇨ ఓం కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే। వోచేమ శన్తమꣳ హృదే॥ రుద్రాయ నమః।

⇨ ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ। అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్న్। గౌర్యై నమః।

⇨ ఓం సుపర్ణో॑ఽసి గరుత్మా॒న్ త్రివృత్తే శిరో॒ గాయత్రం చక్షు స్తోమ ఆత్మా సామ తే తనూ ర్వామదేవ్యం బృహద్రథన్తరే పక్షౌ యజ్ఞాయజ్ఞియం పుచ్ఛం ఛందాꣳసి ధిష్ణియా శ్శఫా యజూꣳషి నామ।

⇨ సుపర్ణో॑ఽసి గరుత్మాన్ దివ గ్గచ్ఛ సువః పత।। గరుత్మతే నమః।

⇨ ఓం ధన్వనా గా ధన్వనాఽఽజి ఞ్జయేమ ధన్వనా తీవ్రా స్సమదో జయేమ। ధను శ్శత్రో రపకామ ఙ్కృణోతి ధన్వనా సర్వాః ప్రదిశో జయేమ।। ధన్వన్తరయే నమః।

⇨ ఓం సంసృష్టం ధన ముభయం సమాకృత మస్మభ్యం దత్తాం వరుణశ్చ మన్యుః। భియ న్దధానా హృదయేషు శత్రవః పరాజితాసో అప నిలయన్తామ్।। మన్యవే నమః।

⇨ ఓం యదయాతం వహతుꣳ సూర్యాయా స్త్రిచక్రేణ సꣳసద మిచ్ఛమానౌ। క్వాహమి దేవా వశ్వినౌ నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః।। అశ్విభ్యాన్నమః।

⇨ ఓం దూర మస్మ చ్ఛత్రవో యన్తు భీతాః। తదిన్ద్రాగ్నీ కృణుతా న్తద్విశాఖే। తన్నో దేవా అనుమదన్తు యజ్ఞమ్। పశ్చా త్పురస్తా దభయన్నో అస్తు।

⇨ నక్షత్రాణా మధిపత్నీ విశాఖే। శ్రేష్ఠావిన్ద్రాగ్నీ భువనస్య గోపౌ। విషూచ శ్శత్రూ నపబాధమానౌ। అపక్షుధ న్నుదతా మరాతిమ్।। ఇన్ద్రాగ్నిభ్యా న్నమః।

26. నక్షత్ర సూక్తమ్

✡ కృత్తికా నక్షత్ర మన్త్రః –

⇨ అగ్నిర్నః పాతు కృత్తికాః। నక్షత్ర న్దేవ మిన్ద్రియమ్। ఇదమాసాం విచక్షణమ్। హవి రాస ఞ్జుహోతన।ఠ। యస్య భాన్తి రశ్మయో యస్య కేతవః। యస్యేమా విశ్వా భువనాని సర్వా। స కృత్తికాభి రభి సంవసానః। అగ్ని ర్నో దేవ స్సువితే దధాతు।

✡ రోహిణీ నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ప్రజాపతే రోహిణీ వేతు పత్నీ। విశ్వరూపా బృహతీ చిత్రభానుః।। 1।। సా నో యజ్ఞస్య సువితే దధాతు। యథా జీవేమ శరద స్సవీరాః।ఠ। రోహిణీ దేవ్యుదగా త్పురస్తాత్। విశ్వా రూపాణి ప్రతిమోదమానా। ప్రజాపతిం హవిషా వర్ధయన్తీ। ప్రియా దేవానా ముపయాతు యజ్ఞమ్।

✡ మృగశీర్ష నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ సోమో రాజా మృగశీర్షేణ ఆగన్న్। శివ న్నక్షత్రం ప్రియమస్య ధామ। ఆప్యాయమానో బహుధా జనేషు। రేతః ప్రజాం యజమానే దధాతు।। 2।।

।ట। యత్తే నక్షత్రం మృగశీర్షమస్తి। ప్రియꣳ రాజ న్ప్రియతమం ప్రియాణామ్। తస్మై తే సోమ హవిషా విధేమ। శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే।

✡ ఆర్ద్రా నక్షత్ర మన్త్రః ।ట।

ఆర్ద్రయా రుద్రః ప్రథమాన ఏతి। శ్రేష్ఠో దేవానాం పతి రఘ్నియానామ్। నక్షత్ర మస్య హవిషా విధేమ। మా నః ప్రజాꣳ రీరిష న్మోత వీరాన్। ।ట। హేతీ రుద్రస్య పరి ణో వృణక్తు। ఆర్ద్రా నక్షత్ర ఞ్జుషతాꣳ హవిర్నః। 3।।

ప్రముఞ్చమానౌ దురితాని విశ్వా। అపాఘశꣳ సన్నుదతా మరాతిమ్।

✡ పునర్వసు నక్షత్ర మన్త్రః

పునర్నో దేవ్యదితి స్స్పృణోతు। పునర్వసూ నః పునరేతాం యజ్ఞమ్। పునర్నో దేవా అభియన్తు సర్వే। పునః పునర్వో హవిషా యజామః।ట। ఏవా న దేవ్యదితి రనర్వా। విశ్వస్య భర్త్రీ జగతః ప్రతిష్ఠా। పునర్వసూ హవిషా వర్ధయన్తీ। ప్రియ న్దేవానా మప్యేతు పాథః। 4।।

✡ తిష్య (పుష్య) నక్షత్ర మన్త్రః

బృహస్పతిః ప్రథమ ఞ్జాయమానః। తిష్య న్నక్షత్ర మభిసంబభూవ। శ్రేష్ఠో దేవానాం పృతనాసు జిష్ణుః। దిశోఽను సర్వా అభయన్నో అస్తు।ట। తిష్యః

పురస్తా దుత మధ్యతో నః। బృహస్పతిర్నః పరిపాతు పశ్చాత్। బాధేతా
న్ద్వేషో అభయ ఙ్కృణుతామ్। సువీర్యస్య పతయస్స్యామ।

✡ ఆశ్రేషా నక్షత్ర మన్త్రః

ఇదꣳ సర్పేభ్యో హవిరస్తు జుష్టమ్। ఆశ్రేషా యేషా మను యన్తి చేతః। 5॥
యే అన్తరిక్షం పృథివీం క్షియన్తి। తే న స్సర్పాసో హవ మా గమిష్ఠాః।ఽ।
యే రోచనే సూర్యస్యాపి సర్పాః। యే దివ న్దేవీ మనుసఞ్చరన్తి। యేషా
మాశ్రేషా అనుయన్తి కామమ్। తేభ్య స్సర్పేభ్యో మధుమజ్జుహోమి।

✡ మఘా నక్షత్ర మన్త్రః

ఉపహూతాః పితరో యే మఘాసు। మనోజవస స్సుకృత స్సుకృత్యాః। తే నో
నక్షత్రే హవ మాగమిష్ఠాః। స్వధాభి ర్యజ్ఞం ప్రయత ఞ్జుషన్తామ్। 6।ఽ। యే
అగ్నిదగ్ధా యేఽనగ్నిదగ్ధాః। యేఽముం లోకం పితరః క్షియన్తి। యాꣳశ్చ
విద్మ యాꣳ ఉ చన ప్రవిద్మ। మఘాసు యజ్ఞꣳ సుకృత ఞ్జుషన్తామ్॥

✡ పూర్వఫల్గునీ నక్షత్ర మన్త్రః

గవాం పతిః ఫల్గునీనా మసి త్వమ్। తదర్యమన్ వరుణ మిత్ర చారు। తన్త్వా
వయꣳ సనితారꣳ సనీనామ్। జీవా జీవన్త ముప సంవిశేమ।ఽ। యేనేమా

విశ్వా భువనాని సఞ్జితా। యస్య దేవా అనుసంయన్తి చేతః। 7।। అర్యమా రాజాఽజర స్తువిష్మాన్। ఫల్గునీనా మృషభో రోరవీతి।

※ ఉత్తరఫల్గునీ నక్షత్ర మన్త్రః

శ్రేష్ఠో దేవానాం భగవో భగాసి। తత్త్వా విదుః ఫల్గునీ స్తస్య విత్తాత్। అస్మభ్యఙ్క్షత్ర మజరం సువీర్యమ్। గోమ దశ్వవ దుప సన్నుదేహ।।ర। భగో హ దాతా భగ ఇత్ప్రదాతా। భగో దేవీః ఫల్గునీ రావివేశ। భగస్యేత్తం ప్రసవ ఙ్గమేమ। యత్ర దేవై స్సధమాదం మదేమ। 8।।

※ హస్త నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ఆయాతు దేవ స్సవితోప యాతు। హిరణ్యయేన సువృతా రథేన। వహన్ హస్తం సుభగం విద్మనాపసమ్। ప్రయచ్ఛన్తం పపురిం పుణ్య మచ్ఛ।।ర। హస్తః ప్రయచ్ఛ త్వమృతం వసీయః। దక్షిణేన ప్రతిగృభ్ణీమ ఏనత్। దాతార మద్య సవితా విదేయ। యో నో హస్తాయ ప్రసువాతి యజ్ఞమ్।

※ చిత్రా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ త్వష్టా నక్షత్ర మభ్యేతి చిత్రామ్। సుభంససం యువతిం రోచమానామ్। 9।। నివేశయ న్నమృతా న్మర్త్యాంశ్చ। రూపాణి పింశ న్భువనాని విశ్వా। ।ర।

తన్నః స్త్వష్టా తదు చిత్రా విచష్టామ్। తన్నక్షత్రం భూరిదా అస్తు మహ్యమ్।
తన్నః ప్రజాం వీరవతీꣳ సనోతు। గోభిర్నో అశ్వై స్సమనక్తు యజ్ఞమ్।

⚛ నిష్ట్యా (స్వాతీ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ వాయు ర్నక్షత్ర మభ్యేతి నిష్ట్యామ్। తిగ్మశృఙ్గో వృషభో రోరువాణః। సమీరయ న్భువనా మాతరిశ్వా। అపద్వేషాꣳసి నుదతా మరాతీః। 10।।ఓ। తన్నో వాయు స్తదు నిష్ట్యా శృణోతు। తన్నక్షత్రం భూరిదా అస్తు మహ్యమ్। తన్నో దేవాసో అనుజానన్తు కామమ్। యథా తరేమ దురితాని విశ్వా।

⚛ విశాఖా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ దూర మస్మ చ్ఛత్రవో యన్తు భీతాః। తదిన్ద్రాగ్నీ కృణుతా న్తద్విశాఖే। తన్నో దేవా అనుమదన్తు యజ్ఞమ్। పశ్చా త్పురస్తా దభయన్నో అస్తు।।ఓ। నక్షత్రాణా మధిపత్నీ విశాఖే। శ్రేష్ఠావిన్ద్రాగ్నీ భువనస్య గోపౌ। 11।। విషూచ శ్శత్రూ నపబాధమానౌ। అపక్షుధ న్నుదతా మరాతిమ్।।

⚛ పౌర్ణమాసీ మన్త్రః

⇨ పూర్ణా పశ్చా దుత పూర్ణా పురస్తాత్। ఉన్మధ్యతః పౌర్ణమాసీ జిగాయ। తస్యాన్దేవా అధిసంవసన్తః। ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్।ఓ। పృథ్వీ సువర్చా

యువతి స్సజోషాః। పౌర్ణమా స్యుదగా చ్ఛోభమానా। ఆప్యాయయన్తీ దురితాని విశ్వా। ఉరు న్దుహాం యజమానాయ యజ్ఞమ్। 12।।

✡ అనూరాధ నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ఋధ్యాస్మ హవ్యై ర్నమసోపసద్య। మిత్రన్దేవం మిత్రధేయన్నో అస్తు। అనూరాధాన్ హవిషా వర్ధయన్తః। శత ఞ్జీవేమ శరద స్సవీరాః। ౮। చిత్ర న్నక్షత్ర ముదగా త్పురస్తాత్। అనూరాధాస ఇతి యద్వదన్తి। తన్మిత్ర ఏతి పథిభి ర్దేవయానైః। హిరణ్యయై ర్వితతై రన్తరిక్షే।।

✡ జ్యేష్ఠా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ఇన్ద్రో జ్యేష్ఠా మను నక్షత్ర మేతి। యస్మిన్వృత్రం వృత్రతూర్యే తతార। 13।। తస్మిన్ వయ మమృత న్దుహానాః। క్షుధ న్తరేమ దురితి న్దురిష్టిమ్।౮। పురన్దరాయ వృషభాయ ధృష్ణవే। అషాఢాయ సహమానాయ మీఢుషే। ఇన్ద్రాయ జ్యేష్ఠా మధుమ ద్దుహానా। ఉరుఙ్కృణోతు యజమానాయ లోకమ్।

✡ మూల నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ మూలం ప్రజాం వీరవతీం విదేయ। పరాచ్యేతు నిర్ఋతిః పరాచా। గోభి ర్నక్షత్రం పశుభి స్సమక్తమ్। అహ ర్భూయా ద్యజమానాయ మహ్యమ్।

14|ఓ| అహార్ణో అద్య సువితే దధాతు| మూల న్నక్షత్రమితి యద్వదన్తి| పరాచీం వాచా నిర్ఋతి న్నుదామి| శివం ప్రజాయై శివమస్తు మహ్యమ్||

✡ పూర్వాషాఢా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ యా దివ్యా ఆపః పయసా సంబభూవుః| యా అన్తరిక్ష ఉత పార్థివీర్యాః| యాసా మషాఢా అనుయన్తి కామమ్| తా న ఆప శ్శగ్ స్యోనా భవన్తు|ఓ| యాశ్చ కూప్యా యాశ్చ నాద్యా స్సముద్రియాః| యాశ్చ వైశన్తీ రుత ప్రాసచీర్యాః| 15|| యాసా మషాఢా మధు భక్షయన్తి| తా న ఆప శ్శగ్ స్యోనా భవన్తు||

✡ ఉత్తరాషాఢా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ తన్నో విశ్వే ఉపశృణ్వన్తు దేవాః| తదషాఢా అభిసంయన్తు యజ్ఞమ్| తన్నక్షత్రం ప్రథతాం పశుభ్యః| కృషి ర్వృష్టి ర్యజమానాయ కల్పతామ్|ఓ| శుభ్రాః కన్యా యువతయ స్సుపేశసః| కర్మకృత స్సుకృతో వీర్యావతీః| విశ్వా న్దేవాన్ హవిషా వర్ధయన్తీః| అషాఢాః కామ ముపయాన్తు యజ్ఞమ్| 16||

✡ అభిజి న్నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ యస్మి న్బ్రహ్మాభ్యజయ థ్సర్వ మేతత్| అముఞ్చ లోక మిదమూచ సర్వమ్| తన్నో నక్షత్ర మభిజి ద్విజిత్య| శ్రియ న్దధా త్వహృణీయమానమ్|

||౮|| ఉభౌ లోకౌ బ్రహ్మణా సఞ్జితేమౌ| తన్నో నక్షత్ర మభిజి ద్విచష్టామ్|
తస్మిన్ వయం పృతనా స్సఞ్జయేమ| తన్నో దేవాసో అనుజానన్తు కామమ్|

✡ శ్రోణా (శ్రవణ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ శృణ్వన్తి శ్రోణా మమృతస్య గోపామ్| పుణ్యా మస్యా ఉపశృణోమి వాచమ్|
17|| మహీ న్దేవీం విష్ణుపత్నీ మజూర్యామ్| ప్రతీచీ మేనాం హవిషా
యజామః||౮|| త్రేధా విష్ణు రురుగాయో విచక్రమే| మహీ న్దివం పృథివీ
మన్తరిక్షమ్| తచ్ఛ్రోణైతి శ్రవ ఇచ్ఛమానా| పుణ్యః శ్లోకం యజమానాయ
కృణ్వతీ|

✡ శ్రవిష్ఠా (ధనిష్ఠ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అష్టౌ దేవా వసవ స్సోమ్యాసః| చతస్రో దేవీ రజరా శ్శ్రవిష్ఠాః| తే యజ్ఞం పాన్తు
రజసః పరస్తాత్| సంవత్సరీణ మమృతః స్వస్తి| 18 ||౮|| యజ్ఞన్నః పాన్తు
వసవః పురస్తాత్| దక్షిణతోఽభియన్తు శ్రవిష్ఠాః| పుణ్య న్నక్షత్ర మభి
సంవిశామ| మా నో అరాతి రఘశంసాఽగన్న్|

✡ శతభిష క్నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ క్షత్రస్య రాజా వరుణోఽధిరాజః| నక్షత్రాణాం శతభిష గ్వసిష్ఠః| తౌ దేవేభ్యః
కృణుతో దీర్ఘ మాయుః| శతం సహస్రా భేషజాని ధత్తః| ||౮|| యజ్ఞన్నో రాజా

వరుణ ఉపయాతు। తన్నో విశ్వే అభిసంయన్తు దేవాః। 19।। తన్నో నక్షత్రం శతభిష గ్జుషాణమ్। దీర్ఘమాయుః ప్రతిర ద్భేషజాని।

☸ ఉత్తర ప్రోష్ఠపద (పూర్వాభాద్ర) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అజ ఏకపా దుదగా త్పురస్తాత్। విశ్వా భూతాని ప్రతిమోదమానః। తస్య దేవాః ప్రసవం యన్తి సర్వే। ప్రోష్ఠపదాసో అమృతస్య గోపాః।౮। విభ్రాజమాన స్సమిధాన ఉగ్రః। ఆఽన్తరిక్ష మరుహ దగ న్ద్యామ్। తం సూర్య న్దేవ మజ మేకపాదమ్। ప్రోష్ఠపదాసో అనుయన్తి సర్వే। 20।।

☸ ఉత్తరప్రోష్ఠపద (ఉత్తరాభాద్ర) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అహి ర్బుధ్నియః ప్రథమాన ఏతి। శ్రేష్ఠో దేవానా ముత మానుషాణామ్। తం బ్రాహ్మణా స్సోమపా స్సోమ్యాసః। ప్రోష్ఠపదాసో అభిరక్షన్తి సర్వే ।౮। చత్వార ఏక మభి కర్మ దేవాః। ప్రోష్ఠపదాస ఇతి యాన్ వదన్తి। తే బుధ్నియం పరిషద్యః స్తువన్తః। అహిం రక్షన్తి నమసోపసద్య।।

☸ రేవతీ నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ పూషా రేవత్యన్వేతి పన్థామ్। పుష్టిపతీ పశుపా వాజబస్త్యౌ। 21।। ఇమాని హవ్యా ప్రయతా జుషాణా। సుగై ర్నో యానై రుపయాతాం యజ్ఞమ్।౮। క్షుద్రా

న్పశూ న్రక్షతు రేవతీ నః। గావో నో అశ్వా౽ అన్వేతు పూషా। అన్న౽ రక్షన్తౌ బహుధా విరూపమ్। వాజ౽ సనుతాం యజమానాయ యజ్ఞమ్।

✡ అశ్వయు జ్నక్షత్ర (అశ్వినీ నక్షత్ర) మన్త్రః

⇨ తదశ్వినా వశ్వయుజోపయాతామ్। శుభఙ్గమిష్టౌ సుయమేభి రశ్వైః। స్వన్నక్షత్ర౽ హవిషా యజన్తౌ। మధ్వా సంపృక్తౌ యజుషా సమక్తౌ। 22।ఓ। యౌ దేవానాం భిషజౌ హవ్యవాహౌ। విశ్వస్య దూతా వమృతస్య గోపౌ। తౌ నక్షత్ర ఞ్జుజుషాణోపయాతామ్। నమోఽశ్విభ్యా ఙ్కృణుమోఽ శ్వయుగ్భ్యామ్।

✡ అప భరణీ (భరణీ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అపపాప్మానం భరణీ ర్భరన్తు। తద్యమో రాజా భగవాన్ విచష్టామ్। లోకస్య రాజా మహతో మహాన్ హి। సుగన్న౯ పన్థా మభయఙ్కృణోతు ।ఓ। యస్మి న్నక్షత్రే యమ ఏతి రాజా। యస్మి న్నేన మభ్యషిఞ్చన్త దేవాః। తదస్య చిత్ర౽ హవిషా యజామ। అపపాప్మానం భరణీ ర్భరన్తు।।

✡ అమావాస్యా మన్త్రః

(నివేశనీ❋ యత్తే దేవా అదధుః❋।)

⇨ నివేశనీ సఙ్గమనీ వసూనాం విశ్వా రూపాణి వసూ న్యావేశయన్తీ। సహస్రపోషꣳ సుభగా రరాణా సా న ఆగన్ వర్చసా సంవిదానా ।౮। యత్తే దేవా అదధు ర్భాగధేయ మమావాస్య సంవసన్తో మహిత్వా। సా నో యజ్ఞం పిపృహి విశ్వవారే రయిన్నో ధేహి సుభగే సువీరమ్॥

27. వాగ్దేవతా మన్త్రాః (విద్యాభివృద్ధ్యర్థం)

(దేవీం వాచ మజనయన్త* యద్వాగ్వదన్తీ*।

⇨ దేవీం వాచ మజనయన్త దేవాః। । తాం విశ్వరూపాః పశవో వదన్తి। సా నో మన్ద్రేష మూర్జ న్దుహానా। ధేను ర్వాగస్మా నుప సుష్టుతైతు।

⇨ యద్వాగ్వదన్త్యవిచేతనాని। రాష్ట్రీ దేవానా న్నిషసాద మన్ద్రా। చతస్ర ఊర్జ న్దుదుహే పయాꣳసి। క్వస్విదస్యాః పరమ ఞ్జగామ॥

⇨ అనన్తా మన్తా దధి నిర్మితాం మహీమ్। యస్యా న్దేవా అదధు ర్భోజనాని। ఏకాక్షరా న్ద్విపదాꣳ షట్పదాఞ్చ। వాచ న్దేవా ఉప జీవన్తి విశ్వే।

⇨ వాచ న్దేవా ఉప జీవన్తి విశ్వే। వాచ జగన్ధర్వాః పశవో మనుష్యాః। వాచీమా విశ్వా భువనా న్యర్పితా॥ సా నో హవ ఞ్జుషతా మిన్ద్రపత్నీ।

⇨ వాగక్షరం ప్రథమజా ఋుతస్య। వేదానాం మాతాఽమృతస్య నాభిః। సా నో జుషాణోప యజ్ఞ మాగాత్। అవన్తీ దేవీ సుహవా మే అస్తు।

⇨ యామృషయో మన్త్రకృతో మనీషిణః। అన్వైచ్ఛ న్దేవా స్తపసా శ్రమేణ। తా న్దేవీఀ వాచఀ హవిషా యజామహే। సా నో దధాతు సుకృతస్య లోకే।

⇨ చత్వారి వాక్పరిమితా పదాని। తాని విదు ర్బ్రాహ్మణా యే మనీషిణః। గుహా త్రీణి నిహితా నేఙ్గయన్తి। తురీయఀ వాచో మనుష్యా వదన్తి।

28. సరస్వతీ మన్త్రాః (విద్యాభివృద్ధ్యర్థం)

⇨ ప్రణో దేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। ధీనా మవిత్ర్యవతు॥

⇨ ఆ నో దివో బృహతꣳ పర్వతాదా సరస్వతీ యజతా గన్తు యజ్ఞమ్। హవ న్దేవీ జుజుషాణా ఘృతాచీ శగ్మాన్నో వాచ ముశతీ శృణోతు॥

⇨ ఇమా జుహ్వానా యుష్మ దానమోభిః। ప్రతిస్తోమఀ సరస్వతి జుషస్వ। తవ శర్మ న్ప్రియతమే దధానాః। ఉపస్థేయామ శరణన్న వృక్షమ్।

⇨ యస్తే స్తన శ్శశయో యో మయోభూః। యేన విశ్వా పుష్యసి వార్యాణి। యో రత్నధా వసువిద్య స్సుదత్రః। సరస్వతి తమిహ ధాతవేకః॥

⇨ సరస్వత్యభి నోనేషివస్యః। మా పస్ఫరీꣳ పయసామా నఆధక్। జుషస్వన స్సఖ్యా వేశ్యా చ। మా త్వత్ క్షేత్రాణ్యరణాని గన్మ॥

⇨ ఇయꣳ శుష్మేభి ర్బిసఖా ఇవా రుజత్। సాను గిరీణా స్తవిషేభి రూర్మిభిః। పారావదఘ్నీ మవసే సువృక్తిభిః। సరస్వతీ మా వివాసేమ ధీతిభిః॥

⇨ ప్ర ణో యచ్ఛ త్వర్యమా ప్రభగꣳ ప్ర బృహస్పతిః। ప్రదేవాꣳ ప్రోత సూనృతా ప్రవాగ్దేవీ దదాతు నః॥

⇨ ఉత నꣳ ప్రియా ప్రియాసు। సప్త స్వసా సుజుష్టా। సరస్వతీ స్తోమ్యాఽభూత్॥

⇨ పావకా న స్సరస్వతీ। వాజేభి ర్వాజినీవతీ। యజ్ఞం వష్టు ధియా వసుః॥

⇨ చోదయిత్రీ సూనృతానా శ్చేతన్తీ సుమతీనామ్। యజ్ఞ న్దధే సరస్వతీ।

⇨ పావీరవీ కన్యా చిత్రాయు స్సరస్వతీ వీరపత్నీ ధియన్ధాత్। గ్నాభి రచ్ఛిద్రꣳ శరణꣳ సజోషా దురాధర్షం గృణతే శర్మ యꣳసత్॥

పౌర్ణమాసాది కాలరూప సరస్వతీ మన్త్రాః॥

⇨ పూర్ణా పశ్చాదుత పూర్ణా పురస్తా దున్మధ్యతꣳ పౌర్ణమాసీ జిగాయ। తస్యా న్దేవా అధి సంవసన్త ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్॥

⇨ పృథ్వీ సువర్చా యువతి స్సజోషాః। పౌర్ణమాస్యుదగా చ్ఛోభమానా। ఆప్యాయయన్తీ దురితాని విశ్వా। ఉరు న్దుహాం యజమానాయ యజ్ఞమ్॥

⇨ రాకా మహాఀ సుహవాఀ సుష్టుతీ హువే శృణోతు న స్సుభగా బోధతు త్మనా। సీవ్యత్వప స్సూచ్యాఽచ్ఛిద్యమానయా దదాతు వీరఀ శతదాయ ముక్థ్యమ్॥

⇨ యాస్తే రాకే సుమతయ స్సుపేశసో యాభి ర్దదాసి దాశుషే వసూని। తాభి ర్నో అద్య సుమనా ఉపాఽఽగహి సహస్రపోషఀ సుభగే రరాణా॥

⇨ సినీవాలి పృథుష్టుకే యా దేవానా మసి స్వసా। జుషస్వ హవ్య మాహుతం ప్రజా స్దేవి దిదిడ్ఢి నః।

⇨ యా సుపాణి స్స్వఙ్గురి స్సుషూమా బహుసూవరీ। తస్యై విశ్పత్న్యై హవి స్సినీవాల్యై జుహోతన॥

⇨ కుహూ మహాఀ సుభగాం విద్మనాపస మస్మిన్ యజ్ఞే సుహవా జ్ఞోహవీమి। సా నో దదాతు శ్రవణం పితౄణా న్తస్యాస్తే దేవి హవిషా విధేమ॥

⇨ కుహూ ర్దేవానా మమృతస్య పత్నీ హవ్యా నో అస్య హవిష శ్చికేతు। సన్దాశుషే కిరతు భూరి వామఀ రాయస్పోష ఞ్చికితుషే దధాతు॥

సౌత్రామణీ యజ్ఞే దేవతాన్తరేణ సహ స్తూయమానాయాః సరస్వత్యామన్త్రాః -

⇨ దేవం బర్హిః స్సరస్వతీ। సుదేవ మిన్ద్రే అశ్వినా। తేజో న చక్షు రక్ష్యోః।
బర్హిషా దధు రిన్ద్రియమ్। వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ॥

⇨ దేవీ స్తిస్ర స్తిస్రో దేవీః। సరస్వత్యశ్వినా భారతీడా। శూషన్న మధ్యే నాభ్యామ్।
ఇన్ద్రాయ దధు రిన్ద్రియమ్। వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ॥

⇨ సమిద్ధో అగ్నిరశ్వినా। తప్తో ఘర్మో విరాట్సుతః। దుహే ధేను స్సరస్వతీ।
సోమꣳ శుక్ర మిహేన్ద్రియమ్॥

⇨ తనూపా భిషజా సుతే। అశ్వినోభా సరస్వతీ। మధ్వా రజాꣳసీన్ద్రియమ్।
ఇన్ద్రాయ పథిభి ర్వహాన్॥

⇨ ఇన్ద్రాయేన్దుꣳ సరస్వతీ। నరాశꣳసేన నగ్నహుః। అధాతా మశ్వినా మధు।
భేషజం భిషజాసుతే॥

⇨ ఆజుహ్వానా సరస్వతీ। ఇన్ద్రాయేన్ద్రియాణి వీర్యమ్। ఇడాభి రశ్వినా విషమ్।
సమూర్జꣳ సꣳరయి న్దధుః॥

⇨ అశ్వినా నముచే స్సుతమ్। సోమꣳ శుక్రం పరిస్రుతా। సరస్వతీ త
మాఽభరత్। బర్హిషేన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ కవష్యో న వ్యచస్వతీః। అశ్విభ్యా న్న దురో దిశః। ఇన్ద్రో న రోదసీ దుఘే।
దుహే కామాన్థ్సరస్వతీ॥

⇨ ఉషాసా నక్త మశ్వినా। దివేన్ద్రꣳ సాయ మిన్ద్రియైః। సఞ్జానానే సుపేశసా। సమఞ్జాతే సరస్వత్యా॥

⇨ పాతన్నో అశ్వినా దివా। పాహి నక్తꣳ సరస్వతి। దైవ్యా హోతారా భిషజా। పాత మిన్ద్రꣳ సచా సుతే॥

⇨ తిస్ర స్త్రేధా సరస్వతీ। అశ్వినా భారతీడా। తీవ్రం పరిస్రుతా సోమమ్। ఇన్ద్రాయ సుషువు ర్మదమ్॥

⇨ అశ్వినా భేషజం మధు। భేషజ న్నస్సరస్వతీ। ఇన్ద్రే త్వష్టా యశ శ్శ్రియమ్। రూపꣳ రూప మధుస్సుతే॥

⇨ ఋతుథేన్ద్రో వనస్పతిః। శశమానః పరిస్రుతా। కీలాల మశ్విభ్యాం మధు। దుహే ధేను స్సరస్వతీ॥

⇨ గోభిర్న సోమ మశ్వినా। మాసరేణ పరిష్కృతా। సమధాతాꣳ సరస్వత్యా। స్వాహేన్ద్రే సుతం మధు॥

⇨ అశ్వినా హవి రిన్ద్రియమ్। నముచే ర్ధియా సరస్వతీ। ఆ శుక్ర మాసురా ద్వసు। మఘ మిన్ద్రాయ జభ్రిరే॥

⇨ యమశ్వినా సరస్వతీ। హవిషేన్ద్ర మవర్ధయన్న్। స బిభేద వలం మఘమ్। నముచా వా సురే సచా॥

⇨ తమిన్ద్రం పశవ స్సచా। అశ్వినోభా సరస్వతీ। దధానా అభ్యనూషత। హవిషా యజ్ఞ మిన్ద్రియమ్॥

⇨ య ఇన్ద్ర ఇన్ద్రియ న్దధుః। సవితా వరుణో భగః। స సుత్రామా హవిష్పతిః। యజమానాయ సశ్చత॥

⇨ సవితా వరుణోఽదధత్। యజమానాయ దాశుషే। ఆఽదత్త నముచే ర్వసు। సుత్రామా బల మిన్ద్రియమ్॥

⇨ వరుణః – క్షత్ర మిన్ద్రియమ్। భగేన సవితా శ్రియమ్। సుత్రామా యశసా బలమ్। దధానా యజ్ఞ మాశత॥

⇨ అశ్వినా గోభి రిన్ద్రియమ్। అశ్వేభి ర్వీర్యం బలమ్। హవిషేన్ద్రꣳ సరస్వతీ। యజమాన మవర్ధయన్న్॥

⇨ తా నాసత్యా సుపేశసా। హిరణ్యవర్తనీ నరా। సరస్వతీ హవిష్మతీ। ఇన్ద్ర కర్మసు నోఽవత॥

⇨ తా భిషజా సుకర్మణా। సా సుదుఘా సరస్వతీ। స వృత్రహా శతక్రతుః। ఇన్ద్రాయ దధు రిన్ద్రియమ్॥

29. దుర్గా సూక్తమ్

⇨ జాతవేదసే సునవామ సోమ మరాతీయతో నిదహాతి వేదః। స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సిన్ధు న్దురితాఽత్యగ్నిః।

⇨ తా మగ్నివర్ణా న్తపసా జ్వలన్తీం వైరోచనీ ఙ్కర్మఫలేషు జుష్టామ్। దుర్గా న్దేవీꣳ శరణ మహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమః।

⇨ అగ్నే త్వం పారయా నవ్యో అస్మా న్త్స్వస్తిభి రతి దుర్గాణి విశ్వా। పూశ్చ పృథ్వీ బహులా న ఉర్వీ భవా తోకాయ తనయాయ శంయోః।

⇨ విశ్వాని నో దుర్గహా జాతవేద సిన్ధు న్న నావా దురితాఽతిపర్షి। అగ్నే అత్రివ న్మనసా గృణానోఽస్మాకం బోధ్యవితా తనూనామ్।

⇨ పృతనాజితꣳ సహమాన ముగ్ర మగ్నిꣳ హువేమ పరమా త్సధస్థాత్। స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా క్షామ ద్దేవో అతి దురితాఽత్యగ్నిః।

⇨ ప్రత్నోషి కమీడ్యో అధ్వరేషు సనాచ్చ హోతా నవ్యశ్చ సత్సి। స్వాఞ్చాగ్నే తనువం పిప్రయస్వాస్మభ్యఞ్చ సౌభగ మాయజస్వ।

⇨ గోభి ర్జుష్ట మయుజో నిషిక్త న్తవేన్ద్ర విష్ణో రను సఞ్చరేమ। నాకస్య పృష్ఠ మభి సంవసానో వైష్ణవీం లోక ఇహ మాదయన్తామ్॥

⇨ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి। తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్॥

ఆర్చిక భాగః

ఋచో అక్షరే పరమే వ్యోమన్
యస్మిన్దేవా అధివిశ్వే నిషేదుః।

❁❁❁❁❁

30. గణపతి సూక్తమ్

(ఋగ్వేద సంహితా, అష్టకం 6,అధ్యాయం 5,వర్గం 37) ||ఆ తూ న ఇన్ద్రేతి నవర్చస్య సూక్తస్య, కుసీదీ కాణ్వ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః||

⇨ **ఆతూన ఇన్ద్ర క్షుమన్త ఞ్చిత్ర గ్గ్రాభం సఙ్గృభాయ। మహాహస్తీ దక్షిణేన||**

⇨ **విద్మా హి త్వా తువికూర్మి న్తువిదేష్ణ న్తువీమఘమ్। తువిమాత్ర మవోభిః||**

⇨ **నహి త్వా శూర దేవా న మర్తాసో దిత్సన్తమ్।భీమ న్న గాఽ వారయన్తే||**

⇨ **ఏతో న్విన్ద్రం స్తవా మేశానఽ వస్వ స్స్వరాజమ్। న రాధసా మర్ధిష న్నః||**

⇨ **ప్ర స్తోష దుప గాసిష చ్ఛ్రవత్సామ గీయమానమ్। అభి రాధసా జుగురత్||**

⇨ **ఆ నో భర దక్షిణేనాఽభి సవ్యేన ప్ర మృశ। ఇన్ద్ర మా నో వసో ర్నిర్భాక్||**

⇨ ఉప క్రమస్వా భర ధృషతా ధృష్ణో జనానామ్। అదా శూష్టరస్య వేదః॥

⇨ ఇన్ద్ర యదు ను తే అస్తి వాజో విప్రేభి స్సనిత్వః। అస్మాభి స్సు తం సనుహి॥

⇨ సద్యోజువ స్తే వాజా అస్మభ్యం విశ్వశ్చన్ద్రాః। వశైశ్చ మక్షూ జరన్తే॥

(ఋ సం 2 – 6 – 29 – 1)

⇨ గణానా న్త్వా గణపతిం హవామహే కవి ఙ్కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్।
జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనశ్శృణ్వన్నూతిభి స్సీద సాదనమ్॥

(ఋ సం 8 – 6 – 13 – 4)

⇨ ని షు సీద గణపతే గణేషు త్వా మాహు ర్విప్రతమ ఙ్కవీనామ్। న ఋతే
త్వత్క్రియతే కిఞ్చనారే మహా మర్కం మఘవ న్చిత్రమర్చ॥

⇨ అభిఖ్యా నో మఘవ న్నాధమానా న్త్సఖే బోధి వసుపతే సఖీనామ్।
రణఙ్కృధి రణకృ త్సత్యశుష్మాభక్తే చిదాభజా రాయే అస్మాన్॥

31. శ్రీ సూక్తమ్

(ఋగ్వేద పరిశిష్టమ్) – హిరణ్యవర్ణామితి పఞ్చదశర్చస్య సూక్తస్య, ఆనన్ద కర్దమ శ్రీద చిక్లీతాః, శ్రీ పుత్రా ఋషయః, శ్రీర్దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః, చతుర్థీ బృహతీ, పఞ్చమషష్ఠయోః త్రిష్టుప్ఛన్దః, అన్త్యా ఆస్తారపఙ్క్తిః||

⇨ హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్| చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ|| [1]

⇨ [2]తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్| యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయ ఙ్గామశ్వం పురుషా నహమ్||

⇨ [1]అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాద ప్రమోదినీమ్| శ్రియ న్దేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీ జుషతామ్||

⇨ యాజుష రూఢిః- [1] హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్| చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మమాక్షైవహ||

⇨ [2] తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్| యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయ ఙ్గామశ్వం పురుషానహమ్||

⇨ [2]కాంసోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారా మార్ద్రా జ్వలన్తీ తృప్తా తర్పయన్తీమ్। పద్మే స్థితాం పద్మవర్ణా న్తా మిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [3]చన్ద్రాం ప్రభాసాం యశసా జ్వలన్తీం శ్రియం లోకే దేవజుష్టా ముదారామ్। తాం పద్మినీమీం శరణ మహం ప్రపద్యేఽలక్ష్మీర్మే నశ్యతా న్త్వాం వృణే॥

⇨ [4]ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధి జాతో వనస్పతి స్తవ వృక్షోఽథ బిల్వః। తస్య ఫలాని తపసా నుదన్తు మాయాన్తరాయాశ్చ బాహ్యా అలక్ష్మీః॥

⇨ [1]ఉపైతు మాన్దేవసఖః కీర్తిశ్చ మణినా సహ। ప్రాదుర్భూతోఽస్మి రాష్ట్రేఽస్మి న్కీర్తి మృద్ధి న్దదాతు మే॥

⇨ [1] అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాద ప్రబోధినీమ్। శ్రియన్దేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీ జుషతామ్॥

⇨ [2]కాంసోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారా మార్ద్రా జ్వలన్తీ తృప్తా తర్పయన్తీమ్। పద్మే స్థితాం పద్మవర్ణా న్తా మిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [3] చన్ద్రాం ప్రభాసాం యశసా జ్వలన్తీం శ్రియం లోకే దేవజుష్టా ముదారామ్। తాం పద్మినీమీం శరణమహం ప్రపద్యేఽలక్ష్మీర్మే నశ్యతా న్త్వాం వృణే॥

⇨ [4] ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధి జాతో వనస్పతి స్తవ వృక్షోఽథ బిల్వః। తస్య ఫలాని తపసా నుదన్తు మాయాన్తరాయాశ్చ బాహ్యా అలక్ష్మీః॥

⇨ [2]క్షుత్పిపాసామలాఞ్జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీ న్నాశయామ్యహమ్। అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వా న్నిర్ణుద మే గృహాత్॥

⇨ [3]గన్ధద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీం సర్వభూతానా న్తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [4]మనసః కామ మాకూతిఀ వాచ స్సత్య మశీమహి। పశూనాం రూప మన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రయతాఀ యశః॥

⇨ [1]కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సమ్భవ కర్దమ। శ్రియఀ వాసయ మే కులే మాతరం పద్మమాలినీమ్॥

⇨ [1] ఉపైతు మాన్దేవసఖః కీర్తిశ్చ మణినా సహ। ప్రాదుర్భూతోఽస్మి రాష్ట్రేఽస్మి న్కీర్తిమృద్ధి న్దదాతు మే॥

⇨ [2] క్షుత్పిపాసామలాఞ్జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీ ర్నాశయామ్యహమ్। అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వా న్నిర్ణుద మే గృహాత్॥

⇨ [3] గన్ధద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీం సర్వభూతానా న్తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [4] మనసః కామమాకూతిఀ వాచస్సత్య మశీమహి। పశూనాం రూప మన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రయతాఀ యశః॥

⇨ [2]ఆప స్స్రజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వస మే గృహే। ని చ దేవీం మాతరం శ్రియం వాసయ మే కులే॥

⇨ [3]ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం పుష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీమ్। సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [4]ఆర్ద్రాం యఀ కరిణీం యష్టిం పిఙ్గలాం పద్మమాలినీమ్। చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [1]తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూత ఙ్గావో దాస్యోఽశ్వా న్విన్దేయం పురుషా నహమ్॥

⇨ [1] కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సమ్భవ కర్దమ। శ్రియం వాసయ మే కులే మాతరం పద్మమాలినీమ్॥

⇨ [2] ఆపస్స్రజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వస మే గృహే। నిచ దేవీం మాతరం శ్రియం వాసయ మే కులే॥

⇨ [3] ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం పుష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీమ్। సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [4] ఆర్ద్రాం యఀ కరిణీం యష్టిం పిఙ్గలాం పద్మమాలినీమ్। చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [2]యశ్శుచిః ప్రయతో భూత్వా జుహుయాదాజ్య మన్వహమ్। సూక్తం పఞ్చదశర్చఞ్చ శ్రీకామ స్సతత ఞ్జపేత్॥

⇨ [3]పద్మాననే పద్మఊరూ పద్మాక్షీ పద్మసమ్భవే। తన్మే భజసి పద్మాక్షీ యేన సౌఖ్యం లభామ్యహమ్॥

⇨ [4]అశ్వదాయి గోదాయీ ధనదాయి మహాధనే। ధనమ్మే జుషతా న్దేవి సర్వకామాంశ్చ దేహి మే॥

⇨ [1] తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూత గ్గావో దాస్యోఽశ్వాన్ విన్దేయం పురుషానహమ్॥

⇨ [2] యశ్శుచిః ప్రయతో భూత్వా జుహుయాదాజ్య మన్వహమ్। శ్రియః పఞ్చదశర్చఞ్చ శ్రీకామ స్సతతఞ్జపేత్॥

⇨ ఆనన్దః కర్దమశ్చైవ చిక్లీత ఇతి విశ్రుతాః। ఋషయస్తే త్రయః పుత్రా స్స్వయం శ్రీరేవ దేవతా॥

⇨ [3]పద్మాననే పద్మఊరు పద్మాక్షీ పద్మసమ్భవే। త్వం మాం భజస్వ పద్మాక్షి యేన సౌఖ్యం లభామ్యహమ్॥

⇨ [4] అశ్వదాయి చ గోదాయి ధనదాయి మహాధనే। ధనమ్మే జుషతాన్దేవి సర్వకామార్థ సిద్ధయే॥

⇨ [1]పద్మానసే పద్మ విపద్మపత్రే పద్మప్రియే పద్మదళాక్షయతాక్షి। విశ్వప్రియే విశ్వ మనోఽనుకూలే త్వత్పాదపద్మం మయి సన్నిధత్స్వ॥

⇨ పుత్రపౌత్ర ధనన్ధాన్యం హస్త్యశ్వాజావి గో రథమ్। ప్రజానాం భవసి మాతా ఆయుష్మన్తం కరోతు మామ్॥

⇨ చన్ద్రాభాం లక్ష్మీ మీశానాం సూర్యాభాం శ్రియమీశ్వరీమ్। చన్ద్ర సూర్యాగ్ని సర్వాక్షభాం శ్రీమహాలక్ష్మీ ముపాక్షస్మహే॥

⇨ ధన మగ్ని ర్ధనం వాయు ర్ధనం సూర్యో ధనం వసుః। ధన మిన్ద్రో బృహస్పతి ర్వరుణ న్ధన మశ్నుతే॥

⇨ వైనతేయ సోమం పిబ సోమం పిబతు వృత్రహా। సోమ న్ధనస్య సోమినో మహ్యా న్దదాతు సోమిని।

⇨ న క్రోధో న చ మాత్సర్య న్న లోభో నాశుభా మతిః। భవన్తి కృతపుణ్యానాం భక్తానాం శ్రీసూక్త ఞ్జపే త్సదా॥

వర్షన్తు తే విభావరి దివో అభ్రస్య విద్యుతః। రోహన్తు సర్వబీజాన్యవ బ్రహ్మద్విషో జహి॥

[1] పద్మప్రియే పద్మిని పద్మహస్తే పద్మాలయే పద్మదళాయతాక్షి। విశ్వప్రియే విష్ణు మనోఽనుకూలే త్వత్పాదపద్మం మయి సన్నిధత్స్వ॥

యా సా పద్మాక్షసనస్థా విపులకటితటీ పద్మపత్రాక్షయతాక్షీ

గమ్భీరాక్షవర్తనాభి స్స్తనభరణ మితా శుభ్రవస్త్రోత్తరీయా।

⇨ పుత్రపౌత్ర ధనన్ధాన్యం హస్త్యశ్వాది గవే రథమ్। ప్రజానాం భవసి మాతా ఆయుష్మన్తం కరోతు మే॥

లక్ష్మీ ర్దివ్యై ర్గజేన్ద్రై ర్మణిగణఖచితై స్స్నాపితా హేమకుమ్భైః

నిత్యం సా పద్మహస్తా మమ వసతి గృహే సర్వమాఙ్గల్యయుక్తా॥

లక్ష్మీం క్షీరసముద్రరాజ తనయాం శ్రీరఙ్గధామేశ్వరీం

దాసీభూత సమస్తదేవవనితాం లోకైక దీపాఙ్కురామ్।

శ్రీమన్మన్ద కటాక్ష లబ్ధ విభవ ద్బ్రహ్మేన్ద్ర గఙ్గాధరాం

త్వాన్త్రైలోక్య కుటుమ్బినీం సరసిజాం వన్దే ముకున్ద ప్రియామ్॥

సిద్ధలక్ష్మీ ర్మోక్షలక్ష్మీ ర్జయలక్ష్మీ స్సరస్వతీ।

శ్రీర్లక్ష్మీ ర్వరలక్ష్మీశ్చ ప్రసన్నా మమ సర్వదా॥

వరాఙ్కుశౌ పాశమభీతి ముద్రా ఙ్కరై ర్వహన్తీ ఙ్కమలాఽఽసనస్థామ్।

బాలార్క కోటి ప్రతిభా న్త్రినేత్రాం భజేఽహ మమ్బా ఞ్జగదీశ్వరీ న్తామ్॥

సర్వమఙ్గళ మాఙ్గల్యే శివే సర్వార్థ సాధికే।

శరణ్యే త్ర్యమ్బకే దేవి నారాయణి నమోఽస్తుతే॥

మహా దేవ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి। తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్॥

(శ్రీసూక్తస్య యాజుష స్వరోచ్చారణం లోకే దృశ్యతే। కిన్తు తస్య మూలం మృగ్యమ్।)

⇨ ధన మగ్ని ర్ధనం వాయు ర్ధనం సూర్యో ధనం వసుః। ధన మిన్ద్రో బృహస్పతి ర్వరుణో ధన మశ్వినా॥

⇨ వైనతేయ సోమం పిబ సోమం పిబతు వృత్రహా। సోమ న్ధనస్య సోమినో మహ్యా న్దదాతు సోమినః।

⇨ న క్రోధో న చ మాత్సర్య న్న లోభో నాశుభా మతిః। భవన్తి కృతపుణ్యానాం భక్త్యా శ్రీసూక్తజాపినామ్ ॥

⇨ సరసిజ నిలయే సరోజహస్తే ధవళతరాంశుక గన్ధ మాల్య శోభే। భగవతి హరి వల్లభే మనోజ్ఞే త్రిభువన భూతికరి ప్రసీద మహ్యామ్॥

⇨ విష్ణుపత్నీం క్షమాన్దేవీం మాధవీం మాధవప్రియామ్। లక్ష్మీం ప్రియసఖీ న్దేవీ న్నమామ్యచ్యుత వల్లభామ్॥

⇨ మహాలక్ష్మ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి। తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్।

⇨ శ్రీర్వర్చస్వ మాయుష్య మారోగ్య మావిధా చ్ఛోభమానం మహీయతే। ధాన్య న్ధనం పశుం బహుపుత్ర లాభం శతసంవత్సర న్దీర్ఘమాయుః॥

32. సరస్వతీసూక్తమ్

(ఋ సం 4 – 8 – 30) ఇయమదదాదితి చతుర్దశర్చస్య సూక్తస్య, బార్హస్పత్యో భారద్వాజ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, ప్రథమ ద్వితీయ తృతీయ త్రయోదశానాం జగతీ ఛన్దః, అన్త్యా స్త్రిష్టుప్.

⇨ ఇయ మదదా ద్రభస మృణచ్యుత న్దివోదాసం వధ్ర్యశ్వాయ దాశుషే।
యా శశ్వన్త మాచఖాదా వసం పణి న్తా తే దాత్రాణి తవిషా సరస్వతి॥

⇨ ఇయం శుష్మేభి ర్బిసఖా ఇవారుజ త్సాను గిరీణా న్తవిషేభి రూర్మిభిః।
పారావతఘ్నీ మవసే సువృక్తిభి స్సరస్వతీ మా వివాసేమ ధీతిభిః॥

⇨ సరస్వతి దేవనిదో ని బర్హయ ప్రజాం విశ్వస్య బృసయస్య మాయినః।
ఉత క్షితిభ్యోఽవనీ రవిన్దో విషమేభ్యో అస్రవో వాజినీవతి॥

⇨ ప్ర ణో దేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। ధీనా మవి త్ర్యవతు॥

⇨ యస్త్వా దేవి సరస్వ త్యుపబ్రూతే ధనే హితే। ఇన్ద్ర న్న వృత్రతూర్యే॥

⇨ త్వ న్దేవి సరస్వ త్యవా వాజేషు వాజిని। రదా పూషేవ న స్సనిమ్॥

⇨ ఉత స్యా న స్సరస్వతీ ఘోరా హిరణ్యవర్తనిః। వృత్రఘ్నీ వష్టి సుష్టుతిమ్॥

⇨ యస్యా అనన్తో అహ్రుత స్త్వేష శ్చరిష్ణు రర్ణవః। అమ శ్చరతి రోరువత్॥

⇨ సా నో విశ్వా అతి ద్విష స్స్వస్రా రన్యా ఋతావరీ। అతన్నహేవ సూర్యః॥

⇨ ఉత నః ప్రియా ప్రియాసు సప్తస్వసా సుజుష్టా। సరస్వతీ స్తోమ్యా భూత్॥

⇨ ఆపప్రుషీ పార్థివా న్యురు రజో అన్తరిక్షమ్। సరస్వతీ నిదస్పాతు॥

⇨ త్రిషధస్థా సప్తధాతుః పఞ్చ జాతా వర్ధయన్తీ। వాజేవాజే హవ్యా భూత్॥

⇨ ప్ర యా మహిమ్నా మహినాసు చేకితే ద్యుమ్నేభి రన్యా అపసా మపస్తమా।
రథఇవ బృహతీ విభ్వనే కృతోపస్తుత్యా చికితుషా సరస్వతీ॥

⇨ సరస్వ త్యభి నో నేషివస్యో మాప స్ఫరీః పయసా మా న ఆ ధక్।
జుషస్వ న స్సఖ్యా వేశ్యా చ మా త్వత్క్షేత్రాణ్యరణాని గన్మ॥

(ఋ సం 5 – 6 – 19) ప్ర క్షోదసేతి షళర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, తృతీయా సరస్వాన్ దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ ప్ర క్షోదసా ధాయసా సస్ర ఏషా సరస్వతీ ధరుణ మాయసీ పూః।
ప్రబాబధానా రథ్యేవ యాతి విశ్వా అపో మహినా సిన్ధు రన్యాః॥

⇨ ఏకా చేత త్సరస్వతీ నదీనాం శుచి ర్యతీ గిరిభ్య ఆ సముద్రాత్।
రాయ శ్చేతన్తీ భువనస్య భూరే ర్ఘృతం పయో దుదుహే నాహుషాయ॥

⇨ స వావృధే నర్యో యోషణాసు వృషా శిశు ర్వృషభో యజ్ఞియాసు।

స వాజినం మఘవద్భ్యో దధాతి వి సాతయే తన్వం మామృజీత।

⇨ ఉత స్యా న స్సరస్వతీ జుషాణోపశ్రవ త్సుభగా యజ్ఞే అస్మిన్న్।
మితజ్ఞుభి ర్నమస్యై రియానా రాయా యుజా చిదుత్తరా సఖిభ్యః॥

⇨ ఇమా జుహ్వానా యుష్మదా నమోభిః ప్రతి స్తోమం సరస్వతి జుషస్వ।
తవ శర్మ న్ప్రియతమే దధానా ఉప స్థేయామ శరణన్న వృక్షమ్॥

⇨ అయము తే సరస్వతి వసిష్ఠో ద్వారా వృతస్య సుభగే వ్యావః।
వర్ధ శుభ్రే స్తువతే రాసి వాజా న్యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

(ఋ సం 5 – 6 – 20) బృహదు గాయిష ఇతి షళర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, చతుర్థాది త్రయాణాం సరస్వాన్ దేవతా, ప్రథమా బృహతీ ద్వితీయా సతోబృహతీ తృతీయా ప్రస్తారపఙ్క్తిః, చతుర్థాది త్రయాణాం గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ బృహదు గాయిషే వచోఽసుర్యా నదీనామ్। సరస్వతీ మిన్మహయా సువృక్తిభి
స్స్తోమై ర్వసిష్ఠ రోదసీ॥

⇨ ఉభే యత్తే మహినా శుభ్రే అన్ధసీ అధిక్షియన్తి పూరవః। సా నో బోధ్యవిత్రీ
మరుత్సఖా చోద రాధో మఘోనామ్॥

⇨ **భద్రమి ద్భద్రా కృణవ త్సరస్వ త్యకవారీ చేతతి వాజినీవతీ। గృణానా జమదగ్నివ త్తుస్తువానా చ వసిష్ఠవత్॥**

⇨ **జనీయన్తో న్వగ్రవః పుత్రీయన్త స్సుదానవః। సరస్వన్తం హవామహే॥**

⇨ **యే తే సరస్వ ఊర్మయో మధుమన్తో ఘృతశ్చుతః। తేభిర్నోऽవితా భవ॥**

⇨ **పీపివాంసం సరస్వత స్తనం యో విశ్వదర్శతః। భక్షీమహి ప్రజా మిషమ్॥**

(ఋ సం 2 – 8 – 8 – 1) అమ్బితమ ఇతి త్రయాణాం మన్త్రాణాం గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, సరస్వతీ దేవతా, ప్రథమ ద్వితీయయో రనుష్టుప్ఛన్దః, అన్త్యా బృహతీ.

⇨ **అంబితమే నదీతమే దేవితమే సరస్వతి । అప్రశస్తాఇవ స్మసి ప్రశస్తి మంబ నస్కృధి ॥**

⇨ **త్వే విశ్వా సరస్వతి శ్రితాయూంషి దేవ్యామ్। శునహోత్రేషు మత్స్వ ప్రజా న్దేవి దిదిడ్ఢి నః॥**

⇨ **ఇమా బ్రహ్మ సరస్వతి జుషస్వ వాజినీవతి। యాతే మన్మ గృత్సమదా ఋతావరి ప్రియా దేవేషు జుహ్వతి॥**

(ఋ సం 1 – 1 – 6 – 4) పావకా న ఇతి త్రయాణాం మన్త్రాణాం మధుచ్ఛన్దా వైశ్వామిత్ర ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ **పావకా న స్సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। యజ్ఞం వష్టు ధియావసుః॥**

⇨ **చోదయిత్రీ సూనృతానా శ్చేతన్తీ సుమతీనామ్। యజ్ఞ న్దధే సరస్వతీ॥**

⇨ **మహో అర్ణ స్సరస్వతీ ప్ర చేతయతి కేతునా। ధియో విశ్వా వి రాజతి॥**

సరస్వతీ న్దేవయన్త ఇతి త్రయాణాం మన్త్రాణాం దేవశ్రవా యామాయన ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **సరస్వతీ న్దేవయన్తో హవన్తే సరస్వతీ మధ్వరే తాయమానే। సరస్వతీం సుకృతో అహ్వయన్త సరస్వతీ దాశుషే వార్యన్దాత్॥**

⇨ **సరస్వతి యా సరథం యయాథ స్వధాభి ర్దేవి పితృభి ర్మదన్తీ। ఆసద్యాస్మి న్బర్హిషి మాదయస్వానమీవా ఇష ఆ ధేహ్యస్మే॥**

⇨ **సరస్వతీం యాం పితరో హవన్తే దక్షిణా యజ్ఞ మభినక్షమాణాః। సహస్రార్ఘ మిళో అత్ర భాగం రాయ స్పోషం యజమానేషు ధేహి॥**

ఆ నో దివ ఇత్యస్య మన్త్రస్య, భూమిపుత్రోత్రిర్ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **ఆ నో దివో బృహతః పర్వతాదా సరస్వతీ యజతా గన్తు యజ్ఞమ్। హవ న్దేవీ జుజుషాణా ఘృతాచీ శగ్మాన్నో వాచ ముశతీ శృణోతు॥**

రాకామహామితి పఞ్చానాం మన్త్రాణాం, గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, సరస్వతీ దేవతా, ప్రథమ ద్వితీయయో ర్జగతీ, తృతీయాద్యా అనుష్టుప్ఛన్దః।

⇨ రాకా మహం సుహవాం సుష్టుతీ హువే శృణోతు న స్సుభగా బోధతు త్మనా। సీవ్య త్వప స్సూచ్యాఽచ్ఛిద్యమానయా దదాతు వీరం శరదాయ ముక్థ్యమ్॥

⇨ యాస్తే రాకే సుమతయ స్సుపేశసో యాభి ర్దదాసి దాశుషే వసూని। తాభిర్నో అద్య సుమనా ఉపాగహి సహస్రపోషం సుభగే రరాణా॥

⇨ సినీవాలి పృథుష్టుకే యా దేవానా మసి స్వసా। జుషస్వ హవ్యమాహుతం ప్రజా న్దేవి దిదిడ్ఢి నః॥

⇨ యా సుబాహు స్స్వఙ్గురి స్సుషూమా బహుసూవరీ। తస్యై విశ్పత్న్యై హవి స్సినీవాల్యై జుహోతన ॥

⇨ యా గుఙ్గూర్యా సినీవాలీ యా రాకా యా సరస్వతీ। ఇంద్రాణీ మహ్వ ఊతయే వరుణానీం స్వస్తయే॥

33. అథ పఞ్చరుద్రమ్ (శివప్రీత్యర్థం)

(ఋ సం 1 - 3 - 26)

కద్రుద్రాయేతి నవర్చస్య సూక్తస్య, కణ్వ ఘౌర ఋషిః, రుద్రో దేవతా, తృతీయస్య మిత్రావరుణౌ చ దేవతే, సప్తాద్యాః సోమో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, నవమ్యా అనుష్టుప్

⇨ కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే। వోచేమ శన్తమం హృదే॥

⇨ యథా నో అదితిః కర త్పశ్వే నృభ్యో యథా గవే। యథా తోకాయ రుద్రియమ్॥

⇨ యథా నో మిత్రో వరుణో యథా రుద్ర శ్చికేతతి। యథా విశ్వే సజోషసః॥

⇨ గాథపతిం మేధపతిం రుద్ర ఞ్జలాషభేషజమ్। తచ్ఛంయో స్సుమ్న మీమహే॥

⇨ య శ్శుక్రఇవ సూర్యో హిరణ్యమివ రోచతే। శ్రేష్ఠో దేవానాం వసుః॥

⇨ శన్నః కర త్యర్వతే సుగం మేషాయ మేష్యే। నృభ్యో నారిభ్యో గవే॥

⇨ అస్మే సోమ శ్రియ మధి ని ధేహి శతస్య నృణామ్। మహి శ్రవ స్తువినృమ్ణమ్॥

⇨ మా న స్సోమపరిబాధో మాऽరాతయో జుహురన్త। ఆ న ఇన్దో వాజే భజ॥

⇨ యాస్తే ప్రజా అమృతస్య పరస్మి న్ధామ న్నృతస్య। మూర్ధా నాభా సోమ వేన ఆభూషన్తీ స్సోమ వేదః॥

(ఋ సం 1 – 8 – 5) ఇమా రుద్రాయేత్యేకాదశర్చస్య సూక్తస్య, కుత్స ఆఙ్గిరస ఋషిః, రుద్రో దేవతా, జగతీ ఛన్దః, దశమైకాదశయో స్త్రిష్టుప్।

⇨ ఇమా రుద్రాయ తవసే కపర్దినే క్షయద్వీరాయ ప్ర భరామహే మతీః। యథా శమస ద్ద్విపదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్ట గ్రామే అస్మి న్ననాతురమ్॥

⇨ మృళా నో రుద్రోత నో మయ స్కృధి క్షయద్వీరాయ నమసా విధేమ తే।
యచ్ఛం చ యోశ్చ మను రాయేజే పితా తదశ్యామ తవ రుద్ర ప్రణీతిషు॥

⇨ అశ్యామ తే సుమతి న్దేవయజ్యయా క్షయద్వీరస్య తవ రుద్ర మీఢ్వః।
సుమ్నాయ న్నిద్విశో అస్మాక మా చరారిష్టవీరా జుహవామ తే హవిః॥

⇨ త్వేషం వయం రుద్రం యజ్ఞసాధం వఙ్కు ఙ్కవి మవసే ని హ్వయామహే। ఆరే
అస్మ ద్దైవ్యం హేళో అస్యతు సుమతి మిద్వయ మస్యా వృణీమహే॥

⇨ దివో వరాహ మరుష ఙ్కపర్దిన న్త్వేషం రూప న్నమసా ని హ్వయామహే।
హస్తే బిభ్ర ద్భేషజా వార్యాణి శర్మ వర్మ చ్ఛర్ది రస్మభ్యం యంసత్॥

⇨ ఇదం పిత్రే మరుతా ముచ్యతే వచ స్స్వాదో స్స్వాదీయో రుద్రాయ వర్ధనమ్।
రాస్వా చ నో అమృత మర్తభోజన న్త్మనే తోకాయ తనయాయ మృళ॥

⇨ మా నో మహాన్త ముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్తముత మా న ఉక్షితమ్।
మా నో వధీః పితరం మోత మాతరం మా నః ప్రియా స్తన్వో రుద్ర రీరిషః॥

⇨ మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయౌ మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః।
వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీ ర్హవిష్మన్త స్సదమి త్త్వా హవామహే॥

⇨ ఉప తే స్తోమా న్పశుపాఇవాకరం రాస్వా పిత ర్మరుతాం సుమ్న మస్మే।
భద్రా హి తే సుమతి ర్మృళయత్త మాథా వయ మవ ఇత్తే వృణీమహే॥

⇨ ఆరే తే గోఘ్న ముత పూరుషఘ్న జ్క్షయద్వీర సుమ్న మస్మే తే అస్తు|
మృళా చ నో అధి చ బ్రూహి దేవాధా చ న శ్శర్మ యచ్ఛ ద్విబర్హాః||

⇨ అవోచామ నమో అస్మా అవస్యవ శ్శృణోతు నో హవం రుద్రో మరుత్వాన్|
తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా మదితి స్సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః||

(ఋ సం 2 – 7 – 16) ఆ తే పితరితి పంచదశర్చస్య సూక్తస్య,గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, రుద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛందః||

⇨ ఆ తే పిత ర్మరుతాం సుమ్న మేతు మాన స్సూర్యస్య సన్దృశో యుయోథాః|
అభి నో వీరో అర్వతి క్షమేత ప్ర జాయేమహి రుద్ర ప్రజాభిః||

⇨ త్వాదత్తేభీ రుద్ర శన్తమేభి శ్శతం హి మా అశీయ భేషజేభిః| వ్య1(అ)స్మ ద్ద్వేషో వితరం వ్యంహో వ్యమీవా శ్చాతయస్వా విషూచీః||

⇨ శ్రేష్ఠో జాతస్య రుద్ర శ్రియాఽసి తవస్తమ స్తవసాం వజ్రబాహో| పర్షి ణః పార మంహస స్స్వస్తి విశ్వా అభీతీ రపసో యుయోధి||

⇨ మా త్వా రుద్ర చుక్రుధామా నమోభి ర్మా దుష్టుతీ వృషభ మా సహూతీ|
ఉన్నో వీరాం అర్పయ భేషజేభి ర్భిషక్తమ న్త్వా భిషజాం శృణోమి||

⇨ హవీమభి ర్హవతే యో హవిర్భి రవ స్తోమేభీ రుద్ర న్దిషీయ| ఋదూదర స్సుహవో మానో అస్యై బభ్రు స్సుశిప్రో రీరధ న్మనాయై||

⇨ ఉన్మా మమన్ద వృషభో మరుత్వా న్త్వక్షీయసా వయసా నాధమానమ్।
ఘృణీవ చ్ఛాయా మరపా అశీయాఽఽవివాసేయం రుద్రస్య సుమ్నమ్॥

⇨ క్వ1(అ)స్య తే రుద్ర మృళయాకు ర్హస్తో యో అస్తి భేషజో జలాషః। అపభర్తా
రపసో దైవ్య స్యాభీ ను మా వృషభ చక్షమీథాః॥

⇨ ప్ర బభ్రవే వృషభాయ శ్వితీచే మహో మహీం సుష్టుతి మీరయామి। నమస్యా
కల్మలీకిన న్నమోభి ర్గృణీమసి త్వేషం రుద్రస్య నామ॥

⇨ స్థిరేభి రఙ్గైః పురురూప ఉగ్రో బభ్రు శ్శుక్రేభిః పిపిశే హిరణ్యైః। ఈశానా దస్య
భువనస్య భూరే ర్న వా ఉ యోష ద్రుద్రా దసుర్యమ్॥

⇨ అర్హ న్బిభర్షి సాయకాని ధన్వార్హ న్నిష్కం యజతం విశ్వరూపమ్। అర్హన్నిద
న్దయసే విశ్వ మభ్వ న్న వా ఓజీయో రుద్ర త్వదస్తి॥

⇨ స్తుహి శ్రుత ఙ్గర్తసదం యువానం మృగ న్న భీమ ముపహత్ను ముగ్రమ్।
మృళా జరిత్రే రుద్ర స్తవానోఽన్య న్తే అస్మ న్ని వపన్తు సేనాః॥

⇨ కుమారశ్చి త్పితరం వన్దమానం ప్రతి నానామ రుద్రోపయన్తమ్। భూరే
ర్దాతారం సత్పతి ఙ్గృణీషే స్తుత స్త్వం భేషజా రాస్యస్మే॥

⇨ యా వో భేషజా మరుత శ్శుచీని యా శన్తమా వృషణో యా మయోభు।
యాని మను రవృణీతా పితా న స్తా శఞ్చ యోశ్చ రుద్రస్య వశ్మి॥

⇨ పరి ణో హేతీ రుద్రస్య వృజ్యాః పరి త్వేషస్య దుర్మతి ర్మహీ గాత్। అవ స్థిరా మఘవద్భ్య స్తనుష్వ మీఢ్వ స్తోకాయ తనయాయ మృళ॥

⇨ ఏవా బభ్రో వృషభ చేకితాన యథా దేవ న హృణీషే న హంసి। హవనశ్రున్నో రుద్రేహ బోధి బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః॥

(ఋ సం 5 – 1 – 18) సోమారుద్రేతి చతుర్ఋచస్య సూక్తస్య, బార్హస్పత్యో భారద్వాజ ఋషిః, సోమారుద్రౌ దేవతే, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ సోమారుద్రా ధారయేథా మసుర్య1(అం)ప్ర వా మిష్టయోఽర మశ్నువన్తు। దమేదమే సప్త రత్నా దధానా శన్నో భూత ద్విపదే శ ఞ్చతుష్పదే॥

⇨ సోమారుద్రా వి వృహతం విషూచీ మమీవా యా నో గయ మావివేశ। ఆరే బాధేథా న్నిర్ఋతిం పరాచై రస్మే భద్రా సౌశ్రవసాని సన్తు॥

⇨ సోమారుద్రా యువ మేతా న్యస్మే విశ్వా తనూషు భేషజాని ధత్తమ్। అవ స్యతం ముఞ్చతం యన్నో అస్తి తనూషు బద్ధ ఙ్కృత మేనో అస్మత్॥

⇨ తిగ్మాయుధౌ తిగ్మహేతీ సుశేవౌ సోమారుద్రా విహ సు మృళత న్నః। ప్ర నో ముఞ్చతం వరుణస్య పాశా ద్గోపాయతన్న స్సుమనస్యమానా॥

(ఋ సం 5 – 4 – 13) ఇమా రుద్రాయేతి చతుర్ఋచస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణి ర్వసిష్ఠ ఋషిః, రుద్రో దేవతా, జగతీ ఛన్దః, అన్త్యా స్త్రిష్టుప్॥

⇨ ఇమా రుద్రాయ స్థిరధన్వనే గిరః-క్షిప్రేషవే దేవాయ స్వధావ్నే। అషాళ్హాయ సహమానాయ వేధసే తిగ్మాయుధాయ భరతా శృణోతు నః॥

⇨ స హి క్షయేణ క్షమ్యస్య జన్మన స్సామ్రాజ్యేన దివ్యస్య చేతతి। అవన్నవన్తీ రుప నో దురశ్చరానమీవో రుద్ర జాసు నో భవ॥

⇨ యా తే దిద్యు దవసృష్టా దివస్పరి క్ష్మయా చరతి పరి సా వృణక్తు నః। సహస్రన్తే స్వపివాత భేషజా మా న స్తోకేషు తనయేషు రీరిషః॥

⇨ మా నో వధీ రుద్ర మా పరా దా మా తే భూమ ప్రసితౌ హీళితస్య। ఆ నో భజ బర్హిషి జీవశంసే యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

(ఋ సం 4 – 8 – 6 – 5) భువనస్యేత్యేకస్యా ఋచః, ఋజిశ్వా భారద్వాజ ఋషిః, విశ్వేదేవా దేవతాః, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ భువనస్య పితరం గీర్భి రాభీ రుద్ర న్దివా వర్ధయా రుద్ర మక్తౌ। బృహన్త మృష్వ మజరం సుషుమ్న మృధ గ్ఘువేమ కవి నేషితాసః॥

(ఋ సం 3 – 8 – 16 – 3) తవ శ్రియ ఇత్యేకస్యా ఋచః, వసుశ్రుత ఆత్రేయ ఋషిః, మరుద్రుద్రవిష్ణవో దేవతాః, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ తవ శ్రియే మరుతో మర్జయన్త రుద్ర యత్తే జనిమ చారు చిత్రమ్। పదం యద్విష్ణో రుపమ న్నిధాయి తేన పాసి గుహ్యా న్నామ గోనామ్॥

(ఋ సం 4 – 2 – 19 – 1) తముష్టుహీత్యేకస్యా ఋచః, భౌమోత్రిర్ఋషిః, రుద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః||

⇨ **తము ష్టుహి య స్స్విషు స్సుధన్వా యో విశ్వస్య క్షయతి భేషజస్య| యక్ష్వా మహే సౌమనసాయ రుద్రం న్నమోభి ర్దేవ మసుర న్దువస్య||**

(ఋ సం 8 – 1 – 25 – 6)అయం మే హస్త ఇత్యేకస్యా ఋచః, బన్ధు శ్శ్రుతబన్ధు ర్వప్రబన్ధు ర్గౌపాయనా ఋషయః, రుద్రో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః||

⇨ **అయం మే హస్తో భగవా నయం మే భగవత్తరః| అయం మే విశ్వభేషజోఽయం శివాభి మర్శనః||**

34. రాత్రిసూక్తమ్

(ఋ.సం. 8- 7- 14) రాత్రీత్యాద్యష్టర్చస్య సూక్తస్య, కుశిక స్సౌభరో రాత్రిర్వా భరద్వాజ ఋషిః, రాత్రి ర్దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః|

⇨ **ఓం రాత్రీ వ్యఖ్యదాయతీ పురుత్రా దేవ్యం(అ) క్షభిః | విశ్వా అధి శ్రియోధిత||**

⇨ **ఓర్వప్రా అమర్త్యా నివతో దేవ్యు(ఉ)ద్వతః| జ్యోతిషా బాధతే తమః ||**

⇨ **నిరు స్వసార మస్కృతోషస న్దేవ్యాయతీ | అపేదు హాసతే తమః||**

⇨ **సా నో అద్య యస్యా వయ న్ని తే యామ న్నవిక్ష్మహి| వృక్షే న వసతిం వయః||**

⇨ **ని గ్రామాసో అవిక్షత ని పద్వన్తో ని పక్షిణః| ని శ్యేనాస శ్చిదర్థినః ||**

⇨ యావయా వృక్యꣳ(అꣳ) వృకꣳ యవయ స్తేన మూర్మ్యే। అథా న స్సుతరా భవ॥

⇨ ఉప మా పేపిశత్తమꣳ కృష్ణꣳ వ్యక్త మస్థిత। ఉష ఋణేవ యాతయ॥

⇨ ఉప తే గా ఇవాకరꣳ వృణీష్వ దుహిత ర్దివః। రాత్రి స్తోమ న్న జిగ్యుషే॥

॥ రాత్రి సూక్త పరిశిష్టమ్॥

⇨ ఆ రాత్రి పార్థివం రజꣳ పితరꣳ ప్రాయి ధామభిః। దివ స్సదాంసి బృహతీ వి తిష్ఠస ఆ త్వేషꣳ వర్తతే తమః॥

⇨ యే తే రాత్రి నృచక్షసో యుక్తాసో నవతి ర్నవ। అశీతి స్సన్త్వష్టా ఉతో తే సప్త సప్తతీః॥

⇨ రాత్రీం ప్రపద్యే జననీం సర్వభూతనివేశనీమ్। భద్రాం భగవతీం కృష్ణాꣳ విశ్వస్య జగతో నిశామ్॥

⇨ సꣳవేశినీం సꣳయమినీ గ్రహనక్షత్రమాలినీమ్। ప్రపన్నోఽహం శివాం రాత్రీం భద్రే పార మశీమహి॥ [భద్రే పార మశీమహ్యో న్నమః]

⇨ స్తోష్యామి ప్రయతో దేవీం శరణ్యాం బహ్వృచప్రియామ్। సహస్రసంమితా స్దుర్గ్గా జ్ఞాతవేదసే సునవామ సోమమ్॥

⇨ శాన్త్యర్థ స్తద్ద్విజాతీనా మృషిభి స్సోమపాశ్రితాః। ఋగ్వేదే త్వం సముత్పన్నాऽరాతీయతో ని దహాతి వేదః॥

⇨ యే త్వా న్దేవి ప్ర పద్యన్తి బ్రాహ్మణా హవ్యవాహనీమ్। అవిద్యా బహువిద్యా వా స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా॥

⇨ యే అగ్నివర్ణాం శుభాం సౌమ్యా ఙ్కీర్తయిష్యన్తి యే ద్విజాః। తాం స్తారయతి దుర్గాణి నావేవ సిన్ధు న్దురితా త్యగ్నిః॥

⇨ దుర్గేషు విషమే ఘోరే సఙ్గ్రామే రిపుసఙ్కటే। అగ్నిచోరనిపాతేషు దుష్టగ్రహ నివారిణి (దుష్టగ్రహనివారిణ్యై న్నమః)

⇨ దుర్గేషు విషమేషు త్వం సఙ్గ్రామేషు వనేషు చ। మోహయిత్వా ప్ర పద్యన్తే తేషాం మే అభయ ఙ్కురు। [తేషాం మే అభయ ఙ్కర్వై న్నమః]॥

⇨ కేశినీం సర్వభూతానాం పఞ్చమీతి చ నామ చ। సా మాం సమా నిశా దేవీ సర్వతః పరి రక్షతు। [సర్వతః పరి రక్షత్వై న్నమః]

⇨ తా మగ్నివర్ణా న్తపసా జ్వలన్తీం వైరోచనీ ఙ్కర్మఫలేషు జుష్టామ్। దుర్గా న్దేవీం శరణ మహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమ స్సుతరసి తరసే నమః॥

⇨ దుర్గా దుర్గేషు స్థానేషు శన్నో దేవీ రభిష్టయే। య ఇమ న్దుర్గాస్తవం పుణ్యం రాత్రౌరాత్రౌ సదా పఠేత్॥

⇨ రాత్రి౾ కుశిక స్సౌభరో రాత్రిర్వా భారద్వాజీ రాత్రిస్తవ జ్గాయత్రమ్।। రాత్రీసూక్త జ్జపే న్నిత్య న్తత్కాల ముపపద్యతే।

⇨ న యోనిం పున రాయాతి సర్వపాపై౾ ప్రముచ్యతే।। క్షీరేణ స్నాపితా దుర్గా చన్దనేన విలేపితా।

⇨ బిల్వపత్ర కృతాపీడా నమో దుర్గే నమో నమః।।

⇨ సర్వభూత పిశాచేభ్య స్సర్వసర్పసరీసృపైః। దైవేభ్యో మానుషేభ్య శ్చ - ఉభయేభ్యోఽభిరక్ష మామ్।।

⇨ యా ఋగ్వేదే స్తుతా దేవీ కాశ్యపేన- ఉదాహృతా। జాతవేదప్రభా గౌరీ జాతవేదసే సునవామ సోమమ్।।

⇨ సురాసురై ర్ద్విజవరై౾ పిశాచోరగ రాక్షసైః। అరాతిభయ ఉత్పన్నే అరాతీయతో ని దహాతి వేదః।।

⇨ గజద్వారేఽపథే ఘోరే సఙ్గ్రామేషు చ గౌతమీ। సర్వం రక్షతు దురితం స న౾ పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా।।

⇨ మహాభయే సముత్పన్నే స్మరన్తి చ జపన్తి చ। సర్వ న్తారయతే దుర్గా నావేవ సిన్ధు న్దురితా త్యగ్నిః।।

⇨ **య ఇమ స్తుర్గాస్తవం పుణ్యం శృణ్వన్తి చ జపన్తి చ। త్రిషు లోకేషు విఖ్యాత న్త్రిషు లోకేషు పూజితమ్॥**

⇨ **అపుత్రో లభతే పుత్రా న్ధనహీనో ధనం లభేత్। అచక్షు ర్లభతే చక్షు ర్బద్ధో ముచ్యేత బన్ధనాత్॥**

⇨ **వ్యాధితో ముచ్యతే రోగా దరోగీ శ్రియ మాప్నుయాత్। దదాతి కామితం సర్వ జ్కాత్యాయని నమోఽస్తు తే॥**

35. పిశాచ పీడా పరిహార మన్త్రాః

(ఋ సం 5 – 7 – 9 – 2) ఉలూకయాతుమిత్యస్య మన్త్రస్య, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **ఉలూకయాతుం శుశులూకయాతు జ్జహి శ్వయాతు ముత కోకయాతుమ్। సుపర్ణయాతు ముత గృధ్రయాతు న్దృష ద్దేవ ప్రమృణ రక్ష ఇన్ద్ర।**

(ఋ సం 2 – 1 - 22 – 5) పిశఙ్గభృష్టి మిత్యస్య మన్త్రస్య, పరుచ్ఛేపో దైవోదాసిర్ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ **పిశఙ్గభృష్టి మమ్భృణం పిశాచి మిన్ద్ర సం మృణ। సర్వం రక్షో ని బర్హయ।**

36. శ్రీ దేవీసూక్తమ్

అహం రుద్రేభి రిత్యర్చస్య సూక్తస్య, వాగామ్భృణిర్ ఋషిః, ఆత్మా దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయా జగతీ.

- ఓం అహం రుద్రేభి ర్వసుభి శ్చరా మ్యహ మాదిత్యై రుత విశ్వదేవైః । అహం మిత్రావరుణోభా బిభర్మ్యహ మిన్ద్రాగ్నీ అహ మశ్వినోభా॥
- అహం సోమ మాహనసం బిభర్మ్యహ న్త్వష్టార ముత పూషణం భగమ్। అహ న్దధామి ద్రవిణం హవిష్మతే సుప్రావ్యే ౩ (ఏ యజమానాయ సున్వతే॥
- అహం రాష్ట్రీ సఙ్గమనీ వసూనా ఞ్చికితుషీ ప్రథమా యజ్ఞియానామ్। తాం మా దేవా వ్యదధుః పురుత్రా భూరిస్థాత్రాం భూర్యావేశయన్తీమ్॥
- మయా సో అన్నమత్తి యో విపశ్యతి యః ప్రాణితి య ఈం శృణో త్యుక్తమ్। అమన్తవో మా న్త ఉప క్షియన్తి శ్రుధి శ్రుత శ్రద్ధివ న్తే వదామి॥
- అహ మేవ స్వయమిదం వదామి జుష్ట న్దేవేభి రుత మానుషేభిః। యఙ్కామయే తన్త ముగ్ర ఙ్కృణోమి తం బ్రహ్మాణం తమృషిం తం సుమేధామ్॥
- అహం రుద్రాయ ధను రా తనోమి బ్రహ్మద్విషే శరవే హన్తవా ఉ। అహ ఞ్జనాయ సమద ఙ్కృణోమ్యహ న్ద్యావా పృథివీ ఆవివేశ ॥

⇨ అహం సువే పితర మస్య మూర్ధ న్మమ యోని రప్స్వ(అ) న్త స్సముద్రే|
తతో వితిష్ఠే భువనాఽను విశ్వోతాముం ద్యాం వర్ష్మణోప స్పృశామి||

⇨ అహ మేవ వాతఇవ ప్రవామ్యారభమాణా భువనాని విశ్వా| పరో దివా పర
ఏనా పృథివ్యైతావతీ మహినా సంబభూవ||

37. మన్యు సూక్తమ్

యస్తే మన్యో రిత్యస్య సూక్తస్య| తాపసపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః| మన్యుర్దేవతా| త్రిష్టుప్ఛన్దః|
మన్యుదేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపే/ హోమే/ తర్పణే చ వినియోగః|

⇨ యస్తే మన్యోఽవిధ ద్వజ్ర సాయక సహ ఓజః పుష్యతి విశ్వ మానుషక్|
సాహ్యామ దాస మార్య త్వయా యుజా సహస్కృతేన సహసా సహస్వతా||

⇨ మన్యు రిన్ద్రో మన్యు రేవాస దేవో మన్యుర్హోతా వరుణో జాతవేదాః|
మన్యుం విశ ఈళతే మానుషీ ర్యాః పాహి నో మన్యో తపసా సజోషాః||

⇨ అభీహి మన్యో తవస స్తవీయా న్తపసా యుజా వి జహి శత్రూన్|
అమిత్రహా వృత్రహా దస్యుహా చ విశ్వా వసూన్యా భరా త్వన్నః||

⇨ త్వం హి మన్యో అభిభూ త్యోజా స్స్వయమ్భూ ర్భామో అభిమాతిషాహః|
విశ్వచర్షణి స్సహురి స్సహావా నస్మా స్వోజః పృతనాసు ధేహి||

⇨ అభాగ స్సన్నప పరేతో అస్మి తవ క్రత్వా తవిషస్య ప్రచేతః।
తన్త్వా మన్యో అక్రతు ర్జిహీళాహం స్వాతనూ ర్బలదేయాయ మేహి॥

⇨ అయ న్తే అస్మ్యుప మేహ్యర్వా ఙ్ప్రతీచీన స్సహురే విశ్వధాయః।
మన్యో వజ్రి న్నభి మా మావవృత్స్వ హనావ దస్యూం రుత బోధ్యాపేః॥

⇨ అభి ప్రేహి దక్షిణతో భవా మేఽధా వృత్రాణి జఙ్ఘనావ భూరి।
జుహోమి తే ధరుణం మధ్వో అగ్ర ముభా ఉపాంశు ప్రథమా పిబావ॥

⇨ త్వయా మన్యో సరథ మారుజన్తో హర్షమాణాసో ధృషితా మరుత్వః।
తిగ్మేషవ ఆయుధా సంశిశానా అభి ప్ర యన్తు నరో అగ్నిరూపాః॥

⇨ అగ్ని రివ మన్యో త్విషిత స్సహస్వ సేనానీ ర్న స్సహురే హూత ఏధి।
హత్వాయ శత్రూన్ వి భజస్వ వేద ఓజో మిమానో వి మృధో నుదస్వ॥

⇨ సహస్వ మన్యో అభిమాతి మస్మే రుజ న్మృణ న్ప్రమృణ న్ప్రేహి శత్రూన్।
ఉగ్ర న్తే పాజో నన్వా రురుధ్రే వశీ వశ న్నయస ఏకజత్వమ్॥

⇨ ఏకో బహూనా మసి మన్య వీళితో విశంవిశం యుధయే సం శిశాధి।
అకృత్తరు క్త్వయా యుజా వయ న్ద్యుమన్త ఙ్ఘోషం విజయాయ కృణ్మహే॥

⇨ విజేషకృ దిన్ద్ర ఇవా నవబ్రవో 3(ఓ)ఽస్మాకం మన్యో అధిపా భవేహ।
ప్రియ న్తే నామ సహురే గృణీమసి విద్మా తముత్సం యత ఆబభూథ॥

⇨ ఆభూత్యా సహజా వజ్ర సాయక సహో బిభ ర్ష్యభిభూత ఉత్తరమ్।
క్రత్వా నో మన్యో సహ మేద్యేధి మహాధనస్య పురుహూత సంసృజి॥

⇨ సంసృష్ట న్ధన ముభయం సమాకృత మస్మభ్య న్దత్తాం వరుణ శ్చ మన్యుః।
భియ న్దధానా హృదయేషు శత్రవః పరాజితాసో అప నిలయన్తామ్॥

(సంయోజితౌ)

⇨ ధన్వనా గా ధన్వనాఽజి ఞ్జయేమ ధన్వనా తీవ్రా స్సమదో జయేమ। ధను శ్శత్రో రపకామ ఙ్కృణోతి ధన్వనా సర్వాః ప్రదిశో జయేమ॥

⇨ శాన్తా పృథివీ శివ మన్తరిక్షం ద్యౌర్నో దేవ్యభయన్నో అస్తు। శివా దిశః ప్రదిశ ఉద్దిశో న ఆపో విశ్వతః పరి పాన్తు సర్వతః। ఓం శ్శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః ॥

38. మహాసౌరమ్

(ఋ సం 1 – 4 – 7) ఉదుత్య ఞ్జాతవేదస మితి త్రయోదశర్చస్య సూక్తస్య, కాణ్వ పుత్రః ప్రస్కణ్వ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, ఉద్యన్నద్యేతి చతస్రోనుష్టుభః, ఉద్యన్నద్యేత్యయం తృచో రోగఘ్నః, ఉపనిషదన్త్యార్ధర్చో ద్విషఘ్నః.

⇨ ఉదు త్య ఞ్జాతవేదస న్దేవం వహన్తి కేతవః। దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్॥

⇨ అప త్యే తాయవో యథా నక్షత్రా యన్త్యక్తుభిః। సూరాయ విశ్వచక్షసే॥

⇨ అదృశ్ర మస్య కేతవో వి రశ్మయో జనాం అను। భ్రాజన్తో అగ్నయో యథా॥

⇨ తరణి ర్విశ్వదర్శతో జ్యోతిష్కృ దసి సూర్య। విశ్వమా భాసి రోచనమ్॥

⇨ ప్రత్య ఙ్దేవానాం విశః ప్రత్య ఙ్ఙుదేషి మానుషాన్। ప్రత్య ఙ్విశ్వం స్వర్దృశే॥

⇨ యేనా పావక చక్షసా భురణ్యన్త ఞ్జనాం అను। త్వం వరుణ పశ్యసి॥

⇨ వి ద్యా మేషి రజ స్పృథ్వహా మిమానో అక్తుభిః। పశ్య ఞ్జన్మాని సూర్య॥

⇨ సప్త త్వా హరితో రథే వహన్తి దేవ సూర్య। శోచిష్కేశం విచక్షణ॥

⇨ అయుక్త సప్త శున్ధ్యువ స్సూరో రథస్య నప్త్యః। తాభి ర్యాతి స్వయుక్తిభిః॥

⇨ ఉద్వయ న్తమస స్పరి జ్యోతి ష్పశ్యన్త ఉత్తరమ్। దేవ న్దేవత్రా సూర్య మగన్మ జ్యోతి రుత్తమమ్॥

⇨ ఉద్య న్నద్య మిత్రమహ ఆరోహ న్నుత్తరా న్దివమ్। హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణఞ్చ నాశయ॥

⇨ శుకేషు మే హరిమాణం రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్రవేషు మే హరిమాణ న్ని దధ్మసి॥

⇨ ఉదగా దయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసా సహ। ద్విషన్తం మహ్యం రన్ధయ న్మో అహ న్ద్విషతే రధమ్॥

(ఋ సం 1 – 8 – 7) చిత్ర న్దేవానా మితి షళర్చస్య సూక్తస్య, ఆఙ్గీరస పుత్రః కుత్స ఋషిః, సూర్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ చిత్ర న్దేవానా ముదగా దనీక ఞ్చక్షు ర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః। ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షం సూర్య ఆత్మా జగత స్తస్థుష శ్చ॥

⇨ సూర్యో దేవీ ముషసం రోచమానాం మర్యో న యోషా మభ్యేతి పశ్చాత్। యత్రా నరో దేవయన్తో యుగాని వితన్వతే ప్రతి భద్రాయ భద్రమ్॥

⇨ భద్రా అశ్వా హరిత స్సూర్యస్య చిత్రా ఏతగ్వా అనుమాద్యాసః। నమస్యన్తో దివ ఆ పృష్ఠ మస్థుః పరి ద్యావాపృథివీ యన్తి సద్యః।

⇨ తత్సూర్యస్య దేవత్వ న్తన్మహిత్వం మధ్యా కర్తో ర్వితతం స ఞ్జభార। యదే దయుక్త హరిత స్సధస్థా దాద్రాత్రీ వాస స్తనుతే సిమస్మై॥

⇨ తన్మిత్రస్య వరుణ స్యాభిచక్షే సూర్యో రూప ఙ్కృణుతే ద్యో రుపస్థే। అనన్త మన్య ద్రుశ దస్య పాజః కృష్ణ మన్య ద్ధరిత స్సం భరన్తి॥

⇨ అద్యా దేవా ఉదితా సూర్యస్య నిరంహసః పిపృతా నిరవద్యాత్। తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా మదితి స్సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః॥

(ఋ సం 2 – 3 – 22 – 6) ఇన్ద్రం మిత్రమితి ద్వయో ర్మన్త్రయోః, ఔచథ్యపుత్రా దీర్ఘతమా ఋషయః, సూర్యో దేవతా, జగతీ ఛన్దః॥

⇨ ఇన్ద్రం మిత్రం వరుణ మగ్ని మాహు రథో దివ్య స్స సుపర్ణో గరుత్మాన్। ఏకం సద్విప్రా బహుధా వద న్త్యగ్నిం యమం మాతరిశ్వాన మాహుః॥

⇨ **కృష్ణ న్నియానం హరయ స్సుపర్ణా అపో వసానా దివ ముత్పతన్తి। త ఆవవృత్ర 2 న్త్సదనా దృత స్యాది ద్ఘృతేన పృథివీ వ్యుద్యతే।।**

(ఋ సం 3 – 7 – 14 – 5) హంస శ్శుచిష దిత్యస్య మన్త్రస్య, గౌతమ పుత్రో వామదేవ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, జగతీ ఛన్దః।।

⇨ **హంస శ్శుచిష ద్వసు రన్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథి ర్దురోణసత్। నృష ద్వరస దృతస ద్వ్యోమస దబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతమ్।।**

(ఋ సం 4 – 2 – 11 – 5) యత్త్వా సూర్యేత్యేకస్యా ఋచః, భూమి పుత్రోత్రిర్ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః।।

⇨ **యత్త్వా సూర్య స్వర్భాను స్తమసా ऽవిధ్య దాసురః। అక్షేత్రవి ద్యథా ముగ్ధో భువనా న్యదీధయుః।।**

(ఋ సం 5 – 5 – 1 – 1) యదద్యేత్యేకస్య, ఉత్సూర్య ఇతి త్రయాణాం, ఉద్వేతీతి పఞ్చ మన్త్రాణాం మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **యదద్య సూర్య బ్రవోऽనాగా ఉద్య న్మిత్రాయ వరుణాయ సత్యమ్। వయ న్దేవత్రాదితే స్యామ తవ ప్రియాసో అర్యమ న్గృణన్తః।।**

(ఋ సం 5 – 5 – 4)

⇨ **ఉత్సూర్యో బృహదర్చీం ష్యశ్రే త్పురు విశ్వా జనిమ మానుషాణామ్। సమో దివా దదృశే రోచమానః క్రత్వా కృత స్సుకృతః కర్తృభి ర్భూత్।।**

⇨ స సూర్య ప్రతి పురో న ఉద్గా ఏభి స్తోమేభి రేతశేభి రేవైః। ప్ర నో మిత్రాయ వరుణాయ వోచోఽనాగసో అర్యమ్ణే అగ్నయే చ।।

⇨ వి న స్సహస్రం శురుధో రద స్వృతావానో వరుణో మిత్రో అగ్నిః। యచ్ఛన్తు చన్ద్రా ఉపమం నో అర్కం మా నః కామం పూపురన్తు స్తవానాః।।

(ఋ సం 5 – 5 – 5)

⇨ ఉద్వేతి సుభగో విశ్వచక్షా స్సాధారణ స్సూర్యో మానుషాణామ్। చక్షు ర్మిత్రస్య వరుణస్య దేవ శ్చర్మేవ య స్సమవివ్య క్తమాంసి।।

⇨ ఉద్వేతి ప్రసవీతా జనానాం మహా న్కేతు రర్ణవ స్సూర్యస్య। సమాన ఞ్చక్రం పర్యావివృత్స న్యదేతశో వహతి ధూర్షు యుక్తః।।

⇨ విభ్రాజమాన ఉషసా ముపస్థా ద్రేభై రుదే త్యనుమద్యమానః। ఏష మే దేవ స్సవితా చచ్ఛన్ద య స్సమాన న్న ప్రమినాతి ధామ।।

⇨ దివో రుక్మ ఉరుచక్షా ఉదేతి దూరే-అర్థ స్తరణి ర్భ్రాజమానః। నూన ఞ్జనా స్సూర్యేణ ప్రసూతా అయ న్నర్థాని కృణవ న్నపాంసి।।

⇨ యత్రా చక్రు రమృతా గాతు మస్మై శ్యేనో న దీయ న్నన్వేతి పాథః। ప్రతి వాం సూర ఉదితే విధేమ నమోభి ర్మిత్రావరుణోత హవ్యైః।।

(ఋ సం 5 – 5 – 10 – 4) ఉదు త్యద్దర్శత మితి త్రయాణాం మన్త్రాణాం, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, ఆద్యా బృహతీ, ద్వితీయాయా స్సతోబృహతీ, తృతీయాయాః పురఉష్ణి క్ఛన్దాంసి||

⇨ **ఉదు త్యద్దర్శతఽ వపు ర్దివ ఏతి ప్రతిహ్వరే| యదీ మాశు ర్వహతి దేవ ఏతశో విశ్వస్మై చక్షసే అరమ్||**

⇨ **శీర్ష్ణ శ్శీర్ష్ణో జగత స్తస్థుష స్పతిం సమయా విశ్వమా రజః| సప్త స్వసార స్సువితాయ సూర్యఽ వహన్తి హరితో రథే||**

⇨ **తచ్చక్షు ర్దేవహితం శుక్ర ముచ్చరత్| పశ్యేమ శరద శ్శత ఞ్జీవేమ శరద శ్శతమ్||**

(ఋ సం 6 – 7 – 8) బణ్మహాఀనితి ద్వయో ర్మన్త్రయోః, భార్గవపుత్రో జమదగ్నిర్ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, ప్రగాథ శ్ఛన్దః|

⇨ **బణ్మహాఀ అసి సూర్య బళాదిత్య మహాఀ అసి| మహ స్తే సతో మహిమా పనస్యతేఽద్ధా దేవ మహాఀ అసి||**

⇨ **బట్సూర్య శ్రవసా మహాఀ అసి సత్రా దేవ మహాఀ అసి| మహ్నా దేవానా మసుర్యః పురోహితో విభు జ్యోతి రదాభ్యమ్||**

(ఋ సం 7 – 8 –12) నమో మిత్రస్యేతి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్య, సూర్యపుత్రోభితపా ఋషయః, సూర్యో దేవతా, జగతీ ఛన్దః, దశమీ త్రిష్టుప్.

⇨ నమో మిత్రస్య వరుణస్య చక్షసే మహో దేవాయ తదృతం సపర్యత।
దూరేదృశే దేవజాతాయ కేతవే దివస్పుత్రాయ సూర్యాయ శంసత॥

⇨ సా మా సత్యోక్తిః పరి పాతు విశ్వతో ద్యావా చ యత్ర తతన న్నహాని చ।
విశ్వ మన్యన్ని విశతే యదేజతి విశ్వాహాఽఽపో విశ్వాహోదేతి సూర్యః॥

⇨ న తే అదేవః ప్రదివో ని వాసతే యదేతశేభిః పతరై రథర్యసి। ప్రాచీన మన్య
దను వర్తతే రజ ఉదన్యేన జ్యోతిషా యాసి సూర్య॥

⇨ యేన సూర్య జ్యోతిషా బాధసే తమో జగచ్చ విశ్వ ముదియర్షి భానునా।
తేనాస్మ ద్విశ్వా మనిరా మనాహుతి మపామీవా మప దుష్ష్వప్న్యం సువ॥

⇨ విశ్వస్య హి ప్రేషితో రక్షసి వ్రత మహేళయ న్నుచ్చరసి స్వధా అను। యదద్య
త్వా సూర్యోపబ్రవామహై తన్నో దేవా అను మంసీరత క్రతుమ్॥

⇨ తన్నో ద్యావాపృథివీ తన్న ఆప ఇన్ద్ర శ్శృణ్వన్తు మరుతో హవం వచః। మా
శూనే భూమ సూర్యస్య సన్దృశి భద్ర ఞ్జీవన్తో జరణా మశీమహి॥

⇨ విశ్వాహా త్వా సుమనస స్సుచక్షసః ప్రజావన్తో అనమీవా అనాగసః। ఉద్యన్త
న్త్వా మిత్రమహో దివేదివే జ్యోగ్జీవాః ప్రతి పశ్యేమ సూర్య॥

⇨ మహి జ్యోతి ర్బిభ్రత న్త్వా విచక్షణ భాస్వన్త ఞ్చక్షుషేచక్షుషే మయః।
ఆరోహన్తం బృహతః పాజసస్పరి వయ ఞ్జీవాః ప్రతి పశ్యేమ సూర్య॥

⇨ యస్య తే విశ్వా భువనాని కేతునా ప్ర చేరతే ని చ విశన్తే అక్తుభిః।
అనాగాస్త్వేన హరికేశ సూర్యాఽహ్నాహ్నా నో వస్యసా వస్యసోదిహి॥

⇨ శన్నో భవ చక్షసా శ న్నో అహ్నా శం భానునా శం హిమా శ ఘృణేన। యథా
శమధ్వ ఞ్ఛమస ద్దురోణే తత్సూర్య ద్రవిణ న్ధేహి చిత్రమ్॥

⇨ అస్మాక న్దేవా ఉభయాయ జన్మనే శర్మ యచ్ఛత ద్విపదే చతుష్పదే। అద
త్పిబ దూర్జయమాన మాశిత న్తదస్మే శంయో రరపో దధాతన॥

⇨ యద్వో దేవా శ్చకృమ జిహ్వయా గురు మనసో వా ప్రయుతీ దేవహేళనమ్।
అరావా యో నో అభి దుచ్ఛునాయతే తస్మి న్తదేనో వసవో ని ధేతన॥

(ఋ సం 8 – 8 – 16) సూర్యో న ఇతి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, సూర్యపుత్ర శ్చక్షుర్ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, ద్వితీయా స్వరాట్.

⇨ సూర్యో నో దివ స్పాతు వాతో అన్తరిక్షాత్। అగ్ని ర్న ꣳ పార్థివేభ్యః॥

⇨ జోషా సవిత ర్యస్య తే హర శ్శతం సవాꣳ అర్హతి। పాహి నో దిద్యుతꣳ
పతన్త్యాః॥

⇨ చక్షు ర్నో దేవ స్సవితా చక్షు ర్న ఉత పర్వతః। చక్షు ర్ధాతా దధాతు నః॥

⇨ చక్షు ర్నో ధేహి చక్షుషే చక్షు ర్విఖ్యై తనూభ్యః। సఞ్చేదꣳ వి చ పశ్యేమ॥

⇨ సుసన్దృశ న్త్వా వయం ప్రతి పశ్యేమ సూర్య। వి పశ్యేమ నృచక్షసః॥

(ఋ సం 8 – 8 – 28) విభ్రాడ్బృహదితి చతుర్ ఋచస్య సూక్తస్య, సూర్యపుత్రో విభ్రాడృషిః, జగతీ ఛన్దః, అన్త్యాః ప్రస్తారపఙ్క్తిః|

⇨ **విభ్రా డ్బృహ త్పిబతు సోమ్యం మధ్వాయు ర్దధ ద్యజ్ఞపతా వవిహ్రుతమ్| వాతజూతో యో అభిరక్షతి త్మనా ప్రజాః పుపోష పురుధా వి రాజతి||**

⇨ **విభ్రా డ్బృహ త్సుభృతం వాజసాతమ న్ధర్మ న్దివో ధరుణే సత్య మర్పితమ్| అమిత్రహా వృత్రహా దస్యుహన్తమ జ్జ్యోతి ర్జజ్ఞే అసురహా సపత్నహా||**

⇨ **ఇదం శ్రేష్ఠ జ్జ్యోతిషా జ్జ్యోతి రుత్తమం విశ్వజి ద్ధనజి దుచ్యతే బృహత్| విశ్వభ్రా డ్భ్రాజో మహి సూర్యో దృశ ఉరు పప్రథే సహ ఓజో అచ్యుతమ్||**

⇨ **విభ్రాజ జ్జ్యోతిషా స్వ1(అ)రగచ్ఛో రోచన న్దివః| యేనేమా విశ్వా భువనా న్యాభృతా విశ్వకర్మణా విశ్వదేవ్యావతా||**

(ఋ సం 8 – 8 – 47) ఆయఙ్గౌరితి త్ర్యృచస్య సూక్తస్య, సార్పరాజ్ఞి ఋషిః, సూర్యో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః|

⇨ **ఆయఙ్గౌః పృశ్ని రక్రమీ దసద న్మాతరం పురః| పితరఞ్చ ప్రయన్త్స్వః|**

⇨ **అన్త శ్చరతి రోచనాఽస్య ప్రాణా దపానతీ| వ్యఖ్య న్మహిషో దివమ్||**

⇨ **త్రింశ ద్ధామ వి రాజతి వాక్పతఙ్గాయ ధీయతే| ప్రతి వస్తో రహ ద్యుభిః||**

(ఋ సం 8 – 8 – 48) ఋతఞ్చ సత్యఞ్చేతి త్ర్యృచస్య సూక్తస్య, మధుచ్ఛన్దసోఽఘమర్షణ ఋషిః, భావవృత్తో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః|

⇨ ఋత఼ఞ్చ సత్య఼ఞ్చాభీద్ధా త్తపసోఽధ్యజాయత। తతో రాత్ర్యజాయత తత స్సముద్రో అర్ణవః॥

⇨ సముద్రా దర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత। అహోరాత్రాణి విదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ।

⇨ సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథా పూర్వ మకల్పయత్। దివఞ్చ పృథివీ ఞ్చాన్తరిక్ష మథో స్వః॥

(ఋ సం 7 – 8 – 11 – 4) సవితా పశ్చాతా దిత్యస్య మన్త్రస్య, ఉశో ధానాక ఋషిః, సవితా దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ సవితా పశ్చాతా త్సవితా పురస్తా త్సవితోత్తరాత్తా త్సవితా ధరాత్తాత్। సవితా న స్సువతు సర్వతాతిం సవితా నో రాసతా న్దీర్ఘ మాయుః॥

39. నాసదీయ సూక్తమ్

⇨ నాసదాసీ న్నో సదాసీ త్తదానీ న్నాసీ ద్రజో నో వ్యోమా పరో యత్। కిమావరీవః కుహ కస్య శర్మ న్నమ్భః కిమాసీ ద్గహన ఙ్గభీరమ్॥

⇨ న మృత్యు రాసీ దమృత న్న తర్హి న రాత్ర్యా అహ్న ఆసీ త్ప్రకేతః। ఆనీదవాతం స్వధయా తదేక న్తస్మా ద్ధాన్య న్న పరః కిఞ్చనాస॥

⇨ తమ ఆసీ త్తమసా గూళ్హ మగ్రేఽప్రకేతం సలిలం సర్వమా ఇదమ్। తుచ్ఛ్యేనా భ్వపిహితం యదాసీ త్తపస స్తన్మహినా జాయతైకమ్॥

⇨ కామ స్తదగ్రే సమవర్త తాధి మనసో రేతః ప్రథమం యదాసీత్। సతో బన్ధు మసతి నిరవిన్ద స్హృది ప్రతీష్యా కవయో మనీషా॥

⇨ తిరశ్చీనో వితతో రశ్మి రేషా మధ స్విదాసీ 3 దుపరి స్విదాసీ 3 త్। రేతోధా ఆస న్మహిమాన ఆస 2 న్త్స్వధా అవస్తా త్ప్రయతిః పరస్తాత్॥

⇨ కో అద్ధా వేద క ఇహ ప్ర వోచ త్కుత ఆజాతా కుత ఇయం విసృష్టిః। అర్వా గ్దేవా అస్య విసర్జనేనాథా కో వేద యత ఆబభూవ॥

⇨ ఇయం విసృష్టి ర్యత ఆబభూవ యది వా దధే యది వా న। యో అస్యాధ్యక్షః పరమే వ్యోమ 2 న్త్సో అఙ్గ వేద యది వా న వేద॥

40. ఆయుష్యసూక్తమ్ (ఋగ్వేద పరిశిష్టమ్)

⇨ ఆయుష్యం వర్చస్యం రాయస్పోష మౌద్భిదమ్। ఇదం హిరణ్యం వర్చస్వ జ్జైత్రాయా విశతా దిమామ్॥

⇨ ఉచ్చై ర్వాజి పృతనాషా ట్సభాసాహ న్ధనఞ్జయమ్। సర్వా స్సమగ్రా ఋద్ధయో హిరణ్యేఽస్మి 2 న్త్సమాహితాః॥

⇨ శున మహం హిరణ్యస్య పితు ర్నామేవ జగ్రభ।

⇨ తేన మాం సూర్యత్వచ మకరం పూరుషు ప్రియమ్।।

⇨ సమ్రాజ ఇ్చ విరాజ ఇ్చాభిష్టి ర్యా చ మే ధ్రువా। లక్ష్మీ రాష్ట్రస్య యా ముఖే తయా మా మిన్ద్ర సం సృజ।।

⇨ అగ్నేః ప్రజాతం పరి యద్ధిరణ్య మమృతం యజ్ఞే అధి మర్త్యేషు। య ఏన ద్వేద స ఇదేన మర్హతి జరామృత్యు ర్భవతి యో బిభర్తి।।

⇨ యద్వేద రాజా వరుణో యదు దేవీ సరస్వతీ। ఇన్ద్రో యద్వృత్రహా వేద తన్మే వర్చస ఆయుషే।।

⇨ న తద్రక్షాంసి న పిశాచా శ్చరన్తి దేవానా మోజః ప్రథమజం హ్యే1(ఏ)తత్। యో బిభర్తి దాక్షాయణా హిరణ్యం స దేవేషు కృణుతే దీర్ఘ మాయు స్స మనుష్యేషు కృణుతే దీర్ఘ మాయుః।।

⇨ యదాబధ్న న్దాక్షాయణా హిరణ్యం శతానీకాయ సుమనస్యమానా। తన్న ఆ బధ్నామి శతశారదాయాఽయుష్మా ఞ్జరదష్టి ర్యథాసత్।।

⇨ ఘృతాదుల్లుప్తం మధుమ త్సువర్ణ న్ధనఞ్జయ న్ధరుణ న్ధారయిష్ణు। ఋణ క్సపత్నా దధరాం శ్చ కృణ్వ దారోహ మాం మహతే సౌభగాయ।।

⇨ ప్రియం మా కురు దేవేషు ప్రియం రాజసు మా కురు| ప్రియం విశ్వేషు గోత్రేషు మయి ధేహి రుచా రుచమ్||

⇨ అగ్ని ర్యేన విరాజతి సూర్యో యేన విరాజతి| విరాజ్యేన విరాజతి తేనాస్మాన్బ్రహ్మణస్పతే విరాజ సమిధ జ్కురు||

41. సారమేయ సూక్తమ్ (గ్రహపీడా నివారకమ్)

(ఋ సం 5 – 4 – 22 – 2) యదర్జునేతి సప్తానాం మన్త్రాణాం, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, ఉపరిష్టా ద్బృహతీ ఛన్దః, పఞ్చమాద్యా అనుష్టుప్ఛన్దః|

⇨ యదర్జున సారమేయ దతః పిశఙ్గ యచ్ఛసే| వీవ భ్రాజన్త ఋష్టయ ఉప స్రక్వేషు బప్సతో ని షు స్వప||

⇨ స్తేనం రాయ సారమేయ తస్కరం వా పునస్సర| స్తోతౄ నిన్ద్రస్య రాయసి కిమస్మాన్దుచ్ఛునాయసే ని షు స్వప||

⇨ త్వం సూకరస్య దర్దృహి తవ దర్దర్తు సూకరః| స్తోతౄ నిన్ద్రస్య రాయసి కిమస్మాన్దుచ్ఛునాయసే ని షు స్వప||

⇨ సస్తు మాతా సస్తు పితా సస్తు శ్వా సస్తు విశ్పతిః| ససన్తు సర్వే జ్ఞాతయ స్సస్త్వయ మభితో జనః||

⇨ య ఆస్తే యశ్చ చరతి యశ్చ పశ్యతి నో జనః। తేషాం సం హన్మో అక్షాణి యథేదం హర్మ్య స్తథా॥

⇨ సహస్రశృఙ్గో వృషభో య స్సముద్రా దుదాచరత్। తేనా సహస్యేనా వయ న్ని జనా న్స్వాపయామసి॥

⇨ ప్రోష్ఠేశయా వహ్యేశయా నారీ ర్యా స్తల్పశీవరీః। స్త్రియో యాః పుణ్యగన్ధా స్తా స్సర్వా స్స్వాపయామసి॥

42. సర్పసూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్)

⇨ స్వప్న స్వప్నాధికరణే సర్వ న్నిష్వాపయా జనమ్। ఆ సూర్య మన్యా న్స్వాపయా వ్యు1(ఉ)ష జ్జాగ్రియా మహమ్॥

⇨ అజగరో నామ సర్ప స్సర్పి రవిషో మహాన్। తస్మిన్హి సర్ప స్సుధిత స్తేన త్వా స్వాపయామసి॥

⇨ సర్ప స్సర్పో అజగర స్సర్పి రవిషో మహాన్। తస్య సర్పా త్సిన్ధవ స్తస్య గాధ మశీమహి॥

⇨ కాళికో నామ సర్పో నవనాగసహస్రబళః। యమునహ్రదే హ సో జాతో3(ఓ)యో నారాయణవాహనః॥

⇨ యది కాళికదూతస్య యది కాఽఽ కాళికా దృయాత్। జన్మభూమి మతిక్రాన్తో నిర్విషో యాతి కాళికః॥

⇨ ఆ యాహీన్ద్ర పథిభి రీళితేభి ర్యజ్ఞ మిమ న్నో భాగధేయ ఞ్జుషస్వ। తృప్తా ఞ్జహు ర్మాతులస్యేవ యోషా భాగ స్తే పైతృష్వసేయీ వపామివ॥

⇨ యశస్కరం బలవన్తం ప్రభుత్వ న్తమేవ రాజాధిపతి ర్బభూవ। సఙ్కీర్ణనాగాశ్వపతి ర్నరాణాం సుమఙ్గల్యం సతత న్దీర్ఘ మాయుః॥

⇨ కర్కోటకో నామ సర్పో యో దృష్టీవిష ఉచ్యతే। తస్య సర్పస్య సర్పత్వ న్తస్మై సర్ప నమోఽస్తుతే॥

⇨ యేఽదో రోచనే దివో యే వా సూర్యస్య రశ్మిషు। యేషా మప్సుసద స్కృత న్తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః॥

⇨ యా ఇషవో యాతుధానానాం యే వా వనస్పతీ రను। యే వాఽవటేషు శేరతే తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః॥

⇨ నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే కే చ పృథివీ మను। యే అన్తరిక్షే యే దివి తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః॥

⇨ ఉగ్రాయుధాఽఽ ప్రమతినఽఽ ప్రవీరా మాయావినో బలినో మిచ్ఛమానాః। యే దేవా నసురాఽఽ పరాభవ న్తాంస్త్వం వజ్రేణ మఘువ న్నివారయ॥

43. శ్రద్ధాసూక్తమ్

(ఋ సం 8 – 8 – 9) శ్రద్ధయాగ్ని రితి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, శ్రద్ధా కామాయనీ ఋషిః, శ్రద్ధా దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః।

⇨ శ్రద్ధయాఽగ్నిస్సమిధ్యతే శ్రద్ధయా హూయతే హవిః। శ్రద్ధాం భగస్య మూర్ధని వచసా వేదయామసి॥

⇨ ప్రియం శ్రద్ధే దదతః ప్రియం శ్రద్ధే దిదాసతః। ప్రియం భోజేషు యజ్వస్విదం మ ఉదిత ఙ్కృధి॥

⇨ యథా దేవా అసురేషు శ్రద్ధా ముగ్రేషు చక్రిరే। ఏవం భోజేషు యజ్వ స్వస్మాక ముదిత ఙ్కృధి॥

⇨ శ్రద్ధా న్దేవా యజమానా వాయుగోపా ఉపాసతే। శ్రద్ధాం హృదయ్య1(అ)యాఽఽకూత్యా శ్రద్ధయా విన్దతే వసు॥

⇨ శ్రద్ధాం ప్రాత ర్హవామహే శ్రద్ధాం మధ్యన్దినం పరి। శ్రద్ధాం సూర్యస్య నిమ్రుచి శ్రద్ధే శ్రద్ధాపయేహ నః॥

44. మేధాసూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్)

⇨ మేధాం మహ్య మఙ్గిరసో మేధాం సప్తర్షయో దదుః। మేధా మిన్ద్ర శ్చాగ్ని శ్చ మేధా న్ధాతా దదాతు తే॥

⇨ మేధా స్తే వరుణో రాజా మేధా న్దేవీ సరస్వతీ। మేధా స్తే అశ్వినౌ దేవా వాధత్తాం పుష్కరస్రజా॥

⇨ యా మేధా అప్సరస్సు గన్ధర్వేషు చ యన్మనః। దైవీ యా మానుషీ మేధా సా మామా విశతా దిమామ్॥

⇨ యన్మే నోక్త స్తద్రమతాం శకేయం యదనుబ్రువే। నిశామత న్నిశామహై మయి వ్రతం సహ వ్రతేషు భూయాసం బ్రహ్మణా సఙ్గమేమహి।

⇨ శరీరం మే విచక్షణం వాఙ్మే మధుమ ద్దుహామ్। అవృద్ధ మహ మసౌ సూర్యో బ్రహ్మణానీ స్థ శ్రుతం మే మా ప్ర హాసీః॥

⇨ మేధా న్దేవీం మనసా రేజమానా ఙ్గన్ధర్వజుష్టాం ప్రతి నో జుషస్వ। మహ్యం మేధాం వద మహ్యం శ్రియం వద మేధావీ భూయాస మజరా జరిష్ణు॥

⇨ సదసస్పతి మద్భుతం ప్రియ మిన్ద్రస్య కామ్యమ్। సనిం మేధా మయాసిషమ్॥

⇨ యాం మేధా న్దేవగణాః పితర శ్చోపాసతే। తయా మామద్య మేధయాఽగ్నే మేధావిన జ్కురు॥

⇨ మేధావ్య1(అ)హం సుమనా స్సుప్రతీక శ్శ్రద్ధామనా స్సత్యమతి స్సుశేవః। మహాయశా ధారయిష్ణుః ప్రవక్తా భూయాస మస్మై శరయా ప్రయోగే॥

⇨ నాశయిత్రీ పలాశస్యా రుషసా పథికామసు। అథో తతస్య యక్ష్మాణ మపాపా రోగనాశినీ॥

⇨ బ్రహ్మవృక్ష పలాశ త్వం శ్రద్ధాం మేధా ఞ్చ దేహి మే। వృక్షాధిప నమ స్తేఽస్తు - అత్ర త్వం సన్నిధౌ భవ॥

45. శాన్తిసూక్తమ్

(ఋ.సం. 5-3-28) శన్న ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతి పఞ్చదశర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, విశ్వేదేవా దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ శన్న ఇన్ద్రాగ్నీ భవతా మవోభి శ్శన్న ఇన్ద్రావరుణా రాతహవ్యా। శమిన్ద్రాసోమా సువితాయ శంయో శ్శన్న ఇన్ద్రాపూషణా వాజసాతౌ॥

⇨ శన్నో భగ శ్శము న శ్శంసో అస్తు శన్నః పురన్ధి శ్శము సన్తు రాయః। శన్న స్సత్యస్య సుయమస్య శంస శ్శన్నో అర్యమా పురుజాతో అస్తు॥

⇨ శన్నో ధాతా శము ధర్తా నో అస్తు శన్న ఉరూచీ భవతు స్వధాభిః। శం రోదసీ బృహతీ శన్నో అద్రి శ్శన్నో దేవానాం సుహవాని సన్తు॥

⇨ శన్నో అగ్ని ర్జ్యోతి రనీకో అస్తు శన్నో మిత్రావరుణా వశ్వినా శమ్। శన్న స్సుకృతాం సుకృతాని సన్తు శన్న ఇషిరో అభి వాతు వాతః॥

⇨ శన్నో ద్యావాపృథివీ పూర్వహూతౌ శమన్తరిక్ష న్దృశయే నో అస్తు। శన్న ఓషధీ ర్వనినో భవన్తు శన్నో రజసస్పతి రస్తు జిష్ణుః॥

⇨ శన్న ఇన్ద్రో వసుభి ర్దేవో అస్తు శమాదిత్యేభి ర్వరుణ స్సుశంసః। శన్నో రుద్రో రుద్రేభి ర్జలాష శ్శన్న స్త్వష్టా గ్నాభి రిహ శృణోతు॥

⇨ శన్న స్సోమో భవతు బ్రహ్మ శన్న శ్శన్నో గ్రావాణ శ్శము సన్తు యజ్ఞాః। శన్న స్స్వరూణాం మితయో భవన్తు శన్నః ప్రస్వ1(అ)శ్శమ్వస్తు వేదిః॥

⇨ శన్న స్సూర్య ఉరుచక్షా ఉదేతు శన్న శ్చతస్రః ప్రదిశో భవన్తు। శన్నః పర్వతా ధ్రువయో భవన్తు శన్న స్సిన్ధవ శ్శము సన్త్వాపః॥

⇨ శన్నో అదితి ర్భవతు వ్రతేభి శ్శన్నో భవన్తు మరుత స్స్వర్కాః। శన్నో విష్ణు శ్శము పూషా నో అస్తు శన్నో భవిత్రం శమ్వస్తు వాయుః॥

⇨ శన్నో దేవ స్సవితా త్రాయమాణ శ్శన్నో భవన్తూషసో విభాతీః। శన్నః పర్జన్యో భవతు ప్రజాభ్య శ్శన్నః-క్షేత్రస్య పతిరస్తు శంభుః॥

⇨ శన్నో దేవా విశ్వదేవా భవన్తు శం సరస్వతీ సహ ధీభి రస్తు। శమభిషాచ శ్శము రాతిషాచ శ్శన్నో దివ్యాః పార్థివా శ్శన్నో అప్యాః॥

⇨ శన్న స్సత్యస్య పతయో భవన్తు శన్నో అర్వన్త శ్శము సన్తు గావః। శన్న ఋభవ స్సుకృత స్సుహస్తా శ్శన్నో భవన్తు పితరో హవేషు॥

⇨ శన్నో అజ ఏకపా ద్దేవో అస్తు శన్నోఽహిర్బుధ్న్య(అ)శ్శం సముద్రః। శన్నో అపా న్నపా త్పేరు రస్తు శన్నః పృశ్ని ర్భవతు దేవగోపా॥

⇨ ఆదిత్యా రుద్రా వసవో జుషన్తేదం బ్రహ్మ క్రియమాణ న్నవీయః। శృణ్వన్తు నో దివ్యాః పార్థివాసో గోజాతా ఉత యే యజ్ఞియాసః॥

⇨ యే దేవానాం యజ్ఞియా యజ్ఞియానాం మనో ర్యజత్రా అమృతా ఋతజ్ఞాః। తే నో రాసన్తా మురుగాయ మద్య యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

46. శాన్తి సూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్)

⇨ శంవతీః పారయ న్త్యేతే తం పృచ్ఛన్తి వచో యుజా। అభ్యారన్తం యమాకేతుం య ఏవేద మితి బ్రవన్న॥

⇨ భాసా కేతుం పరిస్రుతం భారతీ ర్బ్రహ్మవర్ధనీః। సఞ్జానానా మహీ మాతా య ఏవేద మితి బ్రవత్॥

⇨ ఇన్ద్రస్త జ్కి విభుం ప్రభుం భానుసేయం సరస్వతీమ్। యేన సూర్య మరోచయ ద్యేసేమే రోదసీ ఉభే॥

⇨ జుషస్వాగ్నే అఙ్గిరః కాణ్వం మేధ్యాతిథిమ్। మా త్వా సోమస్య బర్భృహ త్సుతస్య మధుమత్తమః॥

⇨ త్వమగ్నే అఙ్గిర శ్శోచస్వ దేవవీతమః। ఆ శన్తమ శన్తమాభి రభిష్టిభి శ్శాన్తి స్స్వస్తి మకుర్వత॥

⇨ శన్నః కనిక్రద ద్దేవః పర్జన్యో అభి వర్షతు। శన్నో ద్యావాపృథివీ శం ప్రజాభ్య శ్శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే॥

47. విష్ణుసూక్తమ్

(ఋ సం 2 – 2 – 24) విష్ణోర్ను కం, ప్రవః పాన్తం, భవా మిత్ర ఇతి సూక్తత్రయస్య, ఔచథ్యపుత్రో దీర్ఘతమా ఋషయః, విష్ణుర్దేవతా, ప్రథమసూక్తస్య త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయ తృతీయయో ర్జగతీ ఛన్దః।

⇨ విష్ణో ర్ను కః వీర్యాణి ప్ర వోచః యః పార్థివాని విమమే రజాంసి। యో అస్కభాయ దుత్తరం సధస్థం విచక్రమాణ స్త్రేధోరుగాయః॥

⇨ ప్ర తద్విష్ణు స్స్తవతే వీర్యేణ మృగో న భీమః కుచరో గిరిష్ఠాః। యస్యోరుషు త్రిషు విక్రమణే ష్వధిక్షియన్తి భువనాని విశ్వా॥

⇨ ప్ర విష్ణవే శూష మేతు మన్మ గిరిక్షిత ఉరుగాయాయ వృష్ణే। యఇద న్దీర్ఘం ప్రయతం సధస్థ మేకో విమమే త్రిభిరి త్పదేభిః॥

⇨ యస్య త్రీ పూర్ణా మధునా పదా న్యక్షీయమాణా స్వధయా మదన్తి। య ఉ త్రిధాతు పృథివీ ముత ద్యా మేకో దాధార భువనాని విశ్వా॥

⇨ తదస్య ప్రియ మభి పాథో అశ్యా న్నరో యత్ర దేవయవో మదన్తి। ఉరుక్రమస్య స హి బన్ధు రిత్థా విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః॥

⇨ తా వాం వాస్తూ న్యుశ్మసి గమధ్యై యత్ర గావో భూరిశృఙ్గా అయాసః। అత్రాహ తదురుగాయస్య వృష్ణః పరమం పద మవ భాతి భూరి॥

⇨ ప్ర వః పాన్త మన్ధసో ధియాయతే మహే శూరాయ విష్ణవే చార్చత। యా సానుని పర్వతానా మదాభ్యా మహ స్తస్థతు రర్వతేవ సాధునా॥

⇨ త్వేష మిత్థా సమరణం శిమీవతో రిన్ద్రావిష్ణూ సుతపా వా మురుష్యతి। యా మర్త్యాయ ప్రతిధీయమాన మిత్కృశానో రస్తు రసనా మురుష్యథః॥

⇨ తా ఈం వర్ధన్తి మహ్యస్య పౌంస్య న్ని మాతరా నయతి రేతసే భుజే। దధాతి పుత్రోవరం పరం పితు ర్నామ తృతీయ మధి రోచనే దివః॥

⇨ తత్తదిదస్య పౌంస్య ఙ్గృణీమ సీనస్య త్రాతు రవృకస్య మీళ్హుషః। యః పార్థివాని త్రిభి రిద్వి గామభి రురు క్రమిష్టో రుగాయాయ జీవసే॥

⇨ ద్వే ఇదస్య క్రమణే స్వర్దృశోభిఖ్యాయ మర్త్యో భురణ్యతి। తృతీయ మస్య నకిరా దధర్షతి వయ శ్చన పతయన్త॰ పతత్రిణః॥

⇨ చతుర్భి స్సాక న్నవతి ఞ్చ నామభి శ్చక్ర న్న వృత్తఀ వ్యతీఀ రవీవిపత్। బృహ చ్ఛరీరో విమిమాన ఋక్వభి ర్యువాకుమార॰ ప్రత్యేత్యాహవమ్॥

⇨ భవా మిత్రో న శేవ్యో ఘృతాసుతి ర్విభూతద్యుమ్న ఏవయా ఉ సప్రథాః। అధా తే విష్ణోవిదుషా చిదర్ధ్యస్తోమో యజ్ఞశ్చ రాధ్యో హవిష్మతా॥

⇨ య॰ పూర్వ్యాయ వేధసే నవీయసే సుమ జ్జానయే విష్ణవే దదాశతి। యో జాత మస్య మహతో మహి బ్రవ త్సేదు శ్రవోభి ర్యుజ్య ఞ్చిదభ్యసత్॥

⇨ తము స్తోతార॰ పూర్వ్యఀ యథా విద ఋతస్య గర్భ ఞ్జనుషా పిపర్తన। ఆస్య జానన్తో నామ చిద్వివక్తన మహ స్తే విష్ణో సుమతిం భజామహే॥

⇨ తమస్య రాజా వరుణ స్తమశ్వినా క్రతుం సచన్త మారుతస్య వేధసః। దాధార దక్ష ముత్తమ మహర్విదఀ వ్రజ ఞ్చ విష్ణు స్సఖివాఀ అపోర్ణుతే॥

⇨ ఆ యో వివాయ సచథాయ దైవ్య ఇన్ద్రాయ విష్ణు స్సుకృతే సుకృత్తరః। వేధా అజిన్వ త్త్రిషధస్థ ఆర్య మృతస్య భాగే యజమాన మాభజత్॥

(ఋ సం 5 – 6 – 24) పరో మాత్రయా, నూ మర్త ఇతి సూక్తద్వయస్య, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, విష్ణుర్దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ పరో మాత్రయా తన్వా వృధాన న తే మహిత్వ మన్వశ్నువన్తి। ఉభే తే విద్మ రజసీ పృథివ్యా విష్ణో దేవ త్వం పరమస్య విత్సే॥

⇨ న తే విష్ణో జాయమానో న జాతో దేవ మహిమ్నః పరమన్తమాప। ఉదస్తభ్నా నాక మృష్వం బృహన్త న్దాధర్థ ప్రాచీ ఙ్కకుభం పృథివ్యాః॥

⇨ ఇరావతీ ధేనుమతీ హి భూతం సూయవసినీ మనుషే దశస్యా। వ్యస్తభ్నా రోదసీ విష్ణవేతే దాధర్థ పృథివీ మభితో మయూఖైః॥

⇨ ఉరుం యజ్ఞాయ చక్రథురు లోక ఞ్జనయన్తా సూర్య ముషాస మగ్నిమ్। దాసస్య చిద్వృషశిప్రస్య మాయా జఘ్నథు ర్నరా పృతనాజ్యేషు॥

⇨ ఇన్ద్రావిష్ణూ దృంహితా శ్శమ్బరస్య నవ పురో నవతిఞ్చ శ్నథిష్టమ్। శతం వర్చిన స్సహస్ర ఞ్చ సాకం హథో అప్ర త్యసురస్య వీరాన్॥

⇨ ఇయం మనీషా బృహతీ బృహన్తో రుక్రమా తవసా వర్ధయన్తీ। రరే వాం స్తోమం విదథేషు విష్ణో పిన్వత మిషో వృజనే ష్విన్ద్ర॥

⇨ వషట్తే విష్ణ వాస ఆ కృణోమి తన్మే జుషస్వ శిపివిష్ట హవ్యమ్। వర్ధన్తు త్వా సుష్టుతయో గిరో మే యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

☞ ⇨ నూ మర్తో దయతే సనిష్య న్యో విష్ణవ ఉరుగాయాయ దాశత్। ప్ర య స్సత్రాచా మనసా యజాత ఏతావన్త న్నర్య మావివాసాత్॥

⇨ త్వం విష్ణో సుమతిం విశ్వజన్యా మప్రయుతా మేవయావో మతి ర్దాః। పర్చో యథా న స్సువితస్య భూరే రశ్వావతః పురుశ్చన్ద్రస్య రాయః॥

⇨ త్రిర్దేవః పృథివీ మేష ఏతాం వి చక్రమే శతర్చసం మహిత్వా। ప్ర విష్ణు రస్తు తవస స్తవీయా న్త్వేషం హ్యస్య స్థవిరస్య నామ॥

⇨ వి చక్రమే పృథివీ మేష ఏతా జ్కేత్రాయ విష్ణు ర్మనుషే దశస్యన్। ధ్రువాసో అస్య కీరయో జనాస ఉరుక్షితిం సుజనిమా చకార॥

⇨ ప్ర తత్తే అద్య శిపివిష్ట నామార్య శ్శంసామి వయునాని విద్వాన్। తన్త్వా గృణామి తవస మతవ్యా న్క్షయన్త మస్య రజసః పరాకే॥

⇨ కిమి త్తే విష్ణో పరిచక్ష్యం భూత్ప్ర యద్వవక్షే శిపివిష్టో అస్మి। మా వర్పో అస్మ దప గూహ ఏత ద్యదన్యరూప స్సమిథే బభూథ॥

⇨ వషట్తే విష్ణ వాస ఆ కృణోమి తన్మే జుషస్వ శిపివిష్ట హవ్యమ్। వర్ధన్తు త్వా సుష్టుతయో గిరో మే యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

(ఋ సం 1 – 2 – 6) అతో దేవా ఇతి షణ్ణాం మన్త్రాణాం, కాణ్వపుత్రో మేధాతిథిర్ ఋషిః, విష్ణుర్దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ అతో దేవా అవన్తు నో యతో విష్ణు ర్విచక్రమే। పృథివ్యా స్సప్త ధామభిః॥

⇨ ఇదం విష్ణుర్వి చక్రమే త్రేధా ని దధే పదమ్। సమూఢ్ల మస్య పాంసురే॥

⇨ త్రీణి పదా వి చక్రమే విష్ణు ర్గోపా అదాభ్యః। అతో ధర్మాణి ధారయన్॥

⇨ విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో వ్రతాని పస్పశే। ఇన్ద్రస్య యుజ్య స్సఖా॥

⇨ తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యన్తి సూరయః। దివీవ చక్షు రాతతమ్॥

⇨ తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాంస స్సమిన్ధతే। విష్ణో ర్యత్పరమం పదమ్॥

48. అథ పర్జన్యసూక్తమ్ (వృష్ట్యర్థం)

(ఋ సం 4 – 4 – 27) అచ్ఛా వదేతి దశర్చస్య సూక్తస్య, భూమిపుత్రోఽత్రిర్ ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయాది త్రయాణాం జగతీ ఛన్దః, నవమ్యా అనుష్టుప్।

⇨ అచ్ఛా వద తవస జ్గీర్భి రాభి స్స్తుహి పర్జన్య న్నమసా వివాస। కనిక్రద ద్వృషభో జీరదానూ రేతో దధా త్యోషధీషు గర్భమ్॥

⇨ వి వృక్షా న్హన్త్యుత హన్తి రక్షసో విశ్వం బిభాయ భువనం మహావధాత్। ఉతానాగా ఈషతే వృష్ణ్యావతో యత్పర్జన్య స్స్తనయ న్హన్తి దుష్కృతః॥

⇨ రథీవ కశయాశ్వాఁ అభిక్షిప న్నావి ర్దూతా న్కృణుతే వర్ష్యాం3(ఆఁ)అహ। దూరా త్సింహస్య స్తనథా ఉదీరతే యత్పర్జన్యః కృణుతే వర్ష్య1(అ) న్నభః॥

⇨ ప్ర వాతా వాన్తి పతయన్తి విద్యుత ఉదోషధీ ర్జిహతే పిన్వతే స్వః। ఇరా విశ్వస్మై భువనాయ జాయతే యత్పర్జన్యః పృథివీం రేతసావతి॥

⇨ యస్య వ్రతే పృథివీ నన్నమీతి యస్య వ్రతే శఫవ జ్జర్భురీతి। యస్య వ్రత ఓషధీ ర్విశ్వరూపా స్స నః పర్జన్య మహి శర్మ యచ్ఛ॥

⇨ దివో నో వృష్టిం మరుతో రరీధ్వం ప్ర పిన్వత వృష్ణో అశ్వస్య ధారాః। అర్వా జేతేన స్తనయిత్నునే హ్యాపో నిషిఞ్చన్నసురః పితా నః॥

⇨ అభి క్రన్ద స్తనయ గర్భమా ధా ఉదన్వతా పరి దీయా రథేన। దృతిం సు కర్ష విషిత న్న్యఞ్చం సమా భవన్తూద్వతో నిపాదాః॥

⇨ మహాన్త జ్కోశ ముదచా ని షిఞ్చ స్యన్దన్తా జ్కుల్యా విషితాః పురస్తాత్। ఘృతేన ద్యావాపృథివీ వ్యున్ధి సుప్రపాణం భవ త్వఘ్న్యాభ్యః॥

⇨ యత్పర్జన్య కనిక్రద త్స్తనయ న్హంసి దుష్కృతః। ప్రతీదం విశ్వం మోదతే యత్కిఞ్చ పృథివ్యా మధి॥

⇨ అవర్షీ ర్వర్ష ముదు షూ గృభాయాఽక ర్ధన్వా న్యత్యేతవా ఉ। అజీజన ఓషధీ ర్భోజనాయ కముత ప్రజాభ్యోఽవిదో మనీషామ్॥

(ఋ సం 5 – 6 – 26) తిస్రో వాచ ఇతి షళర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ తిస్రో వాచః ప్ర వద జ్యోతి రగ్రా యా ఏత ద్దుహ్రే మధుదోఘ మూధః। స వత్స ఙ్కృణ్వ న్గర్భ మోషధీనాం సద్యో జాతో వృషభో రోరవీతి॥

⇨ **యో వర్ధన ఓషధీనాం యో అపాం యో విశ్వస్య జగతో దేవ ఈశే| స త్రిధాతు శరణం శర్మ యంస త్త్రివర్తు జ్యోతి స్స్వభిష్ట్య1(అ)స్మే||**

⇨ **స్తరీరు త్వద్భవతి సూత ఉ త్వద్యథావశ స్తన్వ ఇ్చక్ర ఏషః| పితుః పయః ప్రతి గృభ్ణాతి మాతా తేన పితా వర్ధతే తేన పుత్రః||**

⇨ **యస్మి న్విశ్వాని భువనాని తస్థు స్తిస్రో ద్యావ స్త్రేధా సస్రు రాపః| త్రయః కోశాస ఉపసేచనాసో మధ్వ శ్శ్చోత న్త్యభితో విరప్శమ్||**

⇨ **ఇదం వచః పర్జన్యాయ స్వరాజే హృదో అస్త్వన్తర న్తజ్జుజోషత్| మయోభువో వృష్టయ స్సన్త్వస్మే సుపిప్పలా ఓషధీ ర్దేవగోపాః||**

⇨ **స రేతోధా వృషభ శ్శశ్వతీనా న్తస్మి న్నాత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ| తన్మ ఋతం పాతు శతశారదాయ యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః||**

(ఋ సం 5 – 7 -2) పర్జన్యాయేతి తృచస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠః ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, ద్వితీయా పాదనిచృత్|

పర్జన్యాయ ప్ర గాయత దివస్పుత్రాయ మీళ్హుషే|స నో యవస మిచ్ఛతు||
యో గర్భ మోషధీనా ఙ్గవా ఙ్కృణో త్యర్వతామ్|పర్జన్యః పురుషీణామ్||
తస్మి ఇదాస్యే హవి ర్జుహోతా మధుమత్తమమ్|ఇళాం న స్సంయత ఙ్కరత్||

(ఋ సం 5 – 7 -3) సంవత్సరమితి దశర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠః ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ప్రథమానుష్టుప్|

⇨ సంవత్సరం శశయానా బ్రాహ్మణా వ్రతచారిణః। వాచం పర్జన్యజిన్వితాం ప్ర మణ్డూకా అవాదిషుః॥

⇨ దివ్యా ఆపో అభి యదేన మాయ న్దృతి న్న శుష్కం సరసీ శయానమ్। గవా మహ న మాయు ర్వత్సినీనాం మణ్డూకానాం వగ్ను రత్రా సమేతి॥

⇨ యదీ మేనాం ఉశతో అభ్యవర్షీ త్తృష్యావతః ప్రావృష్యాగతాయామ్। అక్ఖలీకృత్యా పితర న్న పుత్రో అన్యో అన్య ముప వదన్త మేతి॥

⇨ అన్యో అన్య మను గృభ్ణాత్యేనో రపాం ప్రసర్గే యదమన్దిషాతామ్। మణ్డూకో యదభివృష్టః కనిష్క న్పృశ్ని స్సంపృఙ్క్తే హరితేన వాచమ్॥

⇨ యదేషా మన్యో అన్యస్య వాచం శాక్తస్యేవ వదతి శిక్షమాణః। సర్వ న్తదేషాం సమృధేవ పర్వ యత్సువాచో వదథ నాధ్యప్సు॥

⇨ గోమాయు రేకో అజమాయు రేకః పృశ్ని రేకో హరిత ఏక ఏషామ్। సమాన న్నామ బిభ్రతో విరూపాః పురుత్రా వాచం పిపిశు ర్వదన్తః॥

⇨ బ్రాహ్మణాసో అతిరాత్రే న సోమే సరో న పూర్ణ మభితో వదన్తః। సంవత్సరస్య తదహః పరి ష్ఠ యన్మణ్డూకాః ప్రావృషీణం బభూవ॥

⇨ బ్రాహ్మణాస స్సోమినో వాచ మక్రత బ్రహ్మ కృణ్వన్తః పరివత్సరీణమ్। అధ్వర్యవో ఘర్మిణ స్సిష్విదానా ఆవి ర్భవన్తి గుహ్యా న కే చిత్॥

⇨ దేవహితి ఙ్జుగుపు ర్ద్వాదశస్య ఋతు న్నరో న ప్ర మిన న్త్యేతే। సంవత్సరే ప్రావృష్యాగతాయా న్తప్తా ఘర్మా అశ్నువతే విసర్గమ్॥

⇨ గోమాయు రదా దజ మాయు రదా త్పృశ్ని రదా ద్ధరితో నో వసూని। గవాం మణ్డూకా దదత శ్శతాని సహస్రసావే ప్ర తిరన్త ఆయుః॥

అథ పరిశిష్టమ్

⇨ ఉపప్లవత మణ్డూకి వర్షమా వద తాదురి। మధ్యే హ్రదస్య ప్లవస్వ నిగృహ్య చతురః పదః॥

49. గోసూక్తమ్

(ఋసం 4-6 - 25) ఆ గావ ఇత్యష్టర్చస్య సూక్తస్య, బార్హస్పత్యో భారద్వాజ ఋషిః, గావో దేవతాః,త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయాది త్రయాణాఙ్జగతీ ఛన్దః, అన్త్యా అనుష్టుప్।

⇨ ఆ గావో అగ్మ న్నుత భద్ర మక్ర న్త్సీదన్తు గోష్ఠే రణయ న్త్వస్మే। ప్రజావతీః పురురూపా ఇహ స్యు రిన్ద్రాయ పూర్వీ రుషసో దుహానాః॥

⇨ ఇన్ద్రో యజ్వనే పృణతే చ శిక్ష త్యుపే ద్దదాతి న స్వం ముషాయతి। భూయోభూయో రయి మిదస్య వర్ధయ న్నభిన్నే ఖిల్యే ని దధాతి దేవయుమ్॥

⇨ న తా నశన్తి న దభాతి తస్కరో నాసామామిత్రో వ్యథిరా దధర్షతి। దేవాంశ్చ యాభి ర్యజతే దదాతి చ జ్యోగిత్తాభి స్సచతే గోపతి స్సహ॥

⇨ న తా అర్వా రేణుకకాటో అశ్నుతే న సంస్కృతత్ర ముప యన్తి తా అభి। ఉరుగాయ మభయ స్తస్య తా అను గావో మర్తస్య వి చరన్తి యజ్వనః॥

⇨ గావో భగో గావ ఇన్ద్రో మే అచ్ఛా న్గావ స్సోమస్య ప్రథమస్య భక్షః। ఇమా యా గావ స్స జనాస ఇన్ద్ర ఇచ్ఛామీ ద్ధృదా మనసా చిదిన్ద్రమ్॥

⇨ యూయ జ్ఞావో మేదయథా కృశ ఇచ్చిదశ్రీర ఇచ్చిత్కృణుథా సుప్రతీకమ్। భద్ర ఙ్గృహ ఙ్కృణుథ భద్రవాచో బృహద్వో వయ ఉచ్యతే సభాసు॥

⇨ ప్రజావతీ స్సూయవసం రిశన్తీ శ్శుద్ధా అప స్సుప్రపాణే పిబన్తీః। మా వ స్స్తేన ఈశత మాఘశంసః పరి వో హేతీ రుద్రస్య వృజ్యాః॥

⇨ ఉపేద ముపపర్చన మాసు గోషూప పృచ్యతామ్। ఉప ఋషభస్య రేత స్యుపేన్ద్ర తవ వీర్యే॥

⇨ మయోభూ ర్వాతో అభి వాతూస్రా ఊర్జస్వతీ రోషధీ రా రిశన్తామ్। పీవస్వతీ ర్జీవధన్యాః పిబ న్త్వవసాయ పద్వతే రుద్ర మృళ॥

⇨ యా స్సరూపా విరూపా ఏకరూపా యాసా మగ్ని రిష్ట్యా నామాని వేద। యా అఙ్గిరస స్తపసేహ చక్రు స్తాభ్యః పర్జన్య మహి శర్మ యచ్ఛ॥

⇨ యా దేవేషు తన్వ1(అ)మైరయన్త యాసాం సోమో విశ్వా రూపాణి వేద। తా అస్మభ్యం పయసా పిన్వమానాః ప్రజావతీ రిన్ద్ర గోష్ఠే రిరీహి॥

⇨ ప్రజాపతి ర్మహ్య మేతా రరాణో విశ్వై ర్దేవైః పితృభి స్సంవిదానః। శివా స్సతీ రుప నో గోష్ఠ మాక స్తాసాం వయం ప్రజయా సం సదేమ॥

50. అగ్నిసూక్తమ్ (వర్చస్సిద్ధ్యర్థం)

(ఋ సం 8 – 3 – 15) అగ్ని స్సప్తి మితి సప్తర్చస్య సూక్తస్య, సౌచీకోఽగ్నిర్ ఋషిః, అగ్ని ర్దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ అగ్ని స్సప్తిం వాజంభర న్దదా త్యగ్ని ర్వీరం శ్రుత్యఙ్కర్మనిష్ఠామ్। అగ్ని రోదసీ వి చరత్సమఞ్జ న్నగ్ని ర్నారీం వీరకుక్షిం పురన్ధిమ్॥

⇨ అగ్నే రప్నస స్సమి దస్తు భద్రాఽగ్ని ర్మహీ రోదసీ ఆవివేశ। అగ్ని రేక ఇోదయ త్సమ త్స్వగ్ని ర్వృత్రాణి దయతే పురూణి॥

⇨ అగ్ని ర్హ త్యఞ్జరతః కర్ణమావాఽగ్ని రద్భ్యో నిరదహ జ్జరూథమ్। అగ్ని రత్రి ఙ్ఘర్మ ఉరుష్య దన్త రగ్ని ర్నృమేధం ప్రజయా సృజత్సమ్॥

⇨ అగ్ని ర్దాద్ద్రవిణం వీరపేశా అగ్ని రృషిం య స్సహస్రా సనోతి। అగ్ని ర్దివి హవ్యమా తతా నాగ్నే ర్ధామాని విభృతా పురుత్రా॥

⇨ అగ్ని ముక్థై ర్ఋషయో వి హ్వయన్తేఽగ్ని న్నరో యామని బాధితాసః। అగ్నిం వయో అన్తరిక్షే పతన్తోఽగ్ని స్సహస్రా పరి యాతి గోనామ్॥

⇨ అగ్నిం విశ ఈళతే మానుషీ ర్యా అగ్నిం మనుషో నహుషో వి జాతాః। అగ్ని ర్గాన్ధర్వీం పథ్యా మృతస్యాఽగ్నే ర్గవ్యూతి ర్ఘృత ఆ నిషత్తా॥

⇨ అగ్నయే బ్రహ్మ ఋభవ స్తతక్షు రగ్నిం మహా మవోచామా సువృక్తిమ్। అగ్నే ప్రావ జరితారం యవిష్ఠాఽగ్నే మహి ద్రవిణ మా యజస్వ॥

51. బ్రహ్మణస్పతిసూక్తమ్ (జ్ఞానార్థం)

(ఋ సం 2 – 6 – 29) గణానా మిత్యేకో న వింశర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, బృహస్పతి ర్దేవతా, ప్రథమ పఞ్చమ నవమైకాదశ సప్తదశైకో న వింశానామ్ బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, జగతీ ఛన్దః, పఞ్చదశైకో న వింశయో స్త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ గణానా న్త్వా గణపతిం హవామహే కవి ఙ్కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్। జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనశ్శృణ్వన్నూతిభి స్సీద సాదనమ్॥

⇨ దేవాశ్చి త్తే అసుర్య ప్రచేతసో బృహస్పతే యజ్ఞియం భాగ మానశుః। ఉస్రాఇవ సూర్యో జ్యోతిషా మహో విశ్వేషా మిజ్జనితా బ్రహ్మణా మసి॥

⇨ ఆ విబాధ్యా పరిరాప స్తమాంసి చ జ్యోతిష్మన్తం రథ మృతస్య తిష్ఠసి।
బృహస్పతే భీమ మమిత్రదమ్భనం రక్షోహణ జ్గోత్రభిదం స్వర్విదమ్॥

⇨ సునీతిభి ర్నయసి త్రాయసే జనం యస్తుభ్య న్దాశా న్న తమంహో అశ్నవత్।
బ్రహ్మద్విష స్తపనో మన్యుమీరసి బృహస్పతే మహి తత్తే మహిత్వనమ్॥

⇨ న తమంహో న దురిత జ్కుతశ్చన నారాతయ స్తితిరు ర్న ద్వయావినః।
విశ్వా ఇదస్మా ద్ధ్వరసో వి బాధసే యం సుగోపా రక్షసి బ్రహ్మణస్పతే॥

⇨ త్వన్నో గోపాః పథికృ ద్విచక్షణ స్తవ వ్రతాయ మతిభి ర్జరామహే।
బృహస్పతే యో నో అభి హ్వరో దధే స్వా తం మర్మర్తు దుచ్ఛునా హరస్వతీ॥

⇨ ఉత వా యో నో మర్చయా దనాగసోఽరాతీవా మర్త స్సానుకో వృకః।
బృహస్పతే అప తం వర్తయా పథ స్సుగ న్నో అస్యై దేవవీతయే కృధి॥

⇨ త్రాతార న్త్వా తనూనాం హవామహేఽవస్పర్త రధివక్తార మస్మయుమ్।
బృహస్పతే దేవనిదో ని బర్హయ మా దురేవా ఉత్తరం సుమ్న మున్నశన్॥

⇨ త్వయా వయం సువృధా బ్రహ్మణస్పతే స్పార్హా వసు మనుష్యా దదీమహి।
యా నో దూరే తళితో యా అరాతయోఽభి సన్తి జమ్భయా తా అనప్నసః॥

⇨ త్వయా వయ ముత్తమ న్ధీమహే వయో బృహస్పతే పప్రిణా సస్నినా యుజా। మా నో దుశ్శంసో అభిదిప్సు రీశత ప్ర సుశంసా మతిభి స్తారిషీమహి।।

⇨ అనానుదో వృషభో జగ్మిరాహవ న్నిష్టప్తా శత్రుం పృతనాసు సాసహిః। అసి సత్య ఋణయా బ్రహ్మణస్పత ఉగ్రస్య చిద్దమితా వీళుహర్షిణః।।

⇨ అదేవేన మనసా యో రిషణ్యతి శాసా ముగ్రో మన్యమానో జిఘాంసతి। బృహస్పతే మా ప్రణక్తస్య నో వధో ని కర్మ మన్యు న్దురేవస్య శర్ధతః।।

⇨ భరేషు హవ్యో నమసోపసద్యో గన్తా వాజేషు సనితా ధనన్ధనమ్। విశ్వా ఇదర్యో అభిదిప్స్వా3(ఓ)మృధో బృహస్పతి ర్వి వవర్హా రథాఀ ఇవ।।

⇨ తేజిష్ఠయా తపనీ రక్షస స్తప యేత్వా నిదే దధిరే దృష్టవీర్యమ్। ఆవి స్తత్కృష్వ యదసత్త ఉక్థ్య1(అం)బృహస్పతే వి పరిరాపో అర్దయ।।

⇨ బృహస్పతే అతి యదర్యో అర్హా ద్ద్యుమ ద్విభాతి క్రతుమ జ్జనేషు। యద్దీదయ చ్ఛవస ఋతప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణ న్ధేహి చిత్రమ్।।

⇨ మా న స్స్తేనేభ్యో యే అభి ద్రుహస్పదే నిరామిణో రిపవోఽన్నేషు జాగృధుః। ఆ దేవానా మోహతే వి వ్రయో హృది బృహస్పతే న పర స్సామ్నో విదుః।।

⇨ విశ్వేభ్యో హి త్వా భువనేభ్య స్పరి త్వష్టాజన త్సామ్నస్సామ్నః కవిః। స ఋణచి దృణయా బ్రహ్మణస్పతి ర్ద్రుహో హన్తా మహ ఋతస్య ధర్తరి॥

⇨ తవ శ్రియే వ్యజిహీత పర్వతో గవాం గోత్ర ముదసృజో యదఙ్గిరః। ఇన్ద్రేణ యుజా తమసా పరీవృతం బృహస్పతే నిరపా మౌబ్జో అర్ణవమ్॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే త్వమస్య యన్తా సూక్తస్య బోధి తనయఞ్చ జిన్వ। విశ్వ న్తద్భద్రం యదవన్తి దేవా బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః॥

(ఋ సం 2 – 7 – 1) సేమామవిడ్ఢీతి షోళశర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, ప్రథమ దశమ ద్వాదశానా మిన్ద్రాబ్రహ్మణస్పతీ దేవతే, జగతీ ఛన్దః, ద్వాదశ షోడశయో స్త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ సేమా మవిడ్ఢి ప్రభృతిం య ఈశిషేఽయా విధేమ నవయా మహా గిరా। యథా నో మీఢ్వా న్స్తవతే సఖా తవ బృహస్పతే సీషధ స్సోత నో మతిమ్॥

⇨ యో నన్త్వా న్యనమ న్న్యోజ సోతాదర్ద ర్మన్యునా శమ్బరాణి వి। ప్రాచ్యావయ దచ్యుతా బ్రహ్మణస్పతి రా చావిశ ద్వసుమన్తం వి పర్వతమ్॥

⇨ తద్దేవానా న్దేవతమాయ కర్త్వ మశ్రథ్న న్దృళ్హావ్రదన్త వీళితా। ఉద్గా ఆజ దభిన ద్బ్రహ్మణా వల మగూహ త్తమో వ్యచక్షయ త్స్వః॥

⇨ అశ్మాస్య మవతం బ్రహ్మణస్పతి ర్మధుధార మభి యమోజ సాతృణత్। తమేవ విశ్వే పపిరే స్వర్దృశో బహు సాకం సిసిచురు త్సముద్రిణమ్॥

⇨ సనా తా కా చిద్భువనా భవీత్వా మాద్భి శ్శరద్భి ర్దురో వరన్త వః। అయతన్తా చరతో అన్యదన్య దిద్యా చకార వయునా బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ అభినక్షన్తో అభి యే తమానశు ర్నిధిం పణీనాం పరమ జ్గుహా హితమ్। తే విద్వాంసః ప్రతిచక్ష్యానృతా పున ర్యత ఉ ఆయ న్తదుదీయు రావిశమ్॥

⇨ ఋతావానః ప్రతిచక్ష్యానృతా పున రాత ఆ తస్థుః కవయో మహ స్పథః। తే బాహుభ్యా న్ధమిత మగ్ని మశ్మని నకిష్షో అస్త్యరణో జహుర్హి తమ్॥

⇨ ఋతజ్యేన క్షిప్రేణ బ్రహ్మణస్పతి ర్యత్ర వష్టి ప్ర తదశ్నోతి ధన్వనా। తస్య సాధ్వీ రిషవో యాభి రస్యతి నృచక్షసో దృశయే కర్ణయోనయః॥

⇨ స సన్నయ స్స వినయః పురోహిత స్స సుష్టుత స్స యుధి బ్రహ్మణస్పతిః। చాక్ష్మో యద్వాజం భరతే మతీ ధనాఽఽది త్సూర్య స్తపతి తప్యతు ర్వృథా॥

⇨ విభు ప్రభు ప్రథమం మేహనావతో బృహస్పతే స్సువిదత్రాణి రాధ్యా। ఇమా సాతాని వేన్యస్య వాజినో యేన జనా ఉభయే భుఞ్జతే విశః॥

⇨ యోఽవరే వృజనే విశ్వథా విభు ర్మహాము రణ్వ శ్శవసా వవక్షిథ। స దేవో దేవా న్ప్రతి పప్రథే పృథు విశ్వేదు తా పరిభూ ర్బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ విశ్వం సత్యం మఘవానా యువోరి దాపశ్చన ప్ర మినన్తి వ్రతం వామ్।
అచ్ఛేన్ద్రాబ్రహ్మణస్పతీ హవిర్నోఽన్నం యుజేవ వాజినా జిగాతమ్॥

⇨ ఉతాశిష్ఠా అను శృణ్వన్తి వహ్నయ స్సభేయో విప్రో భరతే మతీ ధనా।
వీళుద్వేషా అను వశ ఋణ మాదది స్స హ వాజీ సమిథే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే రభవ ద్యథావశం సత్యో మన్యు ర్మహి కర్మా కరిష్యతః। యోగా
ఉదాజ త్స దివే వి చాభజ న్మహీవ రీతి శ్శవసా సర త్పృథక్॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే సుయమస్య విశ్వహా రాయ స్స్యామ రథ్యో3(ఓ)వయస్వతః।
వీరేషు వీరాం ఉప పృఙ్ధి నస్త్వం యదీశానో బ్రహ్మణా వేషి మే హవమ్॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే త్వమస్య యన్తా సూక్తస్య బోధి తనయ ఞ్చ జిన్వ। విశ్వన్త
ద్భద్రం యదవన్తి దేవా బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః॥

(ఋ సం 2 – 7 – 4) ఇన్ధానో అగ్నిమితి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, జగతీ ఛన్దః।

⇨ ☞ఇన్ధానో అగ్నిం వనవ ద్వనుష్యతః కృతబ్రహ్మ శూశువ ద్రాతహవ్య ఇత్।
జాతేన జాత మతి స ప్ర సర్స్రతే యంయం యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ వీరేభి ర్వీరా న్వనవ ద్వనుష్యతో గోభీ రయిం పప్రథ ద్బోధతి త్మనా। తోకఞ్చ
తస్య తనయఞ్చ వర్ధతే యంయం యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ సిన్ధు ర్న క్షోద శ్శిమీవాఁ ఋఘాయతో వృషేవ వధ్రీఁ రభి వష్ట్యోజసా।
అగ్నేరివ ప్రసితి ర్నాహ వర్తవే యఁయఁ యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥
⇨ తస్మా అర్షన్తి దివ్యా అసశ్చత స్స సత్వభిః ప్రథమో గోషు గచ్ఛతి।
అనిభృష్టతవిషి ర్హన్త్యోజసా యఁయఁ యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥
⇨ తస్మా ఇద్విశ్వే ధునయన్త సిన్ధవోఽచ్ఛిద్రా శర్మ దధిరే పురూణి। దేవానాం
సుమ్నే సుభగ స్స ఏధతే యఁయఁ యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

(ఋ సం 2 – 7 – 5) ఋజురిచ్ఛంస ఇతి చతుర్ఋచస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, జగతీ ఛన్దః।

⇨ ఋజు రిచ్ఛంసో వనవ ద్వనుష్యతో దేవయన్ని దదేవయన్త మభ్యసత్।
సుప్రావీరి ద్వనవ త్పృత్సు దుష్టరఁ యజ్వేదయజ్యో ర్వి భజాతి భోజనమ్॥
⇨ యజస్వ వీర ప్ర విహి మనాయతో భద్రం మనః కృణుష్వ వృత్రతూర్యే। హవి
ష్కృణుష్వ సుభగో యథాససి బ్రహ్మణస్పతే రవ ఆ వృణీమహే॥
⇨ స ఇజ్జనేన స విశా స జన్మనా స పుత్రై ర్వాజం భరతే ధనా నృభిః। దేవానాఁ
యః పితర మావివాసతి శ్రద్ధామనా హవిషా బ్రహ్మణస్పతిమ్॥
⇨ యో అస్మై హవ్యై ర్ఘృతవద్భి రవిధ త్ప్ర తం ప్రాచా నయతి బ్రహ్మణస్పతిః।
ఉరుష్యతీ మంహసో రక్షతీ రిషో3(ఓం)హో శ్చిదస్మా ఉరుచక్రి రద్భుతః॥

52. ఇన్ద్ర సూక్తమ్ (శక్త్యర్థం)

(ఋ సం 2 – 6 – 7) యో జాత ఏవేతి పఞ్చదశర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, ఇన్ద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ యో జాత ఏవ ప్రథమో మనస్వా న్దేవో దేవా న్క్రతునా పర్యభూషత్। యస్య శుష్మా ద్రోదసీ అభ్యసేతా న్నృమ్ణస్య మహ్నా సజనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యః పృథివీం వ్యథమానా మదృంహ ద్యః పర్వతా న్ప్రకుపితాం అరమ్ణాత్। యో అన్తరిక్షం విమమే వరీయో యో ద్యా మస్తభ్నా త్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యో హత్వాహి మరిణా త్సప్త సిన్ధూ న్యో గా ఉదాజ దపధా వలస్య। యో అశ్మనో రన్త రగ్ని ఞ్జజాన సంవృ క్సమత్సు స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యేనేమా విశ్వా చ్యవనా కృతాని యో దాసం వర్ణ మధర ఙ్గుహాకః। శ్వఘ్నీవ యో జిగీవాం లక్ష మాద దర్యః పుష్టాని స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యం స్మా పృచ్ఛన్తి కుహ సేతి ఘోర ముతైమాహు ర్నైషో అస్తీత్యేనమ్। సో అర్యః పుష్టీ ర్విజఇవా మినాతి శ్రదస్మై ధత్త స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యో రధ్రస్య చోదితా యః కృశస్య యో బ్రహ్మణో నాధమానస్య కీరేః। యుక్తగ్రావ్ణో యోఽవితా సుశిప్ర స్సుతసోమస్య స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యస్యాశ్వాసః ప్రదిశి యస్య గావో యస్య గ్రామా యస్య విశ్వే రథాసః।
యస్సూర్యం య ఉషస ఞ్జజాన యో అపా న్నేతా స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ య ఙ్క్రన్దసీ సంయతీ విహ్వయేతే పరేఽవర ఉభయా అమిత్రాః। సమాన
ఞ్చిద్రథ మాతస్థివాంసా నానా హవేతే స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యస్మాన్న ఋతే విజయన్తే జనాసో యం యుధ్యమానా అవసే హవన్తే। యో
విశ్వస్య ప్రతిమానం బభూవ యో అచ్యుతచ్యు త్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యశ్శశ్వతో మహ్యేనో దధానా నమన్యమానా ఞ్ఛర్వా జఘాన। యశ్శర్ధతే
నానుదదాతి శృధ్యాం యో దస్యో ర్హన్తా స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ ☞ య శ్శమ్బర మ్పర్వతేషు క్షియన్త ఞ్చత్వారింశ్యాం శరద్యన్వవిన్దత్।
ఓజాయమానం యో అహి ఞ్జఘాన దానుం శయానం స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యస్సప్తరశ్మి ర్వృషభ స్తువిష్మా నవాసృజ త్సర్తవే సప్త సిన్ధూన్। యో
రౌహిణ మస్ఫుర ద్వజ్రబాహు ర్ద్యామారోహన్తం స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ ద్యావా చిదస్మై పృథివీ నమేతే శుష్మా చ్చిదస్య పర్వతా భయన్తే। య
స్సోమపా నిచితో వజ్రబాహు ర్యో వజ్రహస్త స్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ య స్సున్వన్త మవతి యః పచన్తం య శ్శంసన్తం య శ్శశమాన మూతీ।
యస్య బ్రహ్మ వర్ధనం యస్య సోమో యస్యేదం రాధ స్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ య స్సున్వతే పచతే దుధ్ర ఆ చిద్వాజ స్దర్దర్షి స కిలాసి సత్యః। వయస్త ఇన్ద్ర విశ్వహ ప్రియాస స్సువీరాసో విదథమా వదేమ॥

53. భద్ర సూక్తమ్ (మంగళార్థం)

(ఋ సం 1 – 6 – 15) ఆ నో భద్రా ఇతి దశర్చస్య సూక్తస్య, గోతమో రాహూగణ ఋషిః, విశ్వేదేవా దేవతాః, అన్త్యా అదితిః, జగతీ ఛన్దః, షష్ఠ్యా విరాట్-స్థానాః, అష్టమాద్యా స్త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ ఆ నో భద్రాః క్రతవో యన్తు విశ్వతోఽదబ్ధాసో అపరీతాస ఉద్భిదః। దేవా నో యథా సదమి ద్వృధే అస న్నప్రాయువో రక్షితారో దివేదివే॥

⇨ దేవానాం భద్రా సుమతి ర్ఋజూయతా న్దేవానాం రాతి రభి నో ని వర్తతామ్। దేవానాం సఖ్య ముప సేదిమా వయ న్దేవా న ఆయుః ప్ర తిరన్తు జీవసే॥

⇨ తాన్పూర్వయా నివిదా హూమహే వయం భగం మిత్ర మదితి న్దక్ష మస్రిధమ్। అర్యమణం వరుణం సోమ మశ్వినా సరస్వతీ న స్సుభగా మయస్కరత్॥

⇨ తన్నో వాతో మయోభు వాతు భేషజ న్తన్మాతా పృథివీ తత్పితా ద్యౌః। తద్గ్రావాణ స్సోమసుతో మయోభువ స్తదశ్వినా శృణుత న్ధిష్ణ్యా యువమ్॥

⇨ తమీశాన ఞ్జగత స్తస్థుషస్పతి న్ధియఞ్జిన్వ మవసే హూమహే వయమ్। పూషా నో యథా వేదసా మసద్వృధే రక్షితా పాయు రదబ్ధ స్స్వస్తయే॥

⇨ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవా స్స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి న స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమి స్స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు॥

⇨ పృషదశ్వా మరుతః పృశ్నిమాతర శ్శుభంయావానో విదథేషు జగ్మయః। అగ్నిజిహ్వా మనవ స్సూరచక్షసో విశ్వే నో దేవా అవసా గమ న్నిహ॥

⇨ భద్రం కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవా భద్రం పశ్యే మాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాంస స్తనూభి ర్వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥

⇨ శతమిన్ను శరదో అన్తి దేవా యత్రా నశ్చక్రా జరస న్తనూనామ్। పుత్రాసో యత్ర పితరో భవన్తి మా నో మధ్యా రీరిషతాయు ర్గన్తోః॥

⇨ అదితి ర్ద్యౌ రదితి రన్తరిక్ష మదితి ర్మాతా స పితా స పుత్రః। విశ్వే దేవా అదితిః పఞ్చ జనా అదితి ర్జాత మదితి ర్జనిత్వమ్॥

⇨ ఋజునీతీ నో వరుణో మిత్రో నయతు విద్వాన్। అర్యమా దేవై స్సజోషాః॥

⇨ తే హి వస్వో వసవానా స్తే అప్రమూరా మహోభిః। వ్రతా రక్షన్తే విశ్వాహా॥

⇨ తే అస్మభ్యం శర్మ యంస న్నమృతా మర్త్యేభ్యః। బాధమానా అప ద్విషః॥

⇨ వి నః పథ స్సువితాయ చియ న్త్విన్ద్రో మరుతః। పూషా భగో వన్ద్యాసః॥

⇨ ఉత నో ధియో గోఅగ్రాః పూష న్విష్ణ వేవయావః। కర్తా న స్స్వస్తిమతః॥

⇨ మధు వాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సిన్ధవః। మాధ్వీర్న స్సన్త్వోషధీః॥

⇨ మధు నక్త ముతోషసో మధుమ త్పార్థివం రజః। మధు ద్యౌరస్తు నః పితా॥

⇨ మధుమా న్నో వనస్పతి ర్మధుమాఁ అస్తు సూర్యః। మాధ్వీ ర్గావో భవన్తు నః॥

⇨ శన్నో మిత్ర శ్శం వరుణ శ్శ న్నో భవ త్వర్యమా। శన్న ఇన్ద్రో బృహస్పతి శ్శన్నో విష్ణు రురుక్రమః॥

54. ప్రాతస్సూక్తమ్ (భాగ్యార్థం)

⇨ ప్రాత రగ్నిం ప్రాత రిన్ద్రం హవామహే ప్రాత ర్మిత్రావరుణా ప్రాత రశ్వినా। ప్రాత ర్భగం పూషణం బ్రహ్మణస్పతిం ప్రాత స్సోమ ముత రుద్రం హువేమ॥

⇨ ప్రాత ర్జితం భగ ముగ్రం హువేమ వయం పుత్ర మదితే ర్యో విధర్తా। ఆధ్రశ్చి ద్యం మన్యమాన స్తురశ్చి ద్రాజా చిద్యం భగం భక్షీత్యాహ॥

⇨ భగ ప్రణేత ర్భగ సత్యరాధో భగేమా న్ధియ ముదవా దదన్నః। భగ ప్ర ణో జనయ గోభిరశ్వై ర్భగ ప్ర నృభి ర్నృవన్త స్స్యామ॥

⇨ ఉతేదానీం భగవన్త స్స్యామోత ప్రపిత్వ ఉత మధ్యే అహ్నామ్। ఉతోదితా మఘవ న్త్సూర్యస్య వయ ద్దేవానాం సుమతౌ స్యామ॥

⇨ భగ ఏవ భగవాఁ అస్తు దేవా స్తేన వయం భగవన్త స్స్యామ। తన్త్వా భగ సర్వ ఇజ్జోహవీతి స నో భగ పురఏతా భవేహ॥

⇨ సమధ్వరా యోషసో నమన్త దధిక్రావేవ శుచయే పదాయ। అర్వాచీనం వసువిదం భగ న్నో రథమివాశ్వా వాజిన ఆ వహన్తు॥

⇨ అశ్వావతీ ర్గోమతీ ర్న ఉషాసో వీరవతీ స్సద ముచ్ఛన్తు భద్రాః। ఘృత న్దుహానా విశ్వతః ప్రపీతా యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

⇨ బృహస్పతే ప్రథమం వాచో అగ్రం యత్ప్రైరత నామధేయ న్దధానాః। యదేషాం శ్రేష్ఠం యదరిప్ర మాసీ త్ప్రేణా తదేషా న్నిహిత గ్గుహావిః॥

⇨ సక్తుమివ తితఉనా పునన్తో యత్ర ధీరా మనసా వాచ మక్రత। అత్రా సఖాయ స్సఖ్యాని జానతే భద్రైషాం లక్ష్మీ ర్నిహితాఽధి వాచి॥

⇨ యజ్ఞేన వాచః పదవీయ మాయ న్తా మన్వవిన్ద న్నృషిషు ప్రవిష్టామ్। తామా భృత్యా వ్యదధుః పురుత్రా తాం సప్త రేభా అభి సన్నవన్తే॥

⇨ ఉత త్వః పశ్యన్న దదర్శ వాచ ముత త్వ శ్శృణ్వ న్న శృణోత్యేనామ్। ఉతో త్వస్మై తన్వ1(అం)వి సస్రే జాయేవ పత్య ఉశతీ సువాసాః॥

⇨ ఉత త్వం సఖ్యే స్థిరపీత మాహు ర్నైనం హిన్వ న్త్యపి వాజినేషు। అధేన్వా చరతి మాయయైష వాచం శుశ్రువాꣳ అఫలా మపుష్పామ్॥

⇨ యస్తిత్యాజ సచివిదం సఖాయ న్న తస్య వాచ్యపి భాగో అస్తి। యదీం శృణో త్యలకం శృణోతి నహి ప్రవేద సుకృతస్య పన్థామ్॥

⇨ అక్షణ్వన్తః కర్ణవన్త స్సఖాయో మనోజవే ష్వసమా బభూవుః। ఆదఘ్నాస ఉపకక్షాస ఉ త్వే హ్రదా ఇవ స్నాత్వా ఉ త్వే దదృశ్రే॥

⇨ హృదా తష్టేషు మనసో జవేషు యద్బ్రాహ్మణా స్సంయజన్తే సఖాయః। అత్రాహ త్వꣳ వి జహు ర్వేద్యాభి రోహ బ్రహ్మణో వి చరన్త్యు త్వే॥

⇨ ఇమే యే నార్వాఙ్న పర శ్చరన్తి న బ్రాహ్మణాసో న సుతేకరాసః। త ఏతే వాచ మభిపద్య పాపయా సిరీ స్తన్త్ర న్తన్వతే అప్రజజ్ఞయః॥

⇨ సర్వే నన్దన్తి యశసా గతేన సభాసాహేన సఖ్యా సఖాయః। కిల్బిషస్పృ త్పితుషణి ర్హ్యేషా మరం హితో భవతి వాజినాయ॥

⇨ ఋచా న్త్వః పోషమా స్తే పుపుష్వా న్గాయత్ర న్త్వో గాయతి శక్వరీషు। బ్రహ్మా త్వో వదతి జాతవిద్యాꣳ యజ్ఞస్య మాత్రాꣳ వి మిమీత ఉ త్వః॥

55. యక్ష్మనాశన సూక్తమ్ (రోగనాశనార్థం)

(ఋ సం 8 - 8 – 19) ముఞ్చామి త్వేతి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, ప్రాజాపత్యో యక్ష్మనాశన ఋషిః, ఇన్ద్రాగ్నీ దేవతే, త్రిష్టుప్ఛన్దః, పఞ్చమీ అనుష్టుప్.

⇨ **ముఞ్చామి త్వా హవిషా జీవనాయ క మజ్ఞాతయక్ష్మా దుత రాజయక్ష్మాత్। గ్రాహి ర్జగ్రాహ యది వైతదేన స్తస్యా ఇన్ద్రాగ్నీ ప్ర ముముక్త మేనమ్॥**

⇨ **యది క్షితాయు ర్యది వా పరేతో యది మృత్యో రన్తిక న్నీత ఏవ। తమా హరామి నిర్ఋతే రుపస్థా దస్పార్షమేనం శతశారదాయ॥**

⇨ **సహస్రాక్షేణ శతశారదేన శతాయుషా హవిషాహార్ష మేనమ్। శతం యథేమం శరదో నయాతీన్ద్రో విశ్వస్య దురితస్య పారమ్॥**

⇨ **శత ఞ్జీవ శరదో వర్ధమాన శ్శతం హేమన్తా ఞ్ఛతము వసన్తాన్। శత మిన్ద్రాగ్నీ సవితా బృహస్పతి శ్శతాయుషా హవిషేమం పునర్దుః॥**

⇨ **ఆహార్ష న్త్వావిద న్త్వా పున రాగాః పునర్నవ। సర్వాఙ్గ సర్వ న్తే చక్షు స్సర్వ మాయుశ్చ తే విదమ్॥**

(ఋ సం 8 – 8 -21) అక్షీభ్యాన్త ఇతి షళర్చస్య సూక్తస్య, వివృహా కాశ్యప ఋషిః, యక్ష్మనాశనో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **అక్షీభ్యా న్తే నాసికాభ్యా ఙ్కర్ణాభ్యా ఞ్ఛుబుకా దధి। యక్ష్మం శీర్షణ్యం మస్తిష్కా జ్జిహ్వాయా వి వృహామి తే॥**

⇨ గ్రీవాభ్య స్త ఉష్ణిహాభ్యః కీకసాభ్యో అనూక్యాత్। యక్ష్మ న్దోషణ్య1(అ)మంసాభ్యాం బాహుభ్యాం వి వృహామి తే॥

⇨ ఆన్త్రేభ్య స్తే గుదాభ్యో వనిష్ఠో ర్హృదయా దధి। యక్ష్మం మతస్నాభ్యాం యక్నః ప్లాశిభ్యో వి వృహామి తే॥

⇨ ఊరుభ్యా న్తే అష్ఠీవద్భ్యాం పార్ష్ణిభ్యాం ప్రపదాభ్యామ్। యక్ష్మం శ్రోణిభ్యాం భాసదా ద్భంససో వి వృహామి తే॥

⇨ మేహనా ద్వనఙ్కరణా ల్లోమభ్య స్తే నఖేభ్యః। యక్ష్మం సర్వస్మా దాత్మన స్తమిదం వి వృహామి తే॥

⇨ అఙ్గాదఙ్గా ల్లోమ్నోలోమ్నో జాతం పర్వణి పర్వణి। యక్ష్మం సర్వస్మా దాత్మన స్తమిదం వి వృహామి తే॥

56. ఋషభ సూక్తమ్ (శత్రు వినాశార్థం)

(ఋ సం 8 – 8 – 24) ఋషభం మేతి పశ్చర్చస్య సూక్తస్య, ఋషభో వైరాజ ఋషిః, సపత్నఘ్నో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః, అన్త్యా మహాపఙ్క్తిః.

⇨ ఋషభం మా సమానానాం సపత్నానాం విషాసహిమ్। హన్తారం శత్రూణా ఙ్కృధి విరాజ ఙ్గోపతి ఙ్గవామ్॥

⇨ అహ మస్మి సపత్నహేన్ద్ర ఇవారిష్టో అక్షతః। అధ స్సపత్నా మే పదో రిమే సర్వే అభిష్ఠితాః॥

⇨ అత్రైవ వోఽపి నహ్య మ్యుభే ఆర్త్నీ ఇవ జ్యయా। వాచస్పతే నిషేధేమా న్యథా మదధరం వదాన్॥

⇨ అభిభూ రహ మాగమం విశ్వకర్మేణ ధామ్నా। ఆ వ శ్చిత్త మావో వ్రత మావోఽహం సమితి స్దదే॥

⇨ యోగక్షేమం వ ఆదాయాఽహం భూయాస ముత్తమ ఆ వో మూర్ధాన మక్రమీమ్।

⇨ అధస్పదాన్మ ఉద్వదత మణ్డూకా ఇవోదకా న్మణ్డూకా ఉదకాదివ॥

వక్ష్యమాణ పవమాన మన్త్రాః, శివాభిషేచనే, విష్ణుప్రీతయే, హనుమత్ప్రీతయే చ భక్తైః పారాయణే వినియుజ్యన్తే। సమస్తపాప క్షయార్థా ఇతి విశ్రుతా ఇమే మన్త్రాః, సోమ యాగే, సోమస్య శుద్ధౌ, అభిషవే చ వినియుజ్యమానత్వేన యాజ్ఞికేషు ప్రసిద్ధాః।

57. అథ పవమానమ్

॥అథ ప్రథమోఽధ్యాయః॥ (ఋ.సం.మం 9. సూ 1)

⇨ 1) స్వాదిష్ఠయా మదిష్ఠయా పవస్వ సోమ ధారయా। ఇన్ద్రాయ పాతవే సుతః॥

⇨ 2) రక్షోహా విశ్వచర్షణి రభి యోని మయోహతమ్। ద్రుణా సధస్థ మాసదత్॥

⇨ 3) వరివోధాతమో భవ మంహిష్ఠో వృత్రహన్తమః। పర్షి రాధో మఘోనామ్॥

⇨ 4) అభ్యర్ష మహానా న్దేవానాం వీతి మన్ధసా। అభి వాజ ముత శ్రవః॥

⇨ 5) త్వామచ్ఛా చరామసి తదిదర్థ న్దివేదివే। ఇన్దో త్వే న ఆశసః॥

⇨ 6) పునాతి తే పరిస్రుతం సోమం సూర్యస్య దుహితా। వారేణ శశ్వతా తనా॥

⇨ 7) తమీ మణ్వీ స్సమర్య ఆ గృభ్ణన్తి యోషణో దశ। స్వసారః పార్యే దివి॥

⇨ 8) తమీం హిన్వ న్త్యగ్రువో ధమన్తి బాకుర న్దృతిమ్। త్రిధాతు వారణం మధు॥

⇨ 9) అభీ3(ఈ)మ మఘ్న్యా ఉత శ్రీణన్తి ధేనవ శ్శిశుమ్। సోమ మిన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ 10) అస్యే దిన్ద్రో మదేష్వా విశ్వా వృత్రాణి జిఘ్నతే। శూరో మఘా చ మంహతే॥

⇨ 11) పవస్వ దేవవీ రతి పవిత్రం సోమ రంహ్యా। ఇన్ద్ర మిన్దో వృషా విశ॥

⇨ 12) ఆ వచ్యస్వ మహి ప్సరో వృషేన్దో ద్యుమ్నవత్తమః।ఆ యోని స్ధర్ణసి స్సదః।।

⇨ 13) అధుక్షత ప్రియం మధు ధారా సుతస్య వేధసః। అపో వసిష్ట సుక్రతుః।।

⇨ 14) మహాన్త న్త్వా మహీ రన్వాపో అర్షన్తి సిన్ధవః। యద్గోభి ర్వాసయిష్యసే।।

⇨ 15) సముద్రో అప్సు మామృజే విష్టమ్భో ధరుణో దివః। సోమః పవిత్రే అస్మయుః।।

⇨ 16) అచిక్రద ద్వృషా హరి ర్మహా న్మిత్రో న దర్శతః। సం సూర్యేణ రోచతే।।

⇨ 17) గిరస్త ఇన్ద ఓజసా మర్మృజ్యన్తే అపస్యువః। యాభి ర్మదాయ శుమ్భసే।।

⇨ 18) త న్త్వా మదాయ ఘృష్వయ ఉ లోకకృత్ను మీమహే। తవ ప్రశస్తయో మహీః।।

⇨ 19) అస్మభ్య మిన్ద విన్ద్రయు ర్మధ్వః పవస్వ ధారయా। పర్జన్యో వృష్టిమాం ఇవ।।

⇨ 20) గోషా ఇన్దో నృషా అస్యశ్వసా వాజసా ఉత। ఆత్మా యజ్ఞస్య పూర్వ్యః।।

⇨ 21) ☞ ఏష దేవో అమర్త్యః పర్ణవీ రివ దీయతి। అభి ద్రోణా న్యాసదమ్।।

⇨ 22) ఏష దేవో విపా కృతోఽతి హ్వరాంసి ధావతి। పవమానో అదాభ్యః।।

⇨ 23) ఏష దేవో విపన్యుభిః పవమాన ఋతాయుభిః। హరి ర్వాజాయ మృజ్యతే॥

⇨ 24) ఏష విశ్వాని వార్యా శూరో యన్నివ సత్వభిః। పవమాన స్సిషాసతి॥

⇨ 25) ఏష దేవో రథర్యతి పవమానో దశస్యతి। ఆవి ష్కృణోతి వగ్వనుమ్॥

⇨ 26) ఏష విప్రై రభిష్టుతోఽపో దేవో వి గాహతే। దధ ద్రత్నాని దాశుషే॥

⇨ 27) ఏష దివం వి ధావతి తిరో రజాంసి ధారయా। పవమానః కనిక్రదత్॥

⇨ 28) ఏష దివం వ్యాసర త్తిరో రజాం స్యస్పృతః। పవమాన స్స్వధ్వరః॥

⇨ 29) ఏష ప్రత్నేన జన్మనా దేవో దేవేభ్య స్సుతః। హరిః పవిత్రే అర్షతి॥

⇨ 30) ఏష ఉ స్య పురువ్రతో జజ్ఞానో జనయ న్నిషః। ధారయా పవతే సుతః॥

⇨ 31) సనా చ సోమ జేషి చ పవమాన మహి శ్రవః। అథా నో వస్యసస్కృధి॥

⇨ 32) సనా జ్యోతి స్సనా స్వ(అ)ర్విశ్వా చ సోమ సౌభగా। అథా నో వస్యసస్కృధి॥

⇨ 33) సనా దక్ష ముత క్రతు మప సోమ మృధో జహి। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 34) పవీతారః పునీతన సోమ మిన్ద్రాయ పాతవే। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 35) త్వం సూర్యే న ఆ భజ తవ క్రత్వా తవోతిభిః। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 36) తవ క్రత్వా తవోతిభి ర్జ్యోక్పశ్యేమ సూర్యమ్। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 37) అభ్యర్‌ష స్వాయుధ సోమ ద్విబర్‌హసం రయిమ్। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 38) అభ్య(అ)ర్‌షానపచ్యుతో రయిం సమత్సు సాసహిః। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 39) త్వాం యజ్ఞై రవీవృధ న్పవమాన విధర్మణి। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 40) రయి న్న శ్చిత్ర మశ్విన మిన్దో విశ్వాయు మా భర। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 41) సమిద్ధో విశ్వత స్పతిః పవమానో వి రాజతి। ప్రీణ న్వృషా కనిక్రదత్॥

(సమిద్ధోగ్నిః పవమానః)

⇨ 42) తనూనపా త్పవమాన శ్శృఙ్గే శిశానో అర్‌షతి। అన్తరిక్షేణ రారజత్॥

(తనూనపాదగ్నిః పవమానః)

⇨ 43) ఈళేన్యః పవమానో రయి ర్వి రాజతి ద్యుమాన్। మధో ర్ధారాభి రోజసా॥

(ఇళోగ్నిః పవమానః)

⇨ 44) బర్‌హిః ప్రాచీన మోజసా పవమాన స్స్తృణన్ హరిః। దేవేషు దేవ ఈయతే॥ (బర్హిరగ్నిః పవమానః)

⇨ 45) ఉదాత్తై ర్జిహతే బృహ ద్ద్వారో దేవీర్ హిరణ్యయీః। పవమానేన సుష్టుతాః॥ (ద్వారోదేవీరగ్నిః పవమానః

⇨ 46) సుశిల్పే బృహతీ మహీ పవమానో వృషణ్యతి। నక్తోషాసా న దర్శతే॥

(ఉషానసానక్తాగ్నిః పవమానః)

⇨ 47) ఉభా దేవా నృచక్షసా హోతారా దైవ్యా హువే। పవమాన ఇన్ద్రో వృషా॥

(దైవ్యా హోతారా ప్రచేతసాగ్నిః పవమానః

48) భారతీ పవమానస్య సరస్వతీళా మహీ। ఇమ న్నో యజ్ఞమా గమ న్తిస్రో దేవీ స్సుపేశసః॥ (తిస్రో దేవ్య స్సరస్వతీళాభారత్యోగ్నిః పవమానః)

49) త్వష్టార మగ్రజా ఙ్గోపాం పురోయావాన మా హువే। ఇన్దు రిన్ద్రో వృషా హరిః పవమానః ప్రజాపతిః॥ (త్వష్టాఽగ్నిః పవమానః)

50) వనస్పతిం పవమాన మధ్వా సమఙ్గ్ధి ధారయా। సహస్రవల్శం హరితం భ్రాజమానం హిరణ్యయమ్॥ (వనస్పతిరగ్నిః పవమానః)

51) విశ్వే దేవా స్స్వాహాకృతిం పవమానస్యా ఽఽగత। వాయు ర్బృహస్పతి స్సూర్యోఽగ్ని రిన్ద్ర స్సజోషసః॥ (స్వాహాకృతి రగ్నిః పవమానః)

⇨ 52) మన్ద్రయా సోమ ధారయా వృషా పవస్వ దేవయుః। అవ్యో వారే ష్వస్మయుః॥

⇨ 53) అభి త్యం మద్యం మద మిన్ద విన్ద్ర ఇతి క్షర। అభి వాజినో అర్వతః॥

⇨ 54) అభి త్యం పూర్వ్యం మదం సువానో అర్ష పవిత్ర ఆ। అభి వాజ ముత శ్రవః॥

⇨ 55) అను ద్రప్సాస ఇన్దవ ఆపో న ప్రవతాసరన్న్। పునానా ఇన్ద్ర మాశత॥

⇨ 56) యమత్యమివ వాజినం మృజన్తి యోషణో దశ। వనే క్రీళన్త మత్యవిమ్॥

⇨ 57) త జ్గోభి ర్వృషణం రసం మదాయ దేవవీతయే। సుతం భరాయ సం సృజ॥

⇨ 58) దేవో దేవాయ ధారయేన్ద్రాయ పవతే సుతః। పయో యదస్య పీపయత్॥

⇨ 59) ఆత్మా యజ్ఞస్య రంహ్యా సుష్వాణః పవతే సుతః। ప్రత్న న్ని పాతి కావ్యమ్॥

⇨ 60) ఏవా పునాన ఇన్ద్రయు ర్మదం మదిష్ఠ వీతయే। గుహా చిద్దధిషే గిరః॥

⇨ 61) అసృగ్ర మిన్దవః పథా ధర్మ న్నృతస్య సుశ్రియః। విదానా అస్య యోజనమ్॥

⇨ 62) ప్ర ధారా మధ్వో అగ్రియో మహీ రపో వి గాహతే। హవిర్హవిష్షు వన్ద్యః॥

⇨ 63) ప్ర యుజో వాచో అగ్రియో వృషాऽవ చక్రద ద్వనే। సద్మాభి సత్యో అధ్వరః॥

⇨ 64) పరి యత్కావ్యా కవి ర్నృమ్ణా వసానో అర్షతి। స్వర్వాజీ సిషాసతి॥

⇨ 65) పవమానో అభి స్పృధో విశో రాజేవ సీదతి। యదీ మృణ్వన్తి వేధసః॥

⇨ 66) అవ్యో వారే పరి ప్రియో హరి ర్వనేషు సీదతి। రేభో వనుష్యతే మతీ॥

⇨ 67) స వాయు మిన్ద్ర మశ్వినా సాకం మదేన గచ్ఛతి। రణా యో అస్య ధర్మభిః।

⇨ 68) ఆ మిత్రావరుణా భగం మధ్వః పవన్త ఊర్మయః। విదానా అస్య శక్మభిః॥

⇨ 69) అస్మభ్యం రోదసీ రయిం మధ్వో వాజస్య సాతయే। శ్రవో వసూని సఞ్జితమ్॥

⇨ 70) ఏతే సోమా అభి ప్రియ మిన్ద్రస్య కామ మక్షరన్। వర్ధన్తో అస్య వీర్యమ్॥

⇨ 71) పునానాస శ్చమూషదో గచ్ఛన్తో వాయు మశ్వినా। తే నో ధాన్తు సువీర్యమ్॥

⇨ 72) ఇన్ద్రస్య సోమ రాధసే పునానో హార్ది చోదయ। ఋతస్య యోని మాసదమ్॥

⇨ 73) మృజన్తి త్వా దశ క్షిపో హిన్వన్తి సప్త ధీతయః। అను విప్రా అమాదిషుః॥

⇨ 74) దేవేభ్య స్త్వా మదాయ కం సృజాన మతి మేష్యః। సజ్గోభి ర్వాసయామసి॥

⇨ 75) పునానః కలశేష్వా వస్త్రాణ్యరుషో హరిః। పరి గవ్యాన్యవ్యత॥

⇨ 76) మఘోన ఆ పవస్వ నో జహి విశ్వా అప ద్విషః। ఇన్దో సఖాయ మావిశ॥

⇨ 77) వృష్టి న్దివః పరి స్రవ ద్యుమ్నం పృథివ్యా అధి। సహో న స్సోమ పృత్సు ధాః॥

⇨ 78) నృచక్షస న్త్వా వయ మిన్ద్రపీతం స్వర్విదమ్। భక్షీమహి ప్రజా మిషమ్॥

⇨ 79) పరి ప్రియా దివః కవి ర్వయాంసి నప్త్యోర్హితః। సువానో యాతి కవిక్రతుః॥

⇨ 80) ప్రప్ర క్షయాయ పన్యసే జనాయ జుష్టో అద్రుహే। వీత్యర్ష చనిష్ఠయా॥

⇨ 81) స సూను ర్మాతరా శుచి ర్జాతో జాతే అరోచయత్। మహా న్మహీ ఋతావృధా॥

⇨ 82) స సప్త ధీతిభిర్హితో నద్యో అజిన్వ దద్రుహః। యా ఏక మక్షి వావృధుః॥

⇨ 83) తా అభి సన్త మస్తృతం మహే యువాన మా దధుః। ఇన్దు మిన్ద్ర తవ వ్రతే॥

⇨ 84) అభి వహ్ని రమర్త్య స్సప్త పశ్యతి వావహిః। క్రివి ర్దేవీ రతర్పయత్॥

⇨ 85) అవా కల్శేషు నః పుమ స్తమాంసి సోమ యోధ్యా| తాని పునాన జఙ్ఘనః||

⇨ 86) నూ నవ్యసే నవీయసే సూక్తాయ సాధయా పథః| ప్రత్నవ ద్రోచయా రుచః||

⇨ 87) పవమాన మహి శ్రవో గామశ్వం రాసి వీరవత్| సనా మేధాం సనా స్వః||

⇨ 88) ప్ర స్వానాసో రథాఇవార్వన్తో న శ్రవస్యవః| సోమాసో రాయే అక్రముః||

⇨ 89) హిన్వానాసో రథాఇవ దధన్విరే గభస్త్యోః| భరాసః కారిణా మివ||

⇨ 90) రాజానో న ప్రశస్తిభి స్సోమాసో గోభి రజ్ఞతే| యజ్ఞో న సప్త ధాతృభిః||

⇨ 91) పరి సువానాస ఇన్దవో మదాయ బర్హణా గిరా| సుతా అర్షన్తి ధారయా||

⇨ 92) ఆపానాసో వివస్వతో జనన్త ఉషసో భగమ్| సూరా అణ్వం వి తన్వతే||

⇨ 93) అప ద్వారా మతీనాం ప్రత్నా ఋణ్వన్తి కారవః| వృష్ణో హరస ఆయవః||

⇨ 94) సమీచీనాస ఆసతే హోతార స్సప్తజామయః| పద మేకస్య పిప్రతః||

⇨ 95) నాభా నాభిన్న ఆ దదే చక్షుశ్చి త్సూర్యే సచా| కవే రపత్యమా దుహే||

⇨ 96) అభి ప్రియా దివస్పద మధ్వర్యుభి ర్గుహా హితమ్| సూరః పశ్యతి చక్షసా||

⇨ 97) ఉపాస్మై గాయతా నరః పవమానా యేన్దవే। అభి దేవాం ఇయక్షతే॥

⇨ 98) అభి తే మధునా పయో౽థర్వాణో అశిశ్రయుః। దేవ న్దేవాయ దేవయు॥

⇨ 99) స నః పవస్వ శఙ్గవే శ ఞ్జనాయ శమర్వతే। శం రాజ న్నోషధీభ్యః॥

⇨ 100) బభ్రవే ను స్వతవసే౽రుణాయ దివిస్పృశే। సోమాయ గాథ మర్చత॥

⇨ 101) హస్తచ్యుతేభి రద్రిభి స్సుతం సోమం పునీతన। మధావా ధావతా మధు॥

⇨ 102) నమసేదుప సీదత దధ్నే దభి శ్రీణీతన। ఇన్దు మిన్ద్రే దధాతన॥

⇨ 103) అమిత్రహా విచర్షణిః పవస్వ సోమ శఙ్గవే। దేవేభ్యో అనుకామకృత్॥

⇨ 104) ఇన్ద్రాయ సోమ పాతవే మదాయ పరి షిచ్యసే। మనశ్చి న్మనసస్పతిః॥

⇨ 105) పవమాన సువీర్యం రయిం సోమ రిరీహి నః। ఇన్ద విన్ద్రేణ నో యుజా॥

⇨ 106) సోమా అసృగ్ర మిన్దవ స్సుతా ఋతస్య సాదనే। ఇన్ద్రాయ మధుమత్తమాః॥

⇨ 107) అభి విప్రా అనూషత గావో వత్స న్న మాతరః। ఇన్ద్రం సోమస్య పీతయే॥

⇨ 108) మదచ్యుత్క్షేతి సాదనే సిన్ధో రూర్మా విపశ్చిత్। సోమో గౌరీ అధి శ్రితః॥

⇨ 109) దివో నాభా విచక్షణోఽవ్యో వారే మహీయతే। సోమో య స్సుక్రతుః కవిః॥

⇨ 110) య స్సోమః కలశేష్వా అన్తః పవిత్ర ఆహితః। తమిన్దుః పరి షస్వజే॥

⇨ 111) ప్ర వాచ మిన్దు రిష్యతి సముద్రస్యాధి విష్టపి। జిన్వ న్కోశం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 112) నిత్యస్తోత్రో వనస్పతి ర్ధీనా మన్త స్సబర్దుఘః। హిన్వానో మానుషా యుగా॥

⇨ 113) అభి ప్రియా దివస్పదా సోమో హిన్వానో అర్షతి। విప్రస్య ధారయా కవిః॥

⇨ 114) ఆ పవమాన ధారయ రయిం సహస్రవర్చసమ్। అస్మే ఇన్దో స్వాభువమ్॥

ఇతి ప్రథమోఽధ్యాయః।

అథ ద్వితీయోఽధ్యాయః

⇨ 115) సోమః పునానో అర్షతి సహస్రధారో అత్యవిః। వాయో రిన్ద్రస్య నిష్కృతమ్॥

⇨ 116) పవమాన మవస్యవో విప్ర మభి ప్ర గాయత। సుష్వాణ న్దేవవీతయే ॥

⇨ 117) పవన్తే వాజసాతయే సోమా స్సహస్రపాజసః। గృణానా దేవవీతయే॥

⇨ 118) ఉత నో వాజసాతయే పవస్వ బృహతీ రిషః। ద్యుమ దిన్దో సువీర్యమ్॥

⇨ 119) తే న స్సహస్రిణం రయిం పవన్తామా సువీర్యమ్। సువానా దేవాస ఇన్దవః॥

⇨ 120) అత్యా హియానా న హేతృభి రసృగ్రం వాజసాతయే। వి వార మవ్య మాశవః॥

⇨ 121) వాశ్రా అర్షన్తీన్దవోఽభి వత్స న్న ధేనవః। దధన్విరే గభస్త్యోః॥

⇨ 122) జుష్ట ఇన్ద్రాయ మత్సరః పవమాన కనిక్రదత్। విశ్వా అప ద్విషో జహి॥

⇨ 123) అపఘ్నన్తో అరావ్ణః పవమానా స్స్వర్దృశః। యోనా వృతస్య సీదత॥

⇨ 124) పరి ప్రాసిష్యద త్కవి స్సిన్ధో రూర్మా వధి శ్రితః। కారం బిభ్ర త్పురుస్పృహమ్॥

⇨ 125) గిరా యదీ సబన్ధవః పఞ్చ వ్రాతా అపస్యవః। పరిష్కృణ్వన్తి ధర్ణసిమ్॥

⇨ 126) ఆదస్య శుష్మిణో రసే విశ్వే దేవా అమత్సత। యదీ గోభి ర్వసాయతే॥

⇨ 127) నిరిణానో వి ధావతి జహ చ్ఛర్యాణి తాన్వా। అత్రా స ఙ్జైఘ్ను తే యుజా॥

⇨ 128) నప్తీభి ర్యో వివస్వత శ్శుభ్రో న మామృజే యువా। గాః కృణ్వానో న నిర్ణిజమ్॥

⇨ 129) అతి శ్రితీ తిరశ్చతా గవ్యా జిగా త్యణ్వ్యా। వగ్ను మియర్తి యం విదే॥

⇨ 130) అభి క్షిప స్సమగ్మత మర్జయన్తీ రిషస్పతిమ్। పృష్ఠా గృభ్ణత వాజినః॥

⇨ 131) పరి దివ్యాని మర్మృశ ద్విశ్వాని సోమ పార్థివా। వసూని యాహ్యస్మయుః॥

⇨ 132) ☞ఏష ధియా యాత్యణ్వ్యా శూరో రథేభి రాశుభిః। గచ్ఛన్నిన్ద్రస్య నిష్కృతమ్॥

⇨ 133) ఏష పురూ ధియాయతే బృహతే దేవతాతయే। యత్రామృతాస ఆసతే॥

⇨ 134) ఏష హితో వి నీయతేఽన్త శ్శుభ్రావతా పథా। యదీ తుఞ్జన్తి భూర్ణయః॥

⇨ 135) ఏష శృఙ్గాణి దోధువ చ్ఛిశీతే యూథ్యో3(ఓ)వృషా। నృమ్ణా దధాన ఓజసా॥

⇨ 136) ఏష రుక్మిభి రీయతే వాజీ శుభ్రేభి రంశుభిః। పతి స్సిన్ధూనాం భవన్॥

⇨ 137) ఏష వసూని పిబ్దనా పరుషా యయివాం అతి। అవ శాదేషు గచ్ఛతి॥

⇨ 138) ఏతం మృజన్తి మర్జ్య ముప ద్రోణే ష్వాయవః। ప్రచక్రాణం మహీ రిషః॥

⇨ 139) ఏతము త్య న్దశ క్షిపో మృజన్తి సప్త ధీతయః। స్వాయుధం మదిన్తమమ్॥

⇨ 140) ప్ర తే సోతార ఓణ్యో3(ఓ)రసం మదాయ ఘృష్వయే। సర్గో న తక్త్యేతశః॥

⇨ 141) క్రత్వా దక్షస్య రథ్య మపో వసాన మన్ధసా। గోషా మణ్వేషు సశ్చిమ॥

⇨ 142) అనప్త మప్సు దుష్టరం సోమం పవిత్ర ఆ సృజ। పునీహీన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ 143) ప్ర పునానస్య చేతసా సోమః పవిత్రే అర్షతి। క్రత్వా సధస్థ మాసదత్॥

⇨ 144) ప్ర త్వా నమోభి రిన్దవ ఇన్ద్ర సోమా అసృక్షత। మహే భరాయ కారిణః॥

⇨ 145) పునానో రూపే అవ్యయే విశ్వా అర్షన్నభి శ్రియః। శూరో న గోషు తిష్ఠతి॥

⇨ 146) దివో న సాను పిప్యుషీ ధారా సుతస్య వేధసః। వృథా పవిత్రే అర్షతి॥

⇨ 147) త్వం సోమ విపశ్చిత న్తనా పునాన ఆయుషు। అవ్యో వారం వి ధావసి॥

⇨ 148) ప్ర నిమ్నేనేవ సిన్ధవో ఘ్నన్తో వృత్రాణి భూర్ణయః। సోమా అసృగ్రమాశవః॥

⇨ 149) అభి సువానాస ఇన్దవో వృష్టయః పృథివీమివ। ఇన్ద్రం సోమాసో అక్షరన్॥

⇨ 150) అత్యూర్మి ర్మత్సరో మద స్సోమᳶ పవిత్రే అర్షతి। విఘ్న న్రక్షాంసి దేవయుః॥

⇨ 151) ఆ కలశేషు ధావతి పవిత్రే పరి షిచ్యతే। ఉక్థై ర్యజ్ఞేషు వర్ధతే॥

⇨ 152) అతి త్రీ సోమ రోచనా రోహ న్న భ్రాజసే దివమ్। ఇష్ణ (2) న్త్సూర్య న్న చోదయః॥

⇨ 153) అభి విప్రా అనూషత మూర్ధన్ యజ్ఞస్య కారవః। దధానా శ్చక్షసి ప్రియమ్॥

⇨ 154) తము త్వా వాజిన న్నరో ధీభి ర్విప్రా అవస్యవః। మృజన్తి దేవతాతయే॥

⇨ 155) మధో ర్ధారా మను క్షర తీవ్ర స్సధస్థ మాసదః। చారుర్ ఋతాయ పీతయే॥

⇨ ☞ 156) పరి సువానో గిరిష్ఠాᳶ పవిత్రే సోమో అక్షాః। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 157) త్వం విప్రస్త్వ ఙ్కవి ర్మధు ప్ర జాత మన్ధసః। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 158) తవ విశ్వే సజోషసో దేవాసᳶ పీతి మాశత। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 159) ఆ యో విశ్వాని వార్యా వసూని హస్తయో ర్దధే। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 160) య ఇమే రోదసీ మహీ సం మాతరేవ దోహతే। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 161) పరి యో రోదసీ ఉభే సద్యో వాజేభి రర్షతి। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 162) స శుష్మీ కలశేష్వా పునానో అచిక్రదత్। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 163) యత్సోమ చిత్ర ముక్థ్య న్దివ్యం పార్థివం వసు। తన్నః పునాన ఆ భర॥

⇨ 164) యువం హి స్థ స్స్వర్పతీ ఇన్ద్రశ్చ సోమ గోపతీ। ఈశానా పిప్యత న్ధియః॥

⇨ 165) వృషా పునాన ఆయుషు స్తనయ న్నధి బర్హిషి। హరి స్సన్యోని మాసదత్॥

⇨ 166) అవావశన్త ధీతయో వృషభ స్యాధి రేతసి। సూనో ర్వత్సస్య మాతరః॥

⇨ 167) కువి ద్వృషణ్యన్తీభ్యః పునానో గర్భ మాదధత్। యా శ్శుక్ర న్దుహతే పయః॥

⇨ 168) ఉప శిక్షా పతస్థుషో భియస మా ధేహి శత్రుషు। పవమాన విదా రయిమ్॥

⇨ 169) నిశత్రో స్సోమ వృష్ణ్యన్ని శుష్మ న్ని వయస్తిర। దూరే వా సతో అన్తి వా॥

⇨ 170) ప్ర కవి ర్దేవవీతయేఽవ్యో వారేభి రర్షతి। సాహ్వాన్ విశ్వా అభి స్పృధః॥

⇨ 171) స హి ష్మా జరితృభ్య ఆ వాజ గ్గోమన్త మిన్వతి। పవమాన స్స్వహాస్రిణమ్॥

⇨ 172) పరి విశ్వాని చేతసా మృశసే పవసే మతీ। స న స్సోమ శ్రవో విదః॥

⇨ 173) అభ్యర్ష బృహ ద్యశో మఘవద్భ్యో ధ్రువం రయిమ్। ఇషం స్తోతృభ్య ఆ భర॥

⇨ 174) త్వం రాజేవ సువ్రతో గిర స్సోమా వివేశిథ। పునానో వహ్నే అద్భుత॥

⇨ 175) స వహ్ని రప్సు దుష్టరో మృజ్యమానో గభస్త్యోః। సోమ శ్చమూషు సీదతి॥

⇨ 176) క్రీళు ర్మఖో న మంహాయుᳶ పవిత్రం సోమ గచ్ఛసి। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్॥

⇨ 177) ఏతే ధావన్తీన్దవ స్సోమా ఇన్ద్రాయ ఘృష్వయః। మత్సరాస స్స్వర్విదః॥

⇨ 178) ప్రవృణ్వన్తో అభియుజ స్సుష్వయే వరివోవిదః। స్వయం స్తోత్రే వయస్కృతః॥

⇨ 179) వృథా క్రీళన్త ఇన్దవ స్సధస్థ మభ్యేక మిత్। సిన్ధో రూర్మా వ్యక్షరన్॥

⇨ 180) ఏతే విశ్వాని వార్యా పవమానాస ఆశత। హితా న సప్తయో రథే॥

⇨ 181) ఆస్మి న్పిశఙ్గ మిన్దవో దధాతా వేన మాదిశే। యో అస్మభ్య మరావా॥

⇨ 182) ఋభు ర్న రథ్య న్నవ న్దధాతా కేత మాదిశే। శుక్రాః పవధ్వ మర్ణసా॥

⇨ 183) ఏత ఉ త్యే అవీవశ న్కాష్ఠాం వాజినో అక్రత। సతః ప్రాసావిషు ర్మతిమ్॥

⇨ 184) ఏతే సోమాస ఆశవో రథాఇవ ప్ర వాజినః। సర్గా స్సృష్టా అహేషత॥

⇨ 185) ఏతే వాతాఇవోరవః పర్జన్యస్యేవ వృష్టయః। అగ్నేరివ భ్రమా వృథా॥

⇨ 186) ఏతే పూతా విపశ్చిత స్సోమాసో దధ్యాశిరః। విపా వ్యానశు ర్ధియః॥

⇨ 187) ఏతే మృష్టా అమర్త్యా స్ససృవాంసో న శశ్రముః। ఇయక్షన్తః పథో రజః॥

⇨ 188) ఏతే పృష్ఠాని రోదసో ర్విప్రయన్తో వ్యానశుః। ఉతేద ముత్తమం రజః॥

⇨ 189) తన్తు న్తన్వాన ముత్తమ మను ప్రవత ఆశత। ఉతేద ముత్తమాయ్యమ్॥

⇨ 190) త్వం సోమ పణిభ్య ఆ వసు గవ్యాని ధారయః। తత న్తన్తు మచిక్రదః॥

⇨ 191) సోమా అసృగ్ర మాశవో మధో ర్మదస్య ధారయా। అభి విశ్వాని కావ్యా॥

⇨ 192) అను ప్రత్నాస ఆయవః పద న్నవీయో అక్రముః। రుచే జనన్త సూర్యమ్॥

⇨ 193) ఆ పవమాన నో భరాఽర్యో అదాశుషో గయమ్। కృధి ప్రజావతీ రిషః॥

⇨ 194) అభి సోమాస ఆయవః పవన్తే మద్యం మదమ్। అభి కోశం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 195) సోమో అర్షతి ధర్ణసి ర్దధాన ఇన్ద్రియం రసమ్। సువీరో అభిశస్తిపాః॥

⇨ 196) ఇన్ద్రాయ సోమ పవసే దేవేభ్య స్సధమాద్యః। ఇన్దో వాజం సిషాససి।।

⇨ 197) అస్య పీత్వా మదానా మిన్ద్రో వృత్రా ణ్యప్రతి। జఘాన జఘనచ్చ ను।।

⇨ 198) ప్ర సోమాసో అధన్విషుః పవమానాస ఇన్దవః। శ్రీణానా అప్సు మృఞ్జత।।

⇨ 199) అభి గావో అధన్విషు రాపో న ప్రవతా యతీః। పునానా ఇన్ద్ర మాశత।।

⇨ 200) ప్ర పవమాన ధన్వసి సోమేన్ద్రాయ పాతవే। నృభి ర్యతో వి నీయసే।।

⇨ 201) త్వం సోమ నృమాదనః పవస్వ చర్షణీసహే। సస్ని ర్యో అనుమాద్యః।।

⇨ 202) ఇన్దో యదద్రిభి స్సుతః పవిత్రం పరిధావసి। అర మిన్ద్రస్య ధామ్నే।।

⇨ 203) పవస్వ వృత్రహన్తమోక్థేభి రనుమాద్యః। శుచిః పావకో అద్భుతః।।

⇨ 204) శుచిః పావక ఉచ్యతే సోమ స్సుతస్య మధ్వః। దేవావీ రఘశంసహా।।

⇨ 205) పవస్వ దక్షసాధనో దేవేభ్యః పీతయే హరే। మరుద్భ్యో వాయవే మదః।।

⇨ 206) పవమాన ధియా హితో3(ఓ)భి యోని ఙ్కనిక్రదత్। ధర్మణా వాయుమా విశ।।

⇨ 207) స న్దేవైః శోభతే వృషా కవి ర్యోనా వధి ప్రియః। వృత్రహా దేవవీతమః।।

⇨ 208) విశ్వా రూపాణ్యావిశ న్పునానో యాతి హర్యతః। యత్రామృతాస ఆసతే॥

⇨ 209) అరుషో జనయ న్గిర స్సోమః పవత ఆయుషక్। ఇన్ద్ర జ్గచ్ఛ న్కవిక్రతుః॥

⇨ 210) ఆ పవస్వ మదిన్తమ పవిత్ర న్ధారయా కవే। అర్కస్య యోని మాసదమ్॥

⇨ 211) తమమృక్షన్త వాజిన ముపస్థే అదితే రధి। విప్రాసో అణ్వ్యా ధియా॥

⇨ 212) త జ్గావో అభ్యనూషత సహస్రధార మక్షితమ్। ఇన్దు న్ధర్తారమా దివః॥

⇨ 213) తం వేధాం మేధయాఽహ్య న్పవమాన మధి ద్యవి। ధర్ణసిం భూరిధాయసమ్॥

⇨ 214) తమహ్య న్భురిజో ర్ధియా సంవసానం వివస్వతః। పతిం వాచో అదాభ్యమ్॥

⇨ 215) తం సానా వధి జామయో హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। హర్యతం భూరిచక్షసమ్॥

⇨ 216) త న్త్వా హిన్వన్తి వేధసః పవమాన గిరావృధమ్। ఇన్ద విన్ద్రాయ మత్సరమ్॥

⇨ 217) ఏష కవి రభిష్టుతః పవిత్రే అధి తోశతే। పునానో ఘ్న న్నప స్రిధః।।

⇨ 218) ఏష ఇన్ద్రాయ వాయవే స్వర్జి త్పరి షిచ్యతే। పవిత్రే దక్షసాధనః।।

⇨ 219) ఏష నృభి ర్వి నీయతే దివో మూర్ధా వృషా సుతః। సోమో వనేషు విశ్వవిత్।।

⇨ 220) ఏష గవ్యు రచిక్రద త్పవమానో హిరణ్యయుః। ఇన్దు స్సత్రాజి దస్తృతః।।

⇨ 221) ఏష సూర్యేణ హాసతే పవమానో అధి ద్యవి। పవిత్రే మత్సరో మదః।।

⇨ 222) ఏష శుష్మ్యసిష్యద దన్తరిక్షే వృషా హరిః। పునాన ఇన్దు రిన్ద్రమా।।

⇨ 223) ఏష వాజీ హితో నృభి ర్విశ్వవి న్మనసస్పతిః। అవ్యో వారఁ విధావతి।।

⇨ 224) ఏష పవిత్రే అక్షర త్సోమో దేవేభ్య స్సుతః। విశ్వా ధామా న్యావిశన్।।

⇨ 225) ఏష దేవ శ్శుభాయతేఽధి యోనా వమర్త్యః। వృత్రహా దేవవీతమః।।

⇨ 226) ఏష వృషా కనిక్రద ద్దశభి ర్జామిభి ర్యతః। అభి ద్రోణాని ధావతి।।

⇨ 227) ఏష సూర్య మరోచయ త్పవమానో విచర్షణిః। విశ్వా ధామాని విశ్వవిత్।।

⇨ 228) ఏష శుష్మ్యదాభ్య స్సోమః పునానో అర్షతి। దేవావీ రఘశంసహా।।

⇨ 229) ప్రాస్య ధారా అక్షర న్వృష్ణ స్సుతస్యౌజసా। దేవాఁ అను ప్రభూషతః।।

⇨ 230) సప్తిం మృజన్తి వేధసో గృణన్తః కారవో గిరా। జ్యోతి ర్జజ్ఞాన ముక్థ్యమ్।।

⇨ 231) సుషహా సోమ తాని తే పునానాయ ప్రభూవసో। వర్ధా సముద్ర ముక్థ్యమ్॥

⇨ 232) విశ్వా వసూని సఙ్జయ న్పవస్వ సోమ ధారయా। ఇను ద్వేషాంసి సధ్ర్యక్॥

⇨ 233) రక్షా సు నో అరరుష స్స్వనా త్సమస్య కస్య చిత్। నిదో యత్ర ముముచ్మహే॥

⇨ 234) ఏన్దో పార్థివం రయి న్దివ్యం పవస్వ ధారయా। ద్యుమన్తం శుష్మమా భర॥

⇨ 235) ప్రధారా అస్య శుష్మిణో వృథా పవిత్రే అక్షరన్। పునానో వాచ మిష్యతి॥

⇨ 236) ఇన్దుర్ హియాన స్సోతృభి ర్మృజ్యమానః కనిక్రదత్। ఇయర్తి వగ్ను మిన్ద్రియమ్॥

⇨ 237) ఆ న శ్శుష్మ న్నృషాహ్యం వీరవన్తం పురుస్పృహమ్। పవస్వ సోమ ధారయా॥

⇨ 238) ప్ర సోమో అతి ధారయా పవమానో అసిష్యదత్। అభి ద్రోణా న్యాసదమ్॥

⇨ 239) అప్సు త్వా మధుమత్తమం హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 240) సునోతా మధుమత్తమం సోమ మిన్ద్రాయ వజ్రిణే। చారుం శర్ధాయ మత్సరమ్॥

⇨ 241) ప్రసోమాస స్స్వాధ్య(అ౫) పవమానాసో అక్రముః। రయి ఙ్కృణ్వన్తి చేతనమ్॥

⇨ 242) దివ స్పృథివ్యా అధి భవేన్దో ద్యుమ్నవర్ధనః। భవా వాజానాం పతిః॥

⇨ 243) తుభ్యం వాతా అభిప్రియ స్తుభ్య మర్షన్తి సిన్ధవః। సోమ వర్ధన్తి తే మహః॥

⇨ 244) ఆ ప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్ణ్యమ్। భవా వాజస్య సఙ్గథే॥

⇨ 245) తుభ్య ఙ్గావో ఘృతం పయో బభ్రో దుదుహ్ర అక్షితమ్। వర్షిష్ఠే అధి సానవి॥

⇨ 246) స్వాయుధస్య తే సతో భువనస్య పతే వయమ్। ఇన్దో సఖిత్వ ముశ్మసి॥

⇨ 247) ప్ర సోమాసో మదచ్యుత శ్శ్రవసే నో మఘోనః। సుతా విదథే అక్రముః॥

⇨ 248) ఆదీ న్త్రితస్య యోషణో హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 249) ఆదీం హంసో యథా గణం విశ్వస్యా వీవశ న్మతిమ్। అత్యో న గోభి రజ్యతే॥

⇨ 250) ఉభే సోమాఽవచాకశ న్మృగో న తక్తో అర్షసి। సీద న్నృతస్య యోనిమా॥

⇨ 251) అభి గావో అనూషత యోషా జారమివ ప్రియమ్। అగ న్నాజిం యథా హితమ్॥

⇨ 252) అస్మే ధేహి ద్యుమ ద్యశో మఘువద్భ్య శ్చ మహ్యాఞ్చ। సనిం మేధా ముత శ్రవః॥

⇨ 253) ప్ర సోమాసో విపశ్చితోఽపా న్న యన్త్యూర్మయః। వనాని మహిషా ఇవ॥

⇨ 254) అభి ద్రోణాని బభ్రవ శ్శుక్రా ఋతస్య ధారయా। వాజ ఙ్గోమన్త మక్షరన్॥

⇨ 255) సుతా ఇన్ద్రాయ వాయవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। సోమా అర్షన్తి విష్ణవే॥

⇨ 256) తిస్రో వాచ ఉదీరతే గావో మిమన్తి ధేనవః। హరి రేతి కనిక్రదత్॥

⇨ 257) అభి బ్రహ్మీ రనూషత యహ్వీర్ ఋతస్య మాతరః। మర్మృజ్యన్తే దివ శ్శిశుమ్॥

⇨ 258) రాయ స్సముద్రాం శ్చతురోఽస్మభ్యం సోమ విశ్వతః। ఆ పవస్వ సహస్రిణః॥

⇨ 259) ప్ర సువానో ధారయా తనేన్దుర్హిన్వానో అర్షతి। రుజ ద్దృళ్హా వ్యోజసా॥

⇨ 260) సుత ఇన్ద్రాయ వాయవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। సోమో అర్షతి విష్ణవే॥

⇨ 261) వృషాణం వృషభి ర్యతం సున్వన్తి సోమ మద్రిభిః। దుహన్తి శక్మనా పయః॥

⇨ 262) భువ త్త్రితస్య మర్జ్యో భువ దిన్ద్రాయ మత్సరః। సం రూపై రజ్యతే హరిః॥

⇨ 263) అభీ మృతస్య విష్టప స్దుహతే పృశ్నిమాతరః। చారు ప్రియతమం హవిః॥

⇨ 264) సమేన మహ్రుతా ఇమా గిరో అర్షన్తి సస్రుతః। ధేనూ ర్వాశ్రో అవీవశత్॥

⇨ 265) ఆ న॑ః పవస్వ ధారయా పవమాన రయిం పృథుమ్। యయా జ్యోతి ర్విదాసి నః॥

⇨ 266) ఇన్ద్రో సముద్ర మీఙ్ఖయ పవస్వ విశ్వమేజయ। రాయో ధర్తా న ఓజసా॥

⇨ 267) త్వయా వీరేణ వీరవోఽభి ష్యామ పృతన్యతః। క్షరా ణో అభి వార్యమ్॥

⇨ 268) ప్ర వాజ మిన్దు రిష్యతి సిషాస న్వాజసా ఋషిః। వ్రతా విదాన ఆయుధా॥

⇨ 269) త జ్గీర్భి ర్వాచ మీఙ్ఖయం పునానం వాసయామసి। సోమ ఞ్జనస్య గోపతిమ్॥

⇨ 270) విశ్వో యస్య వ్రతే జనో దాధార ధర్మణస్పతేః। పునానస్య ప్రభూవసోః॥

⇨ 271) అసర్జి రథ్యో యథా పవిత్రే చమ్వో స్సుతః। కార్ష్మ న్వాజీ న్యక్రమీత్॥

⇨ 272) స వహ్ని స్సోమ జాగృవి॑ః పవస్వ దేవవీ రతి। అభి కోశం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 273) స నో జ్యోతీంషి పూర్వ్య పవమాన వి రోచయ। క్రత్వే దక్షాయ నో హిను॥

⇨ 274) శుమ్భమాన ఋతాయుభి ర్మృజ్యమానో గభస్త్యోః। పవతే వారే అవ్యయే॥

⇨ 275) స విశ్వా దాశుషే వసు సోమో దివ్యాని పార్థివా। పవతా మాన్తరిక్ష్యా॥

⇨ 276) ఆ దివ స్పృష్ఠ మశ్వయు ర్గవ్యయు స్సోమ రోహసి। వీరయు శ్శవసస్పతే॥

⇨ 277) ☞ స సుతః పీతయే వృషా సోమః పవిత్రే అర్షతి। విఘ్న న్రక్షాంసి దేవయుః॥

⇨ 278) స పవిత్రే విచక్షణో హరి రర్షతి ధర్ణసిః। అభి యోని జ్కనిక్రదత్॥

⇨ 279) స వాజీ రోచనా దివః పవమానో వి ధావతి। రక్షోహా వార మవ్యయమ్॥

⇨ 280) స త్రితస్యాధి సానవి పవమానో అరోచయత్। జామిభి స్సూర్యం సహ॥

⇨ 281) స వృత్రహా వృషా సుతో వరివోవి దదాభ్యః। సోమో వాజమివాసరత్॥

⇨ 282) స దేవః కవినేషితో3(ఽ)భి ద్రోణాని ధావతి। ఇన్దు రిన్ద్రాయ మంహనా॥

⇨ 283) ☞ ఏష ఉ స్య వృషా రథోఽవ్యో వారేభి రర్షతి। గచ్ఛ న్వాజం సహస్రిణమ్॥

⇨ 284) ఏత న్త్రితస్య యోషణో హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 285) ఏత న్త్యం హరితో దశ మర్మృజ్యన్తే అపస్యువః। యాభి ర్మదాయ శుమ్భతే॥

⇨ 286) ఏష స్య మానుషీష్వా శ్యేనో న విక్షు సీదతి। గచ్ఛ ఞ్జారో న యోషితమ్॥

⇨ 287) ఏష స్య మద్యో రసోఽవ చష్టే దివ శ్శిశుః। య ఇన్దు ర్వార మావిశత్॥

⇨ 288) ఏష స్య పీతయే సుతో హరి రర్షతి ధర్ణసిః। క్రన్దన్ యోని మభి ప్రియమ్॥

⇨ 289) ఆశు రర్ష బృహన్మతే పరి ప్రియేణ ధామ్నా। యత్ర దేవా ఇతి బ్రవన్॥

⇨ 290) పరిష్కృణ్వ న్ననిష్కృత ఞ్జనాయ యాతయ న్నిషః। వృష్టి న్దివః పరి స్రవ॥

⇨ 291) సుత ఏతి పవిత్ర ఆ త్విషి న్దధాన ఓజసా। విచక్షాణో విరోచయన్॥

⇨ 292) అయం స యో దివస్పరి రఘుయామా పవిత్ర ఆ। సిన్ధో రూర్మా వ్యక్షరత్॥

⇨ 293) ఆవివాస న్పరావతో అథో అర్వావత స్సుతః। ఇన్ద్రాయ సిచ్యతే మధు॥

⇨ 294) సమీచీనా అనూషత హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। యోనా వృతస్య సీదత॥

⇨ 295) పునానో అక్రమీ దభి విశ్వా మృధో విచర్షణిః। శుమ్భన్తి విప్ర న్ధీతిభిః॥

⇨ 296) ఆ యోని మరుణో రుహ ద్గమ దిన్ద్రం వృషా సుతః। ధ్రువే సదసి సీదతి॥

⇨ 297) నూ నో రయిం మహా మిన్దోఽస్మభ్యం సోమ విశ్వతః। ఆ పవస్వ సహస్రిణమ్॥

⇨ 298) విశ్వా సోమ పవమాన ద్యుమ్నా నీన్దవా భర। విదా స్సహస్రిణీ రిషః॥

⇨ 299) స నః పునాన ఆ భర రయిం స్తోత్రే సువీర్యమ్। జరితు ర్వర్ధయా గిరః॥

⇨ 300) పునాన ఇన్దవా భర సోమ ద్విబర్హసం రయిమ్। వృష న్నిన్ద్రో న ఉక్థ్యమ్॥

⇨ 301) ప్ర యే గావో న భూర్ణయ స్త్వేషా అయాసో అక్రముః। ఘ్నన్తః కృష్ణా మప త్వచమ్॥

⇨ 302) సువితస్య మనామహేఽతి సేతు న్దురావ్యమ్। సాహ్వాంసో దస్యు మవ్రతమ్॥

⇨ 303) శృణ్వే వృష్టేరివ స్వనః పవమానస్య శుష్మిణః। చరన్తి విద్యుతో దివి॥

⇨ 304) ఆ పవస్వ మహీ మిష ఙ్గోమ దిన్దో హిరణ్యవత్। అశ్వావ ద్వాజవ త్సుతః॥

⇨ 305) స పవస్వ విచర్షణ ఆ మహీ రోదసీ పృణ। ఉషా స్సూర్యో న రశ్మిభిః॥

⇨ 306) పరి ణ శ్శర్మయన్త్యా ధారయా సోమ విశ్వతః। సరా రసేవ విష్టపమ్॥

⇨ 307) జనయ న్రోచనా దివో జనయ న్నప్సు సూర్యమ్। వసానో గా అపో హరిః॥

⇨ 308) ఏష ప్రత్నేన మన్మనా దేవో దేవేభ్య స్పరి। ధారయా పవతే సుతః॥

⇨ 309) వావృధానాయ తూర్వయే పవన్తే వాజసాతయే। సోమాః స్సహస్రపాజసః॥

⇨ 310) దుహాన ప్రత్నమి త్పయః పవిత్రే పరి షిచ్యతే। క్రన్ద న్దేవాఀ అజీజనత్॥

⇨ 311) అభి విశ్వాని వార్యాఽభి దేవాఀ ఋతావృధః। సోమః పునానో అర్షతి॥

⇨ 312) గోమన్న స్సోమ వీరవ దశ్వావ ద్వాజవ త్సుతః। పవస్వ బృహతీ రిషః॥

⇨ 313) యో అత్య ఇవ మృజ్యతే గోభి ర్మదాయ హర్యతః। త ఙ్గీర్భి ర్వాసయామసి॥

⇨ 314) త న్నో విశ్వా అవస్యువో గిర శ్శుమ్భన్తి పూర్వథా। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 315) పునానో యాతి హర్యత స్సోమో గీర్భిః పరిష్కృతః। విప్రస్య మేధ్యాతిథేః॥

⇨ 316) పవమాన విదా రయి మస్మభ్యం సోమ సుశ్రియమ్। ఇన్దో సహస్రవర్చసమ్॥

⇨ 317) ఇన్దు రత్యో న వాజసృ త్కనిక్రన్తి పవిత్ర ఆ। యదక్షా రతి దేవయుః॥

⇨ 318) పవస్వ వాజసాతయే విప్రస్య గృణతో వృధే। సోమ రాస్వ సువీర్యమ్॥

అథ తృతీయోఽధ్యాయః

⇨ 319) ప్ర ణ ఇన్దో మహే తన ఊర్మిన్న బిభ్ర దర్షసి। అభి దేవాఀ అయాస్యః॥

⇨ 320) మతీ జుష్టో ధియా హిత స్సోమో హిన్వే పరావతి। విప్రస్య ధారయా కవిః॥

⇨ 321) అయ న్దేవేషు జాగృవి స్సుత ఏతి పవిత్ర ఆ। సోమో యాతి విచర్షణిః॥

⇨ 322) స నః పవస్వ వాజయు శ్చక్రాణ శ్చారు మధ్వరమ్। బర్హిష్మాఀ ఆ వివాసతి॥

⇨ 323) స నో భగాయ వాయవే విప్రవీర స్సదావృధః। సోమో దేవేష్వా యమత్॥

⇨ 324) స నో అద్య వసుత్తయే క్రతువి ద్గాతువిత్తమః। వాజఞ్జేషి శ్రవో బృహత్॥

⇨ 325) స పవస్వ మదాయ క న్నృచక్షా దేవవీతయే। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 326) స నో అర్షాభి దూత్య(అ)స్త్వమిన్ద్రాయ తోశసే। దేవా న్త్సఖిభ్య ఆవరమ్॥

⇨ 327) ఉత త్వా మరుణం వయ గ్గోభి రజ్జ్మో మదాయ కమ్। వి నో రాయే దురో వృధి॥

⇨ 328) అత్యూ పవిత్ర మక్రమీ ద్వాజీ ధుర న్న యామని। ఇన్దు ర్దేవేషు పత్యతే॥

⇨ 329) సమీ సఖాయో అస్వర న్వనే క్రీళన్త మత్యవిమ్। ఇన్దు న్నావా అనూషత॥

⇨ 330) తయా పవస్వ ధారయా యయా పీతో విచక్షసే। ఇన్దో స్తోత్రే సువీర్యమ్॥

⇨ 331) అసృగ్ర న్దేవవీతయే ఽత్యాసః కృత్వ్యా ఇవ। క్షరన్తః పర్వతావృధః॥

⇨ 332) పరిష్కృతాస ఇన్దవో యోషేవ పిత్ర్యావతీ। వాయుం సోమా అసృక్షత॥

⇨ 333) ఏతే సోమాస ఇన్దవః ప్రయస్వన్త శ్చమూ సుతాః। ఇన్ద్రం వర్ధన్తి కర్మభిః॥

⇨ 334) ఆ ధావతా సుహస్త్య శ్శుక్రా గృభ్ణీత మన్థినా। గోభి శ్శ్రీణీత మత్సరమ్॥

⇨ 335) స పవస్వ ధనఞ్జయ ప్రయన్తా రాధసో మహః। అస్మభ్యం సోమ గాతువిత్॥

⇨ 336) ఏతం మృజన్తి మర్జ్యం పవమాన న్దశ క్షిపః। ఇన్ద్రాయ మత్సరం మదమ్॥

⇨ 337) అయా సోమ స్సుకృత్యయా మహశ్చి దభ్యవర్ధత। మన్దాన ఉద్వృషాయతే॥

⇨ 338) కృతానీ దస్య కర్త్వా చేతన్తే దస్యుతర్హణా। ఋణా చ ధృష్ణు శ్చయతే॥

⇨ 339) ఆత్సోమ ఇన్ద్రియో రసో వజ్ర స్సహస్రసా భువత్। ఉక్థం యదస్య జాయతే॥

⇨ 340) స్వయ ఙ్కవి ర్విధర్తరి విప్రాయ రత్న మిచ్ఛతి। యదీ మర్మృజ్యతే ధియః॥

⇨ 341) సిషాసతూ రయీణాం వాజే ష్వర్వతా మివ। భరేషు జిగ్యుషా మసి॥

⇨ 342) తన్త్వా నృమ్ణాని బిభ్రతం సధస్థేషు మహో దివః। చారుం సుకృత్య యేమహే॥

⇨ 343) సంవృక్త ధృష్ణు ముక్థ్యం మహామహివ్రతం మదమ్। శతం పురో రురుక్షణిమ్॥

⇨ 344) అతస్త్వా రయి మభి రాజానం సుక్రతో దివః। సుపర్ణో అవ్యథి ర్భరత్॥

⇨ 345) విశ్వస్మా ఇత్స్వర్దృశే సాధారణం రజ స్తురమ్। గోపా మృతస్య విర్భరత్॥

⇨ 346) అధా హిన్వాన ఇన్ద్రియ జ్యాయో మహిత్వ మానశే। అభిష్టిక్ృ ద్విచర్షణిః॥

⇨ 347) పవస్వ వృష్టిమా సు నోఽపా మూర్మి న్దివస్పరి। అయక్ష్మా బృహతీ రిషః॥

⇨ 348) తయా పవస్వ ధారయా యయా గావ ఇహాఽఽగమన్న్। జన్యాస ఉప నో గృహమ్॥

⇨ 349) ఘృతం పవస్వ ధారయా యజ్ఞేషు దేవవీతమః। అస్మభ్యం వృష్టిమా పవ॥

⇨ 350) స న ఊర్జే వ్య(అ)వ్యయం పవిత్ర న్ధావ ధారయా। దేవాస శ్శృణవన్ హి కమ్॥

⇨ 351) పవమానో అసిష్యద ద్రక్షాం స్యప జఙ్ఘనత్। ప్రత్నవ ద్రోచయ న్రుచః॥

⇨ 352) ఉత్తే శుష్మాస ఈరతే సిన్ధో రుర్మేరివ స్వనః। వాణస్య చోదయా పవిమ్॥

⇨ 353) ప్రసవే త ఉదీరతే తిస్రో వాచో మఖస్యువః। యదవ్య ఏషి సానవి॥

⇨ 354) అవ్యో వారే పరి ప్రియం హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। పవమానం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 355) ఆ పవస్వ మదిన్తమ పవిత్ర న్ధారయా కవే। అర్కస్య యోని మాసదమ్॥

⇨ 356) స పవస్వ మదిన్తమ గోభి రఞ్జానో అక్తుభిః। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 357) అధ్వర్యో అద్రిభి స్సుతం సోమం పవిత్ర ఆ సృజ। పునీ హీన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ 358) దివః పీయూష ముత్తమం సోమ మిన్ద్రాయ వజ్రిణే। సునోతా మధుమత్తమమ్॥

⇨ 359) తవ త్య ఇన్దో అన్ధసో దేవా మధో ర్వ్యశ్నతే। పవమానస్య మరుతః॥

⇨ 360) త్వం హి సోమ వర్ధయ న్త్సుతో మదాయ భూర్ణయే। వృష న్త్స్తోతార మూతయే॥

⇨ 361) అభ్యర్ష విచక్షణ పవిత్ర న్ధారయా సుతః। అభి వాజ ముత శ్రవః॥

⇨ 362) పరి ద్యుక్ష స్సనద్రయి ర్భరద్వాజ న్నో అన్ధసా। సువానో అర్ష పవిత్ర ఆ॥

⇨ 363) తవ ప్రత్నేభి రధ్వభి రవ్యో వారే పరి ప్రియః। సహస్రధారో యాత్తనా॥

⇨ 364) చరు ర్న యస్త మీఙ్ఖ యేన్ద్రో న దాన మీఙ్ఖయ। వర్ధై ర్వ్ధస్న వీఙ్ఖయ।।

⇨ 365) ని శుష్మ మిన్ద్ర వేషాం పురుహూత జనానామ్। యో అస్మాం ఆదిదేశతి।।

⇨ 366) శత న్న ఇన్ద్ర ఊతిభి స్సహస్రం వా శుచీనామ్। పవస్వ మంహయ ద్రయిః।।

⇨ 367) ఉత్తే శుష్మాసో అస్థూ రక్షో భిన్దన్తో అద్రివః। నుదస్వ యాః పరిస్స్పృధః।।

⇨ 368) అయా నిజఘ్ని రోజసా రథసఙ్గే ధనే హితే। స్తవా అబిభ్యుషా హృదా।।

⇨ 369) అస్య వ్రతాని నాధృషే పవమానస్య దూఢ్యా। రుజ యస్త్వా పృతన్యతి।।

⇨ 370) తం హిన్వన్తి మదచ్యుతం హరి న్నదీషు వాజినమ్। ఇన్దు మిన్ద్రాయ మత్సరమ్।।

⇨ 371) అస్య ప్రత్నా మను ద్యుతం శుక్ర న్దుదుహ్రే అహ్రయః। పయ స్సహస్రసా మృషిమ్।।

⇨ 372) అయం సూర్యఇవోపదృ గయం సరాంసి ధావతి। సప్త ప్రవత ఆ దివమ్।।

⇨ 373) అయం విశ్వాని తిష్ఠతి పునానో భువనోపరి। సోమో దేవో న సూర్యః।।

⇨ 374) పరి ణో దేవవీతయే వాజాం అర్షసి గోమతః। పునాన ఇన్ద విన్ద్రయుః।।

⇨ 375) యవంయవ న్నో అన్ధసా పుష్టంపుష్టం పరి స్రవ। సోమ విశ్వా చ సౌభగా॥

⇨ 376) ఇన్ద్రో యథా తవ స్తవో యథా తే జాత మన్ధసః। ని బర్హిషి ప్రియే సదః॥

⇨ 377) ఉత నో గోవి దశ్వవి త్పవస్వ సోమాన్ధసా। మక్షూతమేభి రహభిః॥

⇨ 378) యో జినాతి న జీయతే హన్తి శత్రు మభీత్య। స పవస్వ సహస్రజిత్॥

⇨ 379) పరి సోమ ఋతం బృహ దాశుః పవిత్రే అర్షతి। విఘ్న న్రక్షాంసి దేవయుః॥

⇨ 380) యత్సోమో వాజ మర్షతి శత న్ధారా అపస్యువః। ఇన్ద్రస్య సఖ్య మావిశన్॥

⇨ 381) అభి త్వా యోషణో దశ జార న్న కన్యానూషత। మృజ్యసే సోమ సాతయే॥

⇨ 382) త్వమిన్ద్రాయ విష్ణవే స్వాదు రిన్దో పరి స్రవ। నౄన్త్స్తోతౄ న్పాహ్యంహసః॥

⇨ 383) ప్ర తే ధారా అసశ్చతో దివో న యన్తి వృష్టయః। అచ్ఛా వాజం సహస్రిణమ్॥

⇨ 384) అభి ప్రియాణి కావ్యా విశ్వా చక్షాణో అర్షతి। హరి స్తుఞ్జాన ఆయుధా॥

⇨ 385) స మర్మృజాన ఆయుభి రిభో రాజేవ సువ్రతః। శ్యేనో న వంసు షీదతి॥

⇨ 386) స నో విశ్వా దివో వసూతో పృథివ్యా అధి। పునాన ఇన్దవా భర॥

⇨ 387) తరత్స మన్దీ ధావతి ధారా సుతస్యాన్ధసః। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 388) ఉస్రా వేద వసూనాం మర్తస్య దేవ్యవసః। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 389) ధ్వస్రయోః పురుషన్త్యో రా సహస్రాణి దద్మహే। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 390) ఆ యయో స్త్రింశత స్తనా సహస్రాణి చ దద్మహే। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 391) పవస్వ గోజి దశ్వజి ద్విశ్వజి త్సోమ రణ్యజిత్। ప్రజావ ద్రత్న మా భర॥

⇨ 392) పవస్వాద్భ్య అదాభ్యః పవ స్వౌషధీభ్యః। పవస్వ ధిషణాభ్యః॥

⇨ 393) త్వం సోమ పవమానో విశ్వాని దురితా తర। కవి స్సీద ని బర్హిషి॥

⇨ 394) పవమాన స్వర్విదో జాయమానోఽభవో మహాన్। ఇన్దో విశ్వాం అభీదసి॥

⇨ 395) ప్ర గాయత్రేణ గాయత పవమానం విచర్షణిమ్। ఇన్దుం సహస్రచక్షసమ్॥

⇨ 396) తన్త్వా సహస్రచక్షస మథో సహస్రభర్ణసమ్। అతి వార మపావిషుః॥

⇨ 397) అతి వారా న్పవమానో అసిష్యద త్కలశాం అభిధావతి। ఇన్ద్రస్య హార్ద్యావిశన్న్॥

⇨ 398) ఇన్ద్రస్య సోమ రాధసే శం పవస్వ విచర్షణే। ప్రజావ ద్రేత ఆ భర॥

⇨ 399) అయా వీతీ పరి స్రవ యస్త ఇన్ద్రో మదేష్వా। అవాహ న్నవతీ ర్నవ॥

⇨ 400) పుర స్సద్య ఇత్థాధియే దివోదాసాయ శమ్బరమ్। అధ త్యన్తుర్వశం యదుమ్॥

⇨ 401) పరి ణో అశ్వ మశ్వవి ద్గోమ దిన్దో హిరణ్యవత్। క్షరా సహస్రిణీ రిషః॥

⇨ 402) పవమానస్య తే వయం పవిత్ర మభ్యున్దతః। సఖిత్వమా వృణీమహే॥

⇨ 403) యే తే పవిత్ర మూర్మయోఽభిక్షరన్తి ధారయా। తేభి ర్న స్సోమ మృళయ॥

⇨ 404) స నః పునాన ఆ భర రయిం వీరవతీ మిషమ్। ఈశాన స్సోమ విశ్వతః॥

⇨ 405) ఏతము త్య న్దశ క్షిపో మృజన్తి సిన్ధుమాతరమ్। సమాదిత్యేభి రఖ్యత॥

⇨ 406) సమిన్ద్రేణోత వాయునా సుత ఏతి పవిత్ర ఆ। సం సూర్యస్య రశ్మిభిః॥

⇨ 407) స నో భగాయ వాయవే పూష్ణే పవస్వ మధుమాన్। చారు ర్మిత్రే వరుణే చ॥

⇨ 408) ఉచ్చా తే జాత మన్ధసో దివి షద్భూమ్యా దదే। ఉగ్రం శర్మ మహి శ్రవః॥

⇨ 409) ఏనా విశ్వా న్యర్య ఆ ద్యుమ్నాని మానుషాణామ్। సిషాసన్తో వనామహే॥

⇨ 410) స న ఇన్ద్రాయ యజ్యవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। వరివోవి త్పరి స్రవ॥

⇨ 411) ఉపో షు జాత మప్తుర గ్గోభి ర్భఙ్గం పరిష్కృతమ్। ఇన్దు న్దేవా అయాసిషుః॥

⇨ 412) తమి ద్వర్ధన్తు నో గిరో వత్సం సంశిశ్వరీరివ। య ఇన్ద్రస్య హృదంసనిః॥

⇨ 413) అర్షా ణ స్సోమ శఙ్గవే ధుక్షస్వ పిప్యుషీ మిషమ్। వర్ధా సముద్ర ముక్థ్యమ్॥

⇨ 414) పవమానో అజీజన ద్దివ శ్చిత్ర న్న తన్యతుమ్। జ్యోతి ర్వైశ్వానరం బృహత్॥

⇨ 415) పవమానస్య తే రసో మదో రాజ న్నదుచ్ఛునః। వి వార మవ్య మర్షతి॥

⇨ 416) పవమాన రస స్తవ దక్షో వి రాజతి ద్యుమాన్। జ్యోతి ర్విశ్వం స్వర్దృశే॥

⇨ 417) యస్తే మదో వరేణ్య స్తేనా పవస్వాన్ధసా। దేవావీ రఘశంసహా॥

⇨ 418) జఘ్ని ర్వృత్ర మమిత్రియం సస్ని ర్వాజ న్దివేదివే। గోషా ఉ అశ్వసా అసి॥

⇨ 419) సమ్మిశ్లో అరుషో భవ సూపస్థాభి ర్న ధేనుభిః। సీద శ్యేనో న యోనిమా॥

⇨ 420) స పవస్వ య ఆవిథేన్ద్రం వృత్రాయ హన్తవే। వవ్రివాంసం మహీ రపః॥

⇨ 421) సువీరాసో వయ న్ధనా జయేమ సోమ మీఢ్వః। పునానో వర్ధ నో గిరః॥

⇨ 422) త్వోతాస స్తవావసా స్యామ వన్వన్త ఆముర‌ః। సోమ వ్రతేషు జాగృహి॥

⇨ 423) అపఘ్న న్పవతే మృధోఽప సోమో అరావ్ణః। గచ్ఛ న్నిన్ద్రస్య నిష్కృతమ్॥

⇨ 424) మహో నో రాయ ఆ భర పవమాన జహీ మృధః। రాస్వేన్దో వీరవ ద్యశః॥

⇨ 425) న త్వా శతఞ్చన హ్రుతో రాధో దిత్సన్త మా మినన్న్। యత్పునానో మఖస్యసే॥

⇨ 426) పవస్వేన్దో వృషా సుతః కృధీ నో యశసో జనే। విశ్వా అప ద్విషో జహి॥

⇨ 427) అస్య తే సఖ్యే వయ స్తవేన్దో ద్యుమ్న ఉత్తమే। సాసహ్యామ పృతన్యతః॥

⇨ 428) యాతే భీమా న్యాయుధా తిగ్మాని సన్తి ధూర్వణే। రక్షా సమస్య నో నిదః॥

⇨ 429) ఏతే అసృగ్ర మిన్దవ స్తిరః పవిత్ర మాశవః। విశ్వా న్యభి సౌభగా॥

⇨ 430) విఘ్నన్తో దురితా పురు సుగా తోకాయ వాజినః। తనా కృణ్వన్తో అర్వతే॥

⇨ 431) కృణ్వన్తో వరివో గవేఽభ్యర్షన్తి సుష్టుతిమ్। ఇళా మస్మభ్యం సంయతమ్॥

⇨ 432) అసా వ్యంశు ర్మదాయాప్సు దక్షో గిరిష్ఠాః। శ్యేనో న యోని మాసదత్॥

⇨ 433) శుభ్ర మన్ధో దేవవాత మప్సు ధూతో నృభి స్సుతః। స్వదన్తి గావః పయోభిః॥

⇨ 434) ఆదీ మశ్వ న్న హేతారోఽశూశుభ న్నమృతాయ। మధ్వో రసం సధమాదే॥

⇨ 435) యాస్తే ధారా మధుశ్చుతోఽసృగ్ర మిన్ద ఊతయే। తాభిః పవిత్ర మాసదః॥

⇨ 436) నో అర్షేన్ద్రాయ పీతయే తిరో రోమా ణ్యవ్యయా। సీదన్ యోనా వనేష్వా॥

⇨ 437) త్వమిన్ద్రే పరి స్రవ స్వాదిష్ఠో అఙ్గిరోభ్యః। వరివోవి ద్ఘృతం పయః॥

⇨ 438) అయం విచర్షణిర్ హితః పవమాన స్స చేతతి। హిన్వాన ఆప్యం బృహత్॥

⇨ 439) ఏష వృషా వృషవ్రతః పవమానో అశస్తిహా। కర ద్వసూని దాశుషే॥

⇨ 440) ఆ పవస్వ సహస్రిణం రయి గ్గోమన్త మశ్వినమ్। పురుశ్చన్ద్రం పురుస్పృహమ్॥

⇨ 441) ఏష స్య పరి షిచ్యతే మర్మృజ్యమాన ఆయుభిః। ఉరుగాయః కవిక్రతుః॥

⇨ 442) సహస్రోతి శ్శతామఘో విమానో రజసః కవిః। ఇన్ద్రాయ పవతే మదః॥

⇨ 443) గిరా జాత ఇహ స్తుత ఇన్దు రిన్ద్రాయ ధీయతే। విర్యోనా వసతావివ॥

⇨ 444) పవమాన స్సుతో నృభి స్సోమో వాజమివా సరత్। చమూషు శక్మనా సదమ్॥

⇨ 445) తన్త్రిపృష్ఠే త్రివన్ధురే రథే యుఞ్జన్తి యాతవే। ఋషీణాం సప్త ధీతిభిః॥

⇨ 446) తం సోతారో ధనస్పృత మాశుం వాజాయ యాతవే। హరిం హినోత వాజినమ్॥

⇨ 447) ఆవిశ న్కలశం సుతో విశ్వా అర్‌ష న్నభి శ్రియః। శూరో న గోషు తిష్ఠతి॥

⇨ 448) ఆ త ఇన్దో మదాయ కం పయో దుహ న్త్యాయవః। దేవా దేవేభ్యో మధు॥

⇨ 449) ఆ న స్సోమం పవిత్ర ఆ సృజతా మధుమత్తమమ్। దేవేభ్యో దేవశ్రుత్తమమ్॥

⇨ 450) ఏతే సోమా అసృక్షత గృణానా శ్శ్రవసే మహే। మదిన్తమస్య ధారయా॥

⇨ 451) అభి గవ్యాని వీతయే నృమ్ణా పునానో అర్‌షసి। సనద్వాజః పరి స్రవ॥

⇨ 452) ఉత నో గోమతీ రిషో విశ్వా అర్‌ష పరిష్టుభః। గృణానో జమదగ్నినా॥

⇨ 453) పవస్వ వాచో అగ్రియ స్సోమ చిత్రాభి రూతిభిః। అభి విశ్వాని కావ్యా॥

⇨ 454) త్వం సముద్రియా అపోఽగ్రియో వాచ ఈరయన్న్। పవస్వ విశ్వమేజయ॥

⇨ 455) తుభ్యేమా భువనా కవే మహిమ్నే సోమ తస్థిరే। తుభ్య మర్‌షన్తి సిన్ధవః॥

⇨ 456) ప్ర తే దివో న వృష్టయో ధారా యన్త్యసశ్చతః। అభి శుక్రా ముపస్తిరమ్॥

⇨ 457) ఇన్ద్రా యేన్దుం పునీత నోగ్ర న్దక్షాయ సాధనమ్। ఈశానం వీతిరాధసమ్॥

⇨ 458) పవమాన ఋతః కవి స్సోమః పవిత్ర మాసదత్। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్॥

⇨ 459) ఆ పవస్వ సహస్రిణం రయిం సోమ సువీర్యమ్। అస్మే శ్రవాంసి ధారయ॥

⇨ 460) ఇష మూర్జ ఇ్చ పిన్వస ఇన్ద్రాయ మత్సరిన్తమః। చమూష్వా ని షీదసి॥

⇨ 461) సుత ఇన్ద్రాయ విష్ణవే సోమః కలశే అక్షరత్। మధుమాం అస్తు వాయవే॥

⇨ 462) ఏతే అసృగ్ర మాశవోఽతి హ్వరాంసి బభ్రవః। సోమా ఋతస్య ధారయా॥

⇨ 463) ఇన్ద్రం వర్ధన్తో అప్తురః కృణ్వన్తో విశ్వ మార్యమ్। అపఘ్నన్తో అరావ్ణః॥

⇨ 464) సుతా అను స్వమా రజోఽభ్యర్షన్తి బభ్రవః। ఇన్ద్ర ఙ్గచ్ఛన్త ఇన్దవః॥

⇨ 465) అయా పవస్వ ధారయా యయా సూర్య మరోచయః। హిన్వానో మానుషీ రపః॥

⇨ 466) అయుక్త సూర ఏతశం పవమానో మనావధి। అన్తరిక్షేణ యాతవే॥

⇨ 467) ఉత త్యా హరితో దశ సూరో అయుక్త యాతవే। ఇన్దు రిన్ద్ర ఇతి బ్రువన్॥

⇨ 468) పరీతో వాయవే సుత జ్గిర ఇన్ద్రాయ మత్సరమ్। అవ్యో వారేషు సిఞ్చత॥

⇨ 469) పవమాన విదా రయి మస్మభ్యం సోమ దుష్టరమ్। యో దూణాశో వనుష్యతా॥

⇨ 470) అభ్యర్‍ష సహస్రిణం రయి జ్గోమన్త మశ్వినమ్। అభి వాజ ముత శ్రవః॥

⇨ 471) సోమో దేవో న సూర్యోఽద్రిభిః పవతే సుతః। దధానః కలశే రసమ్॥

⇨ 472) ఏతే ధామా న్యార్యా శుక్రా ఋతస్య ధారయా। వాజ జ్గోమన్త మక్షరన్॥

⇨ 473) సుతా ఇన్ద్రాయ వజ్రిణే సోమాసో దధ్యాశిరః। పవిత్ర మత్యక్షరన్॥

⇨ 474) ప్ర సోమ మధుమత్తమో రాయే అర్‍ష పవిత్ర ఆ। మదో యో దేవవీతమః॥

⇨ 475) తమీ మృజ న్త్యాయవో హరి న్నదీషు వాజినమ్। ఇన్దు మిన్ద్రాయ మత్సరమ్॥

⇨ 476) ఆ పవస్వ హిరణ్యవ దశ్వావ త్సోమ వీరవత్। వాజ జ్గోమన్త మా భర॥

⇨ 477) పరి వాజే న వాజయు మవ్యో వారేషు సిఞ్చత। ఇన్ద్రాయ మధుమత్తమమ్॥

⇨ 478) కవిం మృజన్తి మర్జ్య న్ధీభి ర్విప్రా అవస్యవః। వృషా కనిక్ర దర్షతి॥

⇨ 479) వృషణ న్ధీభి రప్తురం సోమ మృతస్య ధారయా। మతీ విప్రా స్సమస్వరన్॥

⇨ 480) పవస్వ దేవాయుష గిన్ద్ర జ్గచ్ఛతు తే మదః। వాయు మా రోహ ధర్మణా॥

⇨ 481) పవమాన ని తోశసే రయిం సోమ శ్రవాయ్యమ్। ప్రియ స్సముద్రమా విశ॥

⇨ 482) అపఘ్న న్పవసే మృధః క్రతువి త్సోమ మత్సరః। నుదస్వా దేవయు ఙ్జనమ్॥

⇨ 483) పవమానా అసృక్షత సోమా శ్శుక్రాస ఇన్దవః। అభి విశ్వాని కావ్యా॥

⇨ 484) పవమానాస ఆశవ శ్శుభ్రా అసృగ్ర మిన్దవః। ఘ్నన్తో విశ్వా అప ద్విషః॥

⇨ 485) పవమానా దివస్ప ర్యన్తరిక్షా దసృక్షత। పృథివ్యా అధి సానవి॥

⇨ 486) పునాన స్సోమ ధారయేన్ద్రో విశ్వా అప స్రిధః। జహి రక్షాంసి సుక్రతో॥

⇨ 487) అపఘ్నన్ 2 త్సోమ రక్షసోఽభ్యర్షు కనిక్రదత్। ద్యుమన్తం శుష్మ ముత్తమమ్॥

⇨ 488) అస్మే వసూని ధారయ సోమ దివ్యాని పార్థివా। ఇన్దో విశ్వాని వార్యా॥

⇨ 489) వృషా సోమ ద్యుమాఁ అసి వృషా దేవ వృషవ్రతః। వృషా ధర్మాణి దధిషే॥

⇨ 490) వృష్ణస్తే వృష్ణ్యం శవో వృషా వనం వృషా మదః। సత్యం వృష న్వృషేదసి॥

⇨ 491) అశ్వో న చక్రదో వృషా సజ్గా ఇన్దో సమర్వతః। వి నో రాయే దురో వృధి॥

⇨ 492) అసృక్షత ప్ర వాజినో గవ్యా సోమాసో అశ్వయా। శుక్రాసో వీరయాశవః॥

⇨ 493) శుమ్భమానా ఋతాయుభి ర్మృజ్యమానా గభస్త్యోః। పవన్తే వారే అవ్యయే॥

⇨ 494) తే విశ్వా దాశుషే వసు సోమా దివ్యాని పార్థివా। పవన్తా మాన్తరిక్ష్యా॥

⇨ 495) పవమానస్య విశ్వవి త్ప్ర తే సర్గా అసృక్షత। సూర్యస్యేవ న రశ్మయః॥

⇨ 496) కేతు ఙ్కృణ్వ న్దివస్పరి విశ్వా రూపాఽభ్యర్షసి। సముద్ర స్సోమ పిన్వసే॥

⇨ 497) హిన్వానో వాచ మిష్యసి పవమాన విధర్మణి। అక్రా న్దేవో న సూర్యః॥

⇨ 498) ఇన్దుః పవిష్ట చేతనః ప్రియః కవీనాం మతీ। సృజ దశ్వం రథీరివ॥

⇨ 499) ఊర్మి ర్యస్తే పవిత్ర ఆ దేవావీః పర్యక్షరత్। సీద న్నృతస్య యోనిమా॥

⇨ 500) స నో అర్ష పవిత్ర ఆ మదో యో దేవవీతమః। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 501) ఇషే పవస్వ ధారయా మృజ్యమానో మనీషిభిః। ఇన్దో రుచాభి గా ఇహి॥

⇨ 502) పునానో వరివ స్కృధ్యూర్జ ఞ్జనాయ గిర్వణః। హరే సృజాన ఆశిరమ్॥

⇨ 503) పునానో దేవవీతయ ఇన్ద్రస్య యాహి నిష్కృతమ్। ద్యుతానో వాజిభి ర్యతః॥

⇨ 504) ప్ర హిన్వానాస ఇన్దవోఽచ్ఛా సముద్ర మాశవః। ధియా జూతా అసృక్షత॥

⇨ 505) మర్మృజానాస ఆయవో వృథా సముద్ర మిన్దవః। అగ్మ న్నృతస్య యోనిమా॥

⇨ 506) పరి ణో యాహ్యస్మయు ర్విశ్వా వసూ న్యోజసా। పాహి న శ్శర్మ వీరవత్॥

⇨ 507) మిమాతి వహ్ని రేతశః పదం యుజాన ఋక్వభిః। ప్ర యత్సముద్ర ఆహితః॥

⇨ 508) ఆ యద్యోనిం హిరణ్యయ మాశుర్‌ఋతస్య సీదతి। జహా త్యప్రచేతసః॥

⇨ 509) అభి వేనా అనూష తేయక్షన్తి ప్రచేతసః। మజ్జ న్త్యవిచేతసః॥

⇨ 510) ఇన్ద్రాయేన్దో మరుత్వతే పవస్వ మధుమత్తమః। ఋతస్య యోని మాసదమ్॥

⇨ 511) తన్త్వా విప్రా వచోవిదః పరిష్కృణ్వన్తి వేధసః। సన్త్వా మృజ న్త్యాయవః॥

⇨ 512) రస న్తే మిత్రో అర్యమా పిబన్తి వరుణః కవే। పవమానస్య మరుతః॥

⇨ 513) త్వం సోమ విపశ్చితం పునానో వాచ మిష్యసి। ఇన్దో సహస్రభర్ణసమ్॥

⇨ 514) ఉతో సహస్రభర్ణసం వాచం సోమ మఖస్యువమ్। పునాన ఇన్దవా భర॥

⇨ 515) పునాన ఇన్ద వేషాం పురుహూత జనానామ్। ప్రియ స్సముద్రమా విశ॥

⇨ 516) దవిద్యుతత్యా రుచా పరి ష్టోభన్త్యా కృపా। సోమా శ్శుక్రా గవాశిరః॥

⇨ 517) హిన్వానో హేతృభి ర్యత ఆ వాజం వాజ్యక్రమీత్। సీదన్తో వనుషో యథా॥

⇨ 518) ఋధ క్సోమ స్వస్తయే సజ్జగ్మానో దివః కవిః। పవస్వ సూర్యో దృశే॥

అథ చతుర్థోఽధ్యాయః॥

⇨ 519) ☞ హిన్వన్తి సూర ముస్రయ స్స్వసారో జామయ స్పతిమ్। మహా మిన్దుం మహీయువః।

⇨ 520) పవమాన రుచారుచా దేవో దేవేభ్య స్పరి। విశ్వా వసూన్యా విశ॥

⇨ 521) ఆ పవమాన సుష్టుతిం వృష్టి న్దేవేభ్యో దువః। ఇషే పవస్వ సంయతమ్॥

⇨ 522) వృషా హ్యసి భానునా ద్యుమన్త న్త్వా హవామహే। పవమాన స్వాధ్యః॥

⇨ 523) ఆ పవస్వ సువీర్యం మన్దమాన స్వాయుధ। ఇహో ష్విన్దవా గహి॥

⇨ 524) యదద్భిః పరి షిచ్యసే మృజ్యమానో గభస్త్యోః। ద్రుణా సధస్థ మశ్నుషే॥

⇨ 525) ప్ర సోమాయ వ్యశ్వవ త్పవమానాయ గాయత। మహే సహస్రచక్షసే॥

⇨ 526) యస్య వర్ణం మధుశ్చుతం హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 527) తస్య తే వాజినో వయం విశ్వా ధనాని జిగ్యుషః। సఖిత్వమా వృణీమహే॥

⇨ 528) వృషా పవస్వ ధారయా మరుత్వతే చ మత్సరః। విశ్వా దధాన ఓజసా॥

⇨ 529) తన్త్వా ధర్తార మోణ్యో3(ఓ)ః పవమాన స్వర్దృశమ్। హిన్వే వాజేషు వాజినమ్॥

⇨ 530) అయా చిత్తో విపానయా హరిః పవస్వ ధారయా। యుజం వాజేషు చోదయ॥

⇨ 531) ఆ న ఇన్దో మహీ మిషం పవస్వ విశ్వదర్శతః। అస్మభ్యం సోమ గాతువిత్॥

⇨ 532) ఆ కలశా అనూష తేన్దో ధారాభి రోజసా। ఏన్ద్రస్య పీతయే విశ॥

⇨ 533) యస్య తే మద్యం రస స్తీవ్ర స్దుహ న్త్యద్రిభిః। స పవస్వా భిమాతిహా॥

⇨ 534) రాజా మేధాభి రీయతే పవమానో మనావధి। అన్తరిక్షేణ యాతవే॥

⇨ 535) ఆ న ఇన్దో శతగ్విన ఙ్గవాం పోషం స్వశ్వ్యమ్। వహా భగత్తి మూతయే॥

⇨ 536) ఆ న స్సోమ సహోజువో రూప న్న వర్చసే భర। సుష్వాణో దేవవీతయే॥

⇨ 537) అర్షా సోమ ద్యుమత్తమోఽభి ద్రోణాని రోరువత్। సీదఞ్ఛ్యేనో న యోనిమా॥

⇨ 538) అప్సా ఇన్ద్రాయ వాయవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। సోమో అర్షతి విష్ణవే॥

⇨ 539) ఇష న్తోకాయ నో దధ దస్మభ్యం సోమ విశ్వతః। ఆ పవస్వ సహస్రిణమ్॥

⇨ 540) యే సోమాసః పరావతి యే అర్వావతి సున్విరే। యే వాద శ్శర్యణావతి॥

⇨ 541) య ఆర్జీకేషు కృత్వసు యే మధ్యే పస్త్యానామ్। యే వా జనేషు పఞ్చసు॥

⇨ 542) తే నో వృష్టి న్దివ స్పరి పవన్తామా సువీర్యమ్। సువానా దేవాస ఇన్దవః॥

⇨ 543) పవతే హర్యతో హరి ర్గృణానో జమదగ్నినా। హిన్వానో గోరధి త్వచి॥

⇨ 544) ప్ర శుక్రాసో వయోజువో హిన్వానాసో న సప్తయః। శ్రీణానా అప్సు మృఞ్జత॥

⇨ 545) తన్త్వా సుతే ష్వాభువో హిన్విరే దేవతాతయే। స పవస్వానయా రుచా॥

⇨ 546) ఆ తే దక్షం మయోభువం వహ్ని మద్యా వృణీమహే। పాన్తమా పురుస్పృహమ్॥

⇨ 547) ఆ మన్ద్రమా వరేణ్య మా విప్రమా మనీషిణమ్। పాన్తమా పురుస్పృహమ్॥

⇨ 548) ఆ రయి మా సుచేతున మా సుక్రతో తనూష్వా। పాన్తమా పురుస్పృహమ్॥

⇨ 549) పవస్వ విశ్వచర్షణేఽభి విశ్వాని కావ్యా। సఖా సఖిభ్య ఈడ్యః॥

⇨ 550) తాభ్యాం విశ్వస్య రాజసి యే పవమాన ధామనీ। ప్రతీచీ సోమ తస్థతుః॥

⇨ 551) పరి ధామాని యాని తే త్వం సోమాసి విశ్వతః। పవమాన ఋతుభిః కవే॥

⇨ 552) పవస్వ జనయ న్నిషోఽభి విశ్వాని వార్యా। సఖా సఖిభ్య ఊతయే॥

⇨ 553) తవ శుక్రాసో అర్చయో దివస్పృష్ఠే వి తన్వతే। పవిత్రం సోమ ధామభిః॥

⇨ 554) తవేమే సప్త సిన్ధవః ప్రశిషం సోమ సిస్రతే। తుభ్య న్ధావన్తి ధేనవః॥

⇨ 555) ప్ర సోమ యాహి ధారయా సుత ఇన్ద్రాయ మత్సరః। దధానో అక్షితి శ్రవః॥

⇨ 556) సము త్వా ధీభి రస్వరన్ హిన్వతీ స్సప్త జామయః। విప్ర మాజా వివస్వతః॥

⇨ 557) మృజన్తి త్వా సమగ్రువోఽవ్యే జీరా వధి ష్వణి। రేభో యదజ్యసే వనే।

⇨ 558) పవమానస్య తే కవే వాజి2 న్త్సర్గా అసృక్షత। అర్వన్తో న శ్రవస్యవః।

⇨ 559) అచ్ఛా కోశం మధుశ్చుత మసృగ్రం వారే అవ్యయే। అవావశన్త ధీతయః।

⇨ 560) అచ్ఛా సముద్ర మిన్దవోఽస్త జ్ఞావో న ధేనవః। అగ్మ న్నృతస్య యోనిమా।

⇨ 561) ప్ర ణ ఇన్ద్రో మహే రణ ఆపో అర్షన్తి సిన్ధవః। యద్గోభి ర్వాసయిష్యసే।

⇨ 562) అస్య తే సఖ్యే వయ మియక్షన్త స్త్వోతయః। ఇన్దో సఖిత్వ ముశ్మసి।

⇨ 563) ఆ పవస్వ గవిష్టయే మహే సోమ నృచక్షసే। ఏన్ద్రస్య జఠరే విశ।

⇨ 564) మహాం అసి సోమ జ్యేష్ఠ ఉగ్రాణా మిన్ద ఓజిష్ఠః। యుధ్వా సఞ్ఛశ్వ జ్జిగేథ।

⇨ 565) య ఉగ్రేభ్య శ్చిదోజీయా ఞ్ఛూరేభ్య శ్చిచ్ఛూరతరః। భూరిదాభ్య శ్చిన్మంహీయాన్।

⇨ 566) త్వం సోమ సూర ఏష స్తోకస్య సాతా తనూనామ్।
వృణీమహే సఖ్యాయ వృణీమహే యుజ్యాయ।

⇨ 567) అగ్న ఆయూంషి పవస ఆ సువో ర్జమిష ఞ్చ నః। ఆరే బాధస్వ దుచ్ఛునామ్।

⇨ 568) అగ్నిర్ ఋషిః పవమానః పాఞ్చజన్యః పురోహితః। తమీమహే మహాగయమ్।

⇨ 569) అగ్నే పవస్వ స్వపా అస్మే వర్చ స్సువీర్యమ్। దధ ద్రయిం మయి పోషమ్।

⇨ 570) పవమానో అతి స్రిధోఽభ్యర్షతి సుష్టుతిమ్। సూరో న విశ్వదర్శతః।

⇨ 571) స మర్మృజాన ఆయుభి ఃప్రయస్వా న్ప్రయసే హితః। ఇన్దు రత్యో విచక్షణః।

⇨ 572) పవమాన ఋతం బృహ చ్ఛుక్ర జ్జ్యోతి రజీజనత్। కృష్ణా తమాంసి జఙ్ఘనత్।

⇨ 573) పవమానస్య జఙ్ఘ్నతో హరే శ్చన్ద్రా అసృక్షత। జీరా అజిరశోచిషః।

⇨ 574) పవమానో రథీతమ శ్శుభ్రేభి శ్శుభ్రశస్తమః। హరిశ్చన్ద్రో మరుద్గణః।

⇨ 575) పవమానో వ్యశ్నవ ద్రశ్మిభి ర్వాజసాతమః। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్।

⇨ 576) ప్ర సువాన ఇన్దు రక్షాః పవిత్ర మత్యవ్యయమ్। పునాన ఇన్దు రిన్ద్రమా।

⇨ 577) ఏష సోమో అధి త్వచి గవా క్రీళ త్యద్రిభిః। ఇన్ద్రం మదాయ జోహువత్।

⇨ 578) యస్య తే ద్యుమ్నవ త్పయః పవమానా భృత న్దివః। తేన నో మృళ జీవసే।

⇨ 579) ☞ త్వం సోమాసి ధారయు ర్మన్ద్ర ఓజిష్ఠో అధ్వరే। పవస్వ మంహయ ద్రయిః।

⇨ 580) త్వం సుతో నృమాదనో దధన్వా న్మత్సరిన్తమః। ఇన్ద్రాయ సూరి రన్ధసా।

⇨ 581) త్వం సుష్వాణో అద్రిభి రభ్యర్ష కనిక్రదత్। ద్యుమన్తం శుష్మ ముత్తమమ్।

⇨ 582) ఇన్దు ర్హిన్వానో అర్షతి తిరో వారా ణ్యవ్యయా। హరి ర్వాజ మచిక్రదత్।

⇨ 583) ఇన్దో వ్యవ్యమర్షసి వి శ్రవాంసి వి సౌభగా। వి వాజా న్త్సోమ గోమతః।

⇨ 584) ఆ న ఇన్దో శతగ్విసం రయి ఙ్గోమన్త మశ్వినమ్। భరా సోమ సహస్రిణమ్।

⇨ 585) పవమానాస ఇన్దవ స్తిరః పవిత్ర మాశవః। ఇన్ద్రం యామేభి రాశత।

⇨ 586) కకుహ స్సోమ్యో రస ఇన్దు రిన్ద్రాయ పూర్వ్యః। ఆయుః పవత ఆయవే।

⇨ 587) హిన్వన్తి సూర ముస్రయః పవమానం మధుశ్చుతమ్। అభి గిరా సమస్వరన్।

⇨ 588) అవితా నో అజాశ్వః పూషా యామనియామని। ఆ భక్ష త్కన్యాసు నః।

⇨ 589) అయం సోమః కపర్దినే ఘృత న్న పవతే మధు। ఆ భక్ష త్కన్యాసు నః।

⇨ 590) అయ న్త ఆఘృణే సుతో ఘృత న్న పవతే శుచి। ఆ భక్ష త్కన్యాసు నః।

⇨ 591) వాచో జన్తుః కవీనాం పవస్వ సోమ ధారయా। దేవేషు రత్నధా అసి।

⇨ 592) ఆ కలశేషు ధావతి శ్యేనో వర్మ వి గాహతే। అభి ద్రోణా కనిక్రదత్।

⇨ 593) పరి ప్ర సోమ తే రసోఽసర్జి కలశే సుతః। శ్యేనో న తక్తో అర్‍షతి।

⇨ 594) పవస్వ సోమ మన్దయ న్నిన్ద్రాయ మధుమత్తమః।

⇨ 595) అసృగ్ర న్దేవవీతయే వాజయన్తో రథాఇవ।

⇨ 596) తే సుతాసో మదిన్తమా శ్శుక్రా వాయు మసృక్షత।

⇨ 597) గ్రావ్ణా తున్నో అభిష్టుతః పవిత్రం సోమ గచ్ఛసి। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్।

⇨ 598) ఏష తున్నో అభిష్టుతః పవిత్ర మతి గాహతే। రక్షోహా వార మవ్యయమ్।

⇨ 599) యదన్తి యచ్చ దూరకే భయం విన్దతి మామిహ। పవమాన వి తజ్జహి।

⇨ 600) పవమాన స్సో అద్య నః పవిత్రేణ విచర్‍షణిః। యః పోతా స పునాతు నః।

⇨ 601) యత్తే పవిత్ర మర్చి ష్యగ్నే వితత మన్తరా। బ్రహ్మ తేన పునీహి నః।

⇨ 602) యత్తే పవిత్ర మర్చివ దగ్నే తేన పునీహి నః। బ్రహ్మసవైః పునీహి నః।

⇨ 603) ఉభాభ్యా న్దేవ సవితః పవిత్రేణ సవేన చ। మాం పునీహి విశ్వతః।

⇨ 604) త్రిభిష్ట్వ న్దేవ సవిత ర్వర్షిష్ఠై స్సోమ ధామభిః। అగ్నే దక్షైః పునీహి నః।

⇨ 605) పునన్తు మా న్దేవజనాః పునన్తు వసవో ధియా।
విశ్వే దేవాః పునీత మా జాతవేదః పునీహి మా॥

⇨ 606) ప్ర ప్యాయస్వ ప్ర స్యన్దస్వ సోమ విశ్వేభి రంశుభిః। దేవేభ్య ఉత్తమం హవిః।

⇨ 607) ఉప ప్రియం పనిప్నతం యువాన మాహుతీవృధమ్। అగన్మ బిభ్రతో నమః।

⇨ 608) అలాయ్యస్య పరశు ర్ననాశ త మా పవస్వ దేవ సోమ। ఆఖు ఞ్చిదేవ దేవ సోమ॥

⇨ 609) యః పావమానీ రధ్యే త్యృషిభి స్సమ్భృతం రసమ్।
సర్వం స పూత మశ్నాతి స్వదితం మాతరిశ్వనా।

⇨ 610) పావమానీ ర్యో అధ్యే త్యృషిభి స్సమ్భృతం రసమ్।
తస్మై సరస్వతీ దుహే క్షీరం సర్పి ర్మధూదకమ్।

అథ పరిశిష్టమ్॥

⇨ 1) పావమానీ స్స్వస్త్యయనీ స్సుదుఘా హి ఘృతశ్చుతః।

ఋషిభి స్సంభృతో రసో బ్రాహ్మణే ష్వమృతం హితమ్॥

⇨ 2) పావమానీ ర్దిశన్తు న ఇమం లోక మథో అముమ్।
కామా న్త్సమర్ధయన్తు నో దేవీ ర్దేవై స్సమాహితాః॥

⇨ 3) యేన దేవాః పవిత్రే ణాఽఽత్మానం పునతే సదా।
తేన సహస్రధారేణ పావమాన్యః పునన్తు మామ్॥

⇨ 4) ప్రాజాపత్యం పవిత్రం శతోద్యామం హిరణ్మయమ్।
తేన బ్రహ్మవిదో వయం పూతం బ్రహ్మ పునీమహే॥

⇨ 5) ఇన్ద్ర స్సునీతీ సహ మా పునాతు సోమ స్స్వస్త్యా వరుణ స్సమీచ్యా। యమో రాజా ప్రమృణాభిః పునాతు మా జాతవేదా మూర్జయన్త్యా పునాతు॥

⇨ 6) ఋషయస్తు తపస్తేపు స్సర్వే స్వర్గజిగీషవః। [1]తపన్త స్తపసోఽగ్రేణ పావమానీర్ ఋచోఽబ్రువన్॥

⇨ 7) యన్మే గర్భే వసతః పాప ముగ్రం యజ్జాయమానస్య చ కిఞ్చి దన్యత్। జాతస్య చ యచ్చాపి చ వర్ధతో మే తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ [1] తపన్తస్తప సోఽగ్రియన్తు పావమానీర్ ఋచోఽబ్రవీత్।

⇨ 8) మాతాపిత్రో ర్యన్న కృతఀ వచో మే యత్స్థావర జ్ఞ్జంగమ మా బభూవ।
విశ్వస్య తత్ప్రహ్రుషితఀ వచో మే తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 9) గోఘ్నా త్తస్కరత్వాత్ స్త్రీవధాద్య చ్చ కిల్బిషమ్।
పాపక ఞ్చ చరణేభ్య స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 10) బ్రహ్మవధా త్సురాపానా త్స్వర్ణస్తేయా ద్వృషలిగమన మైథున సఙ్గమాత్। గురోర్దారా ऽధిగమనా చ్చ తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 11) బాలఘ్నా న్మాతృపితృవధా ద్భూమితస్కరా త్సర్వవర్ణ గమన మైథున సఙ్గమాత్। పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహా త్సద్యః ప్రహరతి సర్వదుష్కృత స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 12) క్రయవిక్రయా ద్యోనిదోషా ద్భక్షా ద్భోజ్యా త్ప్రతిగ్రహాత్।
అసంభోజనా చ్చాపి నృశంస స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 13) దుర్యష్ట స్దురధీతం పాపఀ యచ్చాజ్ఞానతో కృతమ్।
అయాజితా శ్చా సఀయాజ్యా స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 14) అమన్త్ర మన్నఀ యత్కిఞ్చి ద్ధూయతే చ హుతాశనే।
సఀవత్సర కృతం పాప స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 15) ఋతస్య యోనయోऽమృతస్య ధామ విశ్వా దేవేభ్యః పుణ్యగన్ధాః।

తాన ఆపఽ ప్ర వహన్తు పాపం శుద్ధా గచ్ఛామి సుకృతాము లోక
న్తత్వావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 16) పావమానీ స్స్వస్త్యయనీ ర్యాభి ర్గచ్ఛతి నాన్దనమ్।
పుణ్యాఽశ్చ భక్షా న్భక్షయ త్యమృతత్వఞ్చ గచ్ఛతి॥

⇨ 17)పావమానీఽ పితౄ న్దేవా న్ధ్యాయే ద్యశ్చ సరస్వతీమ్।
పితౄం స్తస్యోప వర్తేత క్షీరం సర్పి ర్మధూ దకమ్॥

⇨ 18)పావమానం పరం బ్రహ్మ శుక్ర జ్జ్యోతి స్సనాతనమ్।
ఋషీం స్తస్యోప తిష్ఠేత క్షీరం సర్పి ర్మధూ దకమ్॥

⇨ 19) పావమానం పరం బ్రహ్మ యే పఠన్తి మనీషిణః।
సప్తజన్మ భవే ద్విప్రో ధనాఢ్యో వేదపారగః॥ (గాః)

⇨ 20) దశోత్తరా ణ్యృచాం శ్చైవ పావమానీ శ్శతాని షట్।
ఏత జ్జుహ్వ జ్జపే న్మన్త్ర ఙ్ఘోరమృత్యు భయం హరేత్॥

⇨ ఏత త్పుణ్యం పాపహరం రోగ మృత్యు భయాపహమ్।
పఠతాం శృణ్వతా ఞ్చైవ దదాతి పరమా ఙ్గతిమ్॥ ॥ఇతి పరిశిష్టమ్॥

⇨ ఋచో అక్షరే పరమే వ్యోమన్ యస్మి న్దేవా అధి విశ్వే నిషేదుః । యస్తన్న
వేద కిమృచా కరిష్యతి య ఇత్తద్విదుస్త ఇమే సమాసతే ॥

⇨ సూయవసా ద్భగవతీ హి భూయా అథో వయం భగవన్త స్స్యామ ।
అద్ధి తృణమఘ్న్యే విశ్వదానీం పిబ శుద్ధ ముదక మాచరన్తీ ॥

⇨ శతధార ముథ్స మక్షీయమాణం విపశ్చితం పితరం వక్త్వానామ్ । మేళిం
మదన్తం పిత్రో రుపస్థే తం రోదసీ పిప్పృతం సత్యవాచమ్॥

⇨ భద్రన్నో అపి వాతయ మనః। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।

సమాప్తం పవమాన సూక్తమ్

58. అశ్వినీ సూక్తమ్

(ఋ సం 1 – 3 – 4)

త్రిశ్చిన్న ఇతి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్య, హిరణ్యస్తూప ఆఙ్గిరస ఋషిః, అశ్వినౌ దేవతే, జగతీ ఛన్దః॥

⇨ త్రిశ్చిన్నో అద్యా భవత న్నవేదసా విభుర్వాం యామ ఉత రాతిరశ్వినా।
యువో ర్హి యన్త్రం హిమ్యేవ వాససోఽభ్యాయం సేన్యా భవతం మనీషిభిః॥

⇨ త్రయః పవయో మధువాహనే రథే సోమస్య వేనా మను విశ్వ ఇద్విదుః।
త్రయ స్స్కమ్భాస స్స్కభితాస ఆరభే త్రిర్నక్తం యాథ స్త్రిర్వశ్వినా దివా॥

⇨ సమానే అహ న్త్రి రవద్యగోహనా త్రిరద్య యజ్ఞం మధునా మిమిక్షతమ్।
త్రిర్వాజవతీ రిషో అశ్వినా యువ న్దోషా అస్మభ్య ముషసశ్చ పిన్వతమ్॥

⇨ త్రిర్వర్తి ర్యాత స్త్రి రనువ్రతే జనే త్రి స్సుప్రావ్యే త్రేధేవ శిక్షతమ్। త్రిర్నాన్ద్యం వహత మశ్వినా యువ న్త్రిః పృక్షో అస్మే అక్షరేవ పిన్వతమ్॥

⇨ త్రిర్నో రయిం వహత మశ్వినా యువ న్త్రిర్దేవతాతా త్రిరుతావత న్ధియః। త్రిస్సౌభగత్వ న్త్రిరుత శ్రవాంసి న స్త్రిష్ఠం వాం సూరే దుహితాఽరుహ ద్రథమ్॥

⇨ త్రిర్నో అశ్వినా దివ్యాని భేషజా త్రిః పార్థివాని త్రిరు దత్త మద్భ్యః। ఓమానం శంయో ర్మమకాయ సూనవే త్రిధాతు శర్మ వహతం శుభస్పతీ॥

⇨ త్రిర్నో అశ్వినా యజతా దివేదివే పరి త్రిధాతు పృథివీ మశాయతమ్। తిస్రో నాసత్యా రథ్యా పరావత ఆత్మేవ వాత స్స్వసరాణి గచ్ఛతమ్॥

⇨ త్రిరశ్వినా సిన్ధుభి స్సప్తమాతృభి స్త్రయ ఆహావా స్త్రేధా హవిష్కృతమ్। తిస్రః పృథివీ రుపరి ప్రవా దివో నాకం రక్షేథే ద్యుభి రక్తుభి ర్హితమ్॥

⇨ క్వ1(అ)త్రీ చక్రా త్రివృతో రథస్య క్వ1(అ)త్రయో వన్ధురో యే సనీళాః। కదా యోగో వాజినో రాసభస్య యేన యజ్ఞ న్నాస త్యోపయాథః॥

⇨ ఆ నాసత్యా గచ్ఛతం హూయతే హవి ర్మధ్వః పిబతం మధుపేభి రాసభిః। యువో ర్హి పూర్వం సవితోషసో రథ మృతాయ చిత్ర ఘ్పృతవన్త మిష్యతి॥

⇨ ఆ నాసత్యా త్రిభి రేకాదశై రిహ దేవేభి ర్యాతం మధుపేయ మశ్వినా। ప్రాయు స్తారిష్ట న్నీ రపాంసి మృక్షతం సేధత ద్వేషో భవతం సచాభువా॥

⇨ ఆ నో అశ్వినా త్రివృతా రథేనార్వాఞ్చం రయిం వహతం సువీరమ్। శృణ్వన్తా వాముపసే జోహవీమి వృధే చ నో భవతం వాజసాతౌ॥

(ఋ సం 6 – 3 – 14)

అగ్నినేన్ద్రేణేతి చతుర్వింశర్చస్య సూక్తస్య, శ్యావాశ్వ ఆత్రేయ ఋషిః, అశ్వినౌ దేవతే, పఙ్క్తిశ్ఛన్దః॥

⇨ అగ్ని నేన్ద్రేణ వరుణేన విష్ణునాఽఽదిత్యై రుద్రై ర్వసుభి స్సచాభువా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం పిబత మశ్వినా॥

⇨ విశ్వాభి ర్ధీభి ర్భువనేన వాజినా దివా పృథివ్యాఽద్రిభి స్సచాభువా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం పిబత మశ్వినా॥

⇨ విశ్వై ర్దేవై స్త్రిభి రేకాదశై రిహాద్భి ర్మరుద్భి ర్భృగుభి స్సచాభువా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం పిబత మశ్వినా॥

⇨ జుషేథాం యజ్ఞం బోధతం హవస్య మే విశ్వేహ దేవౌ సవనాఽవ గచ్ఛతమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చేష న్నో వోళ్ల మశ్వినా॥

⇨ స్తోమ ఞ్జుషేథాం యువశేవ కన్యనాం విశ్వేహ దేవౌ సవనాఽవ గచ్ఛతమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చేష న్నో వోళ్ల మశ్వినా॥

⇨ గిరో జుషేథా మధ్వర జ్జుషేథాం విశ్వేహ దేవౌ సవనాऽవ గచ్ఛతమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చేష న్నో వోళ్హ మశ్వినా।।

⇨ హారిద్రవేవ పతథో వనే దుప సోమం సుతం మహిషేవావ గచ్ఛథః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ త్రిర్వర్తి ర్యాత మశ్వినా।।

⇨ హంసావివ పతథో అధ్వగావివ సోమం సుతం మహిషేవావ గచ్ఛథః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ త్రి ర్వర్తి ర్యాత మశ్వినా।।

⇨ శ్యేనావివ పతథో హవ్యదాతయే సోమం సుతం మహిషేవావ గచ్ఛథః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ త్రి ర్వర్తి ర్యాత మశ్వినా।।

⇨ పిబత చ తృప్ణుత చా చ గచ్ఛతం ప్రజాం చ ధత్త ద్ద్రవిణం చ ధత్తమ్।సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చోర్జ న్నో ధత్త మశ్వినా।।

⇨ జయత చ ప్ర స్తుత చ ప్ర చావతం ప్రజాం చ ధత్త ద్ద్రవిణం త ధత్తమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చోర్జ న్నో ధత్తమశ్వినా।।

⇨ హత చ శత్రూ న్యతత చ మిత్రిణః ప్రజాం చ ధత్త ద్ద్రవిణం చ ధత్తమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చోర్జ న్నో ధత్త మశ్వినా।।

⇨ మిత్రావరుణవన్తా ఉత ధర్మవన్తా మరుత్వన్తా జరితు ర్గచ్ఛథో హవమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాऽऽదిత్యై ర్యాత మశ్వినా।।

⇨ అఙ్గిరస్వన్తా ఉత విష్ణువన్తా మరుత్వన్తా జరితు ర్గచ్ఛథో హవమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాఽఽదిత్యై ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ ఋభుమన్తా వృషణా వాజవన్తా మరుత్వన్తా జరితు ర్గచ్ఛథో హవమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాఽఽదిత్యై ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ బ్రహ్మ జిన్వత ముత జిన్వత న్ధియో హతం రక్షాంసి సేధత మమీవాః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం సున్వతో అశ్వినా॥

⇨ క్షత్ర ఞ్జిన్వత ముత జిన్వత న్నౄన్ హతం రక్షాంసి సేధత మమీవాః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం సున్వతో అశ్వినా॥

⇨ ధేనూ ర్జిన్వత ముత జిన్వతఀ విశో హతం రక్షాంసి సేధత మమీవాః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం సున్వతో అశ్వినా॥

⇨ అత్రేరివ శృణుతం పూర్వ్యస్తుతిం శ్యావాశ్వస్య సున్వతో మదచ్యుతా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాశ్వినా తిరో అహ్న్యమ్॥

⇨ సర్గాఀఇవ సృజతం సుష్టుతీ రుప శ్యావాశ్వస్య సున్వతో మదచ్యుతా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాశ్వినా తిరో అహ్న్యమ్॥

⇨ రశ్మీఀరివ యచ్ఛత మధ్వరాఀ ఉప శ్యావాశ్వస్య సున్వతో మదచ్యుతా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాశ్వినా తిరో అహ్న్యమ్॥

⇨ అర్వా గ్రథ న్ని యచ్ఛృతం పిబతం సోమ్యం మధు। ఆ యాత మశ్వినా గత మవస్యు ర్వామహం హువే ధత్తం రత్నాని దాశుషే॥

⇨ నమోవాకే ప్రస్థితే అధ్వరే నరా వివక్షణస్య పీతయే। ఆ యాత మశ్వినా గత మవస్యు ర్వామహం హువే ధత్తం రత్నాని దాశుషే॥

⇨ స్వాహాకృతస్య తృమ్పతం సుతస్య దేవా వన్ధసః। ఆ యాత మశ్వినా గత మవస్యు ర్వామహం హువే ధత్తం రత్నాని దాశుషే॥

సామ విభాగః

(అయజ్ఞో వా ఏషః। యోఽసామా)

59. గాయత్రీ సామ

(ఉత్తరార్చికమ్-१३.४.३) విశ్వామిత్ర ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, సవితా దేవతా॥

⇨ **(ఋక్కు) – తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యో నః ప్రచోదయాత్॥**

గాయత్రసామ, పరమేష్ఠీ ప్రజాపతి ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, సవితా దేవతా ॥

⇨ (సామ) - తత్సవితుర్వరేణియోమ్।। భార్గో దేవస్య ధీమాహీख।

ధియోయో నః ప్రచోऽ१२१२।। హిమ్ (స్థి) ఆख।। దాయో।। ఆऽ३४५।।

60. గణపతి సామ

(పూర్వార్చిక ఐన్ద్రమ్-4.3.3) గాతురాత్రేయ ఋషిః, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ఇన్ద్రో దేవతా।।

⇨ (ఋక్) అదర్ద రుత్స మసృజో విఖా ఖాని త్వ మర్ణవా న్బద్బధానాం అరమ్ణాః।

మహాన్త మిన్ద్ర పర్వతం వి ఖా యద్వ స్సృజఖా ద్ధారా అవ య ద్దానవా న్హన్।।

ఔరుక్షయే ద్వే, ద్వయో రురుక్షయః, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ఇన్ద్రోదేవతా।ఐన్ద్రమ్(౮ ప్ర. ३ సా)

⇨ (సామ) - (१) అదర్దరుత్। సమసృజో వి ఖాని। త్వమ ర్ణాऽ२३४వాన్।

బద్బధానాం అరమ్ణాః। మహాన్తాऽ२३४ మీ। ద్ర పర్వతం వి యా ద్వః।

సృజా ద్ధాऽ२३४రాః। అవ య ద్దాన। వాऽ२३ న్హాऽ३४३న్।

ఓऽ२३४५ఇ।। డా।।

⇨ (సామ) - (२) అదర్ద రుత్స మసృజాః।। వి ఖాని। త్వ మర్ణవా

న్బద్బధానాం అరాऽ२३మ్ణాః। మహాన్త మిన్ద్ర పర్వతం వి యాऽ२३

ద్వాః।। సృజా ద్ధారాఖః।। అవాక్ऽ२ య ద్దాన। వాऽ२। యాऽ२३४ ఔ

హో వా। హాऽ२३४५న్।। (ఐ. ౮.४)

61. వామదేవ్య సామ

(ఉత్తరార్చిక ౧–౪-౩,౪,౫) వామదేవ ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, ఇన్ద్రో దేవతా||

⇨ **(ఋక్కు) - కయా న శ్చిత్ర ఆ భువ దూతీ సదావృధ స్సఖా| కయా శచిష్ఠయా వృతా||**

⇨ **(ఋక్కు) - క స్త్వా సత్యో మదానాం మꣳహిష్ఠో మత్స దన్ధసః| దృఢా చి దారుజే వసు||**

⇨ **(ఋక్కు) - అభీ షు ణ స్సఖీనా మవితా జరితౄణామ్| శతం భవాస్యూతయే||**

(ఊహా| దశ – ౧|౬) వామదేవ్యమ్| వామదేవః| గాయత్రీ| ఇన్ద్రః||

⇨ **(సామ) - కాऽ౫యా| న శ్చాऽ౩ఇత్రాऽ౩ ఆ భువాత్|| ఊ| తీ సదావృధ స్స| ఖా| ఔऽ౩ హో హాఇ| కయాऽ౨౩ శచాఇ|| ష్ఠయౌ హోऽ౩| హిమ్ (ష్ఠి) ఆఽఖ|| వాऽ౨ర్తోऽ౩౫ హాఇ|| శ్రీః|| కాऽ౫ స్త్వా| సత్యోऽ౩ మాऽ౩దానామ్|| మా| హిష్ఠో మాథ్సా దన్ధ| సా| ఔऽ౩ హో హాఇ| దృఢాऽ౨౩ చిదా| రుజౌ హోऽ౩| హిమ్ (ష్ఠి) ఆఽఖ|| వాऽ౨సోऽ౩౫ హాఇ|| శ్రీః|| అऽ౫భీ| షు ణాऽ౩ స్సాऽ౩ఖీనామ్|| ఆ|**

వితా జరాఇత్యా। ణామ్। ఔऽ३ హో హాఇ। శతాऽ२३ మ్భవా।। సియౌ

హోऽ३। హిమ్ (స్థి) ఆఖ।। తాऽ२యోऽ३५ హాఇ।।

62. రథన్తర సామ

(ఉత్తరార్చికమ్१-४ – १) వసిష్ఠ ఋషిః, సతో బృహతీ ఛన్దః, ఇన్ద్రో దేవతా।।

⇨ (ఋక్కు) - అభి త్వా శూర నోనుమో ऽదుగ్ధా ఇవ ధేనవః। ఈశాన
మస్య జగత స్స్వర్దృశ మీశాన మిన్ద్ర తస్థుషః।।

⇨ (ఋక్కు) - న త్వావాँ అన్యో దివ్యో న పార్థివో న జాతో న జనిష్యతే।
అశ్వాయన్తో మఘవ న్నిన్ద్ర వాజినో గవ్యన్త స్త్వా హవామహే।।

(ఊహ్యా।దశ – १।१) రథన్తరమ్। వసిష్ఠః। కకుబుత్తరా బృహతీ। ఇన్ద్రః।।

⇨ (సామ) - అభి త్వా శూర నోనుమో వా।। ఆదుగ్ధా ఇవ ధేనవ ఈశాన
మస్య జగతః। సువాऽ२३ర్దృశామ్।। ఆఇశానమాऽ२३ ఇన్ద్రాऽ३।।
సూస్థూऽ२३४షా। ఓ వాऽ६। హాఉ వా।। శ్రీః।। ఈశో వా।। నా మిన్ద్ర
సుస్థుషో న త్వావాँ అన్యో దివియః। న పాऽ२३ర్థివాః। న జాతో
నాऽ२३ జాऽ३।। నాఇష్యాऽ२३४తా। ఓ వాऽ६। హాఉ వా।। శ్రీః।। న
జోవా।। తోనజనిష్యతేఅశ్వాయన్తోమఘవన్ని। ద్ర వాऽ२३జినాః।। గవ్యన్త
స్త్వాऽ२३ హాऽ३।। వామాऽ२३४హా। ఓ వాऽ६। హాఉ వా।। అస్।।

63. బృహతీ సామ

(ఉత్తరార్చిక -३–४–१, २) ఉపమన్యుర్వాసిష్ఠ ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, పవమానస్సోమో దేవతా||

१ २र ३ १ २र ३ १ २ २
⇨ **(ఋక్కు) - త్వా మి ద్ధి హవామహే సాతౌ వాజస్య కారవః| త్వాం**

३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ ३ १ २
వృత్రేష్విన్ద్ర సత్పతి న్నర స్త్వాఌ జ్కాష్ఠాస్వర్వతః||

१ २र ३ २ ३ १ २ ३ १
⇨ **(ఋక్కు) - స త్వ న్న శ్చిత్ర వజ్రహస్త ధృష్ణుయా మహ స్తవానో**

२ १ २र ३ २र* ३ १ २ ३ ३ २ ३ १ २
అద్రివః| గా మశ్వఌ రథ్య- మిన్ద్ర స జ్కిర సత్రాఌ వాజ న్న జిగ్యుషే||

(ఊహ్య|దశ – १|५) బృహత్| భరద్వాజః| కకుబుత్తరా బృహతీ| ఇన్ద్రః||

२र र र र २ र १र र
⇨ **(సామ) - ఔ హోఇ త్వా మిద్ధి హవామహాఽ३ఏ|| సాతౌ వాజా| స్యా**

२ ३ ५ १ २ अ ४र ५ २ १
కా రాఽ२३४వాః| తువాఽ३४| ఔ హో వా|| వృత్రాఇషు వా ఇ| ద్రా

२ २ ३ ५ १र र २ अ ४र ५
సాఽ३१త్| పతి న్నాఽ२३४రాః|| త్వా జ్కాష్ఠాఽ३४| ఔ హో వా| సూఖ

१ ५ ५ २र र
ఆర్వాఽ२३४| తాః| ఉహువాఽ६ హోఉ| వా|| శ్రీః|| ఔ హోఇ

२ र १ २ ३ ५ १ २ अ ४र ५
తువాఽ३మే|| కాష్ఠా| సూ అర్వాఽ२३४తాః| స త్వాఽ३४| ఔ హో వా|

२ १ २ २ ३ ५ २ १ २
న శ్చాఇత్ర వా| జ్రాహాఽ३१| స్త ధృష్ణూఽ२३४యా|| మహ స్తవాఽ३४|

अ ४र ५ १ ५ ५
ఔ హో వా|| నోఖ అద్రాఽ२३४ఇ| వాః| ఉహువాఽ६ హోఉ| వా|| శ్రీః||

२र र २ १ २ ३ ५ १र २ अ
ఔ హోఇ మహాఽ३ ఏ|| స్తవా| నో అద్రాఽ२३४ఇవాః| గామాఽ३४| ఔ

४र ५ २ १ २ २ ३ ५ २ १र
హో వా। శువా౪ రథాఇ। యామా౨३१ ఇ। ద్ర సజ్యా౨२३४ఇరాః।। సత్రా

र २ ३र ४र ५ १ १
వాజా౨३४। ఔ హో వా।। నాఖజాఇ। నాఖ జిగ్యా౨२३४। షాఇ।

५ ५ १
ఉహువా౨६ హోఉ। వా।। హుస్।।

సమాప్తో ద్వితీయ భాగః